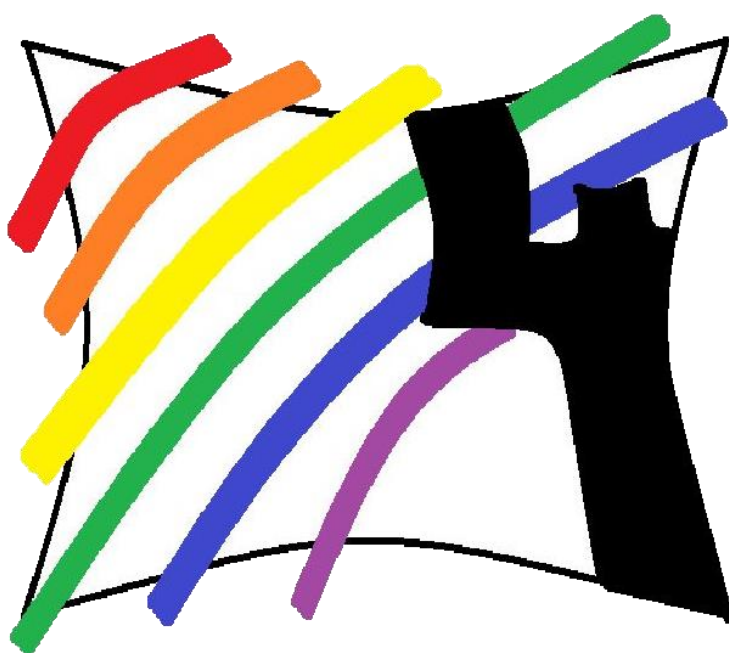

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro základní vzdělávání

ČTYŘKA – ŠKOLA OTEVŘENOSTI

Základní škola, Jičín, Železnická 460

Obsah

ČTYŘKA – ŠKOLA OTEVŘENOSTI

Obsah	2
1. Identifikační údaje	11
2. Charakteristika školy	12
3. Charakteristika ŠVP	15
3.1. <i>Zaměření školy</i>	15
3.2. <i>Výchovné a vzdělávací strategie</i>	17
3.3. <i>Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami</i>	21
3.3.1. Žáci s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně a systém péče o tyto žáky	21
3.3.2. Žáci s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně a systém péče o tyto žáky	23
3.3.3. Předmět speciálně pedagogické péče a jeho charakteristika	24
3.4. <i>Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných a systém péče o tyto žáky</i>	25
3.4.1. Pojetí péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole	25
3.4.2. Systém péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole.....	25
3.5. <i>Průřezová témata</i>	27
3.5.1. Stručná charakteristika průřezových témat.....	27
3.5.2. Průřezová témata	31
3.5.3. Realizace průřezových témat na naší škole	34
3.5.4. Celoškolní aktivity rozvíjející průřezová témata	34
3.5.5. Průřezová témata	35
4. Učební plán	42
4.1. <i>Učební plán 1. stupně</i>	42
4.2. <i>Učební plán 2. stupně</i>	43
4.3. <i>Volitelné předměty</i>	44
5. Učební osnovy	45
5.1. <i>Český jazyk</i>	45
5.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu	45
5.1.2. Časové vymezení předmětu.....	45
5.1.3. Formy realizace vyučovacího předmětu	45
5.1.4. Výchovné a vzdělávací strategie	46
5.1.5. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	50
5.1.6. Očekávané výstupy – 1. stupeň	51
5.1.7. Očekávané výstupy – 2. stupeň	53
5.1.8. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících	56

5.2.	<i>Anglický jazyk</i>	86
5.2.1.	Charakteristika vyučovacího předmětu	86
5.2.2.	Časové vymezení předmětu.....	86
5.2.3.	Formy realizace vyučovacího předmětu	86
5.2.4.	Výchovné a vzdělávací strategie	87
5.2.5.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	90
5.2.6.	Očekávané výstupy – 1. stupeň	90
5.2.7.	Očekávané výstupy – 2. stupeň	91
5.2.8.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících	93
5.3.	<i>Německý jazyk</i>	107
5.3.1.	Charakteristika vyučovacího předmětu	107
5.3.2.	Časové vymezení předmětu.....	107
5.3.3.	Formy realizace vyučovacího předmětu	107
5.3.4.	Výchovné a vzdělávací strategie	108
5.3.5.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	109
5.3.6.	Očekávané výstupy – 2. stupeň	109
5.3.7.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících	111
5.4.	<i>Ruský jazyk</i>	119
5.4.1.	Charakteristika vyučovacího předmětu	119
5.4.2.	Časové vymezení předmětu.....	119
5.4.3.	Formy realizace vyučovacího předmětu	119
5.4.4.	Výchovné a vzdělávací strategie	120
5.4.5.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	121
5.4.6.	Očekávané výstupy – 2. stupeň	121
5.4.7.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících	123
5.5.	<i>Matematika</i>	129
5.5.1.	Charakteristika vyučovacího předmětu	129
5.5.2.	Časové vymezení předmětu.....	129
5.5.3.	Formy realizace vyučovacího předmětu	129
5.5.4.	Výchovné a vzdělávací strategie	130
5.5.5.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	133
5.5.6.	Očekávané výstupy – 1. stupeň	134
5.5.7.	Očekávané výstupy – 2. stupeň	135
5.5.8.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících	137
5.6.	<i>Informatika</i>	158
5.6.1.	Charakteristika vyučovacího předmětu	158
5.6.2.	Časové vymezení předmětu.....	158
5.6.3.	Formy realizace vyučovacího předmětu	158

5.6.4.	Výchovné a vzdělávací strategie	159
5.6.5.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	162
5.6.6.	Očekávané výstupy – 1. stupeň	162
5.6.7.	Očekávané výstupy – 2. stupeň	163
5.6.8.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících	165
5.7.	<i>Člověk a jeho svět</i>	179
5.7.1.	Charakteristika vyučovacího předmětu	179
5.7.2.	Časové vymezení předmětu	179
5.7.3.	Formy realizace vyučovacího předmětu	179
5.7.4.	Výchovné a vzdělávací strategie	180
5.7.5.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	182
5.7.6.	Očekávané výstupy – 1. stupeň	183
5.7.7.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících	185
5.8.	<i>Vlastivěda</i>	199
5.8.1.	Charakteristika vyučovacího předmětu	199
5.8.2.	Časové vymezení předmětu	199
5.8.3.	Formy realizace vyučovacího předmětu	199
5.8.4.	Výchovné a vzdělávací strategie	200
5.8.5.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	201
5.8.6.	Očekávané výstupy – 1. stupeň	201
5.8.7.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících	203
5.9.	<i>Přírodověda</i>	208
5.9.1.	Charakteristika vyučovacího předmětu	208
5.9.2.	Časové vymezení předmětu	208
5.9.3.	Formy realizace vyučovacího předmětu	208
5.9.4.	Výchovné a vzdělávací strategie	209
5.9.5.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	211
5.9.6.	Očekávané výstupy – 1. stupeň	211
5.9.7.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících	213
5.10.	<i>Dějepis</i>	218
5.10.1.	Charakteristika vyučovacího předmětu	218
5.10.2.	Časové vymezení předmětu	218
5.10.3.	Formy realizace vyučovacího předmětu	218
5.10.4.	Výchovné a vzdělávací strategie	219
5.10.5.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	220
5.10.6.	Očekávané výstupy – 2. stupeň	221
5.10.7.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících	223
5.11.	<i>Výchova k občanství</i>	236

5.11.1.	Charakteristika vyučovacího předmětu	236
5.11.2.	Časové vymezení předmětu.....	236
5.11.3.	Formy realizace vyučovacího předmětu	236
5.11.4.	Výchovné a vzdělávací strategie	237
5.11.5.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	239
5.11.6.	Očekávané výstupy – 2. stupeň	240
5.11.7.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících	242
5.12.	<i>Fyzika</i>	254
5.12.1.	Charakteristika vyučovacího předmětu	254
5.12.2.	Časové vymezení předmětu.....	254
5.12.3.	Formy realizace vyučovacího předmětu	254
5.12.4.	Výchovné a vzdělávací strategie	255
5.12.5.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	256
5.12.6.	Očekávané výstupy – 2. stupeň	256
5.12.7.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících	258
5.13.	<i>Chemie</i>	266
5.13.1.	Charakteristika vyučovacího předmětu	266
5.13.2.	Časové vymezení předmětu.....	266
5.13.3.	Formy realizace vyučovacího předmětu	266
5.13.4.	Výchovné a vzdělávací strategie	267
5.13.5.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	268
5.13.6.	Očekávané výstupy – 2. stupeň	269
5.13.7.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících	271
5.14.	<i>Přírodopis</i>	275
5.14.1.	Charakteristika vyučovacího předmětu	275
5.14.2.	Časové vymezení předmětu.....	275
5.14.3.	Formy realizace vyučovacího předmětu	275
5.14.4.	Výchovné a vzdělávací strategie	276
5.14.5.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	278
5.14.6.	Očekávané výstupy – 2. stupeň	279
5.14.7.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících	281
5.15.	<i>Zeměpis</i>	293
5.15.1.	Charakteristika vyučovacího předmětu	293
5.15.2.	Časové vymezení předmětu.....	293
5.15.3.	Formy realizace vyučovacího předmětu	293
5.15.4.	Výchovné a vzdělávací strategie	294
5.15.5.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	295
5.15.6.	Očekávané výstupy – 2. stupeň	296

5.15.7.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících	298
5.16.	<i>Hudební výchova</i>	305
5.16.1.	Charakteristika vyučovacího předmětu	305
5.16.2.	Časové vymezení předmětu.....	305
5.16.3.	Formy realizace vyučovacího předmětu	305
5.16.4.	Výchovné a vzdělávací strategie	306
5.16.5.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	308
5.16.6.	Očekávané výstupy – 1. stupeň	309
5.16.7.	Očekávané výstupy – 2. stupeň	310
5.16.8.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících	311
5.17.	<i>Výtvarná výchova</i>	330
5.17.1.	Charakteristika vyučovacího předmětu	330
5.17.2.	Časové vymezení předmětu.....	330
5.17.3.	Formy realizace vyučovacího předmětu	330
5.17.4.	Výchovné a vzdělávací strategie	331
5.17.5.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	333
5.17.6.	Očekávané výstupy – 1. stupeň	334
5.17.7.	Očekávané výstupy – 2. stupeň	334
5.17.8.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících	336
5.18.	<i>Tělesná výchova</i>	344
5.18.1.	Charakteristika vyučovacího předmětu	344
5.18.2.	Časové vymezení předmětu.....	344
5.18.3.	Formy realizace vyučovacího předmětu	344
5.18.4.	Výchovné a vzdělávací strategie	345
5.18.5.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	347
5.18.6.	Očekávané výstupy – 1. stupeň	348
5.18.7.	Očekávané výstupy – 2. stupeň	349
5.18.8.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících	351
5.19.	<i>Výchova ke zdraví</i>	360
5.19.1.	Charakteristika vyučovacího předmětu	360
5.19.2.	Časové vymezení předmětu.....	360
5.19.3.	Formy realizace vyučovacího předmětu	360
10.1.1.	Výchovné a vzdělávací strategie	361
10.1.2.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	363
10.1.3.	Očekávané výstupy – 2. stupeň	364
10.1.4.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících	365
10.2.	<i>Tvořivé činnosti</i>	374
10.2.1.	Charakteristika vyučovacího předmětu	374

10.2.2.	Časové vymezení předmětu.....	374
10.2.3.	Formy realizace vyučovacího předmětu	374
10.2.4.	Výchovné a vzdělávací strategie	375
10.2.5.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	376
10.2.6.	Očekávané výstupy – 1. stupeň	377
10.2.7.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících	379
10.3.	<i>Svět práce</i>	382
10.3.1.	Charakteristika vyučovacího předmětu	382
10.3.2.	Časové vymezení předmětu.....	382
10.3.3.	Formy realizace vyučovacího předmětu	382
10.3.4.	Výchovné a vzdělávací strategie	383
10.3.5.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	385
10.3.6.	Očekávané výstupy – 2. stupeň	386
10.3.7.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících	387
11.	Hodnocení výsledků vzdělávání žáků	395
11.1.	<i>Pravidla pro hodnocení</i>	395
11.1.1.	Způsoby hodnocení.....	395
11.1.2.	Kritéria hodnocení	395
12.	Přílohy	396
12.1.	Volitelné předměty.....	396
12.1.1.	<i>Domácnost</i>	396
12.1.1.1.	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	396
12.1.1.2.	Časové vymezení předmětu	396
12.1.1.3.	Formy realizace vyučovacího předmětu.....	396
12.1.1.4.	Výchovné a vzdělávací strategie.....	397
12.1.1.5.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	398
12.1.1.6.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících	399
12.1.2.	<i>Ekologické praktikum</i>	400
12.1.2.1.	Charakteristika vyučovacího předmětu	400
12.1.2.2.	Časové vymezení předmětu	400
12.1.2.3.	Formy realizace vyučovacího předmětu.....	400
12.1.2.4.	Výchovné a vzdělávací strategie.....	401
12.1.2.5.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	403
12.1.2.6.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících	405
12.1.3.	<i>Konverzace v anglickém jazyce</i>	407
12.1.3.1.	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	407
12.1.3.2.	Časové vymezení předmětu	407

12.1.3.3.	Formy realizace vyučovacího předmětu.....	407
12.1.3.4.	Výchovné a vzdělávací strategie.....	408
12.1.3.5.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	409
12.1.3.6.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících.....	410
12.1.4.	<i>Seminář českého jazyka</i>	412
12.1.4.1.	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	412
12.1.4.2.	Časové vymezení předmětu	412
12.1.4.3.	Formy realizace vyučovacího předmětu.....	412
12.1.4.4.	Výchovné a vzdělávací strategie.....	413
12.1.4.5.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	414
12.1.4.6.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících.....	415
12.1.5.	<i>Seminář fyziky</i>	418
12.1.5.1.	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	418
12.1.5.2.	Časové vymezení předmětu	418
12.1.5.3.	Formy realizace vyučovacího předmětu.....	418
12.1.5.4.	Výchovné a vzdělávací strategie.....	419
12.1.5.5.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	420
12.1.5.6.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících.....	421
12.1.6.	<i>Seminář chemie</i>	423
12.1.6.1.	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	423
12.1.6.2.	Časové vymezení předmětu	423
12.1.6.3.	Formy realizace vyučovacího předmětu.....	423
12.1.6.4.	Výchovné a vzdělávací strategie.....	424
12.1.6.5.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	425
12.1.6.6.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících.....	426
12.1.7.	<i>Seminář matematiky</i>	428
12.1.7.1.	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	428
12.1.7.2.	Časové vymezení předmětu	428
12.1.7.3.	Formy realizace vyučovacího předmětu.....	428
12.1.7.4.	Výchovné a vzdělávací strategie.....	429
12.1.7.5.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	430
12.1.7.6.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících.....	431
12.1.8.	<i>Seminář společenskovední</i>	435
12.1.8.1.	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	435
12.1.8.2.	Časové vymezení předmětu	435
12.1.8.3.	Formy realizace vyučovacího předmětu.....	435
12.1.8.4.	Výchovné a vzdělávací strategie.....	436
12.1.8.5.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	437

12.1.8.6.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících	438
12.1.9.	<i>Sportovní výchova</i>	442
12.1.9.1.	Charakteristika vyučovacího předmětu	442
12.1.9.2.	Časové vymezení předmětu	442
12.1.9.3.	Formy realizace vyučovacího předmětu	442
12.1.9.4.	Výchovné a vzdělávací strategie	443
12.1.9.5.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	444
12.1.9.6.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících	445
12.1.10.	<i>Technické činnosti</i>	447
12.1.10.1.	Charakteristika vyučovacího předmětu	447
12.1.10.2.	Časové vymezení předmětu	447
12.1.10.3.	Formy realizace vyučovacího předmětu	447
12.1.10.4.	Výchovné a vzdělávací strategie	448
12.1.10.5.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	449
12.1.10.6.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících	450
12.1.11.	<i>Užité výtvarné činnosti</i>	452
12.1.11.1.	Charakteristika vyučovacího předmětu	452
12.1.11.2.	Časové vymezení předmětu	452
12.1.11.3.	Formy realizace vyučovacího předmětu	452
12.1.11.4.	Výchovné a vzdělávací strategie	453
12.1.11.5.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	454
12.1.11.6.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících	455
12.1.12.	<i>Základy administrativy</i>	457
12.1.12.1.	Charakteristika vyučovacího předmětu	457
12.1.12.2.	Časové vymezení předmětu	457
12.1.12.3.	Formy realizace vyučovacího předmětu	457
12.1.12.4.	Výchovné a vzdělávací strategie	458
12.1.12.5.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	459
12.1.12.6.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících	460
12.2.	Nepovinné předměty	462
12.2.1.	<i>Český jazyk – Čtenářská gramotnost pro nadané žáky</i>	462
12.2.1.1.	Charakteristika vyučovacího předmětu	462
12.2.1.2.	Časové vymezení předmětu	462
12.2.1.3.	Formy realizace vyučovacího předmětu	462
12.2.1.4.	Výchovné a vzdělávací strategie	463
12.2.1.5.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	464
12.2.1.6.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících	465

12.3. Třídnické hodiny	466
<i>Třídnické hodiny.....</i>	<i>466</i>
12.3.1. Charakteristika třídnické hodiny	466
12.3.2. Časová dotace	466
12.3.3. Průřezová témata	466
12.3.4. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáka	467

1. Identifikační údaje

Název ŠVP:

ČTYŘKA – ŠKOLA OTEVŘENOSTI

verze 3

(ŠVP pro základní vzdělávání byl zpracován podle RVP ZV)

Údaje o škole:

název školy: Základní škola, Jičín, Železnická 460

adresa školy: Základní škola, Jičín, Železnická 460,

Železnická 460

506 01 Jičín

právní forma: příspěvková organizace

IČO: 70 886 784

identifikátor zařízení: 600 092 119

webová stránka: <https://4zs.jicin.cz>

ředitel školy: Mgr. Blanka Kalátová Lisá

telefon/fax: 493 531 566

e-mail: skola@4zs.jicin.cz

koordinátorka tvorby ŠVP: Mgr. Pavlína Havelková – havelkova@4zs.jicin.cz

Zřizovatel:

název: Město Jičín

adresa: Žižkovo náměstí 18, 506 01 Jičín

IČO: 00 271 632

telefon: 493 545 103

Platnost dokumentu:

Projednáno školskou radou dne _____ 2022

Platnost od 1. 9. 2022

podpis ředitele školy: Mgr. Blanka Kalátová Lisá

razítko školy:

2. Charakteristika školy

Úplnost a velikost školy:

Základní škola, Jičín, Železnická 460 sdružuje základní školu, školní družinu a školní jídelnu. Je plně organizovaná, tvořená areálem pěti budov projektovaných na 22 tříd s kapacitou 700 žáků. Ročníky mají dvě až čtyři paralelní třídy. Rozdělením střední všeobecně vzdělávací školy, jejíž sídlo bylo v budově gymnázia, vznikla 1. ledna 1964 čtvrtá základní škola. V září 1980 se žáci a pedagogové nově vzniklé školy přestěhovali do nové budovy.

Vybavení školy:

Kromě kmenových učeben jsou k dispozici odborné učebny hudební výchovy, chemie, fyziky, přírodopisu, výpočetní techniky, výtvarné výchovy a jazyková s interaktivní tabulí. Pro praktickou výuku slouží cvičná kuchyň a dílna praktických činností. Učebna výtvarné výchovy je vybavena keramickou pecí a hrnčířským kruhem. Z důvodu naplněnosti školy jsou některé odborné učebny zároveň i učebnami kmenovými.

Pro výuku tělesné výchovy má škola k dispozici dvě tělocvičny, hřiště s umělým povrchem, a travnaté hřiště. Využíváme rovněž haly, bazénu a dalších městských sportovišť, které spravují Sportovní zařízení města Jičína.

Chloubou školy je ekologický areál „ČTYŘLÍSTEK“ se dvěma venkovními učebnami, meteorologickou stanicí a dalšími více než čtyřiceti stanovišti. Tento areál je mimo jiné využíván žáky 1. stupně a dětmi školní družiny k relaxaci o hlavní přestávce a v odpoledních hodinách.

Pedagogickým pracovníkům slouží k přípravě na vyučování i k relaxaci hlavní sborovna školy, asistenti pedagoga využívají místnost za sborovnou v pavilonu U12. Sborovna je vybavena kopírkou a počítačem s připojením na internet. V pavilonech U10 a SMV3, kde jsou třídy 1. stupně a herny školní družiny, jsou též sborovny vybavené kopírovacími stroji a počítači s připojením na internet. Na 2. stupni, v pavilonu U12, mají učitelé své kabinety, kde se nacházejí sbírky učebních pomůcek školy. V každém kabinetu je počítač připojený do školní sítě. Všechny budovy školy disponují Wi-Fi připojením, které využívají žáci při výuce s digitálními zařízeními, pedagogové pak pro přímou a nepřímou pedagogickou činnost.

Žákům slouží 45 počítačů ve dvou učebnách, dále tři mobilní učebny s možností připojení k internetu a tři interaktivní tabule.

Ve všech učebnách (s výjimkou cvičné kuchyně) ve všech pavilonech jsou instalovány dataprojektory s připojením k počítači s LAN připojením.

Učebna hudební výchovy je standardně vybavena hudebními nástroji a pomůckami. Nachází se zde pódium, které je využíváno při hudebně-pohybových aktivitách v rámci hudební výchovy a rovněž slouží při hudebních a recitačních vystoupeních. Učebna hudební výchovy disponuje sadou dvaceti notebooků s dotykovým displejem, bezdrátovými pery a nabíjecí stanicí.

Školní poradenské pracoviště se nachází v klidové zóně pavilonu D3, je zde samostatná místnost psychologa, která zároveň slouží žákům s potřebou podpory k relaxaci a místnost speciálního pedagoga, která je využívána jako místnost jednací a místnost sloužící k individualizaci práce se žáky a k poskytování speciálně pedagogické péče.

K převlékání mají žáci 1. stupně prostorné šatny a žáci 2. stupně skříňky.

Učitelská knihovna se nachází v místnosti za hlavní sborovnou, žákovská knihovna je zároveň místem pro práci čtenářských klubů, probíhá zde i individualizace práce se žáky, je umístěna v pavilonu U12.

Školní družina provozuje svou činnost v samostatných místnostech i v učebnách pro první ročník.

Ke škole patří školní jídelna, která poskytuje své služby i žákům některých jičínských středních škol.

Školní budova je světlá, prostorná, s bohatou vnitřní zelení.

Charakteristika pedagogického sboru:

Pedagogický sbor je odborně kvalifikovaný až na malé výjimky. Pedagogičtí pracovníci se soustavně vzdělávají.

Na škole pracuje školní poradenské pracoviště.

Žákům nadaným a mimořádně nadaným je věnována individuální péče pedagogů, kteří je připravují na školní, okresní, krajská i republiková kola různých soutěží.

Početné skupině žáků se speciálními vzdělávacími potřebami poskytujeme vzdělávání s maximální snahou o kvalitní vzdělávání. Využíváme podpůrná opatření. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola bez doporučení školského poradenského zařízení. Podporu 1. stupně poskytujeme na základě individualizace práce se žákem, popřípadě vytvářením plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého a vyššího stupně škola poskytuje ve spolupráci se školským poradenským zařízením., a to po doporučení školského poradenského zařízení. Některým žákům poskytujeme předměty speciálně pedagogické péče (pedagogická intervence, speciálně pedagogická péče) pod vedením pedagogických pracovníků školy. O některé žáky se speciálními vzdělávacími potřebami pečují asistenti pedagoga. Někteří žáci se speciálními vzdělávacími potřebami pracují s využitím individuálního vzdělávacího plánu (IVP). Významnou podporu a vedení žákům i pedagogům poskytuje školní psycholog a školní speciální pedagog.

Naše škola je vyhledávána studenty k vykonávání pedagogické praxe.

Dlouhodobé projekty:

Účast v ekologických projektech:

TEREZA Praha: - GLOBE (od 1. 10. 1995)

Pomáháme školám k úspěchu

Ovoce do škol

Využíváme čerpání finančních prostředků z různých zdrojů:

např. granty Královehradeckého kraje, šablony ESF, IROP, MAP, IKAP

Spolupráce s rodiči žáků a jinými subjekty:

V září probíhají úvodní třídní schůzky v prvních a šestých třídách a ve třídách, kde došlo ke změně třídního učitele. Vždy v prvním a třetím čtvrtletí organizujeme celoškolské třídní schůzky spojené s možností konzultací. Mimořádné třídní schůzky svolává třídní učitel po dohodě s vedením školy. Snažíme se včas kontaktovat rodiče žáků, kteří mají vzdělávací nebo výchovné problémy, a případně je pozvat ke společnému projednání dalšího postupu. Rodiče jsou

informování o prospěchu a chování svých dětí prostřednictvím zápisů v deníčcích či elektronické žákovské knížce, případně telefonicky. Každý pedagog má stanoveny konzultační hodiny, kdy je k zastížení a kdy je možno si s ním domluvit schůzku. Škola nabízí zákonným zástupcům žáka možnost účasti při vyučování po vzájemné dohodě s vyučujícím.

Výchovný poradce ve svých úředních hodinách i mimo ně podává informace vycházejícím žákům a jejich rodičům. Každým rokem na podzim pořádá informativní schůzku pro rodiče žáků 9. ročníku, které se pravidelně účastní zástupce IPS Úřadu práce v Jičíně.

Své služby žákům i jejich rodičům nabízí školní metodik prevence sociálně patologických jevů.

Své služby žákům nabízí i školní psycholog a speciální pedagog.

Pro rodiče žáků a ostatní veřejnost pořádáme „Den otevřených dveří“ a v červnu setkání rodičů budoucích prvňáčků s třídními učitelkami. Tradicí se stala také Zahradní slavnost (od roku 2016), která je vždy krásnou tečkou za končícím školním rokem.

Při škole pracuje Školská rada (od roku 1993) a Spolek rodičů a přátel ČTYŘKY (od roku 1998). Scházejí se společně s ředitelem školy dle potřeby.

Dále spolupracujeme s Pedagogicko-psychologickou poradnou Jičín, Regionálním muzeem a galerií v Jičíně, Sportovními zařízeními města Jičína, Kulturními zařízeními města Jičína, Základní uměleckou školou J. B. Foerster a v Jičíně, K-klubem, Knihovnou V. Čtvrťka, oddělením sociálně-právní ochrany dětí a rodiny MěÚ Jičín a IPS Úřadu práce v Jičíně. Partnery jsou pro nás i Vyšší odborná a střední průmyslová škola Jičín a hotel reStart v Jičíně. Naší partnerskou školou v projektu „Pomáháme školám k úspěchu“ je Základní a mateřská škola Ostašov v Liberci.

K informování veřejnosti využíváme místní tisk (Jičínský čtvrtletník, Muzejní noviny, Noviny Jičínska, Nové noviny), informační vitrínu před školou, internetové stránky, školní časopis.

Již několik let vedení školy spolupracuje se Žákovským parlamentem, který tvoří zvolení mluvčí tříd 3. až 9. ročníku.

Charakteristika žáků:

Žáci školy přicházejí zejména z příslušné spádové oblasti, ale i z jiných částí města a okolních obcí. Někteří žáci přijatí do první třídy odcházejí po absolvování pátého a sedmého ročníku na víceleté gymnázium. V naší škole integrujeme početnou skupinu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

3. Charakteristika ŠVP

3.1. Zaměření školy

ŠVP vychází z obecných vzdělávacích cílů a klíčových kompetencí RVP ZV a koncepce, která vznikla mnohaletou snahou o inovaci pedagogického procesu, analýzou vlastních možností a schopností pedagogického sboru, požadavků rodičů a navázáním na tradice školy.

Název ČTYŘKA – ŠKOLA OTEVŘENOSTI vyjadřuje základní myšlenku vzdělávacího programu otevřenost školy všemu a všem.

Chceme naše děti naučit poznávat především sebe sama, aby se méně bály nástrah okolního světa, dokázaly se bez zábran vyslovit k jakýmkoliv problémům a dobře se uplatnili v osobním, profesním i občanském životě.

Abychom dokázali žít v harmonii, musíme umět naslouchat sami sobě, ale i ostatním a okolnímu světu. Proto budeme děti učit naslouchat ze všech světových stran pomocí všech smyslů.

Otevřenost vůči prožívání a poznávání bude naší doménou.

Čtyři světové strany znamenají na naší škole:

S	=	SPOLUPRÁCE
V	=	VŠESTRANNOST
J	=	JEDINEČNOST
Z	=	ZVÍDAVOST

Čtyři základní pilíře vzdělávání na naší škole tvoří:

1. cizí jazyky
2. sportovní aktivity
3. ekologie
4. informatika

K jejich rozvíjení na naší škole chceme:

- usilovat o prohloubení výuky cizích jazyků se zaměřením na využití cizího jazyka v praxi
- nabízet konverzaci jako volitelný předmět
- propagovat zdravý životní styl a podporovat sportovní aktivity žáků posílením hodin tělesné výchovy a nabídkou volitelného předmětu
- zapojovat žáky do různých sportovních soutěží
- organizovat sportovní soutěže na naší škole (atletická laťka, trojboj...)
- podporovat aktivní relaxaci žáků během přestávek
- umožňovat žákům 1. stupně o hlavní přestávce pobyt venku
- dbát na ochranu životního prostředí a podporovat ekologizaci provozu školy
- nabízet volitelný předmět Ekologie
- zapojovat žáky do různých sběrových akcí
- rozvíjet a při výuce využívat ekologický areál Čtyřlístek
- vysvětlovat žákům principy udržitelného rozvoje společnosti
- vést žáky k smysluplnému využívání komunikačních a informačních technologií
- rozšiřovat zavádění a využívání výpočetní techniky do většiny předmětů
- podporovat zájem žáků o informatiku a inforatické myšlení

Dále budeme:

- podporovat komplexní rozvoj osobnosti každého našeho žáka a snažit se o dosažení jeho osobního maxima
- učit žáky takové znalosti, dovednosti a postoje, které povedou k aktivnímu uplatnění se v životě osobním, profesním i občanském
- soustředit se na rozvoj klíčových kompetencí
- zavádět do výuky efektivní metody výuky
- klást důraz na aktivizaci žáků
- rozvíjet partnerský přístup mezi pedagogy a žáky
- podporovat multikulturní výchovu
- vést žáky k dodržování stanovených pravidel
- smysluplně realizovat společné vzdělávání
- cíleně pečovat o žáky nadané a mimořádně nadané
- k úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními, za podmínek stanovených školským zákonem a vyhláškou č. 27/2016 Sb. ve znění pozdějších zákonů, upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva. Pro stanovení upravených očekávaných výstupů v IVP žáka bude využívána minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV: <http://www.nuv.cz/t/aktualne-platne-zneni-rvp-zv>.

3.2. Výchovné a vzdělávací strategie

klíčová kompetence	Co to znamená na naší škole	
	1. stupeň	2. stupeň
<p>1. Kompetence k učení umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení</p>	<ul style="list-style-type: none"> • učíme žáky <ul style="list-style-type: none"> ▪ aby vydrželi potřebnou dobu u učebních činností ▪ vyhledávat informace a získané informace používat ▪ číst s porozuměním ▪ sebehodnocení • vedeme žáky k samostatnosti a tvořivosti • snažíme se, aby každý žák prožíval úspěch 	<ul style="list-style-type: none"> • klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací • vedeme žáky k sebehodnocení • zadáváme dětem zajímavé úkoly k samostatné i skupinové práci • podporujeme žáky v aktivním přístupu k učení aktivnímu učení se • individuálním přístupem vytváříme šance prožít úspěch každému dítěti • snažíme se o propojení poznatků z různých oblastí
<p>2. Kompetence k řešení problému podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problému</p>	<ul style="list-style-type: none"> • učíme žáky <ul style="list-style-type: none"> ▪ klást jednoduché otázky ▪ samostatně řešit problém ▪ hledat více řešení daného problému ▪ týmové spolupráci při řešení problému • vhodnými otázkami zjišťujeme, zda žák rozumí zkoumanému problému • zadáváme problémové úlohy z praktického života • zapojujeme se do úloh vědomostních soutěží a srovnávacích testů 	<ul style="list-style-type: none"> • výuku vedeme tak, aby žáci hledali různá řešení problému a svoje řešení dokázali obhájit • při výuce se snažíme motivovat žáky problémovými úlohami z praktického života • k řešení problému používáme projekty i miniprojekty • ve vhodných oblastech vzdělávání používáme úlohy vědomostních soutěží a srovnávacích testů

klíčová kompetence	Co to znamená na naší škole	
	1. stupeň	2. stupeň
3. Kompetence komunikativní vést žáky k všestranné a účinné komunikaci	<ul style="list-style-type: none"> • učíme žáky <ul style="list-style-type: none"> ▪ naslouchat mluvímu, udržovat kontakt očima, komentovat vyslechnuté a jednoduše reprodukovat ▪ prezentovat svoje myšlenky ▪ pravidlům spolupráce při skupinovém a kooperativním učení ▪ vhodně komunikovat se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými 	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky ke vhodné slovní i neslovní komunikaci se spolužáky, učiteli a všemi dospělými ve škole i mimo školu • začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování • učíme žáky obhajovat svůj názor a zároveň naslouchat názorům jiných • podporujeme přátelské vztahy ve třídách a mezi třídami
4. Kompetence sociální a personální vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci	<ul style="list-style-type: none"> • učíme žáky <ul style="list-style-type: none"> ▪ reagovat správně na pokyny učitele ▪ základům skupinové práce ▪ pracovat v různorodých skupinách ▪ objektivně hodnotit práci ▪ dodržovat dohodnutá třídní pravidla chování 	<ul style="list-style-type: none"> • učíme žáky základům kooperace a týmové práce • využíváme skupinové práce žáků, vzájemné pomoci při učení • usilujeme o to, aby žáci prokázali schopnost orientovat se v běžných životních situacích • vedeme žáky k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí • učíme žáky kriticky hodnotit svoji práci

klíčová kompetence	Co to znamená na naší škole	
	1. stupeň	2. stupeň
<p>5. Kompetence občanské vychovávat žáky jako svobodné občany, plníci si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých</p>	<ul style="list-style-type: none"> • učíme žáky <ul style="list-style-type: none"> ▪ sestavovat společná pravidla chování ▪ dodržovat dohodnutá pravidla ▪ respektovat rozdíly mezi nimi ▪ poznávat na konkrétních příkladech ▪ pozitivní a negativní projevy chování lidí ▪ chápat smysl žákovského parlamentu 	<ul style="list-style-type: none"> • ve třídních kolektivech žáci společně stanovují pravidla chování, sami je dodržují a sledují jejich dodržování • vedeme žáky k zodpovědnosti za své chování a přijetí následků • školní řád navazuje na pravidla chování vytvořená ve třídách • posilujeme úlohu žákovského parlamentu i zástupců tříd z řad žáků • vedeme žáky k respektování rozdílů mezi nimi (žáci s VPU, integrovaní žáci, žáci jiných národností, kultur)
<p>6. Kompetence pracovní vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie naučit žáky chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání</p>	<ul style="list-style-type: none"> • učíme žáky <ul style="list-style-type: none"> ▪ připravit si své pracovní místo, udržet na něm pořádek a po skončení ho uklidit ▪ poznávat různé profese ▪ pozitivnímu vztahu k práci ▪ třídit odpad 	<ul style="list-style-type: none"> • motivujeme žáky k aktivnímu zapojení do vzdělávací oblasti Člověk a svět práce • důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků • vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení a porovnání s reálnými možnostmi při profesní orientaci • spoluprací s Úřadem práce v Jičíně umožňujeme žákům získat ucelený přehled o možnostech profesní orientace

<p>7. Kompetence digitální</p> <p>pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase a při zapojování do společnosti a občanského života.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • učíme žáky <ul style="list-style-type: none"> ▪ ovládat a používat digitální zařízení a aplikace a služby a využívat je při učení i v životě mimo školu ▪ získávat a vyhledávat data, informace a digitální obsah ▪ využívat digitální technologie pro zefektivnění pracovních postupů a učení ▪ vytvářet a upravovat jednoduchý digitální obsah ▪ chápat význam digitálních technologií pro lidskou společnost a reflektovat rizika jejich využívání ▪ předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na žákovo tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních ▪ v digitálním prostředí jednat eticky 	<ul style="list-style-type: none"> • učíme žáky <ul style="list-style-type: none"> ▪ ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhodovat, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít ▪ získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah, k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu ▪ vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků ▪ využívat digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizovat rutinní činnosti, zefektivnit či zjednodušit své pracovní postupy a zkvalitnit výsledky své práce ▪ chápat význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamovat se s novými technologiemi, kriticky hodnotit jejich přínosy a reflektovat rizika jejich využívání ▪ předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na žákovo tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednat eticky
---	---	---

3.3. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

3.3.1. Žáci s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně a systém péče o tyto žáky

- podpůrná opatření prvního stupně představují minimální úpravu metod, organizace a hodnocení vzdělávání a jsou poskytována žákovi, u kterého se projevuje potřeba úprav ve vzdělávání nebo školských službách a zapojení v kolektivu
- úpravy ve vzdělávání žáka v rámci podpůrných opatření prvního stupně navrhují pedagogičtí pracovníci školy
- žákovi, u kterého se jeví možnost potřeby podpůrných opatření, poskytne učitel nebo jiný pedagogický pracovník nejprve přímou podporu ve výuce s cílem zmapovat možné formy podpory žáka, a to bez vytváření PLPP
- pro žáka, který k naplnění svých vzdělávacích možností potřebuje poskytnutí podpůrných opatření a nedostačuje-li samotné zohlednění individuálních vzdělávacích potřeb žáka při vzdělávání, je vytvořen PLPP
- PLPP sestavuje třídní učitel za pomoci ostatních vyučujících a výchovného poradce, spolupracují se zákonným zástupcem žáka
- výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky se zákonnými zástupci, pedagogy, případně s vedením školy i žákem samotným
- PLPP je zpracován na standardizovaném formuláři v písemné podobě
- PLPP obsahuje popis obtíží žáka, stanovení cílů podpory způsobu vyhodnocování naplňování plánu
- zákonný zástupce stvrdí svým podpisem souhlas s obsahem a metodami obsaženými v PLPP
- PLPP škola vyhodnocuje nejpozději po třech měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření, vyhodnocení PLPP koordinuje výchovný poradce, výchovný poradce za vyhodnocení PLPP zodpovídá
- Poskytování pedagogické intervence
- Pedagogická intervence slouží zejména k podpoře vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami ve vyučovacích předmětech, kde je třeba posílit jeho vzdělávání, ke kompenzaci nedostatečné domácí přípravy na výuku a k rozvoji učebního stylu žáka. Pedagogická intervence se poskytuje jako opatření prvního stupně na základě rozhodnutí ředitelky školy.
- Jestliže učitel při běžné pedagogické práci shledá, že žák nenaplnuje očekávané vzdělávací výstupy nebo je naopak naplňuje nad očekávání, zahájí proces identifikace potřeby a návrhu případné podpory.
- Následně je svolána schůzka třídního učitele s ostatními vyučujícími a zástupce školního poradenského pracoviště.
- Třídní učitel informuje zákonného zástupce s navrženými opatřeními. Následuje schůzka se zákonným zástupcem a případně i za přítomnosti žáka, na které je podepsána Dohoda o poskytnutí pedagogické intervence.
- Dohodu o poskytování pedagogické intervence škola vyhodnocuje nejpozději po třech měsících od zahájení poskytování pedagogické intervence, vyhodnocení koordinuje výchovný poradce

- V případě indikací pro aplikaci pedagogické intervence je možné tuto intervenci zahájit prakticky okamžitě. Není tedy nutné absolvovat standardní (dosud užívaný) postup pro vyšetření ve školském poradenském zařízení (ŠPZ). Pedagogickou intervencí je možné poskytnout žákovi samostatně (individuální PI) případně je možné (pokud je to smysluplné a přinášející pozitivní efekt) jej zařadit do skupiny žáků, kde již PI probíhá (skupinová PI).
- Pedagogickou intervencí může vést pedagog – učitel, vychovatel, asistent pedagoga, speciální pedagog ve vztahu k obsahu a cíli intervence. O zahájení realizace pedagogické intervence rozhoduje ředitelka školy.
- V případě, že indikací výukových obtíží jsou např. zdravotní postižení (zrakové, sluchové, tělesné, mentální), vady řeči, podezření na závažné vývojové poruchy učení a chování nebo kombinace více těchto postižení, doporučuje škola zákonnému zástupci vyšetření ve ŠPZ. Stejně jako dříve do doby, než škola obdrží doporučení od školského poradenského pracoviště, poskytuje žákovi podpůrná opatření prvního stupně.
- při klasifikaci těchto žáků hodnotíme s tolerancí, ale důsledně podle dohodnutých pravidel
- u žáků s odlišným mateřským jazykem budeme věnovat pozornost osvojení českého jazyka a seznámení s českým prostředím, jeho kulturními zvyklostmi a tradicemi ve shodě se školským zákonem
- pokud by k naplnění vzdělávacích potřeb žáka nepostačovalo poskytování podpůrných opatření prvního stupně, doporučí škola žákovi využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení za účelem posouzení jeho speciálních vzdělávacích potřeb

3.3.2. Žáci s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně a systém péče o tyto žáky

Vycházíme z platných právních předpisů

- žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření
- podpůrná opatření druhého až pátého stupně se poskytují na základě doporučení školského poradenského zařízení a s informovaným souhlasem zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka
- výchovný poradce je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením
- výchovný poradce koordinuje činnosti školního poradenského pracoviště
- žáci s přiznaným podpůrným opatřením druhého a vyššího stupně se vzdělávají podle platného školního vzdělávacího programu a na základě doporučení ŠPZ popřípadě s využitím podpůrného opatření individuální vzdělávací plán (IVP)
- individuální vzdělávací plán zpracovává škola, vyžadují-li to speciální vzdělávací potřeby žáka, individuální vzdělávací plán se zpracovává na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce
- ve spolupráci a na doporučení školského poradenského zařízení mohou být v IVP realizovány změny v učebním plánu
- cílem je zajistit soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků, a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima
- IVP vychází ze ŠVP, obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem
- k úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP, to umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními, za podmínek stanovených školským zákonem a vyhláškou č. 27/2016 Sb. ve znění pozdějších zákonů, upravovat očekávané výstupy vzdělávání, popřípadě je možné upravit obsah učiva a jeho výběr
- výstupy minimální doporučené úrovně se využijí v případě podpůrných opatření od třetího stupně pouze u žáků s lehkým mentálním postižením. Výstupy, upravené v IVP žáků s lehkým mentálním postižením na základě minimální doporučené úrovně v rámci podpůrných opatření, jsou na vyšší úrovni než očekávané výstupy stanovené v RVP ZŠS
- IVP vyhodnocuje ŠPZ jednou ročně
- IVP sestavuje třídní učitel ve spolupráci se všemi vyučujícími žáka za pomoci výchovného poradce, popřípadě školního psychologa
- IVP je zpracován na standardizovaném formuláři v písemné podobě
- zákonný zástupce a všichni vyučující žáka stvrdí svým podpisem souhlas s obsahem a metodami obsaženými v IVP
- na základě vyšetření a doporučení ŠPZ jsou někteří žáci zařazováni do předmětu speciálně pedagogické péče, ŠPZ určí zároveň i rozsah těchto hodin

- podpůrné opatření předmět speciálně pedagogické péče (PSPP) - předmět je vyučován na základě doporučení ŠPZ jako forma další péče o žáka ve škole, jedná se o druh intervence, která má přispět ke zlepšení aktuálních obtíží žáka
- výuka speciálně pedagogické péče a pedagogické intervence probíhá individuálně nebo ve skupinách
- pro žáky s jiným než mentálním postižením (uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona) lze vzdělávací obsah, jehož realizaci objektivně neumožňuje jejich znevýhodnění, nahradit jiným vzdělávacím obsahem, pokud to vyžadují speciální vzdělávací potřeby žáků, a to pouze tehdy, pokud to vyplývá z doporučení školského poradenského zařízení
- využíváme podpůrné opatření asistent pedagoga
- asistenti pedagoga:
 - pomáhají žákovi při seznamování se školním prostředím
 - učitelům pomáhají v přípravě materiálů na vyučování
 - zajišťují komunikaci školy s rodiči žáka

3.3.3. Předmět speciálně pedagogické péče a jeho charakteristika

Předmět speciálně pedagogické péče (PSPP) je vyučován na základě doporučení ŠPZ jako forma další péče o žáka ve škole, jedná se o druh intervence, která má přispět ke zlepšení aktuálních obtíží žáka.

PSPP nemá povahu povinné vyučovací hodiny a nezapočítává se do maximálního týdenního počtu povinných vyučovacích hodin stanoveného pro jednotlivé ročníky příslušným RVP.

Na základě individuálních potřeb žáka, především aby nedocházelo k dalšímu hodinovému zatížení žáka, může tato hodina probíhat v rámci vyučování na základě domluvy s vyučujícím a zákonným zástupcem. Sledovány jsou především nejlepší zájmy žáka a účinnost toho podpůrného opatření. Předmět je směřován k rozvoji percepčně-motorických funkcí, rozvoji jazykových kompetencí a komunikačních dovedností, rozvoji prostorové orientace a orientace v čase, jemné motoriky, pozornosti, zrakové i sluchové paměti, čtení, čtení s porozuměním atd. na základě doporučení ŠPZ a speciálních vzdělávacích potřeb žáků.

3.4. Vzdelávání žáků nadaných a mimořádně nadaných a systém péče o tyto žáky

Nadaným žákem je žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Mimořádně nadaným žákem je žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

3.4.1. Pojetí péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

- výchovný poradce je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením
- výchovný poradce koordinuje činnosti školního poradenského pracoviště
- zavedeme systém vyhledávání a podpory nadaných a mimořádně nadaných žáků
- budeme vytvářet podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti
- výuka žáků bude probíhat takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet
- pro podporu nadání a mimořádného nadání žáků budeme využívat podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků

3.4.2. Systém péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP nadaného žáka

- plán pedagogické podpory sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje nadání žáka. Výchovný poradce provádí vyhodnocování PLPP

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP mimořádně nadaného žáka

- Vzdelávání mimořádně nadaného žáka se může uskutečňovat podle individuálního vzdělávacího plánu, individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka na základě doporučení školského poradenského zařízení sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem popř. dalšími členy školního poradenského pracoviště
- IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka
- IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení a může být doplňován a upravován v průběhu školního roku
- výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka a vyhodnocování IVP

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků

- obohacování vzdělávacího obsahu

Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných a systém péče o tyto žáky

- zadávání specifických úkolů, projektů
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit

3.5. Průřezová témata

Průřezová témata v sobě zahrnují všechny klíčové kompetence a jejich realizace navazuje na filosofii školy otevřenost všemu a všem a na práci každého učitele.

Realizace průřezových témat má nezastupitelné místo při vzdělávání všech žáků a zvláště pak žáků, u kterých je upravován obsah a výstupy ze vzdělávání od 3. stupně podpůrných opatření. Průřezová témata obsahují silný výchovný aspekt a napomáhají osobnostnímu a charakterovému rozvoji těchto žáků, vytvářejí prostor pro utváření jejich postojů a hodnotového systému. Proto bude i při výuce těchto žáků kladen důraz především na kultivaci jejich postojů a hodnotových orientací. Nároky kladené na utváření vědomostí a dovedností těchto žáků budou vždy plně respektovat jejich individuální možnosti.

3.5.1. Stručná charakteristika průřezových témat

1. *Osobnostní a sociální výchova*

- je součástí všech vzdělávacích oblastí
- má každodenní využití v běžném životě
- reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti
- pomáhá žákovi hledat si vlastní cestu k životní spokojenosti
- klade důraz na zdravý vztah k sobě samému i na dobré vztahy mezi lidmi

Realizace průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na utváření pozitivních (nezraňujících) postojů k sobě samému i k druhým;
- na rozvoj zvládnutí vlastního chování;
- na podporu akceptace různých typů lidí, názorů, přístupů k řešení problémů;
- na uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci;
- na rozvoj dovedností potřebných pro komunikaci a spolupráci;
- na uvědomování si mravních rozměrů různých způsobů lidského chování.

Výuka uvedeného průřezového tématu bude napomáhat primární prevenci rizikového chování a zkvalitnění mezilidské komunikace. Utváření znalostí a dovedností těchto žáků bude zohledňovat jejich individuální možnosti.

2. *Výchova demokratického občana*

- snaží se rozvíjet kritické myšlení
- vede k porozumění demokratickému uspořádání společnosti
- učí řešit demokratickým způsobem konflikty a problémy i zapojením žáků do žákovského parlamentu
- má vybavit žáka základní úrovni občanské gramotnosti
- uplatňuje se hlavně ve vzdělávacích oblastech Člověk a jeho svět, Člověk a společnost

Realizace průřezového tématu Výchova demokratického občana bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především na utváření:

- sebeúcty, sebedůvěry a samostatnosti;
- úcty k zákonu;
- úcty k hodnotám, jako je svoboda, spravedlnost, solidarita, odpovědnost, tolerance;
- aktivního postoje v obhajování a dodržování lidských práv a svobod;

- ohleduplnosti a ochoty pomáhat slabším;
- respektu ke kulturním, etnickým a jiným odlišnostem;
- empatie, schopnosti aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování.

Výuka bude rozvíjet disciplinovanost a sebekritiku, schopnost zaujmout vlastní stanovisko v pluralitě názorů a dovednosti asertivního jednání i schopnosti kompromisu. Utváření znalostí a dovedností těchto žáků bude zohledňovat jejich individuální možnosti.

3. *Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech*

- cílem je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností
- rozvíjí vědomí evropské identity při respektování identity národní
- otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru
- seznamuje s možnostmi, které žákům tento prostor poskytuje
- podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva, osobní zodpovědnost, racionální uvažování, kritické myšlení a tvořivost
- v propojení s digitálními technologiemi rozvíjí možnosti získávání, vyhodnocování a sdílení informací o zemích Evropy a světa
- prolíná všemi vzdělávacími oblastmi

Realizace průřezového tématu *Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech* bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na překonávání stereotypů a předsudků;
- na kultivaci postojů k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života;
- na kultivaci postojů ke kulturní rozmanitosti;
- na utváření pozitivních postojů k tradičním evropským hodnotám;
- na osvojování vzorců evropského občana;
- na podporu smyslu pro zodpovědnost.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu *Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech* pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

4. *Multikulturní výchova*

- umožňuje žákům seznámit se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami
- rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci
- vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti
- seznamuje se se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě
- dotýká se mezilidských vztahů nejen ve škole, ale i mimo ni
- v propojení s digitálními technologiemi umožňuje žákům získávání, vyhodnocování a sdílení informací jako východisko pro přemýšlení o naléhavých tématech a způsobech jejich řešení
- prolíná všemi vzdělávacími oblastmi

Realizace průřezového tématu Multikulturní výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na uvědomění si vlastní identity a schopnost reflexe vlastního sociokulturního zázemí;
- na utváření hodnotového systému žáků, korekci jejich jednání;
- na rozvoj dovedností potřebných pro uplatňování vlastních práv a respektování práv druhých;
- na utváření tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám;
- na rozvoj dovedností komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin;
- na vnímání odlišnosti jako příležitosti k obohacení, nikoliv jako zdroje konfliktu;
- na uvědomění si neslučitelnosti rasové (náboženské apod.) intolerance s principy života v demokratické společnosti;
- na podporu angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu;
- na vnímání sebe jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Multikulturní výchova pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

5. *Environmentální výchova*

- vede k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí
- klade důraz na pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti
- učí odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince
- podporuje aktivní účast na ochraně a utváření životního prostředí
- v propojení s digitálními technologiemi umožňuje žákům aktivní získávání a sdílení informací týkajících se naléhavých otázek životního prostředí
- prolíná všemi vzdělávacími oblastmi

Realizace průřezového tématu Environmentální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na vnímání života jako nejvyšší hodnoty;
- na rozvoj odpovědnosti ve vztahu k ochraně přírody a přírodních zdrojů;
- na rozvoj aktivity, tvořivosti, vstřícnosti a ohleduplnosti ve vztahu k prostředí;
- na utváření zdravého životního stylu a vnímání estetických hodnot prostředí;
- na podporu angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí;
- na rozvoj vnímavého a citlivého přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Environmentální výchova, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

6. Mediální výchova

- nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii
- učí zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa
- má vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti
- rozvíjí schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr
- vede žáky ke schopnosti správné volby vhodného média jako prostředku pro naplnění
- nejrůznějších potřeb od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času
- v propojení si digitálními technologiemi jsou zdůrazňována témata a činnosti týkající se mediální komunikace, bezpečnosti komunikace a minimalizace rizik. Vnímání kritického vyhodnocování informací a mediálních sdělení a potřeby rozlišovat mezi soukromou a veřejnou komunikací je též zahrnuto.
- nejvíce se uplatňuje ve vzdělávacích oblastech Člověk a společnost, Jazyk a jazyková komunikace

Realizace průřezového tématu Mediální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění;
- na využívání potenciálu médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času;
- na vytvoření představy o roli médií jak v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec, tak v každodenním životě v regionu;
- na rozvoj citlivosti vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení;
- na rozvoj citlivosti vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci;
- na rozvoj komunikačních schopností, zejména při veřejném vystupování;
- na využívání vlastních schopností v týmové práci a dovednosti přizpůsobit se potřebám a cílům týmu.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Mediální výchova pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

3.5.2. Průřezová témata

klíčová kompetence	Co to znamená na naší škole	
	1. stupeň	2. stupeň
1. Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> • žák se učí <ul style="list-style-type: none"> ▪ vyhledávat a třídit informace ▪ používat získané informace v praxi ▪ chápat obecně používané termíny ▪ hledat souvislosti ▪ samostatně pozorovat ▪ získané výsledky porovnávat 	<ul style="list-style-type: none"> • žák se učí <ul style="list-style-type: none"> ▪ vyhledávat a třídit informace ▪ používat získané informace v praxi ▪ operovat s obecně používanými termíny ▪ uvádět věci do souvislostí ▪ samostatně pozorovat, experimentovat ▪ získané výsledky porovnávat, kriticky posuzovat a vyvozovat závěry
2. Kompetence k řešení problému	<ul style="list-style-type: none"> • žák se učí <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozpoznat a pochopit problém ▪ hledat řešení problému ▪ vyhledávat informace potřebné k řešení problému ▪ odůvodňovat svoje rozhodnutí 	<ul style="list-style-type: none"> • žák se učí <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozpoznat a pochopit problém, přemýšlí jeho příčinách ▪ hledat a plánovat řešení problému ▪ vyhledávat a zpracovávat informace potřebné k řešení problému ▪ uvědomovat si zodpovědnost za svá rozhodnutí

klíčová kompetence	Co to znamená na naší škole	
	1. stupeň	2. stupeň
3. Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> • žák se učí <ul style="list-style-type: none"> ▪ vyjadřovat svoje myšlenky a názory ▪ naslouchat jiným lidem ▪ používat komunikační prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> • žák se učí <ul style="list-style-type: none"> ▪ formulovat a vyjadřovat svoje myšlenky a názory v logickém sledu v ústním i písemném projevu ▪ vhodně reagovat na projevy druhých ▪ využívat informační komunikační prostředky ke kvalitní komunikaci s okolím
4. Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> • žák se učí <ul style="list-style-type: none"> ▪ požádat o pomoc a také ji poskytnout ▪ pracovat v týmu ▪ chápat nutnost spolupráce při týmové práci ▪ vytvářet dobré vztahy s okolím 	<ul style="list-style-type: none"> • žák se učí <ul style="list-style-type: none"> ▪ vytvářet příjemnou atmosféru v týmu ▪ uvědomovat si svoji roli při skupinové práci ▪ respektovat názory druhých ▪ diskutovat podle daných pravidel ▪ řídit svoje jednání tak, aby dosáhl sebeúcty a uspokojení

klíčová kompetence	Co to znamená na naší škole	
	1. stupeň	2. stupeň
5. Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> • žák se učí <ul style="list-style-type: none"> ▪ správně rozhodovat podle dané situace ▪ poskytnout pomoc ▪ dodržovat předem daná pravidla 	<ul style="list-style-type: none"> • žák se učí <ul style="list-style-type: none"> ▪ odpovědně rozhodovat podle dané situace ▪ zachovat se správně v krizových situacích ▪ poskytnout účinnou pomoc ▪ chápat základní ekologické souvislosti a rozhodovat se v zájmu zdraví a udržitelného rozvoje společnosti
6. Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> • žák se učí <ul style="list-style-type: none"> ▪ udržet si svoje pracovní místo v pořádku a čistotě ▪ dbát na ochranu zdraví ▪ chránit a zlepšovat životní prostředí ▪ poznávat různé profese a jejich důležitost pro život 	<ul style="list-style-type: none"> • žák se učí <ul style="list-style-type: none"> ▪ přistupovat k pracovním výsledkům z hlediska kvality a užitečnosti ▪ chránit zdraví při práci ▪ dbát na ochranu životního prostředí ▪ využívat svoje znalosti a dovednosti při výběru povolání
7. Kompetence digitální	<ul style="list-style-type: none"> • žák se učí <ul style="list-style-type: none"> ▪ orientovat se v digitálním prostředí a je veden k bezpečnému, a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života 	<ul style="list-style-type: none"> • žák se učí <ul style="list-style-type: none"> ▪ orientovat se v digitálním prostředí ▪ je veden k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života

3.5.3. Realizace průřezových témat na naší škole

Průřezová témata jsou na naší škole realizována především formou integrace do vzdělávacích obsahů jednotlivých vyučovacích předmětů.

Vyučující mají možnost pracovat také formou projektů.

Všechny tematické okruhy průřezového tématu OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA jsou na 1. stupni běžnou součástí výuky ve všech předmětech, a proto jsou v tabulkách uvedeny pouze předměty, ve kterých se tomuto tématu věnujeme hlouběji.

Tematické okruhy průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova jsou na 1. i 2. stupni běžnou součástí obsahu třídnických hodin.

3.5.4. Celoškolní aktivity rozvíjející průřezová témata

a) v oblasti sportu

- aktivní rozvoj sportovně nadaných žáků
- nabídka sportovních „ročníkových“ kurzů:
 - v 6. ročníku – turisticko-branný
 - v 7. ročníku – lyžařský, běžecký (v případě příznivých sněhových podmínek v místě)
 - v 8. ročníku – lyžařský (snowboard – v případě kvalifikovaného instruktora)
- zapojení žáků do sportovních soutěží

b) v oblasti cizích jazyků

- zapojení žáků v olympiádách
- nabídka divadelních představení v cizích jazycích

c) v oblasti informatiky

- využití ve všech předmětech od 1. ročníku
- prezentace školy na www stránkách

d) v oblasti ekologie

- třídění odpadu
- sběr druhotných surovin, lesních plodů, víček od PET lahví, hliníku, baterií
- péče o prostředí kolem školy
- zapojení žáků do ekologických projektů
- šetření energií

e) v ostatních oblastech

- návštěvy muzea, galerie, filmových a divadelních představení
- zapojení žáků do vědomostních soutěží
- výzdoba interiéru školy
- besedy v knihovně
- zapojení žáků do zájmových kroužků
- aktivní podíl na festivalu „Jičín – město pohádky“
- vydávání časopisu „Čtyřka“
- prezentace školy v médiích
- aktivní zapojení žáků na popularizaci práce školy

3.5.5. Průřezová témata

Všechny tematické okruhy průřezových témat jsou integrovány do vzdělávacích obsahů vyučovacích předmětů.

Osobnostní a sociální výchova

Název tematického okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Osobnostní rozvoj									
Rozvoj schopností poznávání	ČaS	ČaS	ČaS	TvČ, Vv	TvČ, Vv	Čj, Ag, M, D, Z, Vko, VkZ, Fy, Inf, SP, Vv, PŘ, Tv, Hv	Čj, Ag, M, D, Z, Vko, VkZ, Fy, Inf, SP, Vv, PŘ, Tv, Hv	Čj, Ag, M, D, Z, Vko, Ch, Vko, F, Inf, SP, Vv, PŘ, Tv, Hv	Čj, Ag, M, D, Z, Vko, Ch, Vko, F, Inf, SP, Vv, PŘ, Tv, Hv
Sebepoznání a sebepojetí	ČaS	ČaS	ČaS	TvČ, Vv	TvČ, Vv	Čj, Ag, M, D, Z, Vko, VkZ, Fy, Inf, SP, Vv, PŘ, Tv, Hv	Čj, Ag, M, D, Z, Vko, VkZ, Fy, Inf, SP, Vv, PŘ, Tv, Hv	Čj, Ag, M, D, Z, Vko, Ch, Vko, Fy, Inf, SP, Vv, PŘ, Tv, Hv	Čj, Ag, M, D, Z, Vko, Ch, Vko, Fy, Inf, SP, Vv, PŘ, Tv, Hv
Seberegulace a sebeorganizace	ČaS	ČaS	ČaS	TvČ, Vv	TvČ, Vv	Čj, Ag, M, D, Z, Vko, VkZ, Fy, Inf, SP, Vv, PŘ, Tv, Hv	Čj, Ag, M, D, Z, Vko, VkZ, Fy, Inf, SP, Vv, PŘ, Tv, Hv	Čj, Ag, M, D, Z, Vko, Ch, Vko, Fy, Inf, SP, Vv, PŘ, Tv, Hv	Čj, Ag, M, D, Z, Vko, Ch, Vko, Fy, Inf, SP, Vv, PŘ, Tv, Hv
Psychohygiena	ČaS	ČaS	ČaS	TvČ, Vv	TvČ, Vv	Čj, Ag, M, D, Z, Vko, VkZ, Fy, Inf, SP, Vv, PŘ, Tv, Hv	Čj, Ag, M, D, Z, Vko, VkZ, Fy, Inf, SP, Vv, PŘ, Tv, Hv	Čj, Ag, M, D, Z, Vko, Ch, Vko, Fy, Inf, SP, Vv, PŘ, Tv, Hv	Čj, Ag, M, D, Z, Vko, Ch, Vko, Fy, Inf, SP, Vv, PŘ, Tv, Hv
Kreativita	ČaS	ČaS	ČaS	TvČ, Vv	TvČ, Vv	Čj, Ag, M, D, Z, Vko, VkZ, Fy, Inf, SP, Vv, PŘ, Tv, Hv	Čj, Ag, M, D, Z, Vko, VkZ, Fy, Inf, SP, Vv, PŘ, Tv, Hv	Čj, Ag, M, D, Z, Vko, Ch, Vko, Fy, Inf, SP, Vv, PŘ, Tv, Hv	Čj, Ag, M, D, Z, Vko, Ch, Vko, Fy, Inf, SP, Vv, PŘ, Tv, Hv

Osobnostní a sociální výchova

Název tematického okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Sociální rozvoj									
Poznávání lidí	Čj	Čj	Čj	Čj	Čj	Čj, Ag, M, D, Z, Vko, VkZ, Fy, Inf, SP, Vv, Př, Tv, Hv	Čj, Ag, M, D, Z, Vko, VkZ, Fy, Inf, SP, Vv, Př, Tv, Hv	Čj, Ag, M, D, Z, Vko, Ch, VkZ, Fy, Inf, SP, Vv, Př, Tv, Hv	Čj, Ag, M, D, Z, Vko, Ch, VkZ, Fy, Inf, SP, Vv, Př, Tv, Hv
Mezilidské vztahy	Čj	Čj	Čj	Čj, TvČ	Čj, TvČ	Čj, Ag, M, D, Z, Vko, VkZ, Fy, Inf, SP, Vv, Př, Tv, Hv	Čj, Ag, M, D, Z, Vko, VkZ, Fy, Inf, SP, Vv, Př, Tv, Hv	Čj, Ag, M, D, Z, Vko, Ch, VkZ, Fy, Inf, SP, Vv, Př, Tv, Hv	Čj, Ag, M, D, Z, Vko, Ch, VkZ, Fy, Inf, SP, Vv, Př, Tv, Hv
Komunikace	Čj	Čj	Čj	Čj	Čj	Čj, Ag, M, D, Z, Vko, VkZ, Fy, Inf, SP, Vv, Př, Tv, Hv	Čj, Ag, M, D, Z, Vko, VkZ, Fy, Inf, SP, Vv, Př, Tv, Hv	Čj, Ag, M, D, Z, Vko, Ch, VkZ, Fy, Inf, SP, Vv, Př, Tv, Hv	Čj, Ag, M, D, Z, Vko, Ch, VkZ, Fy, Inf, SP, Vv, Př, Tv, Hv
Kooperace a kompetice	Čj	Čj	Čj	Čj	Čj	Čj, Ag, M, D, Z, Vko, VkZ, Fy, Inf, SP, Vv, Př, Tv, Hv	Čj, Ag, M, D, Z, Vko, VkZ, Fy, Inf, SP, Vv, Př, Tv, Hv	Čj, Ag, M, D, Z, Vko, Ch, VkZ, Fy, Inf, SP, Vv, Př, Tv, Hv	Čj, Ag, M, D, Z, Vko, Ch, VkZ, Fy, Inf, SP, Vv, Př, Tv, Hv
Morální rozvoj									
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	ČaS	ČaS	ČaS	Přv	Čj	Čj, Ag, M, D, Z, Vko, VkZ, Fy, Inf, SP, Vv, Př, Tv, Hv	Čj, Ag, M, D, Z, Vko, VkZ, Fy, Inf, SP, Vv, Př, Tv, Hv	Čj, Ag, M, D, Z, Vko, Ch, VkZ, Fy, Inf, SP, Vv, Př, Tv, Hv	Čj, Ag, M, D, Z, Vko, Ch, VkZ, Fy, Inf, SP, Vv, Př, Tv, Hv

Osobnostní a sociální výchova

Název tematického okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Hodnoty, postoje, praktická etika	ČaS	ČaS	ČaS	Přv	Čj	Čj, Ag, M, D, Z, Vko, VkJ, Fy, Inf, SP, Vv, Př, Tv, Hv	Čj, Ag, M, D, Z, Vko, VkJ, Fy, Inf, SP, Vv, Př, Tv, Hv	Čj, Ag, M, D, Z, Vko, Ch, VkJ, Fy, Inf, SP, Vv, Př, Tv, Hv	Čj, Ag, M, D, Z, Vko, Ch, VkJ, Fy, Inf, SP, Vv, Př, Tv, Hv

Výchova demokratického občana

Název tematického okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Občanská společnost a škola						Z, Tv, Vko, VkJ	Z, Tv, Vko, VkJ	Z, Tv, Vko, VkJ	Z, Tv, Vko, VkJ
Občan, občanská společnost a stát			ČaS	VI		Vko, D	Vko	Vko, D	Vko, Z, SP, D
Formy participace občanů v politickém životě						Z, Vko	Z, Vko	Z, Vko	Z, Vko, D
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování						Z, Vko, VkJ	Z, Vko, VkJ	Z, Vko, VkJ	Z, Vko, VkJ, D

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Název tematického okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Evropa a svět nás zajímá				TvČ	VI, TvČ	Z, Vko, VkZ, Tv, Ag	Z, Vko, VkZ, Tv, Př, Ag	Z, Vko, VkZ, Tv, Ag, Hv	Z, Vko, VkZ, Tv, Ag, Hv, Př, Vv
Objevujeme Evropu a svět					VI	Vko, Z, Tv, Ag	Př, Vko, Z, Tv, Ag, Hv, D	Z, Ag, Vko, Tv, Hv, D, Čj	Vko, Z, Tv, Ag, SP, D, Hv, Př, Vv, M
Jsme Evropané					VI	Z, Ag, Vko, D	Z, Ag, Vko, D	Z, Ag, Vko, D, Př,	Z, Ag, Vko, D, Př, Vv

Multikulturní výchova

Název tematického okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kulturní diference						Z, Tv, Ag, Vko, Čj	Z, Tv, Ag, Vko	Z, Tv, Ag, Vko, Př, Čj	Z, Tv, Ag, Vko, Př, Čj
Lidské vztahy	ČaS, TvČ	ČaS, TvČ	ČaS, TvČ	Čj, TvČ	Čj, TvČ	Z, Vko, VkZ, Tv, Př	Z, Vko, VkZ, Tv, Př	Z, Vko, VkZ, Tv, Př Čj	Z, Vko, VkZ, Tv, Př
Etnický původ						Z, Vko, Tv, D	Z, Vko, Tv, D	Př, Z, Vko, Tv, D	Př, Z, Vko, D
Multikulturalita			Ag		Ag	Z, Tv, Ag, VkZ, Čj, Vv	Z, Tv, VkZ, Ag, Vv	Z, Tv, VkZ, Ag, Př, Hv, Čj, Vv	Z, Čj, Tv, VkZ, Ag, Hv, Vv
Princip sociálního smíru a solidarity						Z, Vko, VkZ	Z, Vko, VkZ	Z, Vko, VkZ	Z, Vko, VkZ

Environmentální výchova

Název tematického okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Ekosystémy	ČaS	ČaS	ČaS	Přv	Přv	Z, Př, SP, Tv, D	Z, Př, D	Z, Př, Ch, Fy	Z, Př
Základní podmínky života			ČaS	Přv, TvČ	Přv, TvČ	Z, Př, SP	Z, Př	Z, Př, Ch, Fy	Z, Př, Ch, Fy
Lidské aktivity a problémy životního prostředí					TvČ	Z, Př, Vko, Fy, Tv, SP	Z, Př, Vko, Fy, Vzk, SP	Z, Př, Tv, Fy, Vko, D, SP	Z, Př, Ch, Fy, Tv, Vko, D
Vztah člověka a prostředí			ČaS	Přv, TvČ	Přv, TvČ	Z, Př, Vzk, Vko, Tv, SP	Z, Př, Vzk, Vko, Tv,	Z, Př, Vzk, Vko, Tv,	Z, Př, Vzk, Vko, Tv,

Mediální výchova

Název tematického okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
<i>receptivních činností</i>									
kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				Vv	Čj	Hv, Vv, VkZ, Inf, Vko	Hv, Čj, Vv, Vko, VkZ, Inf	Hv, Vv, M, Vko, VkZ, Inf, SP	Hv, Ag, Vv, Čj, Vko, VkZ, M, Inf, SP
interpretace vztahu mediálních sdělení a reality					Čj	Čj, Vko	Vko – mini P	Vko – mini P, Vv	Vko – mini P, Čj
stavba mediálních sdělení						Čj	OV – mini P, Inf	OV – mini P	OV – mini P, Čj
vnímání autora mediálních sdělení									Čj
fungování a vliv médií ve společnosti						Tv, Čj	Tv	Hv, Tv	Vko, Tv
<i>produktivních činností</i>									
tvorba mediálního sdělení						Inf	Inf	Inf	Inf
práce v realizačním týmu						Př	Př	Př	Př

4. Učební plán

4.1. Učební plán 1. stupně

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Vyučovací předmět	1.	2.	3.	4.	5.	1. - 5.	min
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	6+3	6+3	7+1	7+1	7	41	33
	Anglický jazyk	Anglický jazyk	-	-	3	3	3	9	9
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	Matematika	4	4+1	4+1	4+1	4+1	24	20
Informatika	Informatika	Informatika	-	-	-	1	1	2	2
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	2	2	2	-	-	12	11
		Vlastivěda	-	-	-	1+1	2		
		Přírodověda	-	-	-	1	1		
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	1	12	12
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2		
Člověk a zdraví	Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2+1	2+1	2	2+1	13	10
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	Tvořivé činnosti	1	1	1	1	1	5	5
Průřezová témata									P
Disponibilní časová dotace			3	5	3	3	2	16	16
Povinná dotace + disponibilní hodiny			17+3	17+5	21+3	23+3	24+2		
Celková povinná časová dotace			20	22	24	26	26	118	

Předměty výchovného zaměření: Hudební výchova, Tělesná výchova, Tvořivé činnosti, Výtvarná výchova

4.2. Učební plán 2. stupně

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Vyučovací předmět	6.	7.	8.	9.	6. - 9.	min
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	3+2	4	4	4	17	15
	Anglický jazyk	Anglický jazyk	3	3	3	3	12	12
	Druhý cizí jazyk	Německý jazyk Ruský jazyk		2	2	2	6	6
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	Matematika	3+1	4	4	4	16	15
Informatika	Informatika	Informatika	1	1	1	1	4	4
Člověk a společnost	Dějepis	Dějepis	2	1+1	1+1	2	12	10
	Výchova k občanství	Výchova k občanství	1	1	1	1		
Člověk a příroda	Fyzika	Fyzika	2	1+1	2	1	25	20
	Chemie	Chemie	-	-	2	2		
	Přírodopis	Přírodopis	1+1	2	1+1	1		
	Zeměpis	Zeměpis	2	1+1	1	1+1		
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	9	9
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	2	1	1	1		
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2+1	2	2	2	12	10
	Výchova ke zdraví	Výchova ke zdraví	0,5	0+1	0,5	1		
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	Svět práce	0+1	1	1	1	4	3
Průřezová témata								P
Volitelné předměty			-	0+1	0+2	0+2	5	
Disponibilní dotace			6	5	4	3	18	18
Povinná dotace + disponibilní hodiny			23,5+6	25+5	27,5+4	28+3		
Celková povinná časová dotace			29,5	30	31,5	31	122	122

Předměty výchovného zaměření: Hudební výchova, Svět práce, Tělesná výchova, Výchova k občanství, Výchova ke zdraví, Výtvarná výchova

4.3. Volitelné předměty

7. ročník (1hodina týdně):
<p>nabídka:</p> <ul style="list-style-type: none"> Domácnost Ekologické praktikum Konverzace v anglickém jazyce Seminář českého jazyka Seminář matematiky Užité výtvarné činnosti
8. ročník (2 hodiny týdně):
<p>nabídka (1 vyučovací hodina týdně):</p> <ul style="list-style-type: none"> Ekologické praktikum Konverzace v anglickém jazyce Seminář českého jazyka Seminář matematiky Sportovní výchova Technické činnosti Užité výtvarné činnosti <p>nabídka (2 vyučovací hodiny týdně):</p> <ul style="list-style-type: none"> Základy administrativy
9. ročník (2 hodiny týdně):
<p>nabídka (1 vyučovací hodina týdně):</p> <ul style="list-style-type: none"> Ekologické praktikum Konverzace v anglickém jazyce Seminář českého jazyka Seminář fyziky Seminář chemie Seminář matematiky Seminář společenskovední Sportovní výchova Technické činnosti Užité výtvarné činnosti

Předměty výchovného zaměření: Domácnost, Ekologické praktikum, Seminář společenskovední, Sportovní výchova, Technické činnosti, Užité výtvarné činnosti

5. Učební osnovy

5.1. Český jazyk

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**

Vzdělávací obor: **Český jazyk a literatura**

Předmět: **Český jazyk**

5.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Český jazyk** vznikl ze vzdělávacího oboru **Český jazyk a literatura** vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace**.

Integruje tato průřezová témata:

1. Osobnostní a sociální výchova (1. a 2. stupeň)
3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (2. stupeň)
4. Multikulturní výchova (1. a 2. stupeň)
6. Mediální výchova (1. a 2. stupeň)

5.1.2. Časové vymezení předmětu

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem	6.	7.	8.	9.	celkem
	6+3	6+3	7+1	7+1	7	41	3+2	4	4	4	17

Časové posílení předmětu:

Na 1. stupni je předmět posílen v 1., 2., 3. a 4. ročníku. Tyto hodiny budou zaměřeny na rozvoj komunikačních schopností a na čtení s porozuměním. Budeme volit individuální přístup k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami a žákům nadaným a mimořádně nadaným.

Na 2. stupni je předmět posílen v 6. ročníku. Tyto hodiny budou věnovány rozvoji komunikačních dovedností.

5.1.3. Formy realizace vyučovacího předmětu

- vyučovací hodina ve třídě
- návštěva knihovny, divadla, kina (na 1. stupni jednou za školní rok, na 2. stupni podle uvážení učitele)
- písemné zpracování projektů (podle uvážení učitele)
- společná četba (na 1. stupni alespoň jeden soubor za školní rok)
- zapojení do soutěží (podle uvážení učitele)
- samostatné zpracování referátu, seminární práce (2. stupeň)
- zvukové a audiovizuální ukázky z literárních děl

5.1.4. Výchovné a vzdělávací strategie

Předmět: Český jazyk

1. stupeň	2. stupeň
1. Kompetence k učení	
<p>učíme žáky</p> <ul style="list-style-type: none"> • dodržovat základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní) • ovládat základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost) • hledat informace v přehledech gramatického učiva, v pravidlech a encyklopediích • číst s porozuměním, nabízíme k výběru vhodné materiály a knihy 	<ul style="list-style-type: none"> • sebekriticky hodnotit vlastní práci • rozvíjet a upevňovat techniku práce s hlasem a dechem • samostatně vyhledávat informace ze všech dostupných zdrojů, rozpoznávat serióznost zdrojů, odlišovat podstatné od podružného • klást důraz na čtení s porozuměním • prostřednictvím vyhledávání podstatných informací z různých typů tištěných a elektronických textů porozumět jejich významu a smyslu
2. Kompetence k řešení problému	
<p>učíme žáky</p> <ul style="list-style-type: none"> • klást jednoduché otázky • hledat chyby v textu a odůvodňovat správné řešení • vyvozovat pravidla, kterými se řídí probírané jevy • možnost zapůjčení souborů knih 	<ul style="list-style-type: none"> • hledat různá řešení problému a obhájit své stanovisko • řešit netradiční úlohy (Kalibro, Scio, Cermat) • vědomě užívat mluvnická pravidla v písemné i mluvené formě českého jazyka

3. Kompetence komunikativní	
<p>učíme žáky</p> <ul style="list-style-type: none"> • porozumět písemným i mluveným pokynům kladením vhodných otázek • respektovat základní komunikační pravidla nácviem konkrétních situací (řečnická cvičení, referáty...) • naslouchat a reagovat vhodnými otázkami (na besedách...) 	<ul style="list-style-type: none"> • komunikovat s vrstevníky i dospělými přiměřeně komunikační situaci • naslouchat názorům druhých, asertivně obhájit vlastní názory • rozvíjet komunikační strategie a techniky s ohledem na komunikační situaci, strategii a záměr a volit vhodné verbální i neverbální prostředky v komunikaci

1. stupeň	2. stupeň
4. Kompetence sociální a personální	
<p>učíme žáky</p> <ul style="list-style-type: none"> • dodržovat dohodnutá třídní pravidla • respektovat pravidla skupinové práce (rozdělené rolí, spolupráce, úcta, ohleduplnost) • objektivně hodnotit výsledky své práce • pomáhat si navzájem 	<ul style="list-style-type: none"> • respektovat dohodnutá pravidla chování • pracovat ve skupině, rozdělit a střídát role • spolupracovat, vzájemně si pomáhat • využívat zkušenosti s komunikáty z prostředí digitálních technologií pro rozvoj jejich personální a interpersonální komunikace a pro utváření jejich hodnotového systému

5. Kompetence občanské	
<p>učíme žáky</p> <ul style="list-style-type: none"> • respektovat věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti každého žáka • dodržovat pravidla slušného chování při návštěvě divadla, kina, knihovny a na besedách • pochopit funkci a práci žakovského parlamentu • získat pozitivní vztah k našim lidovým tradicím, k umění a kulturně-historickému dědictví 	<ul style="list-style-type: none"> • vzájemně respektovat odlišnosti intelektové, sociální, etnické • vědomě dodržovat pravidla společenského chování v každé situaci • formulovat návrhy a připomínky k jednání žakovského parlamentu • rozvíjet kladný vztah k našim lidovým tradicím, umění, kultuře, historii • využívat osobní zkušenosti s komunikací v různých médiích včetně sociálních sítí a jejich zkušenosti z četby k přiblížení myšlení, názorů a jednání různých lidí
6. Kompetence pracovní	
<p>učíme žáky</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvíjet smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na vyučování • používat správné psací náčiní • připravit si své pracovní místo pro konkrétní činnost • zacházet správně s učebnicemi a ostatními pomůckami 	<ul style="list-style-type: none"> • v hodinách pracovat aktivně, samostatně se připravovat • účelně si uspořádat pracovní místo, organizovat čas • účelně využívat učebnice, pomůcky, informační zdroje • při práci s informačními zdroji dodržovat autorské právo, chránit osobní údaje a vlastní bezpečnost, dodržovat licencí duševního vlastnictví atd.

7. Kompetence digitální	
<p>učíme žáky</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvládat základní hygienické návyky spojené se psaním, včetně návyků spojených s používáním digitálních technologií • Využívat digitální technologie při tvorbě vlastního sdělení • číst s porozuměním přiměřeně náročné texty, včetně textů elektronických • vyhledávat základní informace v doporučených digitálních zdrojích, porovnávat informace z různých zdrojů • využívat vybrané formy elektronické komunikace, respektovat pravidla bezpečného a zdraví neohrožujícího chování při elektronické komunikaci 	<ul style="list-style-type: none"> • soustavně a pravidelně využívat vhodných digitálních technologií pro usnadnění komunikace ve škole i mimo ni podle komunikačního záměru a situace • slušnému chování a respektu k ostatním • samostatnému rozhodování, které technologie jsou pro naplnění komunikační potřeby vhodné a proč • vyhledávání a praktickému zkoušení nových technologií a aplikací podle vzdělávací a komunikační potřeby • při tvorbě a naplňování portfolií a přípravě vlastních komunikátů v digitálním prostředí včetně tvorby nových digitálních obsahů vedeme žáky k samostatnému a skupinovému kritickému posuzování spolehlivosti informačních zdrojů a informací jako takových a k dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví

5.1.5. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznání.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro ostatní oblasti vzdělávání.

Vzdělávací obsah tohoto předmětu má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek:

- a) *Komunikační a slohová výchova*
- b) *Jazyková výchova*
- c) *Literární výchova*

V *Komunikační a slohové výchově* se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

V *Jazykové výchově* žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování.

V *Literární výchově* žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Český jazyk na 2. stupni navazuje na vzdělávací obsah předmětu na 1. stupni. Má také komplexní charakter a dále rozvíjí získané klíčové kompetence z 1. stupně.

5.1.6. Očekávané výstupy – 1. stupeň

Komunikační a slohová výchova

1. období

žák

- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti
- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti
- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost
- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči
- volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích
- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním včetně návyků spojených s používáním digitálních technologií, využívá digitální technologie při tvorbě vlastního sdělení
- píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev
- píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení
- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh

2. období

žák

- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas, včetně textů elektronických
- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává, vyhledává základní informace v doporučených digitálních zdrojích, porovnávat informace z různých zdrojů
- posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
- reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
- vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
- rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě
- využívá vybrané formy elektronické komunikace, respektuje pravidla bezpečného a zdraví neohrožujícího chování při elektronické komunikaci
- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
- rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace
- píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti

*Jazyková výchova*1. období

žák

- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky
- porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná
- porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost
- rozlišuje slovní druhy v základním tvaru
- užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves
- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy
- rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky
- odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování

2. období

žák

- porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová
- rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
- určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu
- rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
- vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty
- odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí
- užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
- píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách
- zvládá základní příklady syntaktického pravopisu

*Literární výchova*1. období

žák

- čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu
- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

2. období

žák

- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
- volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
- rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů
- při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy

5.1.7. Očekávané výstupy – 2. stupeň

Komunikační a slohová výchova

žák

- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji
- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru
- rozpoznává manipulativní komunikaci v interpersonální, skupinové a mediální komunikaci a zaujímá k ní kritický postoj
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
- v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči
- zapojuje se aktivně a odpovědně do diskuse, včetně online diskusních fór, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
- využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát
- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

Jazyková výchova

žák

- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova
- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh
- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí

- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí
- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití
- zdůvodní užití různých jazykových prostředků ve svém mluveném i písemném projevu včetně elektronické komunikace

Literární výchova

žák

- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
- rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie
- rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře
- porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování
- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích

5.1.8. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících

1. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznává všechna písmena abecedy, rozlišuje písmo tiskací a psací • skládá a rozkládá slova podle sluchu • čte plynule krátká slova • tvoří jednoduché věty a čte je se správnou intonací • pozná postavy ze známých pohádek • poslouchá čtenou nebo vyprávěnou pohádku nebo jednoduchý příběh, zapojuje se do dramatizace • vypráví podle obrázkové osnovy • vytvoří odpověď na danou otázku • recituje básničky, poznává říkadla a rozpočítadla • dokáže pozdravit, omluvit se, poprosit o pomoc, poděkovat • respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru 	<p><i>Komunikační a slohová výchova</i></p> <p>čtení:</p> <ul style="list-style-type: none"> • praktické čtení: technika čtení, čtení pozorné, plynulé • sluchová analýza a syntéza • interpunkční znaménka • nadpis, článek, odstavec, řádek • dramatizace přečteného textu <p>naslouchání praktické a věcné</p> <ul style="list-style-type: none"> • recitace <p>mluvený projev:</p> <ul style="list-style-type: none"> • základy techniky mluveného projevu: dýchání, tvoření hlasu, výslovnost • základní komunikační pravidla: oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače • komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva <p>písemný projev:</p>	<p><i>Průřezová témata</i></p> <p><i>Osobnostní a sociální výchova:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvoj schopnosti poznávání • seberegulace a sebeorganizace • psychohygienu • poznávání lidí • mezilidské vztahy • komunikace <p><i>Mezipředmětové vztahy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • vzdělávací obsah vyučovacího předmětu český jazyk se prolíná do všech ostatních předmětů <p><i>Poznámky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • návštěva dostupných kulturních zařízení a akcí mimo kulturní zařízení dle možností

<ul style="list-style-type: none"> • správně dýchá při mluveném projevu a volí vhodné tempo řeči • pečlivě vyslovuje a opravuje výslovnost • rozumí pojmům: nahoře – dole, vlevo – vpravo, atd. • rozliší zrakem tvary shodné a odlišné • porozumí přiměřeným pokynům • uvolňuje si ruku před psaním • nacvičuje správné sezení a držení psacího náčiní <ul style="list-style-type: none"> • dokáže napsat všechna písmena mimo w, x, q, napíše číslice 0 až 9 • opíše a přepíše písmena, slabiky, slova, krátkou větu • píše podle diktátu písmena, slabiky, slova, krátké věty • poznává psaní velkých písmen na začátku věty, u vlastních jmen osob <ul style="list-style-type: none"> • určuje hlásky na začátku a na konci slova • vyjmenuje jednotlivé hlásky ve slově a z hlásek složí slovo 	<ul style="list-style-type: none"> • základní hygienické návyky: správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku • technika psaní: úhledný, čitelný a přehledný písemný projev <p><i>Jazyková výchova</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • zvuková stránka jazyka: sluchové rozlišení hlásek výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin • pravopis: pravopis věty: velké písmeno na začátku, znaménko za větou <p><i>Literární výchova</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • poslech literárních textů • zážitkové čtení a naslouchání • tvořivé činnosti s literárním textem: přednes vhodných textů, vlastní výtvarný doprovod 	<ul style="list-style-type: none"> • psaní se realizuje v menších časových celcích než je vyučovací hodina • zařazeno učivo doplňujícího vzdělávacího oboru Dramatická výchova <p>základní předpoklady dramatického jednání: psychosomatické dovednosti, herní dovednosti, sociálně komunikační dovednosti</p> <p><i>Pomůcky</i></p> <p>výukové programy, nástěnné tabule s přehledy učiva, soubory knih, digitální technologie dle možností školy, CD, vlastnoručně vyrobené pomůcky, nápady ze seminářů</p> <p><i>Metoda nácviku čtení:</i></p>
--	--	---

<ul style="list-style-type: none"> • rozdělí slovo na slabiky • rozumí pojmům: věta, slovo, slabika, hláska, písmeno • vyslovuje pečlivě všechny hlásky • poznává pravopis věty: velké písmeno na začátku a znaménko na konci • naučí se zpaměti vhodnou říkanku, básničku • odpovídá na otázky vztahující se k obsahu textu • tvoří věty na daná slova • rozumí pojmům: básnička, říkadlo, pohádka • kreslí ilustraci k příběhu 	<ul style="list-style-type: none"> • základní literární pojmy: rozpočítadlo, říkanka, báseň, hádanka, pohádka, spisovatel, básník, kniha 	<p>analyticko-syntetická, genetická, analyticko-syntetická bez tvorby slabik (dle výběru učitele)</p>
---	---	---

2. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • čte správně, plynule a s porozuměním přiměřené texty • dokáže se v textu orientovat, vyhledává klíčová slova • přednese krátkou báseň • zvládá plnění úkolů, které se vztahují k přečtenému textu • rozumí textu a vypravuje jeho obsah • vypráví podle obrázků, zapojuje se do dramatizace • převypráví osobní příhodu ze života • vyjadřuje své myšlenky ve větách a věty řadí podle děje • procvičuje psaní všech písmen • opisuje a přepisuje jednoduché texty • píše správně adresu, blahopřání, krátký dopis • před zahájením práce s digitálními technologiemi si připraví své pracovní místo podle nastavených pravidel 	<p><i>Komunikační a slohová výchova</i></p> <p>čtení:</p> <ul style="list-style-type: none"> • praktické čtení: technika čtení, čtení pozorné, plynulé • znalost orientačních prvků v textu: kapitola, stránka, odstavec, řádek • věcné čtení: klíčová slova, vyhledávání údajů <p>naslouchání praktické a věcné</p> <p>mluvený projev:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyjadřování závislé na komunikační situaci • komunikační žánry: vzkaz, prosba, omluva • základní komunikační pravidla: zdvořilé vystupování <p>písemný projev:</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní hygienické návyky: správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku • technika psaní: úhledný a čitelný písemný projev 	<p><i>Průřezová témata</i></p> <p><i>Osobnostní a sociální výchova:</i></p> <p>rozvoj schopnosti poznávání</p> <p>seberegulace a sebeorganizace</p> <p>psychohygiena</p> <p>poznávání lidí</p> <p>mezilidské vztahy</p> <p>komunikace</p> <p><i>Mezipředmětové vztahy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vzdělávací obsah vyučovacího předmětu český jazyk se prolíná do všech ostatních předmětů <p><i>Poznámky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ společná četba alespoň jednoho souboru knih

<ul style="list-style-type: none"> • sestavuje z daných slov věty • dodržuje pravopis věty • rozlišuje druhy vět podle postoje mluvčího • řadí slova ve větě • tvoří slova opačného významu, slova nadřazená, podřazená a souřadná • pozná podstatné jméno, sloveso a předložku • rozlišuje a vyjmenuje krátké a dlouhé samohlásky • odůvodňuje a správně píše i/í nebo y/ý po tvrdých a měkkých souhláskách • zdůvodní a správně napíše ve slovech ú nebo ů • píše správně dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě • používá správně velká písmena při psaní vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování v typických případech vlastních jmen • pozná a správně píše párové souhlásky 	<ul style="list-style-type: none"> • žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, dopis • základní hygienické návyky při práci s digitálními technologiemi <p><i>Jazyková výchova</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • zvuková stránka jazyka: výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin • slovní zásoba a tvoření slov: • věta, slovo, slabika, hláska, písmeno • slova jednoznačná a mnohoznačná, protikladná • slova podřazená, nadřazená, souřadná <p>tvorosloví:</p> <ul style="list-style-type: none"> • slovní druhy: podstatná jména, slovesa, předložky <p>skladba:</p> <ul style="list-style-type: none"> • věta jednoduchá, souvětí • druhy vět podle postoje mluvčího • pořadí vět v textu <p>pravopis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hlásky a jejich dělení • písmeno ě ve slovech 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zapojení do různých soutěží – podle uvážení učitele ▪ vedení jednoduchého čtenářského deníku – podle uvážení učitele ▪ návštěva dostupných kulturních zařízení a akcí mimo kulturní zařízení dle možností <p>zařazeno učivo doplňujícího vzdělávacího oboru Dramatická výchova</p> <p>základní předpoklady dramatického jednání: psychosomatické dovednosti, herní dovednosti, sociálně komunikační dovednosti</p>
--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje abecedu a řadí slova podle abecedy • čte samostatně knihy doma a společně ve škole • zaznamenává si název přečtené knihy, jméno spisovatele a ilustrátora • kreslí vlastní ilustraci k přečtenému textu • vypráví, co ho v přečtené knize zaujalo • přednáší z paměti přiměřené texty • rozumí pojmům: básník, báseň, sloka, verš, rým, spisovatel, ilustrátor, knihovna, knihkupectví, čtenář, divadlo, herec, jeviště, hlediště, režisér • orientuje se v knihovně s pomocí knihovnice 	<ul style="list-style-type: none"> • vlastní jména osob, zvířat, místní pojmenování v typických případech vlastních jmen • znělé a neznělé souhlásky na konci a uvnitř slov • abeceda <p><i>Literární výchova</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • poslech literárních textů: individuální četba • zážitkové čtení a naslouchání • tvořivé činnosti s literárním textem: přednes vhodných textů, vlastní výtvarný doprovod, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu • základní literární pojmy: básník, báseň, verš, rým, kniha, čtenář, divadelní představení, herec, režisér 	<p><i>Pomůcky</i></p> <p>výukové programy, nástěnné tabule s přehledy učiva, soubory knih, digitální technologie dle možností školy, CD, vlastnoručně vyrobené pomůcky, nápady ze seminářů</p>
---	--	--

3. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • čte správně, plynule, s porozuměním a se správnou intonací přiměřené texty • zdokonaluje výrazné čtení • dovede číst potichu i předčítat se správnou intonací • při čtení využívá vhodných čtenářských strategií • reprodukuje přečtený text, tvoří otázky • orientuje se v textu, domýšlí příběhy, dramatizuje • vypravuje podle dané osnovy, podle obrázků • popisuje známé věci a činnosti • respektuje základní komunikační pravidla • píše správně adresu, blahopřání, pozvánku, dopis, zprávu, vzkaz v papírové či elektronické podobě • vyplňuje jednoduché tištěné i digitální tiskopisy • docvičuje správné tvary písmen, spojování písmen • píše čitelně, přiměřeně rychle a úhledně 	<p><i>Komunikační a slohová výchova</i></p> <p>čtení:</p> <ul style="list-style-type: none"> • praktické čtení technika čtení, znalost orientačních prvků, práce s textem, členění textu • čtení tiché, hlasité, význam piktogramů, vyhledávání klíčových slov • čtenářské strategie: sledování porozumění, hledání souvislostí, kladení otázek k textu, vytváření představ, usuzování a předvídání, určování nejdůležitějších myšlenek a témat textu, shrnutí, hodnocení - čtení s porozuměním: přiměřeně náročné texty, včetně textů elektronických • věcné čtení: čtení jako zdroj informací • naslouchání praktické a věcné <p>mluvený projev</p>	<p><i>Průřezová témata</i></p> <p><i>Osobnostní a sociální výchova:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvoj schopnosti poznávání <p>seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace</p> <p>mediální výchova: osvojení základních pravidel komunikace, rozlišování mezi soukromou a veřejnou komunikací, kritické vyhodnocování informací a mediálních sdělení</p> <p><i>Mezipředmětové vztahy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova • rozpozná znělé a neznělé souhlásky uvnitř slova • třídí slova podle významu • vyhledává slova příbuzná • poznává slovní druhy v základním tvaru • užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves • určuje věty jednoduché a souvětí • spojuje věty do souvětí • pamětně zvládá řady vyjmenovaných slov • rozumí obsahu vyjmenovaných slov, přiřazuje k nim slova příbuzná 	<ul style="list-style-type: none"> • členění jazykového projevu, základní komunikační pravidla v rozhovoru včetně telefonického či video hovoru • komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, oznámení, zpráva, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu <p>písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní hygienické nácviky, technika psaní, vlastní kontrola písemného projevu • žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, omluvenka, pozvánka, dopis, tištěné i digitální tiskopisy, SMS, zpráva v chatu, využití emotikonů • techniky tvůrčího psaní <p><i>Jazykové vyučování</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • zvuková stránka jazyka - souvislá řeč, správná výslovnost • slovní zásoba a tvoření slov, význam slov • stavba slova: kořen • tvarosloví • slovní druhy • skladba 	<p>český jazyk se prolíná do všech ostatních předmětů</p> <p><i>Poznámky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • dílna čtení • dílna psaní • Návštěva dostupných kulturních zařízení a akcí mimo kulturní zařízení dle možností • společná četba alespoň jednoho souboru knih • zapojení do různých soutěží – podle uvážení učitele • vedení jednoduchého čtenářského deníku – podle uvážení učitele • psaní se realizuje v menších časových celcích, než je vyučovací hodina • zařazeno učivo doplňujícího vzdělávacího oboru Dramatická výchova
--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje slova stejně znějící (být – bít, výr – vír, atd.) • odůvodňuje a píše správně i/í nebo y/ý po obojetných souhláskách • píše správně vlastní jména osob, zvířat, měst, vesnic, řek, hor <ul style="list-style-type: none"> • čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku • poslouchá uvědoměle literární texty, vypravuje o nich • tvořivě pracuje s přečteným textem, vede si deník • rozlišuje prózu a poezii • pozná pohádku, pověst, bajku • určuje postavy a vyjadřuje svůj názor na přečtené • vypráví zážitky z divadelního a filmového představení • dokáže si půjčit knihy, orientuje se v knihovně 	<ul style="list-style-type: none"> • věta jednoduchá, souvětí • základní skladební dvojice v kontextu s pevným pořádkem slov v anglické větě • pravopis • vyjmenovaná slova po b, l, m, p, s, v, z • vlastní jména osob, zvířat, místní pojmenování <p><i>Literární výchova</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • poslech literárních textů • zážitkové čtení a naslouchání • tvořivé činnosti s textem: vypravování, dramatizace, vlastní výtvarný projev, dokončování příběhu • základní literární pojmy • literární druhy a žánry: pohádka, bajka, básník, spisovatel, divadelní představení, herec, režisér, verš, rým, přirovnání 	<ul style="list-style-type: none"> • základní předpoklady dramatického jednání: dovednosti psychosomatické, herní dovednosti, sociálně komunikační dovednosti <p><i>Pomůcky</i></p> <p>výukové programy, nástěnné tabule s přehledy učiva, soubory knih, digitální technologie dle možností školy, CD, vlastnoručně vyrobené pomůcky, nápady ze seminářů</p>
--	---	---

4. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • čte správně, plynule a s porozuměním texty přiměřeně náročné potichu i nahlas • vyhledává informace, třídí, rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu pro daný věk • vede správně dialog, telefonický rozhovor • dodržuje základní komunikační pravidla a používá vhodně mimojazykové prostředky (mimika, gesta) • pozorně naslouchá a zapisuje stručně obsah slyšeného • užívá vhodné jazykové prostředky • zanechá vzkaz • sestavuje osnovu <ul style="list-style-type: none"> • tvoří nadpisy, člení text na odstavce • píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry (dopis, inzerát, vzkaz, oznámení, popis, atd.) 	<p><i>Komunikační a slohová výchova</i></p> <p>čtení:</p> <ul style="list-style-type: none"> • praktické čtení a věcné čtení: technika čtení, znalost orientačních prvků v textu • věcné čtení: vyhledávání klíčových slov, čtení jako zdroj informací • naslouchání praktické a věcné <p>mluvený projev:</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní komunikační pravidla: oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí posluchače a mluvčího, zdvořilé vystupování • mimojazykové prostředky: mimika, gesta • Dialog na základě obrazového materiálu 	<p><i>Průřezová témata</i></p> <p><i>Osobnostní a sociální výchova:</i></p> <p>rozvoj schopnosti poznávání</p> <p>seberegulace a sebeorganizace</p> <p>psychohygiena</p> <p>poznávání lidí</p> <p>mezilidské vztahy</p> <p>komunikace</p> <p><i>Multikulturní výchova:</i></p> <p>lidské vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poznávání vlastního kulturního zakotvení <ul style="list-style-type: none"> - lidské vztahy - uplatňování principu slušného chování, tolerance, solidarita

<ul style="list-style-type: none"> • používá různé podoby slov, porovnává významy slov, volí slova pro komunikaci vhodná • odlišuje předpony a předložky a správně je píše • Určí slovní základ (předpona, kořen, přípona) • poznává slovní druhy • rozlišuje slovní druhy ohebné a neohebné • určuje mluvnické kategorie u podstatných jmen – rod, číslo, pád a vzor • vyjmenuje vzory podstatných jmen, používá pravidla v pravopisných cvičeních • pozná zvratná slovesa, neurčitek (infinitiv) • seznamuje se se vzory podstatných jmen, přiřazuje slova ke vzorům • určuje u sloves osobu, číslo, čas a seznamuje se s kategorií způsob • rozumí pojmu infinitiv • časuje slovesa v čase přítomném, minulém, budoucím 	<p>zvuková stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> • modulace souvislé řeči tempo, intonace, přízvuk <p>písemný projev:</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní hygienické návyky, úhledný, čitelný a přehledný písemný projev • žánry písemného projevu: dopis, popis, inzerát, vzkaz, oznámení, adresa, pozdrav z prázdnin, blahopřání, zápis do sešitů atd. <p><i>Jazyková výchova</i></p> <p>slovní zásoba a tvoření slov:</p> <ul style="list-style-type: none"> • slova a pojmy, slova jednoznačná, mnohoznačná, opačná, souznačná • Význam slova • Stavba slova <p>kořen, část předponová, příponová, koncovka předpony a předložky od-, nad-, pod-, před-, roz-, bez-</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tvarosloví: <p>slovní druhy, dělení na ohebné, neohebné</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Cvičení dovednosti zapamatování si učiva, moje vlastní učení, plánování a organizování vlastního studia, stanovování cílů, dobré naladění mysli, zvládání stresových situací a učebních problémů <p><i>Mezipředmětové vztahy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • vzdělávací obsah vyučovacího předmětu český jazyk se prolíná do všech ostatních předmětů • Cizí jazyk - rozlišuje podstatné jméno, sloveso <p>Poznámky</p> <ul style="list-style-type: none"> • společná četba alespoň jednoho souboru knih
--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje větu jednoduchou a souvětí • Z vět jednoduchých vytvoří souvětí • Užívá vhodné spojovací výrazy, spojuje věty jednoduché do souvětí • Určí základní skladební dvojice ve větě jednoduché, vyhledává základní skladební dvojici, určuje podmět a přísudek <ul style="list-style-type: none"> • odůvodňuje správně psaní i/y v koncovkách podstatných jmen • seznámí se s pravidly shody přísudku s podmětem <ul style="list-style-type: none"> • píše správně typické zeměpisné názvy, ovládá pravopis vlastních jmen jednoslovných zeměpisných názvů <ul style="list-style-type: none"> • využívá poznatků z četby • čte potichu delší texty, vypravuje obsah, vede si deník 	<p>podstatná jména: rod, číslo, pád, vzor</p> <p>slovesa: osoba, číslo, způsob, čas</p> <p>slovesné tvary jednoduché, složené</p> <p>infinitiv sloves</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skladba: <p>věta jednoduchá a souvětí</p> <p>podmět a přísudek</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pravopis: <p>docvičení vyjmenovaných slov</p> <p>koncovky podstatných jmen</p> <p>psaní i/y v příčestí minulém</p> <p>vlastní jména: zeměpisné názvy</p> <p><i>Literární výchova</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Čtení praktické, věcné, naslouchání • poslech literárních textů • zážitkové čtení a naslouchání: výběr knih 	<ul style="list-style-type: none"> • zapojení do různých soutěží – podle uvážení učitele • vedení jednoduchého čtenářského deníku – podle uvážení učitele • návštěva dostupných kulturních zařízení a akcí mimo kulturní zařízení dle možností <p>psaní se realizuje v menších časových celcích než je vyučovací hodina</p> <p>zařazeno učivo doplňujícího vzdělávacího oboru Dramatická výchova</p> <p>základní předpoklady dramatického jednání: psychosomatické dovednosti, herní dovednosti, sociálně komunikační dovednosti</p> <p><i>Pomůcky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • výukové programy, nástěnné tabule s přehledy učiva, soubory knih, digitální technologie dle
---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • zapojuje se do rozhovoru o knihách, vyjadřuje své pocity z četby • rozumí literárním pojmům 	<ul style="list-style-type: none"> • tvořivé činnosti s literárním textem: reprodukce slyšeného textu, vlastní výtvarný doprovod • Základní literární pojmy: próza, poezie, pověst, povídka, přirovnání 	<p>možností školy, CD, vlastnoručně vyrobené pomůcky, nápady ze seminářů</p>
--	---	--

5. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • čte správně, plynule a s porozuměním přiměřeně náročné texty • volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru • rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace • zdramatizuje vhodný text • sestaví osnovu a podle osnovy se vyjadřuje, zachová posloupnost děje a hlavní linii příběhu • píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry <ul style="list-style-type: none"> • určuje kořen, část předponovou a příponovou, koncovku • doplňuje předpony a přípony podle smyslu 	<p><i>Komunikační a slohová výchova</i></p> <p>čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> • výrazné hlasité čtení s prvky uměleckého přednesu • vyhledávání klíčových slov <p>naslouchání praktické a věcné</p> <p>mluvený projev</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní komunikační pravidla: oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování • komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení <p>písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> • žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, vzkaz, pozdrav z prázdnin, omluvenka <p><i>Jazyková výchova</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba a tvoření slov 	<p><i>Průřezová témata</i></p> <p><i>Osobnostní a sociální výchova:</i></p> <p>rozvoj schopnosti poznávání seberegulace a sebeorganizace psychohygiena poznávání lidí mezilidské vztahy komunikace</p> <p><i>Multikulturní výchova:</i></p> <p>lidské vztahy</p> <p><i>Mediální výchova:</i></p> <p>kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>

<ul style="list-style-type: none"> • osvojuje si spisovnou výslovnost a pravopis souhláskových skupin • určuje slovní druhy plnovýznamových slov • zná mluvnické kategorie podstatných jmen: rod, číslo, pád, vzor • skloňuje podstatná jména podle vzorů a správně určí koncovku • určuje mluvnické kategorie u sloves: osobu, číslo, způsob a čas, časuje slovesa • poznává druhy přídavných jmen a odůvodňuje pravopis tvrdých a měkkých přídavných jmen • nahrazuje podstatná jména a přídavná jména zájmeny • vyhledá základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty • seznamuje se s pojmem základ věty, větou neúplnou • odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí • užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje • ovládá psaní ě a je, mně a mě v kořeni slov 	<p>stavba slova – kořen, předpona, přípona, koncovka</p> <p>předpony s-, z-, vz-, předložky s, z</p> <p>souhláskové skupiny</p> <ul style="list-style-type: none"> • tvarosloví <p>slovní druhy</p> <p>podstatná jména: rod, číslo, pád, vzor (nově předseda a soudce)</p> <p>slovesa: osoba, číslo, způsob, čas,</p> <p>jednoduché a složené slovesné tvary</p> <p>přídavná jména: měkká, tvrdá, přivlastňovací</p> <ul style="list-style-type: none"> • skladba <p>věta jednoduchá a souvětí</p> <p>základní skladební dvojice</p> <p>shoda přísudku s holým podmětem</p> <ul style="list-style-type: none"> • pravopis <p>skupiny bě – bje, pě, vě – vje, mě – mně</p> <p>psaní slov po obojetných souhláskách</p> <p>vzory podstatných jmen</p>	<p>interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p> <p><i>Mezipředmětové vztahy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • vzdělávací obsah vyučovacího předmětu český jazyk se prolíná do všech ostatních předmětů <p><i>Poznámky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Návštěva dostupných kulturních zařízení a akcí mimo kulturní zařízení dle možností • společná četba alespoň jednoho souboru knih • zapojení do různých soutěží – podle uvážení učitele • vedení jednoduchého čtenářského deníku – podle uvážení učitele • psaní se realizuje v menších časových celcích, než je vyučovací hodina
---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • ovládá pravopis slov po obojetných souhláskách ovládá pravidla shody přísudku s holým podmětem • vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je a dokáže je prezentovat • volně reprodukuje text podle svých schopností • tvoří vlastní literární text • rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů • používá základní literární pojmy při jednoduchém rozboru literárního díla 	<p>přídavná jména tvrdá a měkká shoda přísudku s holým podmětem</p> <p><i>Literární výchova</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • poslech literárních textů vhodný výběr • zážitkové čtení a naslouchání • tvořivé činnosti s literárním textem: přednes vhodných textů, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod • základní literární pojmy: pohádka, pověst, bajka, dobrodružná četba, komiks 	<ul style="list-style-type: none"> • zařazeno učivo doplňujícího vzdělávacího oboru Dramatická výchova <p><i>Pomůcky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • výukové programy, nástěnné tabule s přehledy učiva, soubory knih, digitální technologie dle možností školy, CD, vlastnoručně vyrobené pomůcky, nápady ze seminářů
--	--	---

6. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení • učí se základům studijního čtení – formuluje hlavní myšlenku textu, vyhledává klíčová slova • rozlišuje objektivní a subjektivní sdělení • seznamuje se se způsoby komunikace v médiích • dorozumívá se jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • v mluveném projevu spontánním i připraveném se snaží vhodně užívat slovních, neslovních i mimojazykových prostředků řeči • zapojuje se do diskuse • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel • lokalizuje a získává digitální data, informace a posuzuje relevanci zdroje a obsahu 	<p><i>Komunikační a slohová výchova</i></p> <p>čtení: praktické, věcné, prožitkové</p> <p>naslouchání: praktické, věcné, zážitkové</p> <p>mluvený projev: zásady dorozumívání, zásady kultivovaného projevu, připravený projev na základě poznámek, nepřipravený projev</p> <p>slohové útvary: popis děje, popis prostý, popis osoby, blahopřání, vypravování (přímá řeč), vypravování, popis, oznámení a zpráva, dopis (soukromý, úřední), výpisky</p> <p>písemný projev: vyjádření vlastního postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní</p> <p>stavba textu (osnova)</p>	<p><i>Průřezová témata</i></p> <p><i>Osobnostní a sociální výchova:</i> osobnostní rozvoj, sociální rozvoj, morální rozvoj</p> <p><i>Multikulturní výchova:</i> kulturní diference, multikulturalita</p> <p><i>Mediální výchova:</i> interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, stavba mediálních sdělení</p> <p><i>Mezipředmětové vztahy</i></p> <p>vzdělávací obsah vyučovacího předmětu český jazyk prolíná do všech ostatních předmětů</p>

<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk • vyhledává v Pravidlech českého pravopisu, seznamuje se s dalšími jazykovými příručkami • spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná slova cizího původu • poznává některé významové vztahy gramatických jednotek ve větě, odliší větu jednoduchou a souvětí • upevňování učiva - slovní druhy, tvoří spisovné tvary • v písemném projevu se učí zvládat pravopis 	<p><i>Jazyková výchova</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • národní jazyk: obecné poučení o jazyce • jazyková norma a kodifikace, práce s jazykovými příručkami • zvuková stránka jazyka: zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči - přízvuk slovní a větný, intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování) • skladba: stavba jednoduché věty, základní a rozvíjející větné členy, grafické znázornění věty jednoduché, znaky souvětí, přímá a nepřímá řeč • tvarosloví: slovní druhy ohebné – mluvnické významy, skloňování jmen, stupňování přídavných jmen, druhy zájmen, číslovek, slovesa – podmiňovací způsob • koncovky podstatných jmen, přídavných jmen (tvrdých, měkkých, přivlastňovacích), zájmen, číslovek, shoda přísudku s podmětem • pravopis lexikální a morfologický 	<p><i>Poznámky</i></p> <p>vypracování referátu o přečtené knize a jeho prezentace</p> <p>návštěva knihovny</p> <p>návštěva divadelního nebo filmového představení</p> <p>zapojení do recitační soutěže dle zájmu žáků a uvážení vyučujících</p>
---	--	---

<ul style="list-style-type: none"> • jednoduše reprodukuje přečtený text, vlastními slovy vyjádří smysl díla • formuluje ústně i písemně jednoduchou formou dojmy ze své četby • učí se vnímat rozdíly mezi literaturou hodnotnou a konzumní • vyhledává informace v knihovně i v dalších informačních zdrojích • poznává základní literární druhy a žánry • seznamuje se s hlavními vývojovými obdobími literatury 	<p><i>Literární výchova</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • tvořivé činnosti s textem: přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, vyhledávání hlavní myšlenky textu, jednoduchý referát o přečtené knize, jednoduchý výtvarný doprovod k literárnímu textu • kompozice literárního příběhu • Jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus; verš, volný verš) • základní literární druhy a žánry, formy: poezie a próza, drama, literatura věcná a umělecká, ústní slovesnost • epické žánry – pohádka, báje, bajka, pověst 	
---	--	--

7. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • snaží se odlišit ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení a ověřit fakta pomocí otázek • využívá základy studijního čtení – vytvoří otázky, stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, připraví a s oporou o text přednese referát • rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení, odhaduje komunikační záměr partnera v hovoru • v připraveném mluveném projevu vhodně využívá slovních, neslovních i mimojazykových prostředků řeči • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří text s dodržováním mezivětného navazování • učí se rozpoznávat manipulativní komunikaci v médiích • zapojuje se do diskuse, využívá zásad komunikace a pravidel dialogu 	<p><i>Komunikační a slohová výchova</i></p> <p>čtení: praktické, věcné, prožitkové naslouchání praktické, věcné, zážitkové</p> <p>projev mluvený: zásady kultivovaného projevu, připravený projev na základě poznámek, nepřipravený projev</p> <p>písemný projev: vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní</p> <p>slohové útvary: pozdravy (setkání, loučení), krátký dialog, osnova, výpisky, citáty, výtah, popis pracovního postupu, vypravování, charakteristika, úřední dopis, objednávka, žádost, strukturovaný životopis, referát</p> <p>manipulativní působení projevu - reklama</p> <p>diskuse</p>	<p><i>Průřezová témata</i></p> <p><i>Osobnostní a sociální výchova:</i> osobnostní rozvoj, sociální rozvoj, morální rozvoj</p> <p><i>Mediální výchova:</i> kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p><i>Mezipředmětové vztahy</i></p> <p>vzdělávací obsah předmětu český jazyk prolíná do všech ostatních předmětů</p> <p><i>Poznámky</i></p> <p>vypracování referátu o přečtené knize a jeho prezentace</p> <p>návštěva knihovny</p>

<ul style="list-style-type: none"> • správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary a vhodně jich užívá při komunikaci • v písemném projevu zvládá lexikální pravopis • rozlišuje a poznává v textu způsoby obohacování slovní zásoby, zásady tvoření českých slov, rozpozná přenesená pojmenování • v písemném projevu zvládá pravopis slovotvorný <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí 	<p><i>Jazyková výchova</i></p> <p>tvarosloví: slovní druhy ohebné (určování mluvnických kategorií), neohebné (užití ve větě)</p> <p>pravopis velkých písmen, jména vlastní</p> <p>způsoby tvoření slov – odvozování (slovotvorný rozbor, rozbor stavby slova), skládání, zkracování</p> <p>slovní zásoba: význam slov – slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma, homonyma, antonyma, odborné názvy, ustálená slovní spojení, slova významově souřadná, nadřazená, podřazená</p> <p>skladba: věta a výpověď, stavba věty, pořádek slov ve větě, věta jednoduchá, větné členy základní a rozvíjející</p> <p>souvětí podřadné – druhy vedlejších vět</p> <p>pravopis lexikální a morfologický</p>	<p>návštěva divadelního nebo filmového představení</p> <p>zapojení do recitační soutěže (dle zájmu žáků a uvážení vyučujících)</p>
---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla, vlastními slovy vyjádří smysl díla • formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, z návštěvy divadelního nebo filmového představení • rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor jednoduchým způsobem zdůvodní • rozlišuje základní literární druhy a žánry • poznává základní literární vývojová období a jejich významné představitele v české i světové literatuře 	<p><i>Literární výchova</i></p> <p>tvořivé činnosti s textem: přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, vytváření vlastních textů, výtvarný doprovod k textům</p> <p>literární druhy a žánry: poezie, próza, epika. lyrika, drama, žánry epické, lyrické, lyricko-epické, dramatické</p> <p>literární teorie: námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu, jazyk literárního díla (obrazná pojmenování)</p> <p>literární historie: hlavní vývojová období národní a světové literatury do konce 18. st., typické žánry a představitelé - práce s texty</p>	
---	--	--

8. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek, porovnáváním s dostupnými informačními zdroji využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenku textu, vytváří otázky a stručné poznámky, výpisky z přečteného textu rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru rozpozná manipulativní komunikaci v masmédiích, zaujímá k ní vlastní postoj dorozumívá se kultivovaně, výstižně, vhodnými jazykovými prostředky odlišuje spisovný a nespisovný projev v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá slovních, neslovních a mimojazykových prostředků řeči 	<p><i>Komunikační a slohová výchova</i></p> <p>čtení: praktické, věcné, prožitkové, kritické (hodnotící)</p> <p>naslouchání: praktické, věcné (soustředěné, aktivní), kritické, zážitkové</p> <p>mluvený projev: zásady dorozumívání, zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu), připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek</p>	<p><i>Průřezová témata</i></p> <p><i>Osobnostní a sociální výchova:</i> sociální rozvoj, morální rozvoj, osobnostní rozvoj</p> <p><i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:</i> objevujeme Evropu a svět</p> <p><i>Multikulturní výchova:</i> kulturní difference, lidské vztahy, multikulturalita</p> <p><i>Mezipředmětové vztahy</i></p> <p>vzdělávací obsah předmětu český jazyk prolíná do všech ostatních předmětů</p>

<ul style="list-style-type: none"> • samostatně připraví a s oporou o text přednese referát • zapojuje se do diskuse, užívá zásad komunikace a pravidel dialogu • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří text s dodržováním pravidel mezivětného navazování • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo k vlastnímu tvořivému psaní dle svých dispozic a osobních zájmů • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí • v písemném projevu téměř zvládá syntaktický pravopis • získává znalosti o jazykové normě a učí se ji vhodně užívat v různých komunikačních situacích • spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná slova cizího původu 	<p>písemný projev: vyjádření vlastního postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní</p> <p>slohové útvary: popis prostý, popis děje, popis pracovního postupu, popis osoby, charakteristika literární postavy, líčení, výklad, úvaha, teze, diskuze</p> <p>slohové rozvrstvení slovní zásoby</p> <p><i>Jazyková výchova</i></p> <p>skladba: věta jednoduchá – větné členy základní a rozvíjející, skladební dvojice, grafické znázornění věty jednoduché, věta jednočlenná, větný ekvivalent</p> <p>souvětí – druhy vedlejších vět, souřadné poměry mezi větami, souřadné spojení</p>	<p><i>Poznámky</i></p> <p>ústní prezentace vlastních prací</p> <p>vypracování a prezentace referátu o přečtené knize</p> <p>zapojení do recitační soutěže a olympiády v českém jazyce (dle zájmu žáků a uvážení vyučujících)</p> <p>návštěva knihovny</p> <p>návštěva divadelního nebo filmového představení</p>
--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje a příklady v textu dokládá způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov • samostatně vyhledává v Pravidlech českého pravopisu, orientuje se ve Slovníku spisovné češtiny a Slovníku cizích slov • v písemném projevu zvládá pravopis slovtvorný, lexikální, morfologický, základy syntaktického pravopisu • tvoří spisovné tvary slov a vhodně jich využívá v komunikaci • rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu 	<p>několikanásobných větných členů, grafické znázornění souvětí</p> <p>slovní zásoba a způsoby tvoření slov: odvozování, skládání, zkracování, přejímání slov z cizích jazyků a nespisovných vrstev češtiny</p> <p>tvarosloví: podstatná jména: abstraktní, konkrétní, látková, pomnožná, hromadná, skloňování podstatných jmen cizího původu, slovesa: slovesný vid</p> <p>obecné poučení o jazyce: jazykové rodiny, národní jazyk</p> <p>spisovné a nespisovné útvary a prostředky</p> <p>kultura jazyka a řeči</p> <p>pravopis lexikální, morfologický, slovtvorný základy syntaktického pravopisu</p>	
--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy vyjádří smysl díla • seznamuje se se základními rysy výrazného stylu některých významných autorů • formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a vyjádří vlastní názor na umělecké dílo • rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor dokáže zdůvodnit • tvoří vlastní literární text podle svých schopností • rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci • poznává základní vývojová období literatury české i světové a jejich výrazné představitele • vyhledává informace v knihovně i v dalších dostupných informačních zdrojích 	<p><i>Literární výchova</i></p> <p>tvořivé činnosti s literárním textem: přednes vhodných textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, vytváření vlastních textů</p> <p>základy literární teorie: struktura literárního díla (vrstva jazyková, tematická, kompoziční), jazyk literárního díla, populárně naučná literatura</p> <p>literární historie: hlavní vývojová období národní a světové literatury 19. st., typické žánry a představitelé - práce s texty</p>	
--	---	--

9. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji • využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát • rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru • rozpozná manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj • dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke komunikačnímu záměru 	<p><i>Komunikační a slohová výchova</i></p> <p>písemný projev: vyjádření vlastního postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní</p> <p>jazyk a komunikace</p> <p>subjektivní a objektivní slohotvorní činitele</p> <p>forma projevu (situace a prostředí vzniku projevu)</p> <p>funkce projevu</p> <p>funkční styly - upevnění učiva z nižších ročníků, důraz na slohové útvary úvahu, líčení, proslov, strukturovaný životopis, pozvánku</p> <p>základní slohové postupy</p>	<p><i>Průřezová témata</i></p> <p><i>Osobnostní a sociální výchova:</i> osobnostní rozvoj, sociální rozvoj, morální rozvoj</p> <p><i>Multikulturní výchova:</i> kulturní diference, multikulturalita</p> <p><i>Mediální výchova:</i> receptivní činnosti – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, stavba mediálních sdělení, vnímání autora mediálních sdělení</p> <p><i>Mezipředmětové vztahy</i></p> <p>Vzdělávací obsah předmětu český jazyk prolíná do všech ostatních předmětů</p>

<ul style="list-style-type: none"> • v mluveném projevu připraveném i spontánním vhodně využívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči • zapojuje se do diskuse, dokáže diskusi řídit, využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří text s dodržováním pravidel mezivětného navazování • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů • rozlišuje vrstvy národního jazyka a zdůvodní jejich užití • samostatně se orientuje v Pravidlech českého pravopisu a dalších dostupných jazykových příručkách • spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova • rozlišuje a příklady v textu dokládá způsoby obohacování slovní zásoby, rozpozná přenesená pojmenování, zvláště v obvykle používaných frazémách • zná způsoby tvoření českých slov 	<p><i>Jazyková výchova</i></p> <p>obecná poučení o jazyce: jazykověda, skupiny jazyků (slovenština, další slovanské a menšinové jazyky), český jazyk (národní, mateřský), jazykové příručky</p> <p>zvuková stránka jazyka: hlásky, zvuková stránka slova a věty</p> <p>slovní zásoba: význam slov a slovních spojení, obohacování slovní zásoby</p>	<p><i>Poznámky</i></p> <p>prezentace vlastních prací</p> <p>vypracování a prezentace referátu o přečtené knize, o literárním autorovi</p> <p>zapojení do recitační soutěže a do olympiády v českém jazyce (dle zájmu žáků a uvážení vyučujících)</p> <p>návštěva divadelního nebo filmového představení</p> <p>návštěva knihovny</p>
--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovo tvorný, morfologický • správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich užívá ve vhodné komunikační situaci • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché a v souvětí • v písemném projevu zvládá syntaktický pravopis • využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů dle komunikační situace <ul style="list-style-type: none"> • uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla, vlastními slovy vyjádří smysl díla • rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního či filmového představení • porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém či filmovém zpracování • rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty 	<p>tvorosloví: slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov</p> <p>skladba: výpověď a věta, větné členy, stavba věty, souvětí, čárka ve větě jednoduché a složitém souvětí</p> <p>původ a základy vývoje češtiny</p> <p>jazyky menšinové</p> <p>pravopis lexikální, morfologický, syntaktický</p> <p><i>Literární výchova</i></p> <p>tvořivé činnosti s literárním textem: přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům</p> <p>způsoby interpretace literárních a jiných děl</p> <p>literární druhy a žánry: opakování a upevnění pojmů z nižších ročníků, publicistické žánry, literatura faktu</p>	
--	---	--

<ul style="list-style-type: none">• tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie• rozlišuje základní literární druhy a žánry, uvede jejich výrazné představitele• uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře• vyhledává informace v knihovně a ostatních dostupných informačních zdrojích• tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	<p>literární teorie: opakování a upevnění pojmů z nižších ročníků</p> <p>literární historie: hlavní vývojová období národní a světové literatury 20. - 21. st., typické žánry a představitelé - práce s texty</p>	
--	---	--

5.2. Anglický jazyk

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**

Vzdělávací obor: **Cizí jazyk**

Předmět: **Anglický jazyk**

5.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Anglický jazyk** vznikl ze vzdělávacího oboru **Cizí jazyk** vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace**. Vzdělávání v anglickém jazyce předpokládá dosažení úrovně A1 pro 7. ročník a A2 pro 9. ročník (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

Integruje tato průřezová témata:

1. Osobnostní a sociální výchova (1. a 2. stupeň)
3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (1. a 2. stupeň)
4. Multikulturní výchova (1. a 2. stupeň)
6. Mediální výchova (2. stupeň)

5.2.2. Časové vymezení předmětu

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem	6.	7.	8.	9.	celkem
	-	-	3	3	3	9	3	3	3	3	12

Časové posílení předmětu:

Předmět není posílen.

5.2.3. Formy realizace vyučovacího předmětu

- vyučovací hodina ve třídě
- dle možností:
- skupinový projekt – jeden za školní rok
- návštěva divadla (využívat nabídky divadel v anglickém jazyce)
- využití internetu, anglických časopisů a novin (dokumenty o Velké Británii nebo USA, filmy v anglickém jazyce nebo s anglickými titulky)

5.2.4. Výchovné a vzdělávací strategie

Předmět: Anglický jazyk

1. stupeň	2. stupeň
1. Kompetence k učení	
<p>učíme žáky</p> <ul style="list-style-type: none"> osvojit si správnou výslovnost nových anglických slovíček vyhledávat informace v jednoduchých gramatických přehledech v učebnici a orientovat se v nich vyhledávat neznámá slovíčka v anglicko-českých nebo v česko-anglických slovnících (přehledech) 	<ul style="list-style-type: none"> pracovat v hodinách aktivně pracovat se slovníky pracovat s materiály v učebnici a s dalšími texty (časopisy, TV programy) počopit rozdíly mezi anglickým a českým jazykem seznamovat se s dějinami anglosaských zemí (Velká Británie, USA, Austrálie, Kanada)
2. Kompetence k řešení problému	
<p>učíme žáky</p> <ul style="list-style-type: none"> řešit daný problém samostatně nebo ve skupinách předkládáním modelových situací reagovat na základní pokyny a jednoduché otázky v anglickém jazyce tvořit jednoduché věty na dané téma 	<ul style="list-style-type: none"> využívat získané vědomosti v praxi užívat pravidel mluvnice anglického jazyka počopit rozdíly mezi výslovností a psaným projevem reagovat na daný jazykový problém
3. Kompetence komunikativní	
<p>učíme žáky</p> <ul style="list-style-type: none"> porozumět jednoduchým poslechovým cvičením počopit celkově obsah textu doplnit správně chybějící slova v textu číst jednoduchý anglický text s porozuměním reagovat na otázky týkající se čteného textu 	<ul style="list-style-type: none"> komunikovat s vrstevníky a s dospělými (chápat text) komunikovat s úřady (pošta, banka) reagovat správně na danou situaci (nádraží, letiště, apod.) vyjadřovat se logicky, krátce a jasně používat anglický jazyk v běžných situacích

<ul style="list-style-type: none"> využívat programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti 	<ul style="list-style-type: none"> rozvítet komunikativní dovednosti prostřednictvím různých digitálních technologií využívat programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti aktivnímu vyjádření jejich názoru a komentáře, popřípadě reakci na názory jiných v modelových situacích na sociálních sítích prostřednictvím digitálních technologií
4. Kompetence sociální a personální	
<p>učíme žáky</p> <ul style="list-style-type: none"> dodržovat dohodnutá třídní (skupinová) pravidla respektovat pravidla skupinové práce (tolerance, zodpovědnost, spolupráce) objektivně hodnotit výsledky své práce pomáhat si navzájem 	<ul style="list-style-type: none"> spolupracovat se spolužáky dodržovat stanovená pravidla chování pracovat ve skupině (každý jedinec této skupiny je důležitý) umět se vžít do role osloveného nebo tazatele udržovat pracovní atmosféru v týmu (ohleduplnost, respekt) počopit jazyk jako důležitý nástroj celoživotního vzdělávání
5. Kompetence občanské	
<p>učíme žáky</p> <ul style="list-style-type: none"> dodržovat pravidla slušného chování při besedě a při návštěvě kina nebo divadla respektovat intelektuální zvláštnosti každého žáka posilovat úctu a pozitivní vztah k českým a anglickým kulturním nebo historickým tradicím 	<ul style="list-style-type: none"> respektovat intelektuální, sociální a etnické rozdíly a odlišnosti u žáků rozvítet kladný vztah ke kultuře a umění v anglosaských zemích respektovat kulturní rozmanitost seznamovat se s problémy rasismu apod. počopit jazyk jako prostředek historického a kulturního vývoje rozvítet pozitivní vztah k mnohojazyčnosti

6. Kompetence pracovní	
<p>učíme žáky</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytvářet smysl pro své povinnosti (domácí příprava) • osvojovat si pravidelně novou slovní zásobu • udržovat své pomůcky na anglický jazyk nepoškozené a čisté 	<ul style="list-style-type: none"> • připravovat se samostatně a pravidelně do školy • využívat vhodné pomůcky ve škole i mimo ni • pracovat s dalšími informačními zdroji (časopisy, filmy apod.) • používat nabyté znalosti v praxi • pracovat každý den s anglickým jazykem
7. Kompetence digitální	
<p>učíme žáky</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyhledávat informace • dalšímu digitálnímu zpracování, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu • pracovat s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka a používat je, např. využívání online slovníků • využívat odpovídající čtenářské strategie vhodné pro digitální čtení 	<p>učíme žáky</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyhledávat a zpracovávat informace, samostatně vyhledávat a posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje • dalšímu digitálnímu zpracování, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií) • uvědomovat si existenci autorského zákona a k osvojovat si zvyk uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů • pracovat s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka a používat je, např. využívání online slovníků • využívat odpovídající čtenářské strategie vhodné pro digitální čtení a pracovat (číst) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a pracovat s textem a informacemi • pracovat s klávesnicí pro další cizí jazyky, formulovat písemné vyjádření různými formami

5.2.5. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v jazyce mateřském a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

Cizí jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování anglického jazyka pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládnutí cizího jazyka. Vzdělávání v anglickém jazyce předpokládá dosažení úrovně A2 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

5.2.6. Očekávané výstupy – 1. stupeň

1. období

Řečové dovednosti

žák

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně
- zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu
- přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení
- píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy

2. období

Poslech s porozuměním

žák

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu

Mluvení

žák

- se zapojí do jednoduchých rozhovorů
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

Čtení s porozuměním

žák

- vyhledává potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

Psaní

žák

- napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života
- vyplní osobní údaje do formuláře

5.2.7. Očekávané výstupy – 2. stupeň*Poslech s porozuměním*

žák

- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně
- rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat

Mluvení

žák

- zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích
- mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech
- vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života

Čtení s porozuměním

žák

- vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech
- rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace

Psaní

žák

- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- reaguje na jednoduché písemné sdělení

5.2.8. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících

3. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumí pozdravům a odpovídá na ně ▪ použije základní zdvořilostní obraty ▪ určuje barvy ▪ chápe číselné pojmy ▪ hláskuje své jméno <ul style="list-style-type: none"> ▪ reaguje na jednoduché pokyny učitele a rozumí jim ▪ rozumí krátkému mluvenému projevu ▪ pojmenuje základní školní pomůcky a vyjádří počet ▪ užívá sloveso být <ul style="list-style-type: none"> ▪ pojmenuje členy rodiny ▪ počítá do 20 ▪ zeptá se na věk 	<p>Úvod do studia angličtiny</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pozdravy ▪ angličtina kolem nás ▪ barvy ▪ čísla 0-10 ▪ abeceda <p>Moje třída</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ slovní zásoba - škola ▪ čísla 11-20 ▪ množné číslo ▪ sloveso být ▪ What's this? <p>Moje rodina</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ slovní zásoba - rodina ▪ přídavná jména ▪ přivlastňovací zájmena my/your/his/her 	<p><i>Průřezová témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Osobnostní a sociální výchova:</i> rozvoj schopnosti poznávání seberegulace a sebeorganizace psychohygiena poznávání lidí mezilidské vztahy komunikace ▪ <i>Multikulturní výchova:</i> multikulturalita lidské vztahy <p><i>Mezipředmětové vztahy</i> vzdělávací obsah vyučovacího předmětu anglický jazyk se prolíná do všech ostatních předmětů</p> <p><i>Poznámky</i></p>

<ul style="list-style-type: none"> ▪ dokáže psát slova a krátké věty, které se týkají jeho rodiny ▪ popíše vybavení místnosti ▪ umí specifikovat, kde se věci a lidé nacházejí ▪ přiřadí mluvenou a psanou podobu slova či slovního spojení ▪ rozumí krátkým a jednoduchým otázkám souvisejícím s daným tématem ▪ porozumí tématu velmi krátkého psaného textu ▪ pojmenuje části svého těla a určí jejich počet a barvu ▪ použije spojení I have got ▪ použije spojení I haven't got 	<p>Můj domov</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ slovní zásoba - nábytek ▪ místní předložky ▪ neurčité členy ▪ There is/There are <p>Můj svět</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ slovní zásoba – hračky, mazlíčci, lidské tělo, oblečení ▪ sloveso to have got 	<p>výuka proběhne v počítačové učebně alespoň jednou za pololetí</p> <p>výuka proběhne v jazykové učebně jednou týdně podle rozvrhu</p> <p>tvorba jednoho skupinového projektu za školní rok</p> <p><i>Pomůcky</i></p> <p>výukové programy, nástěnné obrazy, CD, kazety, vlastnoručně vyrobené pomůcky, nápady ze seminářů, PC, tablety</p>
---	---	---

4. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ odpovídá na jednoduché dotazy týkající se žáka ▪ rozumí jednoduchému poslechovému textu ▪ představí sebe nebo kamaráda ▪ sdělí jednoduché informace o sobě, své rodině a kamarádech ▪ sestaví krátký text o rodině, ve kterém sdělí konkrétní informace nebo se na ně zeptá ▪ rozpozná známá slova a slovní spojení, která se týkají tématu <ul style="list-style-type: none"> ▪ umí pojmenovat školní předměty, pomůcky a využít je ve větách ▪ dokáže odpovědět na jednoduché otázky týkající se školy ▪ sdělí základní informace týkající se jeho školy 	<p>Opakování</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pozdravy ▪ povely <p>Rodina a přátelé</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ to be ▪ zájmena ▪ slovní zásoba - rodina <p>Škola</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ čísla 21-100 ▪ dny v týdnu ▪ množné číslo ▪ vyučovací předměty, rozvrh ▪ There is/ There are ▪ slovní zásoba – škola 	<p><i>Průřezová témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Osobnostní a sociální výchova:</i> rozvoj schopností poznávání seberegulace a sebeorganizace psychohygienu poznávání lidí mezilidské vztahy komunikace ▪ <i>Multikulturní výchova:</i> multikulturalita lidské vztahy kulturní diference <p><i>Mezipředmětové vztahy</i> vzdělávací obsah vyučovacího předmětu anglický jazyk se prolíná do všech předmětů</p>

<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumí krátkým textům z běžného života ▪ účastní se jednoduchých rozhovorů, ve kterých poskytne konkrétní informace o své rodině, na podobné informace se zeptá 	<p>Můj svět</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ to have got - vlastnictví ▪ přídavná jména ▪ slovní zásoba - mazlíčci 	<p><i>Poznámky</i></p> <p>výuka proběhne v počítačové učebně alespoň jednou za pololetí</p> <p>výuka proběhne v jazykové učebně jednou týdně podle rozvrhu, tvorba jednoho skupinového projektu za školní rok</p> <p><i>Pomůcky</i></p> <p>výukové programy, nástěnné obrazy, CD, kazety, vlastnoručně vyrobené pomůcky, nápady ze seminářů, PC, tablety</p>
--	---	--

5. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ dokáže popsat svůj den ▪ ptá se na den spolužáků ▪ používá osobní a přivlastňovací zájmena ▪ sdělí osobní údaje, zeptá se na ně ▪ vyplní osobní údaje do formulářů ▪ napíše krátký text o svém každodenním životě ▪ dokáže odpovědět na otázky, které se týkají jeho volného času ▪ dokáže popsat své záliby a hovořit o nich ▪ umí říct co má/nemá rád ▪ napíše krátký text o sobě, svých zájmech ▪ umí vyjádřit čas ▪ dokáže sdělit co umí/neumí ▪ vyjmenuje místnosti v domě ▪ dokáže popsat svůj pokoj ▪ popíše polohu objektů ▪ ve dvojicích nakupuje v improvizovaném obchodě 	<p>Opakování</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ to be ▪ to have got <p>Čas</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ určování času ▪ present simple ▪ zájmena ▪ can ▪ slovní zásoba – daily routine, můj den, volný čas <p>Místa</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ slovní zásoba – můj pokoj, dům, město ▪ There is/ There are ▪ místní předložky <p>Nákupy</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ slovní zásoba – nakupování ▪ ceny 	<p><i>Průřezová témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Osobnostní a sociální výchova:</i> rozvoj schopnosti poznávání seberegulace a sebeorganizace psychohygiena poznávání lidí mezilidské vztahy komunikace kooperace a komunikace ▪ <i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:</i> Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět ▪ <i>Multikulturní výchova:</i> multikulturalita lidské vztahy kulturní diference

<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyjádří co má/nemá ▪ dokáže říct, kolik, co stojí ▪ dokáže říct, co nosí, co nosí ostatní ▪ popíše vzhled svůj i svého kamaráda ▪ rozumí jednoduchému psanému textu, který se týká tématu ▪ hovoří o tom, co dělá a co dělají ostatní ▪ umí se ostatních zeptat, co právě dělají ▪ porozumí tématu krátkého a jednoduchého poslechového textu, který se vztahuje k tématu 	<p>Lidé</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ slovní zásoba – vzhled, oblečení ▪ present continuous <p>Reálie zemí příslušných jazykových oblastí</p>	<p><i>Mezipředmětové vztahy</i> vzdělávací obsah vyučovacího předmětu anglický jazyk se prolíná do všech předmětů</p> <p><i>Poznámky</i> výuka proběhne v počítačové učebně alespoň jednou za pololetí výuka proběhne v jazykové učebně jednou týdně podle rozvrhu tvorba jednoho skupinového projektu za školní rok</p> <p><i>Pomůcky</i> výukové programy, nástěnné obrazy, CD, kazety, vlastnoručně vyrobené pomůcky, nápady ze seminářů, PC, tablety</p>
--	--	--

6. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozliší různé, předem dané informace ve slyšeném textu ▪ popíše kamarádův i svůj režim dne ▪ napíše o svém způsobu života ▪ pojmenuje názvy měsíců a rozpozná je v slyšeném textu ▪ rozpozná známá slova a slovní spojení (např. datumy, číselné a časové údaje, činnosti) ▪ dokáže napsat a přečíst datum, používá řadové číslovky ▪ vyjmenuje měsíce, orientuje se v kalendáři, dokáže říci, kdy má narozeniny ▪ vyhledá konkrétní informace v krátkém, čteném textu ▪ zeptá se kamaráda na běžné záležitosti každodenního života a na stejné otázky stručně odpoví ▪ pojmenuje domácí práce ▪ pojmenuje exotická zvířata běžně viděná v ZOO 	<p>Opakování</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ to be ▪ to have got ▪ can ▪ zájmena <p>Můj život</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ present simple ▪ frekvenční příslovce ▪ slovní zásoba – můj pokoj, záliby, narozeniny, domácí práce, svátky ▪ měsíce v roce ▪ řadové číslovky ▪ datumy ▪ hodiny ▪ časové předložky <p>Zvířata</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ present continuous 	<p><i>Průřezová témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ osobnostní a sociální výchova ▪ osobnostní rozvoj ▪ sociální rozvoj ▪ morální rozvoj ▪ výchova demokratického občana ▪ výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech ▪ multikulturní výchova ▪ environmentální výchova <p><i>Mezipředmětové vztahy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ tělesná výchova ▪ dějepis ▪ zeměpis ▪ přírodopis ▪ mateřský jazyk ▪ výchova k občanství ▪ ekologické praktikum ▪ informatika

<ul style="list-style-type: none"> ▪ sdělí, která zvířata má rád a která nerad ▪ dokáže pojmenovat a popsat zvířata ▪ popíše, kde zvířata žijí ▪ sdělí, co musí udělat ▪ porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět ▪ porozumí tématu krátkého textu ▪ zeptá se kamaráda, kde byl v předešlých dnech a na stejnou otázku odpoví ▪ rozumí hlavním informacím v neformálním textu – v osobním e-mailu ▪ pojmenuje běžné dopravní prostředky a běžná místa, budovy a věci spojené s cestováním ▪ rozumí hlavní informaci slyšeného vyprávění ▪ vyhledá informace o minulých událostech ▪ popíše minulé události v krátkém osobním dopise ▪ zeptá se kamaráda, co dělal v uplynulých dnech nebo o prázdninách a na podobné otázky odpoví 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ must ▪ zájmena ▪ slovní zásoba – zvířata <p>Prázdniny</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ minulý čas prostý ▪ pravidelná a nepravidelná slovesa ▪ místní předložky ▪ slovní zásoba – prázdniny, dovolená, cestování, dopravní prostředky <p>Reálie zemí příslušných jazykových oblastí</p>	
---	---	--

7. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pojmenuje běžné druhy potravin a nápojů ▪ označí a zeptá se na množství jídla nebo pití pomocí porcí nebo balení ▪ rozumí čtenému i slyšenému popisu přípravy jídla ▪ popíše postup přípravy jednoduchého jídla ▪ sdělí, kdy a co lidé obvykle jedí během dne <ul style="list-style-type: none"> ▪ pojmenuje běžné geografické útvary ▪ pojmenuje různé druhy počasí ▪ rozumí slyšenému popisu počasí 	<p>Opakování</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ present simple ▪ present continuous ▪ past simple <p>Jídlo</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ počítatelná a nepočítatelná podstatná jména ▪ vyjádření množství ▪ some x any ▪ člen určitý a neurčitý ▪ tázací zájmena ▪ slovní zásoba – jídlo, jídelní lístek, recepty, v restauraci, nádoby a obaly <p>Svět</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ stupňování přídavných jmen ▪ slovní zásoba – město, země, příroda, roční období, počasí 	<p><i>Průřezová témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Osobnostní a sociální výchova</i> ▪ <i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</i> ▪ <i>Multikulturní výchova</i> ▪ <i>Mediální výchova</i> <p><i>Mezipředmětové vztahy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zeměpis ▪ přírodopis ▪ výchova k občanství ▪ výchova ke zdraví ▪ mateřský jazyk

<ul style="list-style-type: none"> ▪ porovná vlastnosti, kvalitu či vzhled různých věcí nebo osob, použije typická přirovnání ▪ pojmenuje běžné typy TV pořadů, filmových žánrů a přiřadí konkrétní příklady ▪ rozumí hlavním informacím čteného textu o slavných lidech z oblasti divadla a filmu ▪ dokáže navrhnout činnost, program, domluvit schůzku ▪ sdělí, co se chystá udělat a na totéž se zeptá popíše plány, minulé zážitky 	<p>Zábava</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ „be going to „ - vyjádření chystat se/hodlat něco udělat ▪ tvoření příslovcí ▪ „have to“ – nutnost něco udělat ▪ tvoření návrhů ▪ slovní zásoba – kultura a zábava <p>Reálie zemí příslušných jazykových oblastí</p>	
---	--	--

8. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pojmenuje etapy lidského života ▪ popíše vlastní život, dokáže se na totéž zeptat vrstevníka ▪ rozumí slyšenému stručnému životopisu ▪ rozumí čtenému popisu rodiny a stručné charakteristice jejích členů ▪ popíše jednotlivé členy rodiny ▪ představí druhou osobu ostatním ▪ pojmenuje vesmírná tělesa ▪ rozumí informacím v textu o poznávání vesmíru ▪ vede s vrstevníkem rozhovor o svých plánech a představách do budoucna ▪ vyjádří, čím chce být ▪ sdělí konkrétní informaci nebo se na ni zeptá ▪ pojmenuje místa spojená s bydlením a s povoláním ▪ využívá běžné společenské fráze ▪ popíše průběh činnosti v minulosti a zeptá se vrstevníka na totéž 	<p>Opakování</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ present simple ▪ present continuous <p>Můj život</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ past simple ▪ slovní zásoba – etapy života, rodina, volnočasové aktivity <p>Budoucnost</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ future simple ▪ be going to ▪ slovní zásoba – vesmír, cestování, moje budoucnost <p>Místa a čas</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ past continuous ▪ past simple ▪ slovní zásoba – bydlení, přírodní katastrofy <p>Reálie zemí příslušných jazykových oblastí</p>	<p><i>Průřezová témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Osobnostní a sociální výchova</i> ▪ <i>Multikulturní výchova</i> ▪ <i>Mediální výchova</i> <p><i>Mezipředmětové vztahy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zeměpis ▪ přírodopis ▪ výchova k občanství ▪ výchova ke zdraví ▪ mateřský jazyk

<ul style="list-style-type: none">▪ rozumí popisu události v minulosti▪ vypráví jednoduchý příběh jako sled jednotlivých událostí▪ rozumí obsahu, hlavní myšlence či zápletky čteného nebo slyšeného příběhu s detektivní zápletkou▪ vyhledá konkrétní údaje a seřadí je chronologicky▪ užívá běžné fráze a obraty používané v hovorové angličtině▪ adekvátně reaguje na informace či danou situaci		
--	--	--

9. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumí zápletku krátkého příběhu ▪ pojmenuje budovy a místa ve městě ▪ zeptá se na cestu a také cestu popíše ▪ rozumí hlavním informacím ve slyšeném nebo čteném textu ▪ domluví se s kamarádem na společné činnosti ▪ popíše, co v minulosti dělal nebo nedělal a na totéž se zeptá ▪ řekne, co právě udělal ▪ rozumí textu o slavných lidech ▪ vyjádří své pocity ▪ sdělí, jaký má problém ▪ poradí kamarádovi, co by měl udělat ▪ sdělí, co je a není nutné udělat a co se nesmí udělat 	<p>Opakování</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vyjádření přítomnosti, minulosti a budoucnosti <p>Město</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ člen určitý a neurčitý s názvy míst ▪ orientace ve městě ▪ složeniny se „some / any / every / no“ ▪ future arrangements ▪ slovní zásoba – místa ve městě <p>Zážitky</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ present perfect ▪ slovní zásoba – zážitky a zkušenosti, odpadky, internet <p>Problémy</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ modální slovesa ▪ frázová slovesa ▪ slovní zásoba – zdraví a nemoci, pocity a nálady, pravidla 	<p><i>Průřezová témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ osobnostní a sociální výchova ▪ osobnostní rozvoj ▪ sociální rozvoj ▪ morální rozvoj ▪ výchova demokratického občana ▪ výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech ▪ multikulturní výchova ▪ environmentální výchova <p><i>Mezipředmětové vztahy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ tělesná výchova ▪ dějepis ▪ zeměpis ▪ přírodopis ▪ mateřský jazyk ▪ výchova k občanství

<ul style="list-style-type: none">▪ popíše školní pravidla	Reálie zemí příslušných jazykových oblastí	<ul style="list-style-type: none">▪ ekologické praktikum▪ informatika
--	--	--

5.3. Německý jazyk

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**

Vzdělávací obor: **Cizí jazyk**

Předmět: **Další cizí jazyk – německý jazyk**

5.3.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Další cizí jazyk – německý jazyk vznikl ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

Integruje tato průřezová témata:

1. Osobnostní a sociální výchova (2. stupeň)
3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (2. stupeň)
4. Multikulturní výchova (2. stupeň)

5.3.2. Časové vymezení předmětu

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem	6.	7.	8.	9.	celkem
								2	2	2	6

Časové posílení předmětu:

Předmět není posílen.

5.3.3. Formy realizace vyučovacího předmětu

- vyučovací hodina ve třídě

5.3.4. Výchovné a vzdělávací strategie

Předmět: Další cizí jazyk – německý jazyk

2. stupeň
1. Kompetence k učení
<ul style="list-style-type: none"> • nabízet žákům informace k přípravě pro praktické používání jazyka, k objevování a chápání skutečností mimo oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem • učit vyhledávat a třídit informace potřebné k efektivnímu studiu cizího jazyka • dávat prostor k posouzení vlastního pokroku a zhodnocení svých výsledků • nabízet přiměřené cizojazyčné texty pro rozvoj receptivních a produktivních řečových dovedností a znalostí reálií
2. Kompetence k řešení problému
<ul style="list-style-type: none"> • učit používat mluvnická pravidla a ověřovat jejich správnost použití
3. Kompetence komunikativní
<ul style="list-style-type: none"> • cizojazyčně komunikovat v co nejširší míře během celé vyučovací hodiny • nabízet dostatečné množství přiměřených poslechových cvičení • vytvářet prostor pro veřejné vystupování v cizím jazyce, stylizaci psaného a mluveného textu
4. Kompetence sociální a personální
<ul style="list-style-type: none"> • nabízet tvořivou práci v týmu a při hře • vést k uvědomění si významu sociálních vztahů • vytvářet a dodržovat pravidla společné práce • vést žáka k rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti • vést žáka k pochopení jazyka jako důležitého zdroje celoživotního vzdělávání
5. Kompetence občanské
<ul style="list-style-type: none"> • vést ke spolupráci v dialogu, slušné komunikaci a demokratickému řešení situací • rozvíjet kladný vztah ke kultuře, umění a historii cizích zemí • rozvíjet jazykové povědomí ve vztahu k mateřskému a případně k dalším jazykům • pochopit jazyk jako prostředek historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
6. Kompetence pracovní
<ul style="list-style-type: none"> • vést k dodržování pravidel společné práce • vytvářet situace k vyhledávání informací v médiích a jejich použití v cizojazyčných aktivitách • nabízet dostupné materiály a vybavení pro výuku a udržovat je v čistotě a pořádku • učit poznávat život a dílo významných Evropanů a vést k zájmu o osobnostní vzory

7. Kompetence digitální

- vést žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- vést žáky k dalšímu digitálnímu zpracování, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií)
- vést žáky k uvědomování si existence autorského zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů
- vést žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků
- vést žáky k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi
- vést žáky k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami

5.3.5. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Výuka cizímu jazyku vytváří předpoklady pro budoucí zapojení žáka do vzájemné komunikace mezi národy v rámci Evropy i světa.

Vytváří podmínky ke schopnosti

- chápat a správně interpretovat slyšené i čtené cizojazyčné texty a reagovat na ně
- vést rozhovor v rámci nejběžnějších situací každodenního života
- písemně zformulovat nejběžnější sdělení.

Vytváří podmínky k seznamování se základními poznatky z reálií zemí příslušné jazykové oblasti.

Vytváří podmínky k osvojování učebních postupů potřebných k efektivnímu studiu cizích jazyků.

Vytváří podmínky k pěstování vzájemné tolerance a respektu k jiným národům.

Důraz je kladen na ústní komunikaci a vytváření základu (zejména ve fonetice a syntaxi) pro další osvojování jazyka.

5.3.6. Očekávané výstupy – 2. stupeň*Poslech s porozuměním*

žák

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat

Mluvení

žák

- se zapojí do jednoduchých rozhovorů
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá

Čtení s porozuměním

žák

- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
- rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci

Psaní

žák

- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení
- napíše jednoduché texty v elektronické podobě za použití klávesnice pro německý jazyk

5.3.7. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících

7. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ snaží se porozumět jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně ▪ snaží se porozumět slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu ▪ rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech ▪ zapojí se do jednoduchých rozhovorů ▪ žák použije základní zdvořilostní obraty (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech ▪ sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného 	<p>Slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rodina – členové rodiny ▪ škola ▪ volný čas, koníčky <p>Práce se slovníkem</p> <p>Zvuková a grafická podoba jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ fonetické znaky (pasivně) ▪ základní výslovnostní návyky ▪ vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov 	<p><i>Průřezová témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ osobnostní a sociální výchova (osobnostní rozvoj, sociální rozvoj, morální rozvoj) ▪ výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (Evropa a svět nás zajímá) ▪ multikulturní výchova (kulturní diference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity) <p><i>Mezipředmětové vztahy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ český jazyk ▪ zeměpis ▪ dějepis

<ul style="list-style-type: none"> ▪ představí se, sdělí svůj věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí, má rád/nerad, za použití jednoduchých slovních spojení a vět ▪ odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat a podobné otázky pokládá ▪ rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům ▪ rozumí probíraným slovům a jednoduchým větám ▪ rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci ▪ napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného (představí se, uvede svůj věk, sdělí, kde bydlí), volného času ▪ stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<p>Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění):</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rod a číslo podstatných jmen, funkce členu ▪ pořádek slov ve větě ▪ časování sloves v přítomném čase ▪ osobní zájmena ▪ číslovky základní ▪ poděkování, seznámení ▪ vyjádření omluvy ▪ otázky s tázacím zájmenem ▪ přivlastňovací zájmena – mein, dein ▪ slovesa sein a haben 	
---	---	--

8. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně ▪ řídí se jednoduchými verbálními pokyny učitele (např. při práci s učebnicí, pohybu ve třídě, řešení jazykových úkolů) ▪ rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat ▪ rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se probíraných témat ▪ zapojí se do jednoduchých rozhovorů ▪ sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se rodiny, školy, a dalších osvojovaných témat ▪ sdělí informace o členech své rodiny, kamarádech a spolužácích 	<p>Slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ domov, rodina ▪ povolání ▪ domov, bydlení ▪ škola ▪ nákupy ▪ jídlo a nápoje ▪ dny v týdnu, hodiny ▪ denní plán ▪ zvířata <p>Zvuková a grafická podoba jazyka - nácvik výslovnosti</p>	<p><i>Průřezová témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ osobnostní a sociální výchova (osobnostní rozvoj, sociální rozvoj, morální rozvoj) ▪ výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (Evropa a svět nás zajímá) ▪ multikulturní výchova (kulturní diference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity) <p><i>Mezipředmětové vztahy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ český jazyk ▪ zeměpis

<ul style="list-style-type: none">▪ odpovídá na jednoduché otázky týkající se rodiny, školy a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá▪ rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům▪ rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům▪ najde konkrétní informace v krátkém jednoduchém textu▪ vyplní základní údaje o sobě ve formuláři▪ napíše jednoduché texty týkající se rodiny, školy a dalších osvojovaných témat▪ stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	<p>Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění):</p> <ul style="list-style-type: none">▪ pořádek slov▪ vyjádření času▪ časování nepravidelných a způsobových sloves▪ předložkové vazby▪ předložkové vazby (vyjádření místa a času)▪ datum - číslovka řadová▪ rozkazovací způsob	
---	---	--

9. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumí pokynům a otázkám učitele a reaguje na ně ▪ řídí se verbálními pokyny učitele (např. při práci s učebnicí, pohybu ve třídě, řešení jazykových úkolů) ▪ porozumí otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže znak nebo obrázek, doplní odpověď, vykoná činnost) ▪ rozpozná známá slova a slovní v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům ▪ porozumí významu slov a slovních spojení vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná činnost) 	<p>Slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ obec ▪ dopravní prostředky ▪ lidské tělo ▪ zdraví ▪ nákupy ▪ počasí ▪ příroda ▪ realie německy mluvících zemí ▪ pozvánka ▪ oblékání ▪ kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce) <p>Zvuková a grafická podoba jazyka - nácvik výslovnosti</p>	<p><i>Průřezová témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ osobnostní a sociální výchova (osobnostní rozvoj, sociální rozvoj, morální rozvoj) ▪ výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (Evropa a svět nás zajímá) ▪ multikulturní výchova (kulturní diference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity) <p><i>Mezipředmětové vztahy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ český jazyk ▪ zeměpis

<ul style="list-style-type: none"> ▪ porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná činnost) ▪ rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat ▪ zachytí konkrétní informace (např. o předmětech, osobách, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích) v krátkém jednoduchém poslechovém textu, který se vztahuje ke každodenním tématům ▪ porozumí tomu, o čem pojednává velmi krátký a jednoduchý poslechový text, který se vztahuje ke každodenním tématům (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu) ▪ zapojí se do rozhovorů ▪ účastní se k probíraným tématům za použití jednoduchých slovních spojení a otázek ▪ sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se osvojovaných témat 	<p>Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění):</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ tvary zájmen ▪ složeniny ▪ slovesa s odlučitelnými a neodlučitelnými předponami ▪ vyjádření minulosti - préteritum ▪ opakování a upevňování jevů probraných v předchozím období 	
---	--	--

<ul style="list-style-type: none">▪ žák popíše skutečnosti (např. předměty, zvířata, činnosti), se kterými se běžně setkává, za použití jednoduchých slovních spojení a vět▪ odpovídá na jednoduché otázky týkající se osvojovaných témat a podobné otázky pokládá▪ rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům▪ porozumí jednoduchým nápisům, popisům, instrukcím, pokynům, příkazům, zákazům na informativních tabulích, s nimiž se setkává v každodenním životě (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže znak nebo obrázek, doplní odpověď, vykoná činnost)▪ rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům▪ porozumí tématu/obsahu krátkého textu, který se vztahuje k tématům z každodenního života a je podpořen obrazem (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu)▪ najde konkrétní informace k osvojovaným tématům v krátkém jednoduchém textu, který je podpořen obrazem▪ vyplní základní údaje o sobě ve formuláři		
--	--	--

<ul style="list-style-type: none">▪ napíše jednoduché texty týkající se osvojovaných témat▪ sestaví s použitím slov, jednoduchých slovních spojení a vět krátký pozdrav, dotaz nebo vzkaz, ve kterém sdělí konkrétní informaci nebo se na ni zeptá (např. jak se má, kde je, co dělá, zda souhlasí, či nesouhlasí) za použití základních zdvořilostních obrátů (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování)▪ reaguje na jednoduché písemné sdělení▪ odpoví písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátká sdělení či otázky týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů, zvířat nebo předmětů z jeho okolí a činností, které běžně vykonává▪ napíše krátký e-mail o své osobě, rodině a svých zájmech		
--	--	--

5.4. Ruský jazyk

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**

Vzdělávací obor: **Cizí jazyk**

Předmět: **Další cizí jazyk – ruský jazyk**

5.4.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Další cizí jazyk – ruský jazyk** vznikl ze vzdělávacího oboru **Cizí jazyk** vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace**.

Integruje tato průřezová témata:

1. Osobnostní a sociální výchova (2. stupeň)
3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (2. stupeň)
4. Multikulturní výchova (2. stupeň)

5.4.2. Časové vymezení předmětu

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem	6.	7.	8.	9.	celkem
								2	2	2	6

Časové posílení předmětu:

Předmět není posílen.

5.4.3. Formy realizace vyučovacího předmětu

- vyučovací hodina ve třídě
- vyučovací hodina v počítačové učebně

5.4.4. Výchovné a vzdělávací strategie

Předmět: Další cizí jazyk – ruský jazyk

2. stupeň
1. Kompetence k učení
<ul style="list-style-type: none"> • nabízet žákům informace k přípravě pro praktické používání jazyka, k objevování a chápání skutečností mimo oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem • učit vyhledávat a třídit informace potřebné k efektivnímu studiu cizího jazyka • dávat prostor k posouzení vlastního pokroku a zhodnocení svých výsledků • nabízet přiměřené cizojazyčné texty pro rozvoj receptivních a produktivních řečových dovedností a znalostí reálií
2. Kompetence k řešení problému
<ul style="list-style-type: none"> • učit používat mluvnická pravidla a ověřovat jejich správnost použití
3. Kompetence komunikativní
<ul style="list-style-type: none"> • cizojazyčně komunikovat v co nejširší míře během celé vyučovací hodiny • nabízet dostatečné množství přiměřených poslechových cvičení • vytvářet prostor pro veřejné vystupování v cizím jazyce, stylizaci psaného a mluveného textu
4. Kompetence sociální a personální
<ul style="list-style-type: none"> • nabízet tvořivou práci v týmu a při hře • vést k uvědomění si významu sociálních vztahů • vytvářet a dodržovat pravidla společné práce • vést žáka k rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti • vést žáka k pochopení jazyka jako důležitého zdroje celoživotního vzdělávání
5. Kompetence občanské
<ul style="list-style-type: none"> • vést ke spolupráci v dialogu, slušné komunikaci a demokratickému řešení situací • rozvíjet kladný vztah ke kultuře, umění a historii cizích zemí • rozvíjet jazykové povědomí ve vztahu k mateřskému a případně k dalším jazykům • pochopit jazyk jako prostředek historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
6. Kompetence pracovní
<ul style="list-style-type: none"> • vést k dodržování pravidel společné práce • vytvářet situace k vyhledávání informací v médiích a jejich použití v cizojazyčných aktivitách • nabízet dostupné materiály a vybavení pro výuku a udržovat je v čistotě a pořádku • učit poznávat život a dílo významných Evropanů a vést k zájmu o osobnostní vzory

7. Kompetence digitální

- vést žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- vést žáky k dalšímu digitálnímu zpracovávání, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií)
- vést žáky k uvědomování si existence autorského zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů
- vést žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků
- vést žáky k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi
- vést žáky k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami

5.4.5. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Výuka cizímu jazyku vytváří předpoklady pro budoucí zapojení žáka do vzájemné komunikace mezi národy v rámci Evropy i světa.

Vytváří podmínky ke schopnosti

- chápat a správně interpretovat slyšené i čtené cizojazyčné texty a reagovat na ně
- vést rozhovor v rámci nejběžnějších situací každodenního života
- písemně zformulovat nejběžnější sdělení.

Vytváří podmínky k seznamování se základními poznatky z reálií zemí příslušné jazykové oblasti.

Vytváří podmínky k osvojování učebních postupů potřebných k efektivnímu studiu cizích jazyků.

Vytváří podmínky k pěstování vzájemné tolerance a respektu k jiným národům.

Důraz je kladen na ústní komunikaci a vytváření základu (zejména ve fonetice a syntaxi) pro další osvojování jazyka.

5.4.6. Očekávané výstupy – 2. stupeň*Poslech s porozuměním*

žák

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat

Mluvení

žák

- se zapojí do jednoduchých rozhovorů
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá

Čtení s porozuměním

žák

- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
- rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci

Psaní

žák

- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení
- jednoduché písemné sdělení
- napíše jednoduché texty v elektronické podobě za použití klávesnice pro ruský jazyk

5.4.7. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících

7. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ většinou rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně ▪ většinou rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu ▪ rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech ▪ zapojí se do jednoduchých rozhovorů ▪ odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá ▪ rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům 	<p><i>Zvuková a grafická podoba jazyka</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ nácvik abkvy ▪ základní výslovnostní návyky ▪ vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov <p><i>Slovní zásoba</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ slovní zásoba z tematických okruhů ▪ práce se slovníkem <p><i>Tematické okruhy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rodina ▪ škola ▪ volný čas <p><i>Mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ základní poučení o přízvuku 	<p><i>Průřezová témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ osobnostní a sociální výchova (osobnostní rozvoj, sociální rozvoj, morální rozvoj) ▪ výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (Evropa a svět nás zajímá) ▪ multikulturní výchova (kulturní diference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity) <p><i>Mezipředmětové vztahy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ občanská výchova ▪ český jazyk

<ul style="list-style-type: none">▪ rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům▪ rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci▪ vyplní základní údaje o sobě ve formuláři▪ stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení▪ seznamuje se s vedením elektronického slovníku	<ul style="list-style-type: none">▪ minulý čas sloves▪ vazby slovesa играть▪ zápor u sloves ▪ využívání interaktivních výukových materiálů, práce s elektronickým slovníkem	
---	--	--

8. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně ▪ rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu ▪ rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech ▪ zapojí se do jednoduchých rozhovorů ▪ sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ▪ odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá ▪ rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům 	<p><i>Zvuková a grafická podoba</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vztah mezi zvukovou a grafickou podobou jazyka <p><i>Slovní zásoba</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ slovní zásoba z tematických okruhů ▪ terminologie ruského jazyka pro práci s digitálními technologiemi <p><i>Tematické okruhy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ domov ▪ povolání ▪ kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny) ▪ zvířata <p><i>Mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vazba „у меня есть“ ▪ časování sloves I. a II. typu sloves 	<p><i>Průřezová témata</i></p> <p>osobnostní a sociální výchova (osobnostní rozvoj, sociální rozvoj, morální rozvoj)</p> <p>výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (Evropa a svět nás zajímá)</p> <p>multikulturní výchova (kulturní diference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity)</p> <p><i>Mezipředmětové vztahy</i></p> <p>český jazyk</p> <p>zeměpis</p>

<ul style="list-style-type: none">▪ rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům▪ rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci▪ vyplní základní údaje o sobě ve formuláři▪ napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat▪ stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení▪ snaží se vést si elektronický slovníček s osvojenou slovní zásobou▪ napíše krátkou textovou zprávu, ve které uvede informaci o místě a čase		
--	--	--

9. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně ▪ rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu ▪ rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat ▪ zapojí se do jednoduchých rozhovorů ▪ sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat 	<p><i>Slovní zásoba</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ slovní zásoba z tematických okruhů <p><i>Tematické okruhy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ lidské tělo ▪ jídlo ▪ oblékání ▪ nákupy ▪ realie zemí příslušných jazykových oblastí <p><i>Mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ časování vybraných sloves ▪ bezpečnost při práci s online aplikacemi; elektronické formuláře – osobní údaje, vytvoření hesla 	<p><i>Průřezová témata</i></p> <p>osobnostní a sociální výchova (osobnostní rozvoj, sociální rozvoj, morální rozvoj)</p> <p>výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (Evropa a svět nás zajímá)</p> <p>multikulturní výchova (kulturní diference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity)</p> <p><i>Mezipředmětové vztahy</i></p> <p>český jazyk</p> <p>zeměpis</p>

<ul style="list-style-type: none">▪ odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá▪ rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům▪ rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům▪ rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci▪ vyplní základní údaje o sobě ve formuláři▪ napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat▪ stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení▪ vyplní jednoduchý elektronický formulář týkající se základních osobních údajů▪ napíše krátký e-mail o své osobě, rodině a svých zájmech		
--	--	--

5.5. Matematika

Vzdělávací oblast: **Matematika a její aplikace**

Vzdělávací obor: **Matematika a její aplikace**

Předmět: **Matematika**

5.5.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Matematika vznikl ze vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace.

Integruje tato průřezová témata:

1. Osobnostní a sociální výchova (1. a 2. stupeň)

5.5.2. Časové vymezení předmětu

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem	6.	7.	8.	9.	celkem
	4	4+1	4+1	4+1	4+1	24	3+1	4	4	4	16

Časové posílení předmětu:

Na 1. stupni je předmět posílen ve 2. – 5. ročníku. Toto navýšení by mělo přispět k upevnění učiva násobilky pomocí různých forem práce.

Na 2. stupni předmět je posílen v 6. ročníku. Toto navýšení by mělo přispět k upevnění učiva 1. stupně pomocí různých forem práce.

5.5.3. Formy realizace vyučovacího předmětu

- vyučovací hodina ve třídě (1. a 2. stupeň)
- vyučovací hodina v počítačové učebně (1. a 2. stupeň)
- domácí příprava (1. a 2. stupeň)
- možnost účasti v různých matematických soutěžích (1. a 2. stupeň), například matematická olympiáda atd.
- účast ve srovnávacích testech

5.5.4. Výchovné a vzdělávací strategie

Předmět: Matematika

1. stupeň	2. stupeň
1. Kompetence k učení	
<p>učíme žáky</p> <ul style="list-style-type: none"> řešit problémové úlohy, logické úlohy, matematické hádanky, kvízy, rébusy (rozvíjet abstraktní a logické myšlení) využívat vhodné početní operace, metody při řešení úloh 	<ul style="list-style-type: none"> podporovat rozvoj abstraktního učení a logického myšlení zařazováním problémových úloh, logických úloh formou kvízů, rébusů a matematických hádanek vytvářet a upevňovat u žáků matematické nástroje (početní operace, algoritmy), které bude aktivně využívat při řešení úloh v praktických i teoretických úlohách
2. Kompetence k řešení problému	
<p>učíme žáky</p> <ul style="list-style-type: none"> provádět rozbor úkolu (problému), odhadovat výsledek, volit správný postup k vyřešení problému nalézat a objevovat různé varianty úloh řešit úlohy a příklady vycházející z reálného života, samostatně uvažovat a řešit problém 	<ul style="list-style-type: none"> umět vyhledat informace vhodné k řešení problému umět pochopit podstatu problému užít vlastní úsudek pracovat samostatně používat sebekontroly (umět ověřit správnost řešení problému)
3. Kompetence komunikativní	
<p>učíme žáky</p> <ul style="list-style-type: none"> vyjadřovat myšlenky, postupy a názory v logickém sledu přesnému a stručnému vyjadřování využívajícím matematického jazyka a matematické symboliky diskutovat o dané problematice pomocí různých forem práce (dvojice, skupiny) 	<ul style="list-style-type: none"> vytvářet dovednost a schopnost formulace myšlenky rozvíjet a vytvářet potřebnou komunikativní dovednost

1. stupeň	2. stupeň
4. Kompetence sociální a personální	
učíme žáky <ul style="list-style-type: none"> • spolupracovat při řešení problémových úloh • řešit úlohy z běžného života 	<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjet schopnost samostatné-individuální práce • rozvíjet schopnost skupinové práce • přispívat k tvorbě a rozvoji pozitivní představy o žáku jako individualitě • naučit respektovat a oceňovat druhé
5. Kompetence občanské	
učíme žáky <ul style="list-style-type: none"> • dodržovat dohodnutá pravidla • vést k rozvoji důvěry ve vlastní schopnosti, k sebekontrolě 	<ul style="list-style-type: none"> • chápat a dodržovat základní principy, zákony a normy stanovené a platné v prostředí
6. Kompetence pracovní	
učíme žáky <ul style="list-style-type: none"> • zvládnout základní pracovní činnosti (odhady, měření, porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace...) • správným dovednostem při rýsování • vyrobit a vymodelovat rovinné útvary a tělesa z různých materiálů (papíru, modelovací hmoty) 	<ul style="list-style-type: none"> • používat vyučovací pomůcky a vybavení (kalkulátor, rýsovací pomůcky, geometrické modely...) • dosahovat optimálních výsledků s cílem zdokonalovat se v pracovních postupech, jenž vedou zejména k tomu připravit optimálně žáka v jeho dalším studiu vedoucím k jeho budoucímu profesnímu zaměření

7. kompetence digitální	
<ul style="list-style-type: none">• ovládá běžně používaná digitální zařízení• využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci• chápe význam digitálních technologií	<ul style="list-style-type: none">• při výuce používat aktivní činnosti, a to jak při práci s IT technikou či bez ní• využívat digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků• vést žáky ke kritické práci s informacemi, efektivní komunikaci a vzájemné spolupráci v digitálním prostředí• vést žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech

5.5.5. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Matematika rozvíjí paměť, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení a schopnost logického úsudku. S ohledem na to jsou voleny metody a způsoby práce zaměřené na samostatnou práci žáků, na schopnost orientovat se v řešení problému, na sebekontrolu, a to vše s důrazem na činnostní charakter učení.

Žáci se učí porozumět základním myšlenkovým pojmům a postupům, postupně si osvojují pojmy, algoritmy, terminologii i symboliku a způsoby jejich užití. Ve výuce se každý pojem, termín, algoritmus a symbol postupně dotváří a osvojuje, proto jednotlivé tematické okruhy na sebe musí navazovat.

Poznatky a dovednosti získané v matematice jsou předpokladem k poznávání přírodovědných oborů, ekonomiky, techniky a využití počítačů.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je rozdělen do těchto tematických okruhů.

1. *Číslo a početní operace* (1. stupeň) řeší a tvoří úlohy se základními početními operacemi v oboru přirozených čísel a postupně zavádí pojem desetinného čísla a zlomku.
2. *Číslo a proměnná* (2. stupeň) upevňuje pojem přirozeného čísla a rozšiřuje pojem čísla racionálního, celého (reálného) a učí žáky pracovat s nimi.
3. *Závislosti, vztahy a práce s daty* učí žáky matematizaci jednoduchých úloh, schopnosti jednoduché úlohy v příkladech konstruovat, rozpoznávat změny a závislosti a analyzovat tabulky, diagramy, grafy.
4. *Geometrie v rovině a prostoru* učí žáky určovat a znázorňovat geometrické útvary, dále je porovnávat, odhadovat, měřit a zdokonalovat svůj grafický projev.
5. *Nestandardní aplikační úlohy a problémy* učí žáky řešit problémové situace a úlohy z praktického života a aplikovat v nich osvojené poznatky, dovednosti a vztahy společně s rozvojem a uplatněním logického myšlení (úvahy). Také vedou a pomáhají žákům nalézat cesty a způsoby řešení netradičních úloh.

5.5.6. Očekávané výstupy – 1. stupeň

Číslo a početní operace

1. období

žák

- používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků
- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
- užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose
- provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace

2. období

žák

- využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
- provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel
- zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel
- modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku
- porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel
- přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty
- porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose

Závislosti, vztahy a práce s daty

1. období

žák

- orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času
- popisuje jednoduché závislosti z praktického života
- doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel

2. období

žák

- vyhledává, sbírá a třídí data
- čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy

Geometrie v rovině a prostoru

1. období

žák

- rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci
- porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky
- rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině

2. období

žák

- narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce
- sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- sestrojí rovnoběžky a kolmice
- určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
- rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

2. období

žák

- řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky

5.5.7. Očekávané výstupy – 2. stupeň

Číslo a proměnná

žák

- provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu
- zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor
- modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel
- užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
- řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů
- řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)
- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
- formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav
- analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel

Závislosti, vztahy a práce s daty

žák

- vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data
- porovnává soubory dat
- určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti
- vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem
- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů

Geometrie v rovině a v prostoru

žák

- zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku
- charakterizuje a třídí základní rovinné útvary
- určuje velikost úhlu měřením a výpočtem
- odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
- využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh
- načrtne a sestrojí rovinné útvary
- užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků
- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar
- určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
- odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
- načrtne a sestrojí síť základních těles
- načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině
- analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

žák

- užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací
- řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí

5.5.8. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících

1. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ čte, zapisuje a porovnává čísla 0-20 ▪ počítá předměty v oboru do 20 ▪ vyhledává a zobrazuje čísla na číselné ose ▪ orientuje se v číselné ose do 20 ▪ užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti ▪ provádí rozklad čísel ▪ počítá číselné řetězce do 20 ▪ sčítá a odčítá v oboru 0-20 bez přechodu desítky ▪ sčítá v oboru 0-20 s přechodem desítky ▪ seznamuje se s odčítáním s přechodem desítky ▪ řeší slovní úlohy na sčítání a odčítání a sám je tvoří ▪ řeší slovní úlohy typu „o více“, „o méně“ ▪ rozumí pojmu sloupec a řádek ▪ seznamuje se s jednotkami metr, litr, kilogram <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozezná, pojmenuje a nakreslí základní rovinné útvary ▪ porovnává velikost základních rovinných útvarů ▪ obtahuje a vystřihuje rovinné obrazce ▪ skládá obrazce z geometrických tvarů 	<p><i>Číslo a početní operace</i></p> <p>přirozená čísla 1-20, číslo 0</p> <p>číselná osa</p> <p>sčítání a odčítání v oboru 0-20 bez přechodu desítky</p> <p>sčítání v oboru 0-20 s přechodem desítky</p> <p><i>Geometrie v rovině a v prostoru</i></p> <p>rovinné obrazce-trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh</p>	<p><i>Průřezová témata</i></p> <p><i>Osobnostní a sociální výchova:</i></p> <p>rozvoj schopnosti poznávání</p> <p>seberegulace a sebeorganizace</p> <p>psychohygiena</p> <p>poznávání lidí</p> <p>mezilidské vztahy</p> <p>komunikace</p> <p><i>Mezipředmětové vztahy</i></p> <p>vzdělávací obsah vyučovacího</p> <p>předmětu matematika se prolíná do všech vyučovacích předmětů s možností využití digitálních technologií</p>

<ul style="list-style-type: none">▪ rozumí pojmům vlevo, vzadu, uprostřed, hned před, hned vzad▪ staví z krychlí jednoduché stavby	orientace v prostoru geometrická tělesa	<p><i>Poznámky</i></p> <p>výuka proběhne v počítačové učebně dle uvážení učitele</p> <p>zapojení do různých soutěží – podle uvážení učitele</p> <p><i>Pomůcky</i></p> <p>výukové programy, nástěnné tabule, stavebnice a další pomůcky z matematického kabinetu podle uvážení učitele</p>
---	--	---

2. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ sčítá a odčítá s přechodem desítky do 20 ▪ využívá znalosti o záměně sčítanců ▪ čte, zapisuje a porovnává čísla do 100 ▪ počítá prvky daného souboru do 100 ▪ rozkládá čísla na desítky a jednotky ▪ orientuje se v číselné řadě do 100 ▪ vyhledává a zobrazí čísla na číselné ose ▪ počítá po jedné, po desítkách ▪ sčítá a odčítá desítky ▪ sčítá a odčítá bez přechodu i s přechodem desítky do 100 ▪ řeší a tvoří jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání typu „o více“, „o méně“ ▪ provádí písemné sčítání a odčítání dvojciferných čísel ▪ chápe násobení jako opakované sčítání stejných sčítanců ▪ vyjmenuje řady násobků probraných násobitek ▪ zvládá násobilku 2, 3, 4, 5, 10 ▪ řeší příklady násobení a dělení v probraném oboru ▪ rozumí záměně činitelů ▪ řeší a vytváří slovní úlohy na probrané násobení a dělení ▪ řeší úlohy typu n-krát více, n-krát méně 	<p><i>Číslo a početní operace</i> přirozená čísla 1-20</p> <p>přirozená čísla do 100</p> <p>násobení a dělení přirozených čísel v oboru násobitek do 100</p> <p><i>Závislosti, vztahy a práce s daty</i></p>	<p><i>Průřezová témata</i> <i>Osobnostní a sociální výchova:</i> rozvoj schopnosti poznávání seberegulace a sebeorganizace psychohygiena poznávání lidí mezilidské vztahy komunikace</p> <p><i>Mezipředmětové vztahy</i> ▪ vzdělávací obsah vyučovacího předmětu matematika se prolíná do všech vyučovacích předmětů s možností využití digitálních technologií</p> <p><i>Poznámky</i> výuka proběhne v počítačové učebně dle uvážení učitele zapojení do různých soutěží - matematický Klokan (kategorie Cvrček) podle uvážení učitele</p>

<ul style="list-style-type: none"> ▪ seznamuje se s násobilkou 6, 7, 8, 9, ▪ zná časové jednotky den, hodina, minuta, sekunda ▪ čte časové údaje na různých typech hodin ▪ sleduje jednoduché závislosti na čase (změna teploty během dne, příchod do školy, odchod ze školy, délka vyučovací hodiny ...) ▪ doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel ▪ seznamuje se s pojmy čára přímá, křivá, lomená ▪ rozlišuje pojem kreslení a rýsování ▪ osvojuje si správné návyky při rýsování ▪ vyznačuje body ▪ modeluje bod, přímku, úsečku, souměrné útvary ▪ rýsuje přímku, úsečku ▪ měří a odhaduje délku úsečky na centimetry ▪ porovnává délku úseček, vyznačuje body ▪ skládá složitější obrazce z geometrických tvarů ▪ porovnává a měří strany rovinných obrazců ▪ seznamuje se s jednotkami délky milimetr, centimetr, metr ▪ rozezná a pojmenuje geometrická tělesa (kvádr, krychle, koule, válec) ▪ staví z krychlí jednoduché stavby ▪ modeluje tělesa ▪ kreslí obrázky ve čtvercové síti 	<p>orientace v čase</p> <p><i>Geometrie v rovině a v prostoru</i></p> <p>druhy čar</p> <p>bod, úsečka, přímka</p> <p>rovinné útvary</p> <p>jednotky délky</p> <p>geometrická tělesa</p> <p>souměrné útvary</p>	<p><i>Pomůcky</i></p> <p>výukové programy, nástěnné tabule, stavebnice a další pomůcky vyrobené vlastnoručně či z matematického kabinetu podle uvážení učitele</p>
---	--	--

3. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zvládá malou násobilku ▪ řeší a vytváří slovní úlohy na probrané násobení a dělení ▪ orientuje se v číselné řadě do 1000 ▪ počítá po jednotkách, desítkách, stovkách ▪ čte a zapisuje trojčiferná čísla ▪ znázorňuje trojčiferná čísla na číselné ose ▪ porovnává čísla pomocí číselné osy ▪ řeší úkoly na porovnávání trojčiferných čísel ▪ zaokrouhluje čísla na desítky, stovky, tisíce ▪ rozkládá čísla do tisíce v desítkové soustavě ▪ sčítá a odčítá násobky 100 ▪ písemně sčítá a odčítá dvě trojčiferná čísla a provádí kontrolu výpočtu ▪ používá výrazy sčítanec, sčítanec, součet, menšenec, menšitel, rozdíl ▪ řeší a vytváří úlohy na sčítání a odčítání ▪ provádí předběžný odhad výsledku řešení ▪ dokáže pamětně vynásobit v jednoduchých příkladech dvojčiferné a trojčiferné číslo číslem jednociferným ▪ násobí násobky 10 ▪ písemně násobí jednociferným číslem 	<p><i>Číslo a početní operace</i> násobení a dělení přirozených čísel v oboru násobílek do 100</p> <p>přirozená čísla do 1000</p> <p>zápis čísel</p> <p>porovnávání čísel</p> <p>zaokrouhlování a rozklad čísel</p> <p>sčítání a odčítání písemné sčítání a odčítání</p> <p>násobení a dělení mimo obor násobílek do 1000</p>	<p>Průřezová témata</p> <p>Osobností a sociální výchova: rozvoj schopnosti poznávání seberegulace a sebeorganizace psychohygienu poznávání lidí mezilidské vztahy komunikace</p> <p>Mezipředmětové vztahy vzdělávací obsah vyučovacího předmětu matematika se prolíná do všech vyučovacích předmětů s možností využití digitálních technologií</p> <p>Poznámky zapojí se do různých soutěží- matematický Klokan (kategorie Cvrček) podle uvážení učitele účast v soutěži matematický Klokan (kategorie Cvrček) podle uvážení učitele</p> <p>Pomůcky</p>

<ul style="list-style-type: none"> ▪ řeší a vytváří slovní úlohy k užití vztahů n-krát více, n-krát méně ▪ dělí dvojciferné číslo jednociferným mimo obor násobek a určí neúplný podíl a zbytek ▪ používá výrazy dělenec, dělitel, podíl, neúplný podíl, činitel, činitel, součin ▪ provádí odhady a kontrolu výsledků ▪ provádí jednoduché převody jednotek času ▪ sleduje závislosti různých činností na průběhu času během dne, týdne, měsíce ▪ doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel ▪ rozlišuje rovinné útvary trojúhelník, kruh, čtverec, obdélník, čtyřúhelník ▪ kreslí a rýsuje rovinné obrazce ve čtvercové síti ▪ měří délky stran rovinných obrazců, obsah ▪ sestrojí trojúhelník podle zadaných stran ▪ rýsuje přímky, polopřímky ▪ určuje vzájemnou polohu dvou přímek (rovnoběžky, různoběžky) ▪ vyznačuje průsečík různoběžek ▪ vzájemná poloha dvou přímek v rovině ▪ rýsuje a měří úsečky dané délky s přesností na mm ▪ provádí odhad délky úsečky ▪ přenáší úsečku na danou polopřímku ▪ osvojuje si správné návyky při práci s kružítkem ▪ sestrojí libovolnou kružnici 	<p>dělení se zbytkem</p> <p><i>Závislosti, vztahy a práce s daty</i> orientace v čase</p> <p>tabulky</p> <p><i>Geometrie v rovině a v prostoru</i> rovinné obrazce</p> <p>přímka, polopřímka, úsečka kružnice jednotky délky geometrická tělesa</p> <p>souměrnost</p>	<p>využití pomůcek z matematického kabinetu, vlastní výroby podle uvážení učitele a možností školy</p>
--	--	--

<ul style="list-style-type: none">▪ pracuje s jednotkami délky mm, cm, dm, m, km▪ převádí jednotky délky s užitím měnitele 10, 100, 1000▪ určuje u jednoduchých geometrických těles (kvádr, krychle, jehlan, kužel) vrchol, stěnu, hranu▪ modeluje stavby tvaru krychle, kvádrů podle daného plánu▪ rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině		
--	--	--

4. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Využívá při pamětném i písemném sčítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení ▪ Počítá po statisících, desetitisících, tisících ▪ Čte, píše a zobrazuje čísla na číselné ose ▪ Dokáže porovnávat čísla do 1 000 000 ▪ Zaokrouhluje čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky ▪ rozkládá čísla v desítkové soustavě ▪ pamětně sčítá a odčítá čísla, která mají nejvýše tři číslice různé od nuly ▪ pamětně násobí a dělí čísla 10, 100 ▪ písemně sčítá a odčítá v daném oboru ▪ písemně násobí jednociferným a dvojciferným činitelem ▪ písemně dělí jednociferným dělitelem ▪ provádí odhad a kontrolu svého výpočtu ▪ řeší a tvoří slovní úlohy na dva a tři početní výkony ▪ vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem na příkladech z běžného života ▪ vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny ▪ využívá názorných obrázků k určování poloviny, třetiny, čtvrtiny, pětiny, desetiny daného celku 	<p><i>Číslo a početní operace</i></p> <p>číselný obor do 1 000 000 číselná osa přirozená čísla, celá čísla zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model) zaokrouhlování</p> <p>početní výkony s přirozenými čísly</p> <p>kontrola výpočtu slovní úlohy</p> <p>celek, část, zlomek</p> <p>čitatel, jmenovatel, zlomková čára polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina</p>	<p><i>Průřezová témata</i></p> <p><i>Osobností a sociální výchova:</i> rozvoj schopnosti poznávání seberegulace a sebeorganizace psychohygiena poznávání lidí mezilidské vztahy komunikace</p> <p><i>Mezipředmětové vztahy</i> vzdělávací obsah vyučovacího předmětu matematika se prolíná do všech vyučovacích předmětů s možností využití digitálních technologií</p> <p><i>Poznámky</i> výuka proběhne v počítačové učebně dle uvážení učitele účast v soutěži matematický Klokán (kategorie Klokánek) podle uvážení učitele</p> <p><i>Pomůcky</i> výukové programy, nástěnné tabule, stavebnice a další</p>

<ul style="list-style-type: none"> ▪ dokáže pojmenovat jednotlivé části zlomku ▪ učí se zlomky zapisovat ▪ porovná zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) ▪ seznamuje se se sčítáním zlomků se stejným jmenovatelem (2 až 10) ▪ čte a vyhledává údaje z diagramů ▪ doplňuje údaje z diagramů do tabulek ▪ sestavuje jednoduché diagramy ▪ seznamuje se s vyhledáváním údajů v jízdnicích řádech ▪ doplňuje a sestavuje tabulky ▪ určuje vzájemnou polohu dvou přímek v rovině ▪ vyznačuje průsečík ▪ narýsuje rovnoběžku s danou přímkou ▪ sestrojí kolmice pomocí trojúhelníku s ryskou ▪ sestrojí kružnici s daným středem a poloměrem ▪ rýsuje čtverec a obdélník ▪ pozná a sestrojí pravouhlý trojúhelník ▪ znázorňuje trojúhelníkovou nerovnost ▪ pozná souměrný útvar ▪ určuje osu souměrnosti rovinných útvarů překládáním papíru ▪ znázorní jednoduchý osově souměrný útvar ▪ určuje obsah čtverce a obdélníku ve čtvercové síti ▪ používá základní jednotky obsahu mm², cm², m² ▪ řeší jednoduché slovní úlohy na výpočty obsahu obdélníku a čtverce 	<p><i>Závislosti, vztahy a práce s daty</i> diagramy</p> <p>jízdnicí řády tabulky</p> <p><i>Geometrie v rovině a v prostoru</i> rovnoběžky, různoběžky, kolmice</p> <p>kružnice, kruh čtverec a obdélník trojúhelník</p> <p>souměrnost</p> <p>obsah čtverce a obdélníku</p> <p>úsečka</p> <p>síť kvádrů a krychle</p>	<p>pomůcky vyrobené vlastnoručně či z matematického kabinetu podle uvážení učitele</p>
---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> ▪ sčítá a odčítá graficky úsečky ▪ určuje grafický násobek úseček, délku lomené čáry ▪ vyznačuje střed úsečky a rýsuje osu úsečky ▪ vymodeluje kvádr a krychli z dané sítě ▪ doplňuje chybějící čísla ▪ doplňuje čísla, obrázky podle určitého pravidla ▪ uplatňuje logické myšlení ▪ procvičuje paměť ▪ počítá zábavnou formou ▪ seznamuje se s manipulací kalkulátoru ▪ řeší různé početní operace ▪ ověřuje výpočty ▪ staví domina s využitím jednotkových krychlí ▪ přepočítává dané množství na jiný počet osob ▪ řeší problémové situace z běžného života 	<p><i>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</i></p> <p>magické čtverce číselné a obrázkové řady logické slovní úlohy, matematické oříšky početní řetězce pyramidy, hrozny matematické soutěže a hry počítačové programy využití kalkulátoru prostorová představivost praktické slovní úlohy</p>	
---	--	--

5. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ čte a zapisuje čísla větší než milión ▪ porovnává přirozená čísla a zobrazuje je na číselné ose ▪ rozkládá čísla v desítkové soustavě ▪ zaokrouhluje přirozená čísla na milióny, statisíce, tisíce, sta, desítky ▪ sčítá a odčítá přirozená čísla z paměti v řádech desetitisíců, statisíců, miliónů ▪ pamětně násobí a dělí přirozená čísla v jednoduchých případech ▪ písemně odčítá dvě přirozená čísla, sčítá tři až čtyři přirozená čísla ▪ písemně násobí až čtyřciferným činitelem ▪ písemně dělí jedno a dvojciferným dělitelem ▪ řeší jednoduché a složené slovní úlohy vedoucí k jednomu nebo dvěma výpočtům s přirozenými čísly ▪ samostatně provádí kontroly výpočtů ▪ vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny ▪ sčítá a odčítá, porovnává zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) pomocí názorných obrázků a tyto početní operace zapisuje) 	<p><i>Číslo a početní operace</i></p> <p>přirozená čísla do 1 000 000 a přes 1 000 000 posloupnost přirozených čísel, číselná osa přirozená čísla, celá čísla zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model) zaokrouhlování</p> <p>početní výkony s přirozenými čísly a jejich vlastnosti</p> <p>písemné algoritmy</p> <p>slovní úlohy</p> <p>kontrola výpočtů</p> <p>zlomky se jmenovatelem 10 a 100 a jejich zápis desetinným číslem</p>	<p><i>Průřezová témata</i></p> <p><i>Osobnostní a sociální výchova:</i> rozvoj schopnosti poznávání seberegulace a sebeorganizace psychohygiena poznávání lidí mezilidské vztahy komunikace</p> <p><i>Mezipředmětové vztahy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vzdělávací obsah vyučovacího předmětu matematika se prolíná do všech vyučovacích předmětů s možností využití digitálních technologií <p><i>Poznámky</i></p> <p>výuka proběhne v počítačové učebně dle uvážení učitele účast v soutěži matematický Klokán (kategorie Klokánek) podle uvážení učitele vypracování testů Kalibro po dohodě s vedením školy</p> <p><i>Pomůcky</i></p>

<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života ▪ přečte, zapíše, znázorní desetinná čísla v řádu desetin a setin na číselné ose, ve čtvercové síti nebo kruhovém diagramu ▪ porovnává desetinná čísla řádu desetin a setin ▪ zaokrouhlí desetinné číslo řádu desetin na jednotky, řádu setin na desetiny ▪ sčítá a odčítá desetinná čísla řádu desetin a setin ▪ násobí a dělí desetinné číslo deseti a stem ▪ řeší a tvoří jednoduché slovní úlohy ▪ znázorní na číselné ose, přečte, zapíše a porovná celá čísla v rozmezí – 100 až + 100 ▪ nalezne reprezentaci záporných čísel v běžném životě ▪ doplňuje číselné řady a tabulky ▪ čte a sestrojuje sloupcový diagram ▪ sestrojuje a čte jednoduché grafy v pravoúhlé soustavě souřadnic ▪ rýsuje rovnoběžky a kolmice daným bodem ▪ sestrojí obdélník, čtverec ▪ seznamuje se s vlastnostmi úhlopříček ▪ narýsuje pravoúhlý, rovnostranný a rovnoramenný trojúhelník ▪ počítá obvod, obsah obdélníku a čtverce ▪ určuje obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran 	<p>desetinná čísla desetinná čárka, desetina, setina</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ číselná osa (kladná a záporná část) ▪ měření teploty ▪ vyjádření finanční částky pomocí odměna „+“, dluh „–“ <p><i>Závislosti a práce s daty</i> tabulky, grafy, diagramy</p> <p>grafy a pravoúhlá soustava souřadnic</p> <p><i>Geometrie v rovině a v prostoru</i> rovinné obrazce</p> <p>obvod, obsah</p>	<p>výukové programy, nástěnné tabule, stavebnice a další pomůcky vyrobené vlastnoručně či z matematického kabinetu podle uvážení učitele</p>
---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> ▪ počítá obsahy složitějších obrazců ▪ seznamuje se s dalšími jednotkami obsahu a ar, ha, km² ▪ převádí v jednotkách mm², cm², dm², m² ▪ řeší slovní úlohy na výpočty obsahů obdélníku a čtverce ▪ seznamuje se s pojmy jehlan, kužel, válec ▪ modeluje tělesa, určuje spotřebu jednotkových krychlí ▪ seznamuje se s římskými číslicemi I–X ▪ doplňuje chybějící čísla ▪ doplňuje čísla, obrázky podle určitého pravidla ▪ uplatňuje logické myšlení ▪ procvičuje paměť ▪ počítá zábavnou formou ▪ seznamuje se s manipulací kalkulátoru ▪ řeší různé početní operace ▪ ověřuje výpočty ▪ staví domina s využitím jednotkových krychlí ▪ přepočítává dané množství na jiný počet osob ▪ řeší problémové situace z běžného života 	<p>jednotky obsahu</p> <p>geometrická tělesa</p> <p>římské číslice</p> <p><i>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</i></p> <p>magické čtverce</p> <p>číselné a obrázkové řady</p> <p>logické slovní úlohy, matematické oříšky</p> <p>početní řetězce</p> <p>pyramidy, hrozny</p> <p>matematické soutěže a hry</p> <p>počítačové programy</p> <p>využití kalkulátoru</p> <p>prostorová představivost</p> <p>praktické slovní úlohy</p>	
---	--	--

6. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ využívá znaky dělitelnosti ▪ rozlišuje prvočíslo a číslo složené ▪ rozloží přirozené číslo na součin prvočísel ▪ seznamuje se s pojmy soudělné a nesoudělné číslo ▪ určí NSN a NSD dvou až tří přirozených čísel ▪ provádí základní početní operace s desetinnými čísly ▪ zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností ▪ řeší náročnější slovní úlohy s využitím dělitelnosti <ul style="list-style-type: none"> ▪ řeší úlohy z praxe, přičemž využívá získaných znalostí a postupů <ul style="list-style-type: none"> ▪ seznamuje se se základními druhy čar a jejich použitím při rýsování ▪ načrtne a narýsuje základní rovinné útvary ▪ sestrojí úhel dané velikosti ▪ určuje velikost úhlu pomocí úhloměru ▪ sčítá a odčítá úhly, jejichž velikost je vyjádřena v úhlových stupních a minutách ▪ seznamuje se s druhy úhlů a vlastnostmi, které tyto pojmy doprovázejí ▪ ověřuje řešitelnost úloh o trojúhelníku pomocí trojúhelníkových nerovností 	<p><i>Číslo a proměnná</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ dělitelnost přirozených čísel <ul style="list-style-type: none"> ▪ desetinná čísla <p><i>Závislosti, vztahy a práce s daty</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ závislosti a data <p><i>Geometrie v rovině a prostoru</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rovinné útvary: přímka, polopřímka, úsečka, úhel, trojúhelník ▪ metrické vlastnosti: druhy úhlů a jejich vlastnosti, trojúhelníkové nerovnosti 	<p><i>Průřezová témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Osobnostní a sociální výchova</i> rozvoj schopností a poznávání sebepoznání a sebepojetí seberegulace a sebeorganizace psychohygiena kreativita mezilidské vztahy komunikace kooperace a kompetice řešení problémů a rozhodovací dovednosti hodnoty, postoje a praktická etika <p><i>Mezipředmětové vztahy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Fyzika, Výtvarná výchova

<ul style="list-style-type: none"> ▪ sestrojí výšky a těžnice, určí těžiště ▪ sestrojí kružnici opsanou a vepsanou ▪ převádí jednotky délky, hmotnosti, objemu a povrchu ▪ sestrojí krychli, kvádr ve volném rovnoběžném promítání ▪ sestrojí síť krychle a kvádru, odvozuje a charakterizuje jejich vlastnosti a počítá jejich povrch a objem ▪ sestrojí osu úsečky, osu úhlu ▪ sestrojí obraz rovinného obrazce v osově souměrnosti ▪ určí osy souměrnosti rovinného obrazce ▪ využívá matematickou symboliku ▪ řeší úvahové úlohy, jejichž řešení plyne z logického úsudku, a přitom využívá získaných vědomostí i osvojených algoritmů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ prostorové útvary: krychle, kvádr ▪ konstrukční úlohy: osa úsečky, osa úhlu, osová souměrnost ▪ <i>Nestandardní aplikační úlohy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Pomůcky</i> rýsovací potřeby, nástěnné demonstrační obrazy, modely krychle, kvádru
--	---	--

7. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vyznačí celé číslo na číselné ose ▪ provádí početní operace s celými čísly ▪ určí absolutní hodnotu čísla ▪ porovnává čísla ▪ vyznačí racionální číslo a číslo k němu opačné na číselné ose ▪ provádí základní početní operace s racionálními čísly ▪ určí společného jmenovatele dvou až tří zlomků ▪ upraví smíšené číslo na zlomek ▪ určí převrácené číslo k danému zlomku ▪ popíše konkrétní situace s využitím racionálních čísel ▪ zapíše číslo v desítkové soustavě ▪ stanoví poměr ze zadaných údajů ▪ zvětší a zmenší hodnotu čísla daném poměru ▪ rozdělí celek v daném poměru ▪ využívá poměr v reálných situacích ▪ používá měřítko při čtení map ▪ využívá měřítko mapy nebo plánu k výpočtu ▪ určí procento, procentovou část, počet procent, základ ▪ řeší slovní úlohy s procenty (přes jedno procento nebo trojčlenkou) 	<p><i>Číslo a proměnná</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ celá čísla ▪ zlomky, desetinná čísla, racionální čísla ▪ úměra ▪ měřítko ▪ procenta, promile 	<p><i>Průřezová témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Osobnostní a sociální výchova</i> rozvoj schopností a poznávání sebepoznání a sebepojetí seberegulace a sebeorganizace psychohygiena kreativita mezilidské vztahy komunikace kooperace a kompetice řešení problémů a rozhodovací dovednosti hodnoty, postoje a praktická etika <p><i>Mezipředmětové vztahy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zeměpis, Výtvarná výchova, Fyzika, Člověk a svět práce ▪ <i>Pomůcky</i>

<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyjádří vztah celek – část celku (zlomkem, desetinným číslem, procentem, poměrem ▪ seznamuje se s pojmy přímá a nepřímá úměrnost ▪ řeší slovní úlohy pomocí trojčlenky ▪ řeší slovní úlohy na poměr ▪ vytvoří tabulku přímé a nepřímé úměrnosti ▪ rozliší přímou a nepřímou úměrnost z textu úlohy ▪ řeší slovní úlohy s procenty ▪ řeší jednoduché úlohy na výpočet úroků ▪ seznamuje se a užívá věty o shodnosti – sss, sus, usu ▪ sestrojí trojúhelník pomocí vět sss, sus, usu ▪ rozlišuje druhy čtyřúhelníků – rovnoběžníky a lichoběžníky ▪ seznamuje se s druhy rovnoběžníků a jejich vlastnostmi ▪ seznamuje se s druhy lichoběžníků a jejich vlastnostmi ▪ odvozuje a používá ve výpočtech vzorce obvodů a obsahů rovnoběžníků a lichoběžníků ▪ sestrojí obraz rovinného obrazce ve středové souměrnosti ▪ určí středově souměrné obrazce ▪ seznamuje se s pojmem hranol ▪ načrtne a sestrojí síť hranolu a počítá jeho povrch a objem ▪ řeší slovní úlohy z běžného života 	<p><i>Závislosti, vztahy a práce s daty</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ závislosti a data ▪ přímá a nepřímá úměrnost ▪ trojčlenka ▪ pravouhlá soustava souřadnic <p><i>Geometrie v rovině a prostoru</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rovinné útvary a konstrukční úlohy: trojúhelník, čtyřúhelník, středová souměrnost ▪ metrické vlastnosti v rovině ▪ prostorové útvary: kolmý hranol <p><i>Nestandardní aplikační úlohy</i></p>	<p>rýsovací potřeby, kapesní kalkulátory, nástěnné demonstrační obrazy, mapy a plány</p>
--	---	--

8. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ určí hodnotu druhé mocniny a odmocniny ▪ užívá ve výpočtech druhé mocniny a odmocniny ▪ určuje mocniny s přirozeným mocnitelem ▪ provádí základní početní operace s mocninami ▪ zapíše číslo v desítkové soustavě pomocí mocnin ▪ vypočte hodnotu výrazu pro dané hodnoty proměnných ▪ zapíše slovní text s využitím proměnných ▪ sčítá, odčítá, násobí mnohočleny ▪ využívá při úpravě výrazů vytýkání a vzorce $(a + b)^2$, $(a - b)^2$, $a^2 - b^2$ ▪ řeší rovnice ▪ ověří správnost řešení zkouškou <ul style="list-style-type: none"> ▪ formuluje a zapisuje reálnou situaci rovnicí ▪ řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k řešení lineární rovnice ▪ poznává základní pojmy ze statistiky ▪ vyhledá a vyjádří vztahy mezi uvedenými údaji v tabulce, diagram a grafu (četnost, aritmetický průměr, nejmenší a největší hodnota) ▪ používá tabulkový procesor ke zpracování a prezentaci výsledků 	<p><i>Číslo a proměnná</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ mocniny a odmocniny <p>▪ výrazy</p> <p>▪ lineární rovnice</p> <p><i>Závislosti, vztahy a práce s daty</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ závislosti a data <p>▪ základy statistiky</p>	<p><i>Průřezová témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Osobnostní a sociální výchova</i> rozvoj schopností a poznávání sebepoznání a sebepojetí seberegulace a sebeorganizace psychohygiena kreativita mezilidské vztahy komunikace kooperace a kompetice řešení problémů a rozhodovací dovednosti hodnoty, postoje a praktická etika <p><i>Mezipředmětové vztahy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Fyzika, Chemie, Výtvarná výchova, Člověk a svět práce ▪ <i>Pomůcky</i> tabulky, rýsovací pomůcky, kapesní kalkulačtor výukové počítačové programy (tabulkový procesor, grafický software),

<ul style="list-style-type: none">▪ objasňuje si polohové a metrické vlastnosti mezi rovinnými útvary (přímka-kružnice, kružnice-kružnice)▪ používá základní pravidla při rýsování▪ načrtne a sestrojí základní druhy trojúhelníků, čtyřúhelníků▪ používá matematické symboliky▪ seznamuje se s Pythagorovou větou a užívá ji v úlohách▪ seznamuje se s pojmy stěnová a tělesová úhlopříčka krychle a kvádrů▪ črtá válec a odvozuje základní údaje o válci▪ rýsuje síť válce a počítá povrch a objem válce▪ využívá pojmu množina všech bodů dané vlastnosti v konstrukčních úlohách▪ sestrojí tečnu ke kružnici v daném bodě kružnice▪ sestrojí tečnu ke kružnici z daného bodu ležícího vně kružnice▪ sestrojí trojúhelníky a čtyřúhelníky zadané různými prvky v jednodušších případech▪ používá geometrický software – načrtne a sestrojí rovinné útvary <p>▪ řeší slovní úlohy vedoucí k užití Pythagorovy věty řeší slovní úlohy pomocí rovnic (úlohy o pohybu, úlohy o společné práci)</p>	<p><i>Geometrie v rovině a prostoru</i></p> <ul style="list-style-type: none">▪ metrické vlastnosti rovinných útvarů: přímka, kružnice, kruh▪ rovinné útvary - trojúhelník, čtyřúhelník▪ Pythagorova věta▪ prostorové útvary - krychle, kvádr, válec▪ konstrukční úlohy - množina všech bodů dané vlastnosti, Thaletova kružnice <p><i>Nestandardní aplikační úlohy</i></p>	<p>nástěnné demonstrační obrazy, modely těles</p>
---	---	---

9. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými dosazovací nebo sčítací metodou ▪ provádí zkoušku řešení ▪ provádí početní operace v oboru reálných čísel ▪ určuje podmínky, za kterých má daný lomený výraz smysl ▪ provádí jednoduché operace s lomenými výrazy ▪ řeší jednoduché lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli ▪ seznamuje se s pojmy úrok, jistina, úroková doba, úrokovací období, úroková míra, jednoduché úrokování ▪ řeší slovní úlohy vedoucí k řešení jednotlivých lineárních rovnic s neznámou ve jmenovateli ▪ řeší slovní úlohy pomocí soustavy dvou lineárních se dvěma neznámými ▪ používá k zápisu bodu pravoúhlé soustavy souřadnic ▪ vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí a grafem ▪ určí definiční obor funkce a množinu hodnot funkce ▪ sestrojí graf funkce ▪ řeší graficky soustavu dvou lineárních rovnic 	<p><i>Číslo a proměnná</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými ▪ lomený výraz ▪ rovnice ▪ základy finanční matematiky <p><i>Závislosti, vztahy a práce s daty</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rovnice, soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými ▪ lineární funkce 	<p><i>Průřezová témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Osobnostní a sociální výchova</i> rozvoj schopností a poznávání sebezpoznání a sebepojetí seberegulace a sebeorganizace psychohygiena kreativita mezilidské vztahy komunikace kooperace a kompetice řešení problémů a rozhodovací dovednosti hodnoty, postoje a praktická etika <p><i>Mezipředmětové vztahy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Fyzika, Chemie, Dějepis, Výtvarná výchova ▪ <i>Pomůcky</i> rýsovací pomůcky, tabulky, kapesní kalkulátory, výukové počítačové programy (grafický software), modely těles, nástěnné obrazy

<ul style="list-style-type: none"> ▪ seznámí se základy goniometrických funkcí ▪ určí podobné útvary v rovině ▪ určí a používá poměr podobnosti ▪ rozdělí úsečku dané délky v daném poměru ▪ charakterizuje prostorová tělesa jehlan, kužel, koule ▪ určuje vlastnosti jehlanu, kužele, koule ▪ načrtne a sestrojí síť jehlanu a kužele ▪ používá geometrický software – načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině ▪ řeší obtížnější slovní úlohy pomocí rovnice či soustavy rovnic např. slovní úlohy o směsích 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ goniometrické funkce <p><i>Geometrie v rovině a prostoru</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rovinné útvary: podobnost ▪ prostorové útvary: jehlan, kužel, koule <p><i>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</i></p>	
--	---	--

5.6. Informatika

Vzdělávací oblast: **Informatika**

Vzdělávací obor: **Informatika**

Předmět: **Informatika**

5.6.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Informatika** vznikl ze vzdělávacího oboru **Informatika** vzdělávací oblasti **Informatika**.

Integruje tato průřezová témata:

1. Osobnostní a sociální výchova (1. a 2. stupeň)
6. Mediální výchova (2. stupeň)

5.6.2. Časové vymezení předmětu

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem	6.	7.	8.	9.	celkem
	-	-	-	1	1	2	1	1	1	1	4

Časové posílení předmětu:

Předmět není posílen.

5.6.3. Formy realizace vyučovacího předmětu

- vyučovací hodina v počítačové učebně
- vyučovací hodina ve třídě
- vyučovací hodiny ve venkovním prostředí

5.6.4. Výchovné a vzdělávací strategie

Předmět: Informatika

1. stupeň	2. stupeň
1. Kompetence k učení	
učíme žáky <ul style="list-style-type: none"> • používat základní programové vybavení počítače • používat výukové programy • vyhledávat informace • informace používat v praktickém životě 	<ul style="list-style-type: none"> • používat základní a programové vybavení počítače • používat výukové programy • vyhledávat informace • informace používat v praktickém životě • nabízet žákům metodu, která jim přiblíží zvládnutí psaní na počítači správnou technikou • vést žáky k posouzení vlastního pokroku
2. Kompetence k řešení problému	
učíme žáky <ul style="list-style-type: none"> • samostatně řešit problémy a volit vhodné způsoby řešení • zvládnout jednoduchý text a grafiku 	<ul style="list-style-type: none"> • samostatně řešit problémy a volit vhodné způsoby řešení • pracovat v textovém a grafickém editoru • podporovat pozitivně žáky, aby se nenechali odradit prvním nezdarem
3. Kompetence komunikativní	
učíme žáky <ul style="list-style-type: none"> • využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů i pro komunikaci s ostatními • vyhledávat jednoduché informace na internetu 	<ul style="list-style-type: none"> • využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů i pro komunikaci s ostatními • vyhledávat informace na internetu a třídit je

1. stupeň	2. stupeň
4. Kompetence sociální a personální	
<p>učíme žáky</p> <ul style="list-style-type: none"> • spolupracovat ve skupině a podílet se na vytváření pravidel práce v týmu • pozitivně ovlivňovat kvalitu společné práce • chránit data před poškozením a zneužitím 	<ul style="list-style-type: none"> • spolupracovat ve skupině a podílet se na vytváření pravidel práce v týmu • pozitivně ovlivňovat kvalitu společné práce • chránit data před poškozením a zneužitím • umožnit žákům podílet se na práci v týmu
5. Kompetence občanské	
<p>učíme žáky</p> <ul style="list-style-type: none"> • chápat základní principy, na nichž spočívají společenské normy, aby si byli vědomi svých práv a povinností ve škole i mimo školu (dodržování autorských práv) • znát prevenci pracovních rizik spojených s dlouhodobým využíváním počítače • znát pravidla bezpečného využití internetu 	<ul style="list-style-type: none"> • chápat základní principy, na nichž spočívají společenské normy, aby si byli vědomi svých práv a povinností ve škole i mimo školu (dodržování autorských práv) • znát prevenci pracovních rizik spojených s dlouhodobým využíváním počítače • znát pravidla bezpečného využití internetu • respektovat názor druhých osob
6. Kompetence pracovní	
<p>učíme žáky</p> <ul style="list-style-type: none"> • samostatně pracovat s výpočetní technikou • využívat znalosti práce s výpočetní technikou v jiných předmětech • dodržovat zásady bezpečnosti při práci s počítačem 	<ul style="list-style-type: none"> • samostatně pracovat s výpočetní technikou • využívat znalosti práce s výpočetní technikou v jiných předmětech • dodržovat zásady bezpečnosti při práci s počítačem • vést žáky k využití znalostí a zkušeností psaní na PC v praxi • dbát na bezpečnost a hygienu práce

7. Kompetence digitální

- rozvíjíme u žáků infromatické myšlení pomocí nejrůznějších úloh
- při výuce používáme aktivní činnosti, a to jak při práci s IT technikou či bez ní
- vzděláváme pomocí her
- používáme různé kódy při kódování informací
- umožňujeme ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby;
- žáci popisují a analyzují problém a hledají jeho řešení
- kriticky posuzujeme, spravujeme a sdílíme s žáky data různé povahy
- vytváříme digitální obsah různých formátů
- vedeme žáky k týmové práci při řešení problémů
- při práci v předmětech využíváme různý kancelářský software (textový editor, tabulkový procesor, program pro prezentaci)
- informační systémy školy využíváme s žáky, poukazujeme na výhody jejich používání
- soustavně poukazujeme na bezpečné zacházení s technologiemi
- klademe důraz na prevenci rizikového chování v kyberprostoru
- využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- předcházíme situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat,
- předcházíme situacím s negativním dopadem na žákovo tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních
- neustále poukazujeme při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí na etické jednání

- rozvíjíme u žáků infromatické myšlení pomocí nejrůznějších úloh
- při výuce používáme aktivní činnosti, a to jak při práci s IT technikou či bez ní
- vzděláváme pomocí her, experimentů a diskusí
- používáme různé kódy při kódování informací
- interpretujeme s žáky informace za pomoci argumentů
- umožňujeme ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby;
- žáci popisují a analyzují problém a hledají jeho řešení
- kriticky posuzujeme, spravujeme a sdílíme s žáky data různé povahy
- vytváříme digitální obsah různých formátů
- vedeme žáky k týmové práci při řešení problémů
- při práci v předmětech využíváme různý kancelářský software (textový editor, tabulkový procesor, program pro prezentaci)
- informační systémy školy využíváme s žáky, poukazujeme na výhody jejich používání
- soustavně poukazujeme na bezpečné zacházení s technologiemi
- klademe důraz na prevenci rizikového chování v kyberprostoru
- využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- předcházíme situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat,
- předcházíme situacím s negativním dopadem na žákovo tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních
- neustále poukazujeme při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí na etické jednání

5.6.5. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět informatika umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti – získat elementární dovednosti v ovládnutí výpočetní techniky, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Vzhledem k narůstající potřebě osvojení si základních dovedností práce s výpočetní technikou byla vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie zařazena jako povinný předmět základního vzdělávání na 1. stupni ve 4. - 5. ročníku a na 2. stupni v 6. – 7. ročníku.

Zvládnutí výpočetní techniky (rychlé vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií) umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv“, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky.

Získané dovednosti umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu informatika na 2. stupni navazuje na vzdělávací obsah předmětu na 1. stupni. Má také komplexnější charakter a dále rozvíjí klíčové kompetence z 1. stupně.

5.6.6. Očekávané výstupy – 1. stupeň

Data, informace a modelování

2. období

žák

- uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout
- vyslovuje odpovědi na základě dat
- popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji
- vyčte informace z daného modelu

Algoritmizace a programování

2. období

žák

- sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů
- popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení
- v blokově orientovaném vyčte informace z daného modelu programovacím jazyce sestaví program
- rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy
- ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu

Informační systémy

2. období

žák

- v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi
- pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

Digitální technologie

2. období

žák

- najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu
- propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí
- dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi

5.6.7. Očekávané výstupy – 2. stupeň

Data, informace a modelování

2. období

žák

- získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat
- navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu
- vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat
- porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní
- zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji

Algoritmizace a programování

žák

- po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup, určí problém, který je daným algoritmem řešen
- rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení
- vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní, upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému
- v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně, program vyzkouší a opraví v něm případné chyby, používá opakování, větvení programu, proměnné
- ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu

Informační systémy

žák

- vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů
- nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět

- na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat
- vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat
 - sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu

Digitální technologie

žák

- popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě
- ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos
- vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky
- poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače
- dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení

5.6.8. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících

4. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
	Digitální technologie	
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ BOZP, hygiena práce a duševní hygiena ▪ seznámí se s prostředím MS OFFICE 365, pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj ▪ pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží ▪ seznámení se softwarem Windows ▪ využívá základní funkce hardwarových zařízení ▪ zapojuje se do mediální komunikace, chápe význam médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy a naplnění volného času ▪ edituje, vytvoří obrázek ▪ uloží svoji práci do souboru, otevře soubor, používá krok zpět, zoom ▪ přehraje zvuk či video ▪ uvede různé příklady využití digitálních technologií ve škole a v zaměstnání 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele ▪ MS OFFICE 365 (PowerPoint, Word, Outlook a další aplikační programy) ▪ digitální zařízení, zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace ▪ operační systém Windows ▪ ovládání myši ▪ ovládání klávesnice ▪ tvorba mediálního sdělení ▪ kreslení bitmapových obrázků ▪ otevírání a ukládání práce do souboru ▪ přehrávání zvuku ▪ využití digitálních technologií v různých oborech 	<p><i>Mezipředmětové vztahy</i> vzdělávací obsah vyučovacího předmětu informatika se prolíná do všech ostatních předmětů</p> <p><i>Průřezová témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Mediální výchova • Osobnostní a sociální výchova <p><i>Pomůcky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • výpočetní a multimediální technika • výukové programy a ostatní programy • robotické hračky a stavebnice

<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyhledá a spustí aplikaci, kterou využívá k práci ▪ dokáže vyhledávat informace pomocí prohlížeče a dbá na bezpečnostní rizika na internetu ▪ při vyhledávání na internetu hodnotí, srovnává fakta, rozlišuje podstatné od nepodstatného, data ověřuje pomocí různých věrohodných zdrojů, dbá na správnost a přesnost získaných i vytvářených dat ▪ uvede možnosti sdílení dat ▪ rozpozná problémy počítače a snaží se najít řešení 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ soubory ▪ internet ▪ data ▪ technické problémy a přístupy k jejich řešení 	<p><i>Poznámky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ výuka proběhne v počítačové učebně nebo ve venkovním prostředí
Data, informace a modelování		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ sdělí informaci obrázkem ▪ předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel ▪ zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text ▪ zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek ▪ obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ piktogramy ▪ emoji, kód ▪ šifra ▪ pixel, rastr ▪ tvary, skládání obrazce 	
Algoritmizace a programování		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ seznámí se s ovládáním robota ▪ zkoumání, modelování, řešení problémů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ robotická hračka ▪ robotická stavebnice 	

5. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
	Informační systémy	
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ dokáže používat aplikace v prostředí MS OFFICE 365 ▪ pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj, umí vytvořit jednoduchou prezentaci s textem a obrázky, umí pracovat v textovém dokumentu ▪ pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech ▪ doplní posloupnost prvků ▪ umístí data správně do tabulky ▪ doplní prvky v tabulce ▪ v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný ▪ dokáže vyhledávat a ověřovat informace pomocí prohlížeče a dbá na bezpečnostní rizika na internetu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MS OFFICE 365 (PowerPoint, Word, Outlook a další aplikační programy) ▪ tabulky ▪ data ▪ grafy ▪ internet 	<p><i>Mezipředmětové vztahy</i> vzdělávací obsah vyučovacího předmětu informatika se prolíná do všech ostatních předmětů</p> <p><i>Průřezová témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Mediální výchova • Osobnostní a sociální výchova <p><i>Pomůcky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • výpočetní a multimediální technika • výukové programy a ostatní programy • robotické hračky a stavebnice
	Data, informace a modelování	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty ▪ pomocí obrázku znázorní jev ▪ pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ graf ▪ schémata ▪ model 	<p><i>Poznámky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ výuka proběhne v počítačové učebně nebo ve venkovním prostředí

	Algoritmizace a programování	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání a chování postavy ▪ v programu najde a opraví chyby ▪ rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky ▪ rozpozná, přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky; rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit; cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů; ovládá více postav pomocí zpráv ▪ vytvoří a použije nový blok ▪ upraví program pro obdobný problém ▪ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav ▪ v programu najde a opraví chyby ▪ používá události ke spuštění činnosti postav ▪ přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky ▪ upraví program pro obdobný problém ▪ ovládá více postav pomocí zpráv 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ programování a algoritmus ▪ programování, čtení programů, animace 	

6. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
	Informační systémy	
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka x graf) ▪ odpoví na otázky na základě dat v tabulce ▪ popíše pravidla uspořádání v existující tabulce ▪ doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy ▪ navrhne tabulku pro záznam dat ▪ propojí data z více tabulek či grafů ▪ popíše pomocí modelu, alespoň jeden informační systém, s nímž veškle aktivně pracuje ▪ pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ data, grafy a tabulky ▪ školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace 	<p><i>Mezipředmětové vztahy</i> vzdělávací obsah vyučovacího předmětu informatika se prolíná do všech ostatních předmětů</p> <p><i>Průřezová témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Mediální výchova • Osobnostní a sociální výchova <p><i>Pomůcky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • výpočetní a multimediální technika • výukové programy a ostatní programy • robotické hračky a stavebnice

	Data, informace a modelování	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ dokáže používat aplikace v prostředí MS OFFICE 365 ▪ pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj, umí vytvořit prezentaci a následně odprezentovat, umí vytvořit textový dokument ▪ pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech ▪ dokáže vyhledávat, třídit a ověřovat informace pomocí prohlížeče a dbá na bezpečnostní rizika na internetu ▪ dokáže pracovat s prostředím Windows ▪ rozpozná zakódované informace kolem sebe ▪ zakóduje a dekáduje znaky pomocí znakové sady ▪ zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer ▪ zakóduje v obrázku barvy více způsoby ▪ zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů ▪ zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu ▪ ke kódování využívá i binární čísla 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MS OFFICE 365 (PowerPoint, Word, Outlook a další aplikační programy) ▪ internet ▪ operační systém Windows ▪ kódování, šifrování, obrázky 	<p><i>Poznámky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ výuka proběhne v počítačové učebně nebo ve venkovním prostředí

7. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
	Informační systémy	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ dokáže používat aplikace v prostředí MS OFFICE 365, umí vytvořit prezentaci a následně odprezentovat, umí vytvořit textový dokument ▪ nainstaluje a odinstaluje aplikaci ▪ uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory ▪ vybere vhodný formát pro uložení dat ▪ vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě ▪ porovná různé metody zabezpečení účtů ▪ spravuje sdílení souborů ▪ pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy ▪ zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy ▪ běžně pracuje s internetem, má přehled o nejdůležitějších internetových vyhledávačích ▪ umí vyhledávat a zpracovávat informace v prostředí internetu ▪ vyhledává a kriticky hodnotí informace z webových stránek 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MS OFFICE 365 (PowerPoint, Word, Outlook a další aplikační programy) ▪ aplikace ▪ data a programy, operační systém ▪ soubory, složky ▪ síť ▪ zabezpečení dat, řešení problémů ▪ e-mail ▪ internet 	<p><i>Mezipředmětové vztahy</i> vzdělávací obsah vyučovacího předmětu informatika se prolíná do všech ostatních předmětů</p> <p><i>Průřezová témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Mediální výchova • Osobnostní a sociální výchova <p><i>Pomůcky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • výpočetní a multimediální technika • výukové programy a ostatní programy • robotické hračky a stavebnice

<ul style="list-style-type: none">▪ diskutuje různé programy pro řešení problému▪ vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní▪ hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	<ul style="list-style-type: none">▪ řešení problému	
--	---	--

8. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
	Informační systémy	
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ dokáže používat aplikace v prostředí MS OFFICE 365 ▪ umí vytvořit prezentaci s textem a obrázky, animací a zvukem, umí pracovat v textovém dokumentu ▪ při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky ▪ používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy ▪ řeší problémy výpočtem s daty ▪ připíše do tabulky dat nový záznam ▪ seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) ▪ používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy ▪ ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat ▪ umí samostatně vyhledávat a zpracovávat informace v prostředí internetu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MS OFFICE 365 – Word, PowerPoint ▪ tabulky ▪ internet 	<p><i>Mezipředmětové vztahy</i> vzdělávací obsah vyučovacího předmětu informatika se prolíná do všech ostatních předmětů</p> <p><i>Průřezová témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Mediální výchova • Osobnostní a sociální výchova <p><i>Pomůcky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • výpočetní a multimediální technika • výukové programy a ostatní programy • robotické hračky a stavebnice

	Algoritmizace a programování	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ podle návodu nebo vlastní tvořivosti sestaví robota ▪ upraví konstrukci robota tak, aby plnil modifikovaný úkol ▪ vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost ▪ přečte program pro robota a najde v něm případné chyby ▪ ovládá výstupní zařízení a senzory robota ▪ vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota ▪ sestaví program ▪ přečte program, najde v něm chybu a odstraní ji ▪ používá opakování, rozhodování, proměnné ▪ ovládá výstupní zařízení ▪ používá vstupy ke spouštění a řízení běhu programu ▪ vyřeší problém naprogramováním 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ programování robota 	<p><i>Projektová výuka</i></p> <p><i>Poznámky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ výuka proběhne v počítačové učebně nebo ve venkovním prostředí

9. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
	Informační systémy	
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ovládá práci v aplikacích Office 365 ▪ umí vytvořit prezentaci s textem a obrázky, animací, zvukem a videem, umí pracovat v textovém dokumentu a tabulkovém procesoru ▪ umí samostatně vyhledávat, kriticky zpracovávat a ověřovat informace v prostředí internetu ▪ vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu ▪ pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí ▪ vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením ▪ diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich ▪ na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat ▪ popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MS OFFICE 365 – Word, PowerPoint ▪ internet ▪ hardware a software 	<p><i>Mezipředmětové vztahy</i> vzdělávací obsah vyučovacího předmětu informatika se prolíná do všech ostatních předmětů</p> <p><i>Průřezová témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Mediální výchova • Osobnostní a sociální výchova <p><i>Pomůcky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • výpočetní a multimediální technika • výukové programy a ostatní programy • robotické hračky a stavebnice

<ul style="list-style-type: none"> ▪ na schematicke modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti ▪ diskutuje o cílech a metodách hackerů ▪ vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat ▪ diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sítě ▪ bezpečnost ▪ digitální technologie 	
Algoritmizace a programování		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ řeší problémy sestavením algoritmu ▪ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému ▪ ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby ▪ diskutuje různé programy pro řešení problému ▪ vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní ▪ řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků ▪ hotový program upraví pro řešení příbuzného problému ▪ zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ programovací projekt a plán jeho realizace 	<p><i>Projektová výuka</i></p> <p><i>Poznámky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ výuka proběhne v počítačové učebně nebo ve venkovním prostředí

5.7. Člověk a jeho svět

Vzdělávací oblast: **Člověk a jeho svět**

Vzdělávací obor: **Člověk a jeho svět**

Předmět: **Člověk a jeho svět**

5.7.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Člověk a jeho svět** vznikl ze vzdělávacího oboru **Člověk a jeho svět** vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět**.

Integruje tato průřezová témata:

1. Osobnostní a sociální výchova (1. stupeň)
2. Výchova demokratického občana (1. stupeň)
4. Multikulturní výchova (1. stupeň)
5. Environmentální výchova (1. stupeň)

5.7.2. Časové vymezení předmětu

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem	6.	7.	8.	9.	celkem
	2	2	2	-	-	6	-	-	-	-	-

Časové posílení předmětu:

Předmět není posílen.

5.7.3. Formy realizace vyučovacího předmětu

- vyučovací hodina ve třídě
- vycházka
- návštěva muzea
- beseda, exkurze (podle aktuálních možností a dle uvážení učitele)

5.7.4. Výchovné a vzdělávací strategie

Předmět: **Člověk a jeho svět**

1. stupeň
1. Kompetence k učení
<p>učíme žáky</p> <ul style="list-style-type: none"> • utvářet si pracovní návyky a postupně si samostatně organizovat učení, to vše prostřednictvím různých způsobů a metod učení • osvojovat si všeobecně užívané termíny, znaky a symboly a jejich následné užití k pojmenování pozorovaných skutečností • aktivně vyhledávat informace, orientovat se v nich, propojovat je a systematizovat • objevovat a poznávat vše, co je zajímavé, co se jim líbí a v čem by v budoucnu mohli uspět
2. Kompetence k řešení problému
<p>učíme žáky</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznat problém, přemýšlet o jeho příčinách a plánovat způsob řešení, to vše na základě vlastního prožitku vycházejícího z konkrétních nebo modelových situací • porovnávat efektivitu různých způsobů řešení problémů a ověřovat si správnost zvoleného řešení
3. Kompetence komunikativní
<p>učíme žáky</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozšiřovat si slovní zásobu v osvojovaných tématech • snažit se správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory na lidskou společnost, historické události a přírodní jevy • poznávat různé typy textů, záznamů a obrazových materiálů, které souvisí s probíranými tématy (učebnice, články v časopisech, internet, encyklopedie, kroniky, vzdělávací pořady...) • aktivně a efektivně využívat možnosti informačních a komunikačních prostředků

1. stupeň
4. Kompetence sociální a personální
<p>učíme žáky</p> <ul style="list-style-type: none"> • aktivně přistupovat k tvorbě třídní dohody (společně vytvořených pravidel soužití ve třídě) a následně ji dodržovat • pracovat ve skupině, aktivně se zapojovat do společné práce a tolerovat názory druhých • poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi a chovat se tolerantně • uvědomovat si vlastní jedinečnost a budovat si zdravou sebedůvěru
5. Kompetence občanské
<p>učíme žáky</p> <ul style="list-style-type: none"> • respektovat přesvědčení druhých lidí (příklady z historie i současné společnosti) • uvědomovat si svá práva i povinnosti ve škole i mimo ni • chápat základní vztahy v jednotlivých ekosystémech • vytvářet si ohleduplný vztah k přírodě, aktivně se uplatňovat při ochraně přírody • uvědomovat si význam jednotlivých složek životního prostředí
6. Kompetence pracovní
<p>učíme žáky</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznávat vlastnosti některých materiálů • uvědomovat si možná zdravotní a hygienická rizika při práci, znát možnosti, jak těmto rizikům předcházet • poznávat podstatu zdraví a příčiny nemocí, aktivně chránit vlastní zdraví i zdraví druhých • chovat se bezpečně při školní práci i mimoškolních aktivitách
7. Kompetence digitální
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá běžně používaná digitální zařízení • využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci • chápe význam digitálních technologií

5.7.5. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět člověk a jeho svět je všeobecně vzdělávací předmět. Zařazujeme ho do 1., 2. a 3. ročníku. Ve 4. a 5. ročníku na něj navazují předměty Přírodověda a Vlastivěda. Tento předmět zároveň připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech Člověk a společnost, Člověk a příroda a Výchova ke zdraví.

Vzdělávání v předmětu Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově, v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a utváří si tak ucelený obraz světa. Poznávají sebe a své nejbližší okolí, postupně se seznamují s místně a časově vzdálenějšími osobami a ději. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, přemýšlet o nich. Na základě poznání sebe a porozumění okolnímu světu se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět současnému způsobu života, jeho přednostem i problémům, (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Žáci se učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky a názory jiných.

Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Seznamují se s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy).

Podmínkou úspěšného vzdělávání v tomto předmětu je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že poznávají názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Vzdělávací obsah předmětu Člověk a jeho svět je členěn do pěti tematických okruhů.

- 1) *Místo, kde žijeme*
- 2) *Lidé kolem nás*
- 3) *Lidé a čas*
- 4) *Rozmanitost přírody*
- 5) *Člověk a jeho zdraví*

5.7.6. Očekávané výstupy – 1. stupeň

Místo, kde žijeme

1. období

žák

- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí
- začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)

Lidé kolem nás

1. období

žák

- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
- odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy

Lidé a čas

1. období

žák

- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije
- uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost
- rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času

Rozmanitost přírody

1. období

žák

- pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě
- provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů

Člověk a jeho zdraví

1. období

žák

- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech
- rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných

5.7.7. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících

1. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ osvojuje si základní návyky pro školní práci ▪ dodržuje zásady slušného chování ve škole i mimo ni ▪ dodržuje pravidla třídní dohody, na jejíž tvorbě se podílel ▪ dbá na bezpečnost při cestě do školy a zpět ▪ rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí, situace modeluje ▪ pojmenuje obec, ve které bydlí a ve které chodí do školy ▪ váží si svého bydliště a okolní krajiny <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje základní příbuzenské vztahy a role v rodině ▪ pojmenuje různá povolání, profese a seznámí se s jejich pracovní činností ▪ rozlišuje přiměřeně věku a zkušenostem vhodné a nevhodné chování 	<p><i>Místo, kde žijeme</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ škola činnosti ve škole třídní dohoda orientace ve škole a okolí bezpečná cesta do školy riziková místa a situace ▪ domov adresa prostředí domova ▪ obec, místní krajina obec a její části poloha v krajině regionální památky <p><i>Lidé kolem nás</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rodina příbuzenské vztahy role členů rodiny, zaměstnání principy demokracie rodinné svátky ▪ soužití lidí mezilidské vztahy, pozdravy 	<p><i>Průřezová témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Osobnostní a sociální výchova:</i> rozvoj schopností poznávání sebepoznání a sebepojetí seberegulace a sebeorganizace psychohygiena kreativita <p>řešení problémů a rozhodovací dovednosti hodnoty, postoje, praktická etika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Multikulturní výchova:</i> lidské vztahy ▪ <i>Environmentální výchova:</i> ekosystémy <p><i>Mezipředmětové vztahy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Člověk a jeho svět se prolíná do všech ostatních

<ul style="list-style-type: none"> ▪ projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům ▪ pozná české mince a bankovky ▪ uvede příklad využití platební karty ▪ odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu ▪ pojmenuje jednotlivé části dne ▪ vyjmenuje ve správném sledu dny v týdnu, rozlišuje pracovní dny a dny volna ▪ seznamuje se s pořadím měsíců ve školním a kalendářním roce ▪ vyjmenuje a přiměřeně charakterizuje roční období ▪ poznává základní tradice Vánoc a Velikonoc ▪ seznamuje se s hodinami ▪ rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti (uvede příklad ze svého života) ▪ určí vhodná místa pro hru a trávení volného času 	<p>komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ chování lidí ▪ vlastnosti lidí ▪ pravidla slušného chování ▪ ohleduplnost, etické zásady, zvládnání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům ▪ finanční gramotnost ▪ rozpočet ▪ hotovostní a bezhotovostní forma peněz ▪ banka jako správce peněz <p><i>Lidé a čas</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ orientace v čase a časový řád ▪ pojmy den, noc, týden, měsíc, rok, roční období ▪ režim dne ▪ určování času na hodinách ▪ kalendář ▪ využití volného času, koníčky ▪ současnost a minulost v našem životě ▪ ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí ▪ osobní bezpečí ▪ krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru 	<p>předmětů s možností využití digitálních technologií</p> <p><i>Poznámky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ výuka může probíhat v ekoareálu Čtyřlístek (dle uvážení učitele) ▪ výuka může probíhat v obci nebo v přírodě (dle uvážení učitele) ▪ žáci navštíví muzeum ▪ žáci se účastní besed a exkurzí dle uvážení učitele
--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> ▪ pozoruje a popíše viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ▪ vysvětlí pojmy rostliny, živočichové ▪ pojmenuje nejznámější rostliny ▪ seznamuje se se základními pracemi na poli a na zahradě v průběhu roku ▪ pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny ▪ pojmenuje nejzákladnější druhy zvířat domácích a volně žijících ▪ chová se k přírodě ohleduplně ▪ třídí odpad ▪ pojmenuje základní části lidského těla ▪ objevuje shodnosti a rozdíly mezi lidmi ▪ rozlišuje pojmy zdraví, nemoc, úraz ▪ uplatňuje základy prevence nemocí a úrazů (přiměřeně věku a situaci) ▪ uplatňuje základní hygienické návyky, přiměřeně pečuje o svůj zevnějšek ▪ seznamuje se se zásadami zdravého denního režimu a stravovacích návyků ▪ uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu (chůze po chodníku, bezpečné přecházení, světelné signály pro chodce, chování 	<p><i>Rozmanitost přírody</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ roční období den a noc ▪ rostliny, živočichové základní dřeviny a byliny práce na zahradě ovoce, zelenina živočichové domácí a ve volné přírodě ▪ ohleduplné chování k přírodě ▪ rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi <p><i>Člověk a jeho zdraví</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ lidské tělo stavba těla ▪ péče o zdraví drobné úrazy a poranění prevence nemocí a úrazů osobní hygiena denní režim, zdravý životní styl správná výživa, vhodná skladba stravy pitný režim ▪ osobní bezpečí, krizové situace 	
--	--	--

<p>v dopravních prostředcích, používání přilby na kole)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pozná bezpečná místa pro hry ▪ uplatňuje bezpečné způsoby pohybu a chování v silničním provozu při cestě do školy a ze školy, charakterizuje nebezpečná místa ▪ ví, kdy použít čísla tísňového volání – 112, 150, 155 a 158 	<p>chování v silničním provozu v roli chodce vhodná a nevhodná místa pro hru</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ dopravní výchova <ul style="list-style-type: none"> dopravní značky předcházení rizikovým situacím v dopravě a dopravních prostředcích ▪ zdraví <ul style="list-style-type: none"> čísla tísňového volání správný způsob volání na tísňovou linku mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén) 	
---	--	--

2. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ dodržuje zásady slušného chování ve škole i mimo ni ▪ dodržuje pravidla třídní dohody, na jejíž tvorbě se podílel ▪ bezpečně se orientuje v okolí školy a bydliště ▪ respektuje pravidla silničního provozu (v roli chodce) ▪ pojmenuje důležité dopravní značky ▪ pamatuje si telefonní čísla na záchrannou pomoc, policii, hasiče ▪ zná svoji adresu a telefon domů ▪ pojmenuje obec a její části, orientuje se v ní, vyjmenuje okolní obce, začlení obec do kraje ▪ pozná význačné budovy a místa obce ▪ vyjmenuje rozdíly mezi městským a venkovským prostředím ▪ pojmenuje náš stát a hlavní město ▪ pozná českou vlajku, státní znak a hymnu <ul style="list-style-type: none"> ▪ vyjmenuje i další rodinné příslušníky ▪ uvědomuje si vývojové etapy člověka ▪ vysvětlí povolání rodičů, objasní další známé profese 	<p><i>Místo, kde žijeme</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ škola třídní dohoda okolí školy bezpečná cesta do školy riziková místa a situace dopravní značky důležitá telefonní čísla <p>domov, adresa, orientace v místě bydliště</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ obec, místní krajina části obce, její poloha v krajině práce s plánem obce cesta na určené místo rozdíly města a venkova ▪ naše vlast Česká republika <p><i>Lidé kolem nás</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rodina vztahy v rodině, příbuzní život a funkce rodiny zaměstnání 	<p><i>Průřezová témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Osobnostní a sociální výchova:</i> rozvoj schopností poznávání sebezpoznání a sebepojetí seberegulace a sebeorganizace psychohygiena kreativita <p>řešení problémů a rozhodovací dovednosti hodnoty, postoje, praktická etika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Multikulturní výchova:</i> lidské vztahy ▪ <i>Environmentální výchova:</i> ekosystémy <p><i>Mezipředmětové vztahy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Člověk a jeho svět se prolíná do všech ostatních předmětů s možností využití digitálních technologií

<ul style="list-style-type: none"> ▪ projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, k jejich přednostem i nedostatkům ▪ samostatně rozlišuje zásady správného chování ▪ dokáže posoudit nesprávné chování, navrhne vhodný postup nápravy ▪ konkretizuje svá práva a povinnosti (přiměřeně věku) ▪ pokouší se obhajovat své názory ▪ pozná české mince a bankovky ▪ uvede příklad využití platební karty ▪ odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu ▪ vyjmenuje ve správném sledu měsíce ve školním a kalendářním roce ▪ přiřadí měsíce k jednotlivým ročním obdobím ▪ určuje čas na hodinách ▪ seznámí se s denním režimem vhodným pro dítě, vymezí v něm vhodné pracovní a odpočinkové aktivity ▪ sleduje významné dny v roce, orientuje se v kalendáři ▪ porovná na příkladech zvyky a práci lidí v minulosti a v současnosti 	<p>volný čas a jeho využití</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ soužití lidí mezilidské vztahy komunikace pomoc nemocným a sociálně slabým ▪ chování lidí vlastnosti lidí pravidla slušného chování ohleduplnost, předcházení konfliktům ▪ právo a společnost ▪ finanční gramotnost hotovostní a bezhotovostní forma peněz, rozpočet, banka jako správce peněz <p><i>Lidé a čas</i></p> ▪ orientace v čase měsíce, roční období určování času na hodinách odhad času režim dne kalendáře 	<p><i>Poznámky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ výuka proběhne v počítačové učebně alespoň jednou za školní rok ▪ výuka může probíhat v ekoareálu Čtyřlístek (dle uvážení učitele) ▪ výuka může probíhat v obci nebo v přírodě (dle uvážení učitele) ▪ žáci navštíví muzeum ▪ žáci se účastní besed a exkurzí dle uvážení učitele
---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> ▪ seznamuje se s historií svého okolí (prostřednictvím regionálních památek) ▪ pojmenuje některé historické památky regionu ▪ určí vhodná místa pro hru a trávení volného času ▪ zhodnotí vhodnost míst pro hru a trávení volného času, uvede možná nebezpečí i způsoby, jak jim čelit ▪ v modelových situacích ohrožení bezpečí (neznámá místa, setkání s neznámými lidmi, kontakt se zvířaty, práce s elektronickými médii atd.) označí možná nebezpečí a diskutuje o účinných způsobech ochrany ▪ pozoruje, popíše a porovná viditelné změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ▪ objasní základní rozdíly mezi bylinami a dřevinami ▪ pojmenuje běžné druhy ovoce, ovocných stromů ▪ pojmenuje běžné druhy zeleniny, třídí je podle druhu ▪ třídí živočichy na domácí a volně žijící ▪ rozšiřuje si poznatky o savcích, ptácích a hmyzu ▪ pozná a pojmenuje domácí zvířata a jejich mláďata ▪ popíše ohleduplné chování k přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ současnost a minulost v našem životě ▪ proměny způsobu života ▪ regionální památky ▪ ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí osobní bezpečí krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru bezpečné chování v rizikovém prostředí <i>Rozmanitost přírody</i> ▪ rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi ▪ rostliny, houby, živočichové dřeviny a byliny, stavba těla rostlin ovocné stromy, ovoce druhy zeleniny užitkové rostliny živočichové ve volné přírodě (savci, ptáci, hmyz) domácí a užitková zvířata ▪ životní podmínky počasí 	
--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> ▪ aktivně se podílí na ochraně přírody ▪ třídí odpad ▪ snaží se určovat základní části lidského těla ▪ vyjmenuje smysly ▪ uplatňuje základní návyky osobní hygieny a pravidelně je řadí do denního režimu ▪ chápe, že dostatečný spánek, odpočinek a aktivní pohyb má velký význam pro zdraví ▪ zhodnotí správnost chování a činností ve vztahu ke zdraví ▪ rozlišuje nemoc a úraz ▪ v případě potřeby dovede požádat o pomoc nebo přivolat pomoc pro sebe i pro jinou osobu, učí se chovat v případě nebezpečí ▪ chová se obezřetně při jednání s neznámými lidmi ▪ důsledně dbá na dodržování pravidel silničního provozu ▪ uposlechne pokynů dospělých při mimořádných situacích, respektuje je a řídí se jimi ▪ uplatňuje bezpečné způsoby pohybu a chování v silničním provozu při cestě do školy a ze školy, charakterizuje nebezpečná místa ▪ uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody likvidace odpadů <i>Člověk a jeho zdraví</i> ▪ lidské tělo životní potřeby člověka základní funkce a projevy nejdůležitější vnitřní orgány smyslové vnímání péče o zdraví, denní a pitný režim zdraví a nemoc drobné úrazy a poranění osobní a duševní hygiena prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních ▪ osobní bezpečí ▪ situace hromadného ohrožení ▪ dopravní výchova dopravní značky předcházení rizikovým situacím v dopravě a dopravních prostředcích 	
--	--	--

<ul style="list-style-type: none">▪ ví, kdy použít čísla tísňového volání – 112, 150, 155 a 158	<ul style="list-style-type: none">▪ zdraví <p>čísla tísňového volání správný způsob volání na tísňovou linku</p>	
---	--	--

3. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ konkretizuje pojmy rodný kraj, domov, vlast ▪ začlení obec do příslušného kraje a obslužného centra ČR ▪ pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí ▪ vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy a cestu na určené místo ▪ určí světové strany v přírodě i na mapě, orientuje se podle nich ▪ seznamuje se s kompasem (buzolou), plánem města a blízkého okolí ▪ dokáže pojmenovat a ukázat specifické orientační body v okolí bydliště i v krajině ▪ řídí se podle zásad bezpečného pobytu a pohybu v přírodě <ul style="list-style-type: none"> ▪ vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole (třídní dohoda), rodině, v obci 	<p><i>Místo, kde žijeme</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ domov významné budovy v okolí bydliště ochrana zeleně, úklid okolí bydliště ▪ škola prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace ▪ obec, místní krajina orientace v obci části obce důležité budovy významná kulturní a historická místa (muzeum, divadlo, kino, knihovna...) ▪ okolní krajina orientace v krajině určování světových stran, směrová růžice, kompas práce s plánem a mapou vyhledávání orientačních bodů v krajině popis místní krajiny <p><i>Lidé kolem nás</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rodina 	<p><i>Průřezová témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Osobnostní a sociální výchova:</i> rozvoj schopností poznávání sebezpoznání a sebepečení seberegulace a sebeorganizace psychohygienu kreativita <p>řešení problémů a rozhodovací dovednosti hodnoty, postoje, praktická etika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Výchova demokratického občana:</i> občan, občanská společnost a stát ▪ <i>Multikulturní výchova:</i> lidské vztahy ▪ <i>Environmentální výchova:</i> ekosystémy základní podmínky života vztah člověka a prostředí

<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi ▪ projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům ▪ zná práva dítěte a práva a povinnosti žáků školy ▪ snaží se rozpoznat ve svém okolí jednání a chování, která nelze tolerovat a která porušují základní lidská práva ▪ zkontroluje, kolik peněz je vráceno při placení ▪ vlastními slovy vyjádří, co znamená, že je banka správce peněz ▪ určí čas jako fyzikální veličinu ▪ provádí jednoduché převody jednotek času ▪ orientuje se bezpečně v kalendáři a školním roce ▪ sleduje v kalendáři významná data ve společnosti i v rodině ▪ využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě ▪ objasňuje odlišnosti způsobu života a bydlení dříve a nyní (využívá elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti a soužití) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ soužití lidí ▪ řešení konfliktních situací ▪ principy demokracie ▪ chování lidí ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům ▪ právo a spravedlnost dětská práva ▪ finanční gramotnost rozpočet hotovostní a bezhotovostní forma peněz banka jako správce peněz <i>Lidé a čas</i> ▪ orientace v čase jednotky času orientace podle hodin a kalendáře významná data ve společnosti a v rodině režim dne ▪ současnost a minulost v našem životě státní svátky a významné dny 	<p><i>Mezipředmětové vztahy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Člověk a jeho svět se prolíná do všech ostatních předmětů s možností využití digitálních technologií <p><i>Poznámky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ výuka může probíhat v ekoareálu Čtyřlístek (dle uvážení učitele) ▪ výuka může probíhat v obci nebo v přírodě (dle uvážení učitele) ▪ žáci navštíví muzeum ▪ žáci se účastní besed a exkurzí dle uvážení učitele
---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyhledává a shromažďuje poznatky o památkách a významných historických událostech svého regionu a využívá jich ▪ pojmenuje některé významné rodáky ▪ seznámí se s pověstmi svého regionu ▪ zhodnotí vhodnost míst pro hru a trávení volného času, uvede možná nebezpečí i způsoby, jak jim čelit ▪ vyhodnotí nebezpečí míst pro hru a trávení volného času (i konkrétních her a činností) a volí odpovídající způsoby ochrany (jednání, organizace, ochranné pomůcky) ▪ v modelových situacích ohrožení bezpečí (neznámá místa, setkání s neznámými lidmi, kontakt se zvířaty, práce s elektronickými médii atd.) označí možná nebezpečí a diskutuje o účinných způsobech ochrany ▪ rozlišuje prvky živé a neživé přírody ▪ provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek ▪ určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů ▪ popíše koloběh vody v přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ regionální památky ▪ regionální pověsti ▪ ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí osobní bezpečí krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru bezpečné chování v rizikovém prostředí <i>Rozmanitost přírody</i> ▪ živá a neživá příroda látky a jejich vlastnosti základní vlastnosti látek (skupenství, tvar, hmotnost teplota) ▪ voda a vzduch vlastnosti a formy vody koloběh vody v přírodě význam vody a vzduchu pro život člověka ▪ vesmír a Země sluneční soustava, roční období 	
--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí elementární poznatky o Zemi ▪ zkoumá základní společenstva v daných lokalitách regionu ▪ prakticky třídí organismy do známých skupin ▪ uvede rostliny a živočichy žijící ve svém okolí ▪ zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě ▪ uvede správný způsob likvidace odpadů v domácnostech ▪ aktivně se zapojuje do třídění odpadu ▪ uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky na základě elementárních znalostí o lidském těle ▪ účelně organizuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek dle vlastních potřeb ▪ dokáže samostatně přivolat lékařskou pomoc, policii, hasiče ▪ ošetří drobná poranění 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rostliny, houby a živočichové ▪ znaky života rostlin, části těla rostlin, houby ▪ znaky živočichů ▪ průběh a způsob života živočichů ▪ základní skupiny živočichů ▪ stavba těla a funkce jeho částí (vybraná skupina ž.) ▪ živočichové ve volné přírodě ▪ chráněné a ohrožené druhy živočichů ▪ rovnováha v přírodě ▪ základní společenstva ▪ ohleduplné chování k přírodě ▪ rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi ▪ likvidace odpadů <i>Člověk a jeho zdraví</i> ▪ lidské tělo ▪ stavba těla, základní funkce a projevy ▪ životní potřeby člověka ▪ vývoj jedince ▪ péče o zdraví ▪ zdravý životní styl, správná výživa, výběr a způsoby uchování potravin, vhodná skladba 	
---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvědomuje si nebezpečí léků užívaných bez vědomí lékaře nebo rodičů ▪ osvojuje si na modelových situacích odmítání návykových látek ▪ ovládá přiměřeně svému věku pravidla silničního provozu v rolích chodce a cyklisty ▪ seznamuje se s krizovými situacemi (šikana, týrání, sexuální zneužívání) a učí se dbát na vlastní bezpečí, zná nebo ví, kde hledat čísla linky důvěry ▪ řídí se důkladně pokyny dospělých při mimořádných situacích ▪ uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce a cyklisty, cíleně je používá ▪ charakterizuje bezpečné a ohleduplné jednání v prostředcích hromadné přepravy a při akcích školy je uplatňuje ▪ v modelové situaci použije správný způsob komunikace s operátory tísňové linky ▪ dokáže použít krizovou linku a nezneužívá ji 	<p>stravy a pitný režim prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ návykové látky a zdraví návykové látky, počítače, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií ▪ osobní bezpečí krizové situace, vhodná a nevhodná místa pro hru ▪ bezpečnost na ulici, při sportu a zábavě ▪ nebezpečí šikany, týrání, sexuální a jiné zneužívání ▪ brutalita a jiné formy násilí v médiích ▪ situace hromadného ohrožení ▪ dopravní výchova dopravní značky předcházení rizikovým situacím v dopravě a dopravních prostředcích ▪ zdraví přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví čísla tísňového volání správný způsob volání na tísňovou linku 	
---	--	--

5.8. Vlastivěda

Vzdělávací oblast: **Člověk a jeho svět**

Vzdělávací obor: **Člověk a jeho svět**

Předmět: **Vlastivěda**

5.8.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Vlastivěda** vznikl ze vzdělávacího oboru **Člověk a jeho svět** vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět**.

Integruje tato průřezová témata:

1. Osobnostní a sociální výchova (1. stupeň)
2. Výchova demokratického občana (1. stupeň)
3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (1. stupeň)

5.8.2. Časové vymezení předmětu

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem	6.	7.	8.	9.	celkem
	-	-	-	1 + 1	2	4	-	-	-	-	-

Časové posílení předmětu:

Předmět je posílen ve čtvrtém ročníku a navýšení přispívá k upevnění učiva.

5.8.3. Formy realizace vyučovacího předmětu

- vyučovací hodina ve třídě
- projekt podle uvážení učitele
- vycházka
- práce s mapami, obrazy, foteč, videozáznamy, práce s internetem

5.8.4. Výchovné a vzdělávací strategie

Předmět: Vlastivěda

1. stupeň
<p>1. Kompetence k učení</p> <p>učíme žáky</p> <ul style="list-style-type: none"> • získávat pomocí aktivačních metod pozitivní vztah ke svému městu, vlasti a Evropě • vyhledávat a třídit informace ze spolehlivých zdrojů (atlasy, encyklopedie, atd.) • chápat dějiny vlastního národa v sounáležitosti s Evropou
<p>2. Kompetence k řešení problému</p> <p>učíme žáky</p> <ul style="list-style-type: none"> • vnímat problémové situace např. aktuálně v dění ČR i v Evropě a přemýšlet o nich a jejich příčinách • kriticky myslet a hledat podle svého uvážení svá řešení • uplatnit výše uvedené zkušenosti při vyučování (aktuality, referáty, projekty, atd.)
<p>3. Kompetence komunikativní</p> <p>učíme žáky</p> <ul style="list-style-type: none"> • pomocí zajímavých forem práce (skupiny, týmy) vést diskuzi na daná témata v předmětu • umění naslouchat druhým, vhodně reagovat a v klidu obhajovat svůj názor • poznávat různé typy textů a dokumentů, denní tisk, TV, video, atd.
<p>4. Kompetence sociální a personální</p> <p>učíme žáky</p> <ul style="list-style-type: none"> • účinně spolupracovat v týmu se spolužáky a pedagogy • utvářet příjemnou pracovní atmosféru a dobré mezilidské vztahy v týmu
<p>5. Kompetence občanské</p> <p>učíme žáky</p> <ul style="list-style-type: none"> • sledovat a zapojovat se do dění ve městě (vycházky, besedy, výstavy, soutěže, atd.) • respektovat, chránit a cenit si našich tradic a kulturního dědictví • chápat ekologické problémy (místní, v ČR i celoevropské) a respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí
<p>6. Kompetence pracovní</p> <p>učíme žáky</p> <ul style="list-style-type: none"> • využít znalosti z předmětu v praxi (cestování, prázdninové pobyty, atd.) • objektivnímu hodnocení pracovních aktivit svých i druhých • používat pracovní materiály a vybavení (atlasy, encyklopedie, sbírky, atd.) a dodržovat dohodnutá pravidla při práci s nimi
<p>7. Kompetence digitální</p> <p>učíme žáky</p> <ul style="list-style-type: none"> • ovládat běžně používaná digitální zařízení • získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat a sdílet data a informace • využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci • chápat význam digitálních technologií

5.8.5. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vlastivěda otevírá žákům pohled na místo, kde žijí (Jičínsko, ČR, Evropa, svět), na krajinu a přírodní podmínky (zemský povrch a jeho tvary, vodstvo atd.) v místním regionu i v celostátním měřítku, později v 5. ročníku v Evropě. Pozornost je rovněž věnována působení lidí na krajinu a naopak, surovinovým zdrojům a výrobě. Přiměřeným způsobem se dotýká státního zřízení, správy ČR, vysvětluje státní symboly. Učivo má žákovi pomoci orientovat se v postavení České republiky, v Evropské unii, na mapě Evropy a světa. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí včetně činností armády.

Žáci poznávají, jak se lidé sdružují, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, s protiprávním jednáním a korupcí, s právní ochranou občanů a majetku včetně nároku na reklamaci.

V historické části by měli žáci získat povědomí o osídlení naší vlasti v hlavních obdobích dějinného vývoje, seznámit se s významnými historickými událostmi a osobnostmi, které ovlivnily život našich předků. Učivo by mělo přispět k takovému pohledu žáka na historii, aby pochopil základní dějinné vztahy v regionu, národu i ostatních státech střední Evropy. Má u žáků vést k podchycení a rozvíjení zájmu o minulost i současnost vlastního národa a jiných společností s naším národem souvisejících.

5.8.6. Očekávané výstupy – 1. stupeň

Místo, kde žijeme

2. období

žák

- určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu
- určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy
- vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam
- porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích
- rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam

Lidé kolem nás

2. období

žák

- vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)
- rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou
- orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy

Lidé a čas

2. období

žák

- pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy
- využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti;
- srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik

5.8.7. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících

4. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ určí a vysvětlí polohu svého bydliště vzhledem ke krajině a státu ▪ určí světové strany v přírodě a na mapě se podle nich orientuje ▪ rozlišuje mezi náčrtý, plány a mapou ▪ vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapě naší republiky ▪ vyhledá a posoudí regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury ▪ rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce ▪ pozná symboly našeho státu a vysvětlí jejich význam ▪ pracuje s časovými údaji a využívá jich k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy ▪ učí se využívat informační zdroje pro pochopení minulosti 	<p><i>Místo, kde žijeme</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ obec, místní krajina: orientace v místě bydliště, jeho poloha v krajině, minulost a současnost obce přírodní tvář místní krajiny významné budovy, dopravní síť ▪ okolní krajina: zemský povrch ČR a jeho tvary přírodní podmínky vliv krajiny na život lidí působení lidí na krajinu a životní prostředí světové strany ▪ naše vlast: základy státního zřízení a politického systému ČR, státní instituce, státní symboly, armáda ČR <p><i>Lidé a čas</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ orientace v čase a časový řád: čas jako fyzikální veličina letopočet dějiny jako časový sled událostí 	<p><i>Průřezová témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Osobnostní a sociální výchova:</i> sebepoznání a sebepojetí kreativita poznávání lidí mezilidské vztahy komunikace řešení problémů a rozhodovací dovednosti ▪ <i>Výchova demokratického občana:</i> občan, občanská společnost a stát <p><i>Mezipředmětové vztahy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vzdělávací obsah vyučovacího předmětu vlastivěda se prolíná do ostatních vyučovacích předmětů

<ul style="list-style-type: none"> ▪ srovnává a hodnotí způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik ▪ vyjmenuje panovnické rody ▪ posoudí zásluhy významných osobností v jednotlivých dějinných obdobích ▪ seznamuje se s památkami a pověstmi v regionu ▪ vyjmenuje některé postavy ze Starých pověstí českých ▪ vyjádří podle vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi ▪ dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci ▪ učí se odmítnout nepříjemnou nebo rizikovou komunikaci v digitálním světě ▪ rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat ▪ orientuje se v základních formách vlastnictví ▪ uvede na příkladech možná nebezpečí, která jsou spojena se vstupem do online prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ současnost a minulost v našem životě: nejstarší osídlení naší vlasti první státní útvary na našem území počátky českého království od Přemyslovců po Habsburky státní svátky a významné dny ▪ regionální památky ▪ báje, mýty, pověsti: regionální pověsti staré české pověsti <i>Lidé kolem nás</i> ▪ soužití lidí: mezilidské vztahy komunikace principy demokracie ▪ chování lidí: pravidla slušného chování ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům ▪ právo a spravedlnost: základní lidská práva a práva dítěte práva a povinnosti žáků školy 	<p><i>Pomůcky</i> mapy, plánky, globusy, obrazové materiály, audiovizuální pořady, počítačové programy, ukázky z literárních děl podle výběru učitele</p> <p><i>Poznámky</i> podle uvážení učitele a podmínek lze navštívit zajímavé oblasti regionu, muzea</p>
---	---	---

<ul style="list-style-type: none">▪ používá peníze v běžných situacích▪ odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze▪ porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi▪ uvede příklady základních příjmů a výdajů domácnosti	<ul style="list-style-type: none">▪ vlastnictví: soukromé, veřejné, osobní, společnérozpočet, příjmy a výdaje domácnosti,hotovostní a bezhotovostní forma peněz,způsoby placení; banka jako správce peněz,úspory, půjčky	
--	--	--

5. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ orientuje se na mapě ČR a Evropy ▪ vyhledává jednotlivé oblasti, vyjádří jejich polohu ▪ popíše jejich významné a typické přírodní prvky ▪ porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích ▪ popíše polohu ČR v Evropě, lokalizuje sousední státy ▪ seznamuje se se světadíly a oceány ▪ pracuje s časovými údaji a časově zařazuje historické jevy a děje ▪ využívá knihoven, sbírek muzeí a galerii jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti ▪ srovnává a hodnotí způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti 	<p><i>Místo, kde žijeme</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ okolní krajina: orientace v místním regionu, přírodní zvláštnosti ▪ regiony ČR: Praha a vybrané oblasti ČR ▪ naše vlast: základy státního zřízení a politického systému ČR ▪ Evropa a svět: kontinenty přírodní podmínky v Evropě evropské státy Evropská unie a NATO cestování ▪ mapy obecně zeměpisné a tematické: orientace v mapách <p><i>Lidé a čas</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ orientace v čase a časový řád: dějiny jako časový sled událostí, letopočet, denní režim ▪ současnost a minulost v našem životě: české země v 19. století (technický, hospodářský, politický, společenský a kulturní rozvoj) první světová válka, vznik Československa 	<p><i>Průřezová témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Osobnostní a sociální výchova:</i> sebezpoznání a sebepojetí kreativita poznávání lidí mezilidské vztahy komunikace řešení problémů a rozhodovací dovednosti ▪ <i>Výchova demokratického občana:</i> občan, občanská společnost a stát ▪ <i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:</i> Evropa a svět nás zajímá objevujeme Evropu a svět jsme Evropané

<ul style="list-style-type: none"> ▪ seznamuje se s některými významnými osobnostmi vědy a techniky ▪ seznamuje se s nejvýznamnějšími politickými osobnostmi 20. století ▪ vyjmenuje některé regionální památky ▪ vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi ▪ vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci ▪ uvede příklad informace, která může poškozovat druhou osobu ▪ uvede, které údaje o sobě může zveřejnit v online prostředí a své tvrzení zdůvodní ▪ rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat ▪ orientuje se v základních formách vlastnictví ▪ používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze ▪ vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy 	<p>T. G. Masaryk nástup totalitních režimů druhá světová válka Československo po druhé světové válce období totality, obnova demokratického vývoje Václav Havel</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ regionální památky <p><i>Lidé kolem nás</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ soužití lidí: mezilidské vztahy komunikace principy demokracie ▪ chování lidí: vlastnosti lidí pravidla slušného chování ▪ právo a spravedlnost: základní lidská práva a práva dítěte práva a povinnosti žáků školy ▪ vlastnictví: formy vlastnictví rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, úspory, půjčky, banka jako správce peněz 	<p><i>Mezipředmětové vztahy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vzdělávací obsah vyučovacího předmětu vlastivěda se prolíná do ostatních vyučovacích předmětů <p><i>Pomůcky</i> Mapy, plánky, globusy, obrazové materiály, audiovizuální pořady, výukové programy, ukázky z literárních děl podle výběru učitele</p> <p><i>Poznámky</i> podle uvážení učitele a podmínek lze navštívit zajímavé oblasti regionu, muzea</p>
---	--	--

5.9. Přírodověda

Vzdělávací oblast: **Člověk a jeho svět**

Vzdělávací obor: **Člověk a jeho svět**

Předmět: **Přírodověda**

5.9.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Přírodověda** vznikl ze vzdělávacího oboru **Člověk a jeho svět** vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět**.

Integruje tato průřezová témata:

1. Osobnostní a sociální výchova (1. stupeň)
5. Environmentální výchova (1. stupeň)

5.9.2. Časové vymezení předmětu

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem	6.	7.	8.	9.	celkem
	-	-	-	1	1	2	-	-	-	-	-

Časové posílení předmětu:

Předmět není posílen.

5.9.3. Formy realizace vyučovacího předmětu

- vyučovací hodina ve třídě
- vyučovací hodina v počítačové učebně
- vyučovací hodina v ekologickém areálu „ČTYŘLÍSTEK“
- výuka na dopravním hřišti
- exkurze dle možností a výběru vyučujícího

5.9.4. Výchovné a vzdělávací strategie

Předmět: Přírodověda

1. stupeň
1. Kompetence k učení
<p>učíme žáky</p> <ul style="list-style-type: none"> • reagovat odpovídajícím způsobem na pokyny učitele • pozorovat, provádět jednoduché pokusy (zkoumat) • hodnotit svá pozorování • vyhledávat a třídit informace z živé a neživé přírody • uvádět příklady z praktického života, dodržovat zásady bezpečného chování
2. Kompetence k řešení problému
<p>učíme žáky</p> <ul style="list-style-type: none"> • vhodně řešit problémové situace a uvědomit si zodpovědnost za své způsoby jednání • zdůvodňovat postup řešení problému • spolupracovat při řešení problému • řešit doplňovačky, kvízy, křížovky, ...
3. Kompetence komunikativní
<p>učíme žáky</p> <ul style="list-style-type: none"> • používat správně pojmy • naslouchat druhým a vhodně reagovat na pokyny učitele • aktivně se zapojovat do společenského dění • využívat komunikativních dovedností k vytváření vztahů a spolupráci s ostatními

4. Kompetence sociální a personální

učíme žáky

- účinně spolupracovat ve skupině a pomáhat si
- oceňovat zkušenosti druhého
- vytvářet příjemnou atmosféru
- hodnotit objektivně výkon svůj i spolužákův

5. Kompetence občanské

učíme žáky

- respektovat názory druhých lidí
- uvědomovat si základní principy, práva a povinnosti
- respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí a ochranu zdraví
- kladnému vztahu k přírodě
- uplatňovat základní pravidla silničního provozu

6. Kompetence pracovní

učíme žáky

- využívat své znalosti a zkušenosti v praktickém životě
- sledovat a hodnotit konkrétní činnosti člověka v přírodě
- rozlišovat, co podporuje nebo poškozuje zdraví, životní prostředí člověka
- dodržovat základní hygienické, režimové, zdravotně preventivní návyky

7. Kompetence digitální

učíme žáky

- orientovat se v digitálním prostředí
- využívat bezpečně, sebejistě a tvořivě digitální technologie při práci, při učení i ve volném čase
- objevovat dostupné nástroje a zdroje
- plánovat a realizovat pozorování a pokusy s účelným využitím digitálních technologií
- vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty
- vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků

5.9.5. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Přírodověda shrnuje vybrané poznatky z různých přírodních oborů. Žáci získávají základní vědomosti o Zemi, člověku, technice. Poznávají základní jevy a vztahy v přírodě (souvislosti mezi organismy navzájem, mezi organismy a prostředím).

Žáci s pomocí učitele i samostatně poznávají, zkoumají přírodu, řeší přiměřeně náročné úkoly. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí. Docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). U žáků utváříme kladný vztah k přírodě, ke svému zdraví, způsobu života i k ochraně životního prostředí.

V předmětu je nejvíce času věnováno tematickým okruhům:

Rozmanitost přírody

Člověk a jeho zdraví

5.9.6. Očekávané výstupy – 1. stupeň

Rozmanitost přírody

2. období

žák

- objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka
- vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období
- zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí
- porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy
- zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat
- založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu

Člověk a jeho zdraví

2. období

žák

- využívá poznatků o lidském těle a podpoře vlastního zdravého způsobu života
- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození
- účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob

- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista
- stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit
- předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek
- uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou, dochází k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka
- osvojuje si zásady zdravého životního stylu a je veden k jejich uplatňování ve svém životě k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních i rizikových situacích i při mimořádných událostech
- ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek, rozpozná život ohrožující zranění
- rozšiřuje a prohlubuje si poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.
- rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času
- uplatňuje základní pravidla k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií

5.9.7. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících

4. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyjmenuje základní znaky života ▪ Popíše základní stavbu těla hub, rostlin a živočichů ▪ Popíše význam rostlin, živočichů a hub pro přírodu a pro člověka ▪ Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech ▪ uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě <ul style="list-style-type: none"> ▪ pozoruje, popíše a porovnává viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ▪ popíše různé podmínky pro život na Zemi ▪ vysvětlí význam ovzduší, vody a půdy pro život ▪ objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka <ul style="list-style-type: none"> ▪ seznámí se s některými horninami a nerosty a dokáže je určit podle nápadných znaků 	<p>Rostliny, houby, živočichové</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ znaky života ▪ životní potřeby a projevy ▪ průběh a způsob života ▪ výživa ▪ stavba těla u některých nejznámějších druhů ▪ význam v přírodě a pro člověka <p>Životní podmínky</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozmanitost podmínek života na Zemi ▪ význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi ▪ podnebí a počasí <p>Nerosty a horniny</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ některé hospodářsky významné horniny a nerosty 	<p><i>Průřezová témata</i></p> <p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>rozvoj schopností poznávání psychohygiena kreativita mezilidské vztahy kooperace a kompetice</p> <p><i>Environmentální výchova</i></p> <p>ekosystémy základní podmínky života lidské aktivity a problémy životního prostředí vztah člověka k prostředí</p> <p><i>Mezipředmětové vztahy:</i></p> <p>učivo se prolíná do všech vyučovacích předmětů</p> <p><i>Poznámky:</i></p> <p>dle možností využití ekologického areálu „ČTYŘLÍSTEK“ pomůcky z kabinetu dle uvážení vyučujícího</p>

<ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše koloběh vody v přírodě ▪ vyjmenuje vlastnosti a složení vzduchu ▪ Diskutuje o znečišťování vody a její stoupající spotřebě ▪ Charakterizuje sladkou a slanou vodu ▪ Vysvětlí význam vody a vzduchu pro život <ul style="list-style-type: none"> ▪ založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu ▪ dokáže změřit základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů <ul style="list-style-type: none"> ▪ zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách ▪ zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy ▪ Prakticky třídí organismy do známých skupin ▪ Využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času ▪ uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu a jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných 	<p>Voda a vzduch</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ výskyt ▪ vlastnosti a formy vody ▪ oběh vody v přírodě ▪ vlastnosti, složení, proudění vzduchu ▪ význam pro život <p>Látky a jejich vlastnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ třídění látek ▪ změny látek a skupenství ▪ vlastnosti, porovnávání látek ▪ měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek <p>Rovnováha v přírodě</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ význam ▪ vzájemné vztahy mezi organismy ▪ základní společenstva (les, pole, louka, park, lidská obydlí, rybník, potok a řeka) <p>Osobní bezpečí a krizové situace</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vhodná a nevhodná místa pro hru ▪ bezpečné chování v rizikovém prostředí ▪ bezpečné chování v silničním provozu ▪ dopravní značky 	
---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> ▪ chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná ▪ zná základní dopravní značky ▪ pohybuje se bezpečně v silničním provozu ▪ ví, proč má používat bezpečnostní prvky ▪ vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista ▪ diskutuje na téma šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání ▪ citlivě se seznamuje s formami brutality a jinými formami násilí v médiích ▪ v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné ▪ reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech ▪ uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví ▪ projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy, aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) ▪ šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání ▪ brutalita a jiné formy násilí v médiích <i>Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená</i> ▪ postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén) ▪ požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru) ▪ integrovaný záchranný systém 	
--	--	--

5. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat ▪ rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození ▪ popíše jednotlivé části lidského těla ▪ orientuje se ve stavbě a funkci jednotlivých orgánových soustav ▪ vyjmenuje pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou ▪ uvede způsob lidské reprodukce ▪ využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života ▪ uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou ▪ rozpozná život ohrožující zranění ▪ ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc 	<p>Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ odpovědnost lidí ▪ ochrana a tvorba životního prostředí ▪ ochrana rostlin a živočichů ▪ třídění a likvidace odpadů ▪ živelné pohromy a ekologické katastrofy <p>Lidské tělo</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ stavba těla ▪ základní funkce a projev ▪ životní potřeby člověka ▪ pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, ▪ základy lidské reprodukce ▪ vývoj jedince ▪ biologické a psychické změny v dospívání <p>Péče o zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zdravý životní styl, ▪ denní režim ▪ správná výživa ▪ výběr a způsoby uchovávání potravin ▪ vhodná skladba stravy ▪ pitný režim ▪ nemoci přenosné a nepřenosné 	<p>Průřezová témata</p> <p>Osobnostní a sociální výchova rozvoj schopností poznávání mezilidské vztahy kreativita psychohygiena kooperace</p> <p>Environmentální výchova ekosystémy základní podmínky života lidské aktivity a problémy životního prostředí vztah člověka k prostředí</p> <p>Mezipředmětové vztahy učivo se prolíná do všech vyučovacích předmětů</p> <p>Poznámky: využití ekologického areálu pomůcky z kabinetu dle uvážení vyučujícího</p>

<ul style="list-style-type: none"> ▪ uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožující zdraví a v modelových situacích simulující mimořádné události ▪ účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob ▪ předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek ▪ rozumí slovům jako je závislost, jejich vzniku ▪ diskutuje o možnostech řešení závislostí ▪ rozezná nebezpečí různého charakteru ▪ uplatňuje pravidle bezpečné komunikace prostřednictvím elektronických médií ▪ chová se obezřetně v digitálním prostředí ▪ vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS) ▪ drobné úrazy a poranění ▪ prevence nemocí a úrazů ▪ první pomoc při drobných poraněních ▪ osobní, intimní a duševní hygiena <i>Návykové látky, závislosti a zdraví</i> <ul style="list-style-type: none"> • návykové látky • hrací automaty a počítače • závislost • odmítání návykových látek • nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií <i>Vesmír a Země</i> <ul style="list-style-type: none"> • sluneční soustava • den a noc • roční období 	
--	---	--

5.10. Dějepis

Vzdělávací oblast: **Člověk a společnost**

Vzdělávací obor: **Dějepis**

Předmět: **Dějepis**

5.10.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Dějepis** vznikl ze vzdělávacího oboru **Dějepis** vzdělávací oblasti **Člověk a společnost**.

Integruje tato průřezová témata:

1. Osobnostní a sociální výchova (2. stupeň)
2. Výchova demokratického občana (2. stupeň)
3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (2. stupeň)
4. Multikulturní výchova (2. stupeň)
5. Environmentální výchova (2. stupeň)

5.10.2. Časové vymezení předmětu

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem	6.	7.	8.	9.	celkem
	-	-	-	-	-	-	2	1+1	1+1	2	8

Časové posílení předmětu:

Na 2. stupni předmět je posílen v 7. a 8. ročníku.

Toto navýšení by mělo přispět k upevnění učiva pomocí různých forem práce.

5.10.3. Formy realizace vyučovacího předmětu

- vyučovací hodina ve třídě s využitím dostupné techniky a digitálních technologií
- návštěva muzea nebo archivu
- tematicky zaměřená vycházka
- beseda, exkurze – dle volby vyučujícího a možností školy

5.10.4. Výchovné a vzdělávací strategie

Předmět: Dějepis

2. stupeň	
1. Kompetence k učení	
<ul style="list-style-type: none"> • předkládat žákům dostatek informačních zdrojů, které jim umožní poznání dějin vlastního národa, regionu v kontextu s evropským vývojem • zařazovat aktivní metody učení, které žákům přiblíží problematiku dějin kultury, přínosu jednotlivých států, oblastí a civilizací pro rozvoj vzdělanosti • vést žáky k posouzení vlastního pokroku a kritickému hodnocení svých výsledků 	
2. Kompetence k řešení problému	
<ul style="list-style-type: none"> • vést žáky k využívání získaných vědomostí k řešení problému, např. při zpracování referátů • učit žáky kriticky myslet, činit uvážlivá rozhodnutí • učit žáky schopnosti svá rozhodnutí obhájit • učit žáky digitalizované zdroje a informace třídit, srovnávat a kriticky hodnotit 	
3. Kompetence komunikativní	
<ul style="list-style-type: none"> • učit žáky při diskusích na daná témata formulovat a vyjadřovat svoje myšlenky • učit žáky vyjadřovat se výstižně a v logickém sledu • nabízet žákům dostatek možností naslouchat promluvám druhých, vhodně na ně reagovat, vhodně obhajovat svůj názor, argumentovat • předkládat žákům různé typy textů a dokumentů – mapy, kartogramy, obrazy, dobové texty, dokumenty – a učit je z nich číst • umožnit žákům komunikovat o tvůrčích postupech a výsledcích práce s digitálními historickými zdroji a prameny prostřednictvím vhodných digitálních komunikačních prostředků a nástrojů 	
4. Kompetence sociální a personální	
<ul style="list-style-type: none"> • respektovat dohodnutá pravidla chování, práce ve vyučovací hodině i hodnocení žáků • umožnit žákům účinně pracovat ve skupině, rozdělit a střídat role ve skupině, ovlivňovat kvalitu společné práce • vést žáky k vytváření příjemné atmosféry v týmu na základě ohleduplnosti • vést žáky k zodpovědné výstavbě a správě digitální identity, k dodržování základních bezpečnostních pravidel a k respektování autorských práv 	
5. Kompetence občanské	
<ul style="list-style-type: none"> • učit žáky respektovat, chránit a ocenit naše tradice, kulturní a historické dědictví • vést žáky k aktivnímu zapojování se do dění v našem městě, hlavně účastí na kulturních akcích, výstavách, soutěžích • rozvíjet u žáků chápání základních demokratických a občanských principů, společenských norem a vzorců chování • vést žáky k pochopení základních ekologických souvislostí vyvozených z historie 	
6. Kompetence pracovní	
<ul style="list-style-type: none"> • vést žáky k využití znalostí, dovedností a návyků z jednotlivých vzdělávacích oblastí pro svůj vlastní rozvoj a k přípravě na budoucnost • vést žáky k zodpovědnému plnění svých pracovních povinností 	

7. Kompetence digitální

- podporovat žáky ve využívání digitálních technologií k snazší orientaci v dějinách
- vést žáky práci s digitalizovanými historickými zdroji a prameny
- učit žáky chránit osobní údaje a data

5.10.5. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Výuka dějepisu otevírá žákům pohled na hlavní období dějinného vývoje lidstva a vlastního národa, seznamuje žáky s významnými událostmi a osobnostmi, které ovlivnily život předcházejících generací a mají význam i pro orientaci v současném společenském životě.

Podstatné je, aby žáci hlouběji poznali dějiny vlastního národa v kontextu s evropským vývojem. Důraz je položen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů.

Učivo je určeno k trvalému osvojení, nemělo by žáky zatěžovat podrobnostmi. Tím by mělo přispívat ke komplexnějšímu pohledu na historii, k hlubšímu poznání jednotlivých historických období, k pochopení vzájemných vztahů mezi dějinami regionu, národa, okolních zemí a světa, k intenzivnějšímu citovému vztahu žáků k poznávanému a k rozvoji jejich samostatného a kritického myšlení.

Výuka dějepisu by měla vést u žáků především k podchycení a rozvíjení jejich zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných společenství a k uvědomování si sounáležitosti s evropskou kulturou.

Žáci budou vedeni k tomu, aby si osvojili dovednosti práce s jednoduššími i složitějšími dokumenty různého charakteru a uměli je využívat jako zdroj informací. Měli by se naučit orientovat v historických, etických, politických faktech a přitom si utvářet svůj vlastní hodnotový systém, který by měli umět přiměřeně obhájit.

Ve vyučovacích hodinách bude uplatňován diferencovaný přístup k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, bude kladen důraz na mluvní projev. Nadaní a mimořádně nadaní žáci budou úkolováni z rozšiřujícího učiva formou referátů, individuálních prací, zapojením do soutěží historického zaměření.

Žáci budou aktivně a účelně využívat digitální technologie, portály a dostupné dějepisné kanály a pořady. Také budou pracovat s digitalizovanými historickými zdroji a prameny, archiváliemi, rovněž s historickými ilustracemi a animacemi včetně historických digitálních map.

5.10.6. Očekávané výstupy – 2. stupeň

Člověk v dějinách

žák

- uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků
- uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány
- orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu
- chápe minulost jako zdroj poučení pro současnost

Počátky lidské společnosti

žák

- charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu
- objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost

Nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury

žák

- rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací
- uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví
- demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury, popíše zrod křesťanství a souvislost s judaismem
- porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie

Křesťanství a středověká Evropa

žák

- popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států
- objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech
- vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí
- ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury

Objevy a dobývání, počátky nové doby

žák

- vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve
- vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život
- popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky

- objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie
- objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky
- rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek

Modernizace společnosti

žák

- vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti
- objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé
- porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů
- charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích
- na vybraných příkladech demonstuje základní politické proudy
- vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla, charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií

Moderní doba

žák

- na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky
- rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů
- charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu
- na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv
- zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí

Rozdělený a integrující se svět

žák

- vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků
- vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce
- posoudí postavení rozvojových zemí
- prokáže základní orientaci v problémech současného světa

5.10.7. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících

6. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí na příkladech důležitost a potřebnost dějepisných poznatků ▪ uvede příklady zdrojů informací, pojmenuje instituce, kde jsou shromažďovány ▪ orientuje se na časové ose, chronologicky řadí hlavní historické epochy, pracuje s historickou mapou ▪ objasní teorie vzniku člověka ▪ vyjmenuje základní vývojové stupně člověka ▪ charakterizuje život pravěkých lovců a sběračů, jejich kulturu ▪ seřadí chronologicky základní etapy pravěku ▪ uvědomuje si nerovnoměrnost vývoje, srovná s vývojem u nás ▪ popíše podmínky pro vznik zemědělství ▪ objasní význam zemědělství a dobytkářství, vznik řemesel, počátky zpracování kovů ▪ rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních civilizací ▪ zjistí základní údaje z časové přímky ▪ najde na mapě první státy, pokusí se o zeměpisnou aktualizaci 	<p><i>Úvod do předmětu, význam historické vědy:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ historické prameny, vybrané pomocné vědy historické (archeologie) ▪ měření historického času a prostoru <p><i>Pravěk:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ jak vznikl člověk <p>▪ lidská společnost v pravěku:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ starší doba kamenná, střední a mladší doba kamenná, doba bronzová, doba železná - Keltové v ČR a v Evropě <p><i>Starověk:</i></p> <p>první staroorientální státy:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ státy na území Mezopotámie, Egypt, Indie a Čína ▪ vývoj společnosti ▪ rozvoj kultury (písmo, náboženství, věda, řemesla) 	<p><i>Průřezová témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Osobnostní a sociální výchova:</i> osobnostní rozvoj sociální rozvoj morální rozvoj ▪ <i>Výchova demokratického občana:</i> občan, občanská společnost a stát formy participace občanů v politickém životě principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování ▪ <i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:</i> objevujeme Evropu a svět jsme Evropané ▪ <i>Multikulturní výchova:</i> etnický původ ▪ <i>Environmentální výchova:</i> Lidské aktivity a problémy životního prostředí ▪ <i>Mezipředmětové vztahy</i> občanská výchova, zeměpis, literární výchova, výtvarná výchova, hudební výchova, chemie, fyzika

<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí pojem stát a jeho fungování ▪ uvede příklady památek a objevů světového významu ▪ prokáže základní orientaci na mapě a časové ose ▪ vypráví příběhy z vybraných řeckých bájí ▪ pochopí podstatu antické demokracie, aktualizuje k současnosti ▪ stručně charakterizuje jednotlivá období řeckých dějin ▪ uvede příklady antické kultury: uměleckých děl, vědy <ul style="list-style-type: none"> ▪ porovná státní formu království, republiky a císařství ▪ vyvodí práva a povinnosti jednotlivých společenských skupin ▪ vysvětlí a docení význam antické demokracie ▪ zrod křesťanství, souvislost s judaismem ▪ ukáže na mapě rozsah římské říše ▪ ocení přínos římské kultury, uvede příklady ▪ srovná vývoj ve střední Evropě s oblastí antického Středomoří 	<p><i>antické Řecko:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ kořeny evropské civilizace, báje a pověsti (Kréta, Mykény) ▪ státní zřízení v řeckých městských státech ▪ řecko-perské války ▪ peloponéská válka ▪ řecká kultura a vzdělanost ▪ helénismus <p><i>antický Řím:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ království, republika, císařství, rozpad říše – zánik ZŘŘ ▪ římská kultura a vzdělanost ▪ střední Evropa, naše země v době římské 	
--	--	--

7. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše příčiny změn v Evropě, příchod nových etnik, počátky christianizace a vzniku států ▪ vysvětlí společenské uspořádání raně feudálního státu, vyjmenuje příklady společenských vrstev a jejich funkci ▪ orientuje se v atlase a na časové přímce ▪ objasní situaci Velkomoravské říše, seznámí se s vývojem českého státu, prováže jeho vývoj s evropskými událostmi ▪ uvede příklady významných osobností a událostí ▪ popíše úlohu křesťanství a víry v běžném životě středověkého člověka, vysvětlí konflikt mezi světskou a církevní mocí ▪ uvede znaky památek románské, gotické kultury a vzdělanosti, uvede příklady ▪ popíše vznik měst a vesnic, městská práva ▪ vyjmenuje nejdůležitější panovníky a vysvětlí vývoj českého státu ▪ seznámí se s pomocnými vědami historickými ▪ vysvětlí příčinu nástupu Lucemburků, zhodnotí jejich vládu 	<p><i>Vznik středověké Evropy, raný středověk:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ nový etnický obraz Evropy ▪ lenní systém ▪ raně středověké říše-byzantská, francká, arabská, islám a jeho šíření ▪ první státní útvary na našem území – Sámova říše, Velká Morava ▪ Přemyslovské Čechy, první Přemyslovci ▪ křesťanství, papežství ▪ Svatá říše římská, císařství, papežské schizma ▪ křížové výpravy ▪ románská kultura, gotická kultura <p><i>Vrcholný středověk:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ kolonizace ▪ poslední Přemyslovci ▪ vybrané pomocné vědy historické (heraldika) ▪ Lucemburkové na českém trůnu – Karel IV., Václav IV. 	<p><i>Průřezová témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Osobnostní a sociální výchova:</i> osobnostní rozvoj sociální rozvoj morální rozvoj ▪ <i>Výchova demokratického občana:</i> občan, občanská společnost a stát formy participace občanů v politickém životě principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování ▪ <i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:</i> objevujeme Evropu a svět jsme Evropané ▪ <i>Multikulturní výchova:</i> etnický původ ▪ <i>Environmentální výchova:</i> Lidské aktivity a problémy životního prostředí ▪ <i>Mezipředmětové vztahy</i> občanská výchova, zeměpis, literární výchova, výtvarná výchova, hudební výchova, chemie, fyzika

<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí příčiny kritiky církve a vzniku reformního hnutí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám ▪ ocení celkový přínos Mistra Jana Husa ▪ rozumí základním pojmům, vnímá rozdíl mezi tolerancí a intolerancí, nachází vlastní postoj k pravdě ▪ uvádí fakta k husitským válkám ▪ doceňuje význam a výsledky husitství, jeho přesah do politického a kulturního života ▪ zhodnotí osobnost Jiřího z Poděbrad, vysvětlí pojem „dvojitý lid“, aktualizuje ve spojení s EU ▪ vysvětlí pojem stavovská monarchie, personální unie ▪ popíše s historickou mapou průběh zámořských objevů ▪ uvědomuje si příčiny a důsledky zámořských plaveb ▪ uvede příklady slavných osobností ▪ vysvětlí návaznost na antiku, znovuoživení antického ideálu člověka ▪ na příkladu rozpozná typické znaky kulturních stylů, uvede příklady uměleckých děl, osobností evropské i domácí kultury ▪ vysvětlí podstatu humanismu ▪ propojí nové myšlenky s požadavky reformace církve ▪ uvědomí si příčiny rozporů mezi oběma náboženskými hnutími ▪ charakterizuje absolutismus 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ husitství <i>Pozdní středověk:</i> ▪ Jiří z Poděbrad ▪ Jagellonci, Turci a jejich expanze ▪ Evropa v pozdním středověku ▪ zámořské objevy ▪ renesance a humanismus ▪ reformace v Evropě ▪ protestanti a katolíci, nové druhy církví ▪ počátky absolutismu v Evropě ▪ Habsburkové na českém trůnu 	
--	--	--

<ul style="list-style-type: none">▪ popíše postavení českého státu uvnitř habsburské monarchie▪ ukáže na mapě jednotlivé části soustátí▪ vysvětlí podstatu sporu mezi Habsburky a českými stavy▪ vyhledá a uvědomí si časovou posloupnost událostí stavovského povstání▪ propojí domácí události s celoevropským vývojem ▪ objasní příčiny a důsledky války třicetileté války▪ najde spojitost mezi důsledky války a následným politickým vývojem▪ Albrecht z Valdštejna a Jičín▪ pracuje s historickou mapou	<ul style="list-style-type: none">▪ třicetiletá válka	
---	---	--

8. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ charakterizuje postavení českých zemí v habsburské monarchii ▪ ukáže na mapě jednotlivé části soustátí ▪ vysvětlí pojem rekatolizace a její a důsledky ▪ objasní politické, sociální, hospodářské a kulturní změny ▪ uvede příklady osobností ▪ popíše, politický, ekonomický, sociální a kulturní vývoj vybraných evropských států ▪ rozumí pojmům absolutismus, absolutistická monarchie ▪ orientuje se v atlase a na časové ose ▪ popíše hlavní znaky baroka ▪ uvede příklady uměleckých děl a osobností, dává do souvislosti s náboženskou situací v dané zemi ▪ uvede příklady barokních památek regionu ▪ vysvětlí nový způsob myšlení a pohledu na svět, chápe snahy o modernizaci společnosti ▪ vyjmenuje příklady reforem, zhodnotí jejich význam ▪ ukáže na příkladech uměleckých děl návaznost klasicismu a antiky 	<p><i>Habsburská monarchie a české země po třicetileté válce</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ emigrace jako důsledek náboženské intolerance: ▪ J. A. Komenský <p><i>Nástup absolutismu</i></p> <p><i>Barokní kultura</i></p> <p><i>Osvícenství, osvícenský absolutismus, klasicismus, empir</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ osvícenská filosofie ▪ nové teorie státu ▪ encyklopedisté ▪ vláda Marie Terezie a Josefa II. ▪ vybrané evropské země v době osvícenského absolutismu 	<p><i>Průřezová témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Osobnostní a sociální výchova:</i> osobnostní rozvoj sociální rozvoj morální rozvoj ▪ <i>Výchova demokratického občana:</i> občan, občanská společnost a stát formy participace občanů principy demokracie jako formy ▪ <i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:</i> objevujeme Evropu a svět jsme Evropané ▪ <i>Multikulturní výchova:</i> etnický původ ▪ <i>Environmentální výchova:</i> Lidské aktivity a problémy životního prostředí ▪ <i>Mezipředmětové vztahy</i> občanská výchova, zeměpis, literární výchova, výtvarná výchova, hudební výchova chemie, fyzika

<ul style="list-style-type: none"> ▪ zná vybrané osobnosti klasicistní kultury a jejich dílo ▪ objasní příčiny boje osad za nezávislost, posoudí přijetí ústavy s demokratickými principy a její význam pro Evropu, uvede příklady osobností ▪ popíše společnost před revolucí, příčiny revoluce ▪ sestaví základní časovou osu událostí ▪ zná významné osobnosti revoluce, příklady občanských práv ▪ popíše nezákonnost za vlády jakobínů ▪ objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonskými válkami, politický dopad na Evropu ▪ uvede příklady významných bitev a tažení, ukáže na mapě ▪ vysvětlí, proč evropské země bránily šíření revolučních snah ▪ uvede příklady obrozeneckého úsilí českého národa, porovná jednotlivé fáze národního hnutí ▪ jmenuje přední osobnosti českého národního obrození ▪ vysvětlí sociální proměnu společnosti, vznik nových společenských tříd ▪ uvede příklady slavných vynálezů a vynálezců ▪ objasní význam technického pokroku pro společnost, proměnu životního stylu ▪ popíše počátky dělnického hnutí, proměny společnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kultura klasicismu, empír <p><i>Boj amerických osad za nezávislost, vznik USA</i></p> <p><i>Velká francouzská revoluce</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Deklarace práv člověka a občana, jakobínská hrůzovláda <p><i>Napoleon Bonaparte a napoleonské války</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ období direktoria a konzulátu ▪ osobnost Napoleona ▪ rozpad Sváté říše římské <p><i>Habsburská monarchie a české země v době metternichovského absolutismu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Vídeňský kongres, Svátá aliance ▪ národního obrození <p><i>Průmyslová revoluce</i></p> <p><i>Vědeckotechnická revoluce</i></p> <p><i>Zrod kapitalistické společnosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ počátky dělnického hnutí ▪ vynálezy a vynálezci ▪ počátky ženského hnutí 	
--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvědomí si rozdílné tempo modernizace, prohlubování nerovnoměrnosti vývoje ▪ rozlišuje požadavky politické, občanské a národnostní ▪ objasní pojem vlastenectví, nacionalismus ▪ vysvětlí příčinu konfliktu, průběh a výsledky války ▪ objasní pojem rasismus ▪ uvede znaky neoabsolutismu ▪ vysvětlí politické příčiny konce absolutistické vlády a okolnosti vytvoření Rakouska-Uherska ▪ formuluje požadavky českého národa vůči císaři ▪ doloží na příkladech vyspělost české společnosti v oblasti kulturní, technické i politické ▪ vyjmenuje hlavní koloniální velmoci ▪ na mapě ukáže rozsah koloniálních říší, nastíní sféry vlivu ▪ vysvětlí pojem kolonialismus a imperialismus ▪ vysvětlí nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa, jejich důsledky ▪ charakterizuje soupeření mezi velmocemi ▪ vyjmenuje hlavní důvody, které vedly k vypuknutí války, uvede záminku k válce 	<p><i>Revoluční snahy, národně-osvobozenecký boj</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ revoluce v letech 1830-1848 v Evropě ▪ sjednocení Itálie, Německa ▪ revoluce v Praze a Vídní ▪ třetí fáze národního obrození – utváření novodobého českého národa <p><i>Občanská válka v USA, černošská otázka</i></p> <p><i>České země ve 2. polovině 19. století, vznik Rakouska-Uherska</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ bachovský absolutismus ▪ prusko- rakouská válka ▪ prusko- rakouská válka na Jičínsku ▪ ústavnost ▪ snahy staročechů a mladočechů <p><i>Kolonialismus, imperialismus</i></p> <p><i>Situace před první světovou válkou</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ konflikty mezi velmocemi ▪ trojspolek, trojdohoda ▪ situace na Balkáně 	
---	---	--

<ul style="list-style-type: none">▪ popíše průběh první světové války, ukáže na mapě hlavní fronty a místa bitev▪ popíše vojenskou taktiku, nové zbraně▪ vysvětlí pojmy: týlová válka, totální válka, blesková válka▪ charakterizuje důsledky války a dopad nové politické uspořádání Evropy a posoudí její vliv na další vývoj▪ uvede příklady domácího a zahraničního odboje, politického i vojenského▪ vyjmenuje příklady zneužití vynálezů a objevů ve válce ▪ charakterizuje politický vývoj v zemi počátkem 20. století▪ popíše proběhlé revoluce a následné politické změny▪ dopad říjnové revoluce na vývoj války a Evropy ▪ vysvětlí historické okolnosti vzniku státu▪ ocení zásluhu a význam legií▪ pojmenuje hlavní osobnosti politického odboje, ocení osobnost T. G. Masaryka	<p><i>První světová válka</i></p> <p><i>Ruské revoluce</i></p> <ul style="list-style-type: none">▪ revoluce roku 1905▪ revoluce roku 1917 – únorová a říjnová <p><i>Vznik ČSR</i></p>	
--	--	--

9. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a její důsledky ▪ vyjmenuje politické, sociální a kulturní důsledky první světové války ▪ vysvětlí zánik čtyř monarchií, vznik nových států, včetně nástupnických a ukáže je na mapě ▪ charakterizuje versailleský mírový systém a jeho nedostatky ▪ docení význam T. G. Masaryka pro náš stát, jeho vztah k Jičínu ▪ popíše přínos E. Beneše v rámci budování mírových vztahů ▪ popíše vznik Československa, jeho postavení v rámci Evropy, poukáže na problémy ▪ na mapě ukáže státy sousedící s Československem ▪ je si vědom kladů, slabých stránek demokracie a plurality ▪ popíše sociální, hospodářské a kulturní prostředí Československa ▪ dokáže vyjmenovat významné představitele vědy, kultury a politiky ▪ uvede příčiny a důsledky hospodářské krize, najde souvislost mezi hospodářským vývojem a nástupem extrémismu 	<p><i>Svět po první světové válce</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ nová mapa Evropy a role USA ve světě: <p><i>Vznik Československa</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ léta prosperity, budování pluralitní demokracie ▪ rozvoj vědy a kultury ▪ nástup a důsledky hospodářské krize <p><i>Evropa a svět ve 20. a 30. letech:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ období stability ▪ světová hospodářská krize 	<p><i>Průřezová témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Osobnostní a sociální výchova:</i> osobnostní rozvoj sociální rozvoj morální rozvoj ▪ <i>Výchova demokratického občana:</i> občan, občanská společnost a stát formy participace občanů principy demokracie jako formy ▪ <i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:</i> objevujeme Evropu a svět jsme Evropané ▪ <i>Multikulturní výchova:</i> etnický původ ▪ <i>Environmentální výchova:</i> Lidské aktivity a problémy životního prostředí ▪ <i>Mezipředmětové vztahy</i> občanská výchova, zeměpis, literární výchova, výtvarná výchova, hudební výchova, chemie, fyzika

<ul style="list-style-type: none"> ▪ charakterizuje jednotlivé a totalitní systémy na vybraných státech (SSSR, Německo a Itálie, Španělsko), propojí jejich vznik s širšími ekonomicko-politickými souvislostmi, popíše důsledky existence těchto systémů, vyhledá shodné, odlišné rysy ▪ vysvětlí pojmy totalita, nacionalismus ▪ zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech ▪ popíše politiku appeasementu ▪ ukáže na mapě důsledky Mnichovské smlouvy ▪ vymezí období druhé republiky, uvede změny jejího politického systému ▪ popíše snahy Slováků o autonomii ▪ popíše příčiny, stručný průběh a důsledky druhé světové války, na mapě ukáže významná bojiště a fronty, vytváří jednoduchou chronologii válečných událostí ▪ pojmenuje hlavní mocenské bloky a státy (Velká trojka, Osa) ▪ vysvětlí pojem antisemitismus, rasismus a uvědomuje si jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv ▪ seznámí se s konkrétními příběhy z holocaustu ▪ demonstruje zneužití vynálezů uvede příklady ▪ charakterizuje Protektorát, uvede jeho významné představitele, ukáže na mapě 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus ▪ Československo boj za demokracii ▪ Mnichovská dohoda ▪ Druhá republika <i>Druhá světová válka</i> ▪ židovská otázka – holocaust ▪ Protektorát Čechy a Morava 	
---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> ▪ orientuje se v domácím a zahraničním odboji, uvede příklady významných akcí ▪ uvede základní informace o Slovenském státu ▪ popíše osvobození naší vlasti, role spojeneckých vojsk a Rudé armády ▪ vyvodí důsledky války ve všech oblastech ▪ dokáže vysvětlit pojem, vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa ▪ ukáže na mapě hranice nové Evropy, včetně zájmových sfér ▪ uvede hlavní mezinárodní konflikty, stručně je popíše ▪ vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce ▪ na vybraných státech srovná situaci v zemích východního bloku a západních zemí ▪ popíše změny, které nastaly v poválečném Československu ▪ vyvodí příčiny a důsledky únorových událostí ▪ na konkrétních příkladech popíše projevy totalitní nezákonnosti ▪ vysvětlí fungování komunistického totalitního státu ▪ charakterizuje rozvoj vědy a kultury ▪ zhodnotí význam roku 1968 jako pokus o reformu komunismu ▪ na základě popisu období normalizace ocení význam třetího odboje ▪ uvede příklady významných osobností doby 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ domácí a zahraniční odboj <i>Evropa po roce 1945:</i> ▪ Studená válka ▪ Trumannova doktrína, Nato, Varšavská smlouva, supervelmoci (USA, SSSR) ▪ politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření východního a západního bloku ▪ vnitřní situace v zemích východního bloku <i>Československo po roce 1945:</i> ▪ Československo od roku 1945 do února 1948 ▪ Československo od roku 1948 do pádu komunismu v roce 1989 	
--	--	--

<ul style="list-style-type: none">▪ popíše běžný život před listopadem 1989▪ docení průběh a dopad sametové revoluce ▪ zamyslí se nad příčinami a důsledky rozdělení státu ▪ uvede příklady rozpadu koloniálního systému, vyvodí důsledky▪ posoudí postavení rozvojových zemí▪ vytváří si názor a osobní preference k životnímu stylu jednotlivých dekád 20. století▪ uvědomuje se přínos i negativa moderní vědy a techniky▪ uvede příklady osobností nové doby v regionu	<p><i>Nejnovější dějiny České republiky, světa</i></p> <ul style="list-style-type: none">▪ Vznik České republiky ▪ rozpad koloniálního systému ▪ problémy současného světa ▪ věda, technika, kultura a životní styl (zábava, sport) ve 20. století	
---	---	--

5.11. Výchova k občanství

Vzdělávací oblast: **Člověk a společnost**

Vzdělávací obor: **Výchova k občanství**

Předmět: **Výchova k občanství**

5.11.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Výchova k občanství** vznikl ze vzdělávacího oboru **Výchova k občanství** vzdělávací oblasti **Člověk a společnost**

Integruje tato průřezová témata:

1. Osobnostní a sociální výchova (2. stupeň)
2. Výchova demokratického občana (2. stupeň)
3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (2. stupeň)
4. Multikulturní výchova (2. stupeň)
5. Environmentální výchova (2. stupeň)
6. Mediální výchova (2. stupeň)

5.11.2. Časové vymezení předmětu

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem	6.	7.	8.	9.	celkem
	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	4

Časové posílení předmětu:

Na 2. stupni předmět není posílen.

5.11.3. Formy realizace vyučovacího předmětu

- vyučovací hodina ve třídě – skupinové vyučování, diskuze, výklad, reprodukce textu, samostatná práce, soutěže, testy, dramatizace, projekty, využití médií a digitálních technologií
- návštěva kulturních akcí – dle nabídky
- veřejná prostranství mimo školu (město a okolí)

5.11.4. Výchovné a vzdělávací strategie

Předmět: Výchova k občanství

2. stupeň
1. Kompetence k učení
<ul style="list-style-type: none"> • naučit vyhledávat a třídit informace (učebnice OV, denní tisk, internet) • učit žáky formulovat získané informace a poznatky • nabízet dětem zajímavé úkoly k samostatné a skupinové práci • rozvíjet čtení s porozuměním • odlišovat podstatné informace od podružných • vést žáky k sebehodnocení • zadávat a citlivě vybírat aktivity, které umožní žákům vlastní prožitek
2. Kompetence k řešení problému
<ul style="list-style-type: none"> • navozovat problémové situace, v nichž by žáci hledali různá řešení a následně je dokázali i obhájit • podílet se na tvorbě miniprojektů a řešit, kriticky okomentovat situace (události) z praktického života • kladení otevřených otázek
3. Kompetence komunikativní
<ul style="list-style-type: none"> • trénovat žáky ve vhodném způsobu komunikace s vrstevníky i dospělými ve škole i mimo školu • seznamovat se znaky nonverbální komunikace a učit se rozpoznat, co vyjadřuje • začleňovat metody spolupráce • vést žáky k vyjadřování svých vlastních názorů a k argumentaci • vést žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
4. Kompetence sociální a personální
<ul style="list-style-type: none"> • zařazovat skupinovou práci s prvky kooperace • podporovat vzájemnou pomoc při učení (práce ve dvojici – učit jeden druhého) • reagovat na příběhy ze života a učit se jednat v podobných životních situacích (scénky, hra v rolích, diskuse) • uplatňovat prvky OSV (osobnostní a sociální výchovy) • vědomě respektovat společně dohodnutá pravidla chování, podílet se na jejich formulaci • vést žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti
5. Kompetence občanské
<ul style="list-style-type: none"> • vytvořit pravidla chování v třídních kolektivech • vést k dodržování stanovených pravidel a k zodpovědnosti za své chování • analyzovat a kriticky posuzovat své chování a řešit některé životní situace • uvědomovat si rizika svého chování a umět chybu napravit • podílet se na činnosti ŽP (žákovského parlamentu) • vědomě respektovat a tolerovat rozdíly mezi žáky (národnostní, zdravotní, sociální, kulturní) a zájmy menšin

6. Kompetence pracovní

- pěstovat úctu k práci druhých lidí
- zapojovat žáky do různých praktických činností ve škole
- vědomě chránit vlastní zdraví a zdraví ostatních
- plnit své povinnosti a závazky
- rozvíjet schopnost objektivního sebehodnocení, sebeúcty
- reálně posuzovat své možnosti a schopnosti při profesní orientaci

7. Kompetence digitální

- vést žáky k zapojování se do společnosti a do občanského života prostřednictvím digitálních technologií
- vést žáky k rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě
- podporovat utváření a rozvíjení etického a právního povědomí pro situace v digitálním prostředí

5.11.5. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Výchova k občanství navazuje ve svém vzdělávacím obsahu přímo na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Výchova k občanství směřuje k postupnému formování a rozvíjení občanských postojů žáků. Orientuje žáky ve významných událostech společenského života a seznamuje je s postavením jednotlivců ve struktuře společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací.

Pomáhá utvářet vztahy žáků ke skutečnosti. Formuje jejich vnitřní postoje k důležitým oblastem lidského života, pozitivní hodnotové orientace a žádoucí modely chování. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, s činnostmi důležitých politických institucí a orgánů a s možnými způsoby zapojení jednotlivců do občanského života.

Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Učí žáky posuzovat a srovnávat společenské jevy ve vlastní zemi s obdobnými či odlišnými jevy v evropském i celosvětovém měřítku. Žáci si utvářejí představu o lokálních i globálních problémech současné společnosti a o způsobech jejich řešení na národní a mezinárodní úrovni.

Žáci si osvojují dovednost přiměřené mezilidské verbální i neverbální komunikace a společenského styku.

Předmět posiluje schopnost vyjadřovat a zdůvodňovat vlastní názory, respektovat práva a názory druhých. Postupně a průběžně učí žáky kriticky vnímat a hodnotit veřejné záležitosti, jednání druhých lidí i své vlastní projevy. V tomto předmětu budou žáci řešit rozmanité životní situace v souladu s vlastním svědomím a na základě vlastní sebeúcty.

Výchova k občanství je členěna do pěti celků: Člověk ve společnosti, Člověk jako jedinec, Člověk, stát a hospodářství, Člověk, stát a právo, Mezinárodní vztahy a Globální svět.

Těmto cílům odpovídají i formy práce, vyučovací metody a pracovní postupy. K nejefektivnějším patří komunitní kruh, kde se žáci učí technikám aktivního naslouchání, neskákat do řeči a vyjadřovat své myšlenky a pocity. Vše se tak děje na základě dobrovolnosti. Učitel nehodnotí, pouze organizuje a umožní žákům závěrečnou reflexi. Neméně důležitá je i častá diskuse a práce s médii.

Velmi důležitá je propojenost s ostatními předměty. Naší snahou (cílem) by měl být partnerský přístup s demokratickou výchovou. Ta spočívá v tom, že žáci participují na stanovení pravidel a hranic chování a pak je vědomě dodržují. Důležité bude pokračovat v práci školního parlamentu.

Naším cílem by mělo být chovat se k dětem v zásadě stejně jako k dospělým, co do způsobů komunikace a slušného chování.

5.11.6. Očekávané výstupy – 2. stupeň

Člověk ve společnosti

žák

- objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání
- rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu
- kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí
- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích
- objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám
- rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti

Člověk jako jedinec

žák

- objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života
- posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek
- kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání
- popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru

Člověk, stát a hospodářství

žák

- rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady
- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti
- na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní karty, vysvětlí jejich omezení
- vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít
- uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu
- na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz
- rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu

Člověk, stát a právo

žák

- rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky
- rozlišuje a porovná úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu
- objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů
- vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů
- přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod
- objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství
- uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci
- dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování
- rozlišuje a porovná úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů
- rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady
- diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání

Mezinárodní vztahy, globální svět

žák

- popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování
- uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky
- objasní souvislosti globálních a lokálních problémů

5.11.7. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících

6. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ poznává důležité symboly našeho státu, objasní účel a způsoby jejich používání ▪ rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu ▪ uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích ▪ vyhledává příklady spolupráce lidí v rodině, ve škole a v obci ▪ seznámí se se stanovenými pravidly a jedná v souladu s nimi ▪ objasní potřebu tolerance, zaujímá tolerantní postoje k menšinám, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory 	<p><i>Člověk ve společnosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ naše vlast: pojem vlastenectví, státní symboly a symboly české státnosti, zajímavá a památná místa, významné osobnosti, státní svátky, významné dny ▪ prostředky masové komunikace, masmédiá ▪ lidská setkání: přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, pomoc lidem v nouzi ▪ vztahy mezi lidmi: mezilidská komunikace, konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti ▪ rodina: příbuzenské vztahy, typy rodin, náhradní rodinná péče ▪ naše škola: povinná školní docházka, práva a povinnosti žáků, žákovský parlament, jeho význam a činnost, společná pravidla a normy ▪ zásady lidského soužití: pravidla chování 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Osobnostní a sociální výchova:</i> osobnostní rozvoj, sociální rozvoj, morální rozvoj ▪ <i>Výchova demokratického občana:</i> občanská společnost a škola, občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování ▪ <i>Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech:</i> Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané ▪ <i>Multikulturní výchova:</i> kulturní diference, lidské vztahy, etnický

<ul style="list-style-type: none"> ▪ čte o významu vůle při dosahování cílů a překonávání překážek ▪ kriticky hodnotí své chování a jednání a vhodně je koriguje ▪ rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady ▪ uvede příklady příjmů a výdajů domácnosti ▪ vysvětlí rozdíl mezi pravidelnými a jednorázovými příjmy a výdaji ▪ rozliší zbytné a nezbytné výdaje v konkrétní situaci ▪ sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti ▪ na příkladech vysvětlí rozdíl mezi vyrovnaným, schodkovým a přebytkovým rozpočtem ▪ zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti ▪ uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu ▪ přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí ▪ objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství 	<p><i>Člověk jako jedinec</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ osobní rozvoj: životní cíle a plány, význam aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji ▪ vnitřní svět člověka: vnímání, prožívání, poznávání sebe i druhých lidí, sebehodnocení <p><i>Stát a hospodářství</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ majetek a vlastnictví: formy vlastnictví, hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana, hospodaření s penězi ▪ hospodaření – rozpočet domácnosti, typy rozpočtu, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing <p><i>Stát a právo</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ státní správa a samospráva: orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly ▪ lidská práva: základní lidská práva, práva dítěte, poškozování lidských práv, šikana ▪ právo v každodenním životě: důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající, styk s úřady 	<p>původ, princip sociálního smíru a solidarity</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Environmentální výchova</i>: lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka a prostředí ▪ <i>Mediální výchova</i>: kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality <p><i>Mezipředmětové vztahy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ státní svátky a významné dny (dějepis, český jazyk) ▪ pojem vlastenectví (výchova ke zdraví, český jazyk, fyzika, přírodopis, dějepis, výtvarná výchova, hudební výchova – významní sportovci, spisovatelé, objevitelé, vědci a lékaři, umělci) ▪ památná místa (zeměpis, dějepis) ▪ celoroční projekt Kalendárium a Aktuality – výběr zpráv z denního tisku, televize, internetu
---	---	--

<ul style="list-style-type: none">▪ uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky	<p><i>Mezinárodní vztahy, globální svět</i></p> <ul style="list-style-type: none">▪ globalizace: projevy, významné globální problémy	
--	--	--

7. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ poznává důležité symboly našeho státu, objasní účel a způsoby jejich používání ▪ rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu ▪ kriticky přistupuje k mediálním informacím a vyjádří svůj postoj k působení reklamy na veřejné mínění a chování lidí ▪ respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí 	<p><i>Člověk ve společnosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ naše vlast: pojmenování vlasti a vlastenectví, zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti a události, státní symboly ▪ kulturní život: rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice, masová kultura, prostředky komunikace ▪ lidská setkání: lidská solidarita, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti ▪ vztahy mezi lidmi: osobní a neosobní vztahy ▪ zásady lidského soužití: morálka a mravnost, pravidla chování a výhody spolupráce lidí ▪ naše škola: život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy (žákovský parlament), společná pravidla a normy 	<p><i>Průřezová témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Osobnostní a sociální výchova:</i> osobnostní rozvoj, sociální rozvoj, morální rozvoj ▪ <i>Výchova demokratického občana:</i> občanská společnost a škola, občan, stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády způsobu rozhodování ▪ <i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:</i> Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané ▪ <i>Multikulturní výchova:</i> kulturní diference, lidské vztahy, etnický původ, princip sociálního smíru a solidarity ▪ <i>Environmentální výchova:</i> lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka a prostředí ▪ <i>Mediální výchova:</i> kritické čtení a vnímání mediálních sdělení,

<ul style="list-style-type: none"> ▪ posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních a společenských cílů a význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek ▪ rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady ▪ popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a svým svěřeným majetkem ▪ vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet ▪ uvede příklady hotovostního a bezhotovostního placení ▪ objasní přednosti a rizika platebních karet, rozdíly mezi debetní a kreditní platební kartou ▪ na příkladu vysvětlí úrok placený a přijatý ▪ rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky ▪ porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí ▪ objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů ▪ poznává smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a jejich důsledky pro každodenní život občanů ▪ dává do souvislosti svá práva a oprávněné zájmy druhých lidí 	<p><i>Člověk jako jedinec</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ podobnost a odlišnost lidí: projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání, osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, vrozené předpoklady <p><i>Stát a hospodářství</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ majetek, vlastnictví: formy vlastnictví, jejich ochrana, hospodaření s penězi ▪ peníze: formy placení (hotovostní a bezhotovostní), platební karta (debetní, kreditní), bankovní účet a úroky <p><i>Stát a právo</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ právní základy státu: znaky státu, typy a formy státu, státní občanství ČR, složky státní moci, jejich orgány a instituce ▪ principy demokracie: znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu, politický pluralismus, význam a formy voleb do zastupitelstev 	<p>interpretace vztahu mediálního sdělení a reality, stavba mediálních sdělení</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Mezipředmětové vztahy</i> ▪ zajímavá a památná místa v našem okolí (dějepis, zeměpis, český jazyk) ▪ kulturní tradice a masová kultura (český jazyk, dějepis) ▪ stát a právo – historické typy státu (dějepis, český jazyk) ▪ význam motivace (tělesná výchova, výchova ke zdraví, český jazyk) <p><i>Poznámky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ život ve škole – zapojení žáků z každé třídy do práce žakovského parlamentu a uplatňování demokratického principu v každodenním životě školy
---	---	---

<ul style="list-style-type: none"> ▪ posoudí význam ochrany lidských práv a bere na vědomí povinnosti občanů ▪ uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení ▪ rozpoznává protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin ▪ uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ lidská práva: základní lidská práva, úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech, šikana, diskriminace ▪ právo v každodenním životě: význam právních vztahů, důležité právní vztahy a závazky, styk s úřady <i>Mezinárodní vztahy, globální svět</i> ▪ globalizace: projevy, významné globální problémy 	
--	---	--

8. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání ▪ uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem ▪ rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti ▪ objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi a kvalitu života ▪ popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru 	<p><i>Člověk ve společnosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ naše vlast: pojem vlasti a vlastenectví, státní symboly ▪ vztahy mezi lidmi: mezilidská komunikace, konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti ▪ lidská setkání: přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovné postavení mužů a žen, rovnost a nerovnost, lidská solidarita ▪ zásady lidského soužití: morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování, výhody spolupráce lidí <p><i>Člověk jako jedinec</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vnitřní svět člověka: vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot sebehodnocení, stereotypy v posuzování lidí ▪ osobní rozvoj: životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna, význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji 	<p><i>Průřezová témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Osobnostní a sociální výchova:</i> osobnostní rozvoj, sociální rozvoj, morální rozvoj ▪ <i>Výchova demokratického občana:</i> občanská společnost a škola, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování ▪ <i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:</i> Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané ▪ <i>Multikulturní výchova:</i> kulturní diference, lidské vztahy, etnický původ, princip sociálního smíru a solidarity ▪ <i>Environmentální výchova:</i> lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka a prostředí ▪ <i>Mediální výchova:</i> kritické čtení a vnímání mediálních sdělení,

<ul style="list-style-type: none"> ▪ objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví a jejich znalost uplatňuje ve svém jednání ▪ objasní možnosti úspor, investic či spotřeby při nakládání s volnými finančními prostředky ▪ na příkladu vysvětlí, jak nabídka a poptávka ovlivňuje cenu ▪ na příkladu vysvětlí, jak se stanovuje cena ▪ uvede možnosti půjčení chybějících finančních prostředků ▪ vysvětlí inflaci, jaký vliv má na reálnou hodnotu peněz ▪ objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů ▪ vyloží smysl voleb v demokratických státech ▪ objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr ▪ uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy ▪ uvede příklady korupčního jednání ▪ diskutuje o příčinách, důsledcích a řešení korupčního jednání v konkrétních situacích ▪ rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů 	<p><i>Stát a hospodářství</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ majetek, vlastnictví ▪ hospodaření – úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing ▪ výroba, obchod, služby – jejich funkce a návaznost ▪ tržní hospodářství – princip, nabídka a poptávka, tvorba ceny, inflace, spotřební koš ▪ základní práva spotřebitele <p><i>Stát a právo</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ principy demokracie: znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu, politický pluralismus, sociální dialog a jejich význam, význam a formy voleb do zastupitelstev ▪ právní řád české republiky: význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů, právní norma, předpis, publikování právních předpisů ▪ protiprávní jednání: druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postizitelnost, porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví 	<p>interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, stavba mediálních sdělení</p> <p><i>Mezipředmětové vztahy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ kulturní hodnoty, památky (výtvarná výchova) ▪ Mediální výchova – celoroční projekt Kalendárium a Aktuality ▪ zdravý způsob života (výchova ke zdraví, tělesná výchova) <p><i>Poznámky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ činnost Úřadu práce v Jičíně (návštěva ÚP Jičín)
--	---	--

<ul style="list-style-type: none">▪ popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	<i>Mezinárodní vztahy, globální svět</i> <ul style="list-style-type: none">▪ evropská integrace – podstata, význam, výhody, Evropská unie a ČR	
--	--	--

9. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí ▪ uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích ▪ objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám ▪ rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí ▪ objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života ▪ popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru ▪ objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví a jejich znalost uplatňuje ve svém jednání 	<p><i>Člověk ve společnosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ kulturní život: kulturní tradice, masová kultura, prostředky komunikace ▪ vztahy mezi lidmi: mezilidská komunikace, konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti ▪ zásady lidského soužití: morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování <p><i>Člověk jako jedinec</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ podobnost a odlišnost lidí: osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, osobní potenciál, charakter ▪ vnitřní svět člověka: systém osobních hodnot, sebehodnocení ▪ osobní rozvoj: životní cíle a plány, životní perspektiva, sebezměna, význam aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji <p><i>Stát a hospodářství</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ majetek, vlastnictví: formy vlastnictví, hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana, 	<p><i>Průřezová témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Osobnostní a sociální výchova:</i> ▪ Osobnostní rozvoj, sociální rozvoj, morální rozvoj ▪ <i>Výchova demokratického občana:</i> ▪ Občanská společnost a škola, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování ▪ <i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:</i> Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané ▪ <i>Multikulturní výchova:</i> kulturní diference, lidské vztahy, etnický původ, princip sociálního smíru a solidarity ▪ <i>Environmentální výchova:</i> lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztahy člověka a prostředí

<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí ▪ rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, ze státního rozpočtu ▪ porovná nabídku finančních produktů pro zhodnocení volných finančních prostředků ▪ hledá možnosti, jak řešit deficit na straně příjmů a výdajů ▪ uvede možnosti půjčení chybějících finančních prostředků ▪ porovná nabídku finančních produktů pro půjčení chybějících finančních prostředků ▪ uvede možnosti různých typů pojištění a navrhne, kdy je využít ▪ na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH ▪ rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky ▪ rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR a jejich orgánů a institucí ▪ dokáže uplatňovat svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod ▪ objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství 	<p>hospodaření s majetkem a různými formami vlastnictví</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ peníze: funkce a podoby peněz, rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti, význam daní ▪ banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků ▪ principy tržního hospodářství, nejčastější právní formy podnikání <p><i>Stát a právo</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ právní základy státu: znaky státu, typy a formy státu, státní občanství ČR, Ústava ČR, složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu ▪ státní správa a samospráva: orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly ▪ principy demokracie: znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu, sociální dialog 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Mediální výchova:</i> kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, stavba mediálních sdělení ▪ <i>Mezipředmětové vztahy</i> ▪ rodina a její nezastupitelnost v životě člověka (výchova ke zdraví) ▪ formování státnosti (dějepis) ▪ bezpečnost práce (domácnost, technické činnosti) ▪ cizina a zaniklé kultury (dějepis, výtvarná výchova) ▪ odpovědnost za osud Země (ekologické praktikum, přírodopis) <p><i>Poznámky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele, mzda, nárok na dovolenou – zákoník práce (beseda)
---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci ▪ dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování ▪ rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů ▪ rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady včetně příkladu korupčního jednání, diskutuje o příčinách, důsledcích a řešení korupčního jednání v konkrétních situacích ▪ popíše postup při reklamaci výrobku nebo služby ▪ na příkladu objasní, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele ▪ popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování ▪ uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné osobní důsledky ▪ objasní souvislosti globálních a lokálních problémů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ lidská práva: základní lidská práva, úprava lidských práv, poškozování lidských práv ▪ právní řád ČR: význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, právní norma, předpis ▪ protiprávní jednání: druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postizitelnost, porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví ▪ právo v každodenním životě: význam právních vztahů, důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající, základní práva spotřebitele, styk s úřady <p><i>Mezinárodní vztahy, globální svět</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ evropská integrace: její podstata, význam, výhody, Evropská unie a ČR ▪ globalizace – projevy, významné globální problémy 	
--	---	--

5.12. Fyzika

Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**

Vzdělávací obor: **Fyzika**

Předmět: **Fyzika**

5.12.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Fyzika vznikl ze vzdělávacího oboru Fyzika vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Integruje tato průřezová témata:

1. Osobnostní a sociální výchova (2. stupeň)
5. Environmentální výchova (2. stupeň)

5.12.2. Časové vymezení předmětu

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem	6.	7.	8.	9.	celkem
	-	-	-	-	-		2	1+1	2	1	7

Časové posílení předmětu:

Na 2. stupni je předmět posílen o 1 hodinu v 7. ročníku vzhledem k velkému rozsahu náročného učiva.

5.12.3. Formy realizace vyučovacího předmětu

- vyučovací hodina ve třídě
- vyučovací hodina v počítačové učebně
- videoprogramy
- referáty
- školní a domácí experimenty
- účast ve fyzikální olympiádě (nadání žáci)

5.12.4. Výchovné a vzdělávací strategie

Předmět: Fyzika

2. stupeň
1. Kompetence k učení
<ul style="list-style-type: none"> • kombinovat metody (četba s porozuměním, poslech) • vyhledávat informace
2. Kompetence k řešení problému
<ul style="list-style-type: none"> • umět si vytyčit cíl • zvolit správný postup
3. Kompetence komunikativní
<ul style="list-style-type: none"> • učit se vést diskusi • jasně formulovat myšlenky
4. Kompetence sociální a personální
<ul style="list-style-type: none"> • spolupracovat s kolektivem • předcházet konfliktům
5. Kompetence občanské
<ul style="list-style-type: none"> • respektovat jiný názor • začít si vytvářet filosoficko-etický názor
6. Kompetence pracovní
<ul style="list-style-type: none"> • vyhledávat informace z různých zdrojů • vytvářet příslušné algoritmy
7. Kompetence digitální
<ul style="list-style-type: none"> • vést žáky k využívání digitálních technologií při pozorování fyzikálních jevů • podporovat využívání digitálních technologií při měření a zpracování naměřených dat • vést žáky k využívání digitálních záznamů experimentů a vizuálních simulací k popisu a vysvětlení fyzikálních jevů • učit žáky řešit problémy sběrem a tříděním dat z otevřených zdrojů • vést žáky k tomu, aby při týmové práci, při řešení problémů a při diskuzi o výsledcích úloh používali efektivně digitální komunikační prostředky, volili k tomu vhodné nástroje (zejména při distančním vzdělávání) • vést žáky k tomu, aby své vytvořené nebo získané výukové materiály a záznamy o použitých zdrojích ukládali do svého elektronického portfolia k dalšímu využití při vzdělávání

5.12.5. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět fyzika je jedním z předmětů, který žákům umožňuje získávání poznatků z přírody a jejich aplikaci v praktickém životě. Předmět rozvíjí dovednosti žáků pozorovat, měřit, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy a vyvozovat z nich závěry. Osvojení základních fyzikálních pojmů, veličin a zákonitostí vede žáky k porozumění fyzikálních pojmů a procesů, vyskytujících se v přírodě, běžném životě i v technické praxi. Předmět fyzika seznamuje žáky s možnostmi a perspektivami moderních technologií.

5.12.6. Očekávané výstupy – 2. stupeň

Látky a tělesa

žák

- změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa
- uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí
- předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty
- využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů

Pohyb těles, Síly

žák

- rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu
- využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles
- určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici
- využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídaní změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích
- aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů

Mechanické vlastnosti tekutin

žák

- využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů

Energie

žák

- určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa
- využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem
- využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie
- zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

Zvukové děje

žák

- rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku
- posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí

Elektromagnetické a světelné zdroje

žák

- sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu
- rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí
- rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností
- využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů
- využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní
- využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh
- rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami

Vesmír

žák

- objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet

5.12.7. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících

6. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ umí vysvětlit rozdíl mezi vlastnostmi látek pevných, kapalných a plynných ▪ rozlišuje termín těleso a látka ▪ umí na příkladech objasnit, kdy dochází k vzájemnému silovému působení těles ▪ chápe důležitost působení gravitačního pole Země na život na této planetě ▪ umí změřit siloměrem velikost síly ▪ dovede vysvětlit a pokusně dokázat jev – difúze ▪ umí objasnit pomocí částicové stavby rozpínavost plynů, tekutost kapalin i plynů a stálý tvar krystalických látek ▪ dokáže popsat model složení atomu ▪ umí vyhledávat prvky v periodické soustavě prvků ▪ chápe rozdíl mezi atomem, molekulou, prvkem a sloučeninou ▪ umí elektrovat těleso třením, dotykem a tento jev vysvětlit ▪ umí určit, jak se budou k sobě navzájem chovat elektrovaná tělesa ▪ umí odlišit na magnetu magnetické póly, netečné pásmo 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ stavba látek – látky pevné, kapalně a plynné ▪ vzájemné působení těles ▪ síla, gravitační síla a gravitační pole ▪ měření síly ▪ částicová stavba látek ▪ vzájemné silové působení částic ▪ atomy a molekuly ▪ elektrické vlastnosti látek ▪ elektrování těles ▪ elektrické pole ▪ magnetické vlastnosti látek ▪ magnety přírodní a umělé 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pracovní činnosti – měření; ▪ chemie – stavba látek, periodická soustava prvků ▪ matematika – převody jednotek; grafy; ▪ zeměpis – magnetické pole Země ▪ dějepis – osobnosti (Démokritos, Brown, Einstein, Newton, Celsius) ▪ demonstrační experimenty ▪ domácí experimenty ▪ referáty ▪ internet ▪ video ▪ modely ▪ matematicko-fyzikálně chemické tabulky ▪ environmentální výchova – nebezpečí globálního oteplování

<ul style="list-style-type: none"> ▪ umí pokusně znázornit magnetické pole a znázornit indukčním čarami ▪ umí používat kompas k určování světových stran ▪ umí změřit délku různých těles ▪ umí určit objem tělesa odměrným válcem i výpočtem ▪ ovládá určení hmotnosti tělesa laboratorními váhami ▪ volí při měření vhodné měřidlo ▪ umí minimalizovat chyby vzniklé při měření ▪ umí určit hustotu pevného i kapalného tělesa na základě změřených veličin ▪ umí použít odvozeného vzorce pro výpočet hustoty k výpočtu hmotnosti i objemu ▪ umí změřit čas stopkami ▪ ovládá převádění jednotek času ▪ umí vysvětlit důsledky změn objemu těles při změnách teploty ▪ umí změřit teplotu kapalného tělesa a tělesnou teplotu ▪ umí z naměřených hodnot teploty sestavit graf v průběhu času 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ magnetické póly ▪ magnetizace látky ▪ magnetické pole, magnetické pole Země ▪ měření fyzikálních veličin ▪ délka ▪ objem ▪ hmotnost ▪ hustota ▪ výpočet hmotnosti a objemu ▪ jednotky času ▪ měření času ▪ změna objemu pevných, kapalných a plynných těles při zahřívání a ochlazování ▪ měření teploty ▪ změna teploty vzduchu v průběhu času 	
---	--	--

7. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ chápe souvislost klidu a pohybu těles ▪ umí popsat a odlišit pohyb podle tvaru trajektorie ▪ odlišuje pohyb rovnoměrný od pohybu nerovnoměrného ▪ ovládá vzorec pro výpočet rychlosti, dráhy a času ▪ umí vypočítat průměrnou rychlost nerovnoměrného pohybu tělesa ▪ užívá grafu k zjišťování rychlosti i dráhy a času ▪ chápe souvislost mezi gravitační silou Země a hmotností tělesa ▪ umí určit výslednou sílu, která působí na těleso ▪ umí určit experimentálně těžiště tělesa ▪ ovládá jednoduché vysvětlení Newtonových pohybových zákonů ▪ chápe význam jednoduchých strojů v denní praxi ▪ výpočtem určuje velikost tlaku, tlakové síly i plochy ▪ chápe tlak jako fyzikální veličinu, kterou lze měnit podle potřeby ▪ určuje, kdy je nutné třecí sílu zvětšit a zmenšit ▪ chápe význam Pascalova zákona v souvislosti s hydraulickými zařízeními 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pohyb a klid tělesa vzhledem k vztažné soustavě ▪ pohyb posuvný a otáčivý ▪ přímočarý a křivočarý pohyb částic ▪ rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb ▪ rychlost rovnoměrného pohybu ▪ odvození vzorce pro výpočet rychlosti, jednotky rychlosti a převodní vztahy ▪ výpočet průměrné rychlosti ▪ graf přímé úměrnosti dráhy a času při rovnoměrném pohybu ▪ síla – vzájemné silové působení, gravitační síla a hmotnost ▪ znázornění síly, skládání sil ▪ těžiště ▪ posuvné účinky síly, Newtonovy pohybové zákony ▪ otáčivé účinky síly – rovnováha na páce, užití páky v praxi, kladka pevná, volná, kladkostroj ▪ tlaková síla, tlak, tlak v praxi ▪ tření, třecí síla v praxi ▪ mechanické vlastnosti kapalin, užití výsledků Pascalova zákona 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ matematika – výpočet neznámé z rovnice; jednotky; graf ▪ pracovní činnosti – jednoduché stroje ▪ dějepis – osobnosti (Archimédés, Newton, Einstein, Pascal) ▪ zeměpis – hydrostatický tlak v mořích; Sluneční soustava, atmosférický tlak vzduchu ▪ přírodopis - zrakový aparát, zrakové vady ▪ internet ▪ referáty ▪ modely ▪ video ▪ demonstrační experimenty ▪ domácí experimenty ▪ environmentální výchova

<ul style="list-style-type: none"> ▪ umí vysvětlit důsledky působení gravitační síly Země na kapalinu ▪ výpočtem určuje velikost hydrostatického tlaku ▪ určuje velikost vztlakové síly v kapalině výpočtem ▪ umí aplikovat Archimédův zákon i pro plyny ▪ rozliší mezi zdrojem světla a tělesem, které světlo pouze odráží ▪ umí vysvětlit, proč dochází k zatmění Slunce a Měsíce ▪ umí vyslovit zákon odrazu světla ▪ umí zobrazit obraz předmětu vytvořený různými typy zrcadel ▪ umí vysvětlit, proč dochází k lomu světla ▪ chápe rozdíly mezi obrazy předmětů vytvořené spojkou a rozptylkou ▪ umí objasnit, jak lze pomocí čoček odstranit krátkozrakost a dalekozrakost ▪ umí vysvětlit, jak se rozkládá denní bílé světlo hranolem ▪ umí vysvětlit vznik duhy v přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ působení gravitační síly na kapalinu v klidu - hydrostatická tlaková síla, hydrostatický tlak ▪ Archimédův zákon, vztlaková síla ▪ mechanické vlastnosti plynů – Archimédův zákon pro plyny ▪ měření atmosférického tlaku, manometry ▪ optika zdroje světla, šíření světla, rychlost světla ▪ Slunce – přirozený zdroj světla i tepla ▪ zákon odrazu světla, zrcadla dutá i kulová ▪ lom světla, čočky ▪ rozklad světla 	
--	---	--

8. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou, používá vzorce pro výpočet mechanické práce ▪ využívá vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem ▪ rozlišuje pojmy příkon a výkon ▪ chápe význam účinnosti ▪ umí určit, na čem závisí velikost pohybové energie tělesa ▪ početně určuje velikost polohové energie ▪ využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie ▪ umí vysvětlit pojem vnitřní energie tělesa ▪ chápe významy slov – tepelný vodič, tepelný izolant ▪ odlišuje termín teplo od teploty ▪ zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí ▪ chápe, za jakých podmínek dochází k jednotlivým změnám skupenství ▪ dokáže aktivně pracovat s fyzikálními tabulkami ▪ dovede vysvětlit činnost pístových spalovacích motorů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ práce, výkon, účinnost ▪ pohybová a polohová energie, přeměna pohybové a polohové energie, obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie ▪ vnitřní energie tělesa, teplo ▪ změny skupenství látky, tání a tuhnutí, vypařování, var, kapalnění ▪ pístové spalovací motory 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ přírodopis – energie; fotosyntéza; sluchový aparát ▪ chemie – energie; stavba látek; elektrické články; ionty ▪ matematika – rovnice; jednotky; procenta (účinnost) ▪ dějepis – perpetuum mobile, parní stroj, osobnosti (Watt, Joule, Ampér, Volt, Ohm, Galvani) ▪ pracovní činnosti – elektrické obvody ▪ environmentální výchova – vliv hluku na životní prostředí; šetření energií ▪ demonstrační experimenty ▪ video ▪ matematicko-fyzikálně chemické tabulky ▪ internet ▪ odborná literatura ▪ referáty žáků

<ul style="list-style-type: none"> ▪ umí rozlišit pojmy – elektrický vodič, elektrický izolant ▪ chápe analogie i odlišnosti gravitačního a elektrického pole ▪ ovládá zapojit ampérmetr do obvodu a určit velikost elektrického proudu ▪ ovládá zapojit voltmetr do obvodu a určit velikost elektrického napětí ▪ umí vysvětlit elektrický odpor jako vlastnost vodiče ▪ má dovednost zapojovat spotřebiče ▪ rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje podmínky daného prostředí pro šíření zvuku ▪ posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ elektrický náboj, elektrické pole, elektrické vlastnosti látek, elektroskop, jednotka elektrického náboje, vodič a izolant v elektrickém poli ▪ elektrický proud ▪ elektrické napětí ▪ elektrický odpor, Ohmův zákon ▪ zapojení spotřebičů za sebou, zapojení spotřebičů vedle sebe ▪ podmínky vzniku zvuku, šíření zvuku, ochrana před nadměrným hlukem, odraz zvuku, ozvěna, pohlcování zvuku 	
---	--	--

9. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pracuje s měřicími přístroji (voltmetr, ampérmetr) ▪ určuje severní a jižní pól cívky, kterou prochází elektrický proud ▪ umí vysvětlit činnost elektromotoru ▪ umí vysvětlit podstatu elektromagnetické indukce ▪ objasňuje vznik střídavého napětí ▪ umí vysvětlit činnost transformátoru ▪ chápe princip výroby a rozvodu elektrické energie ▪ umí rozlišit vodič od izolantu a polovodiče ▪ umí vysvětlit podstatu vedení elektrického proudu v různých látkách ▪ umí jednoduše vysvětlit rozdílné vlastnosti elektromagnetických vln o různých vlnových délkách a jejich využití v praxi ▪ umí určit tělesa, která tvoří sluneční soustavu s hlavním zaměřením na planety ▪ umí objasnit význam kosmického výzkumu pro lidstvo 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ opakování – zapojení spotřebičů sériově i paralelně ▪ elektromagnetické jevy – magnetické pole cívky, kterou prochází elektrický proud ▪ elektromotor ▪ elektromagnetická indukce. ▪ změna magnetického pole cívky ▪ střídavý proud, časový průběh střídavého napětí a proudu, transformátory ▪ rozvodná elektrická síť ▪ polovodičové materiály a jejich využití ▪ elektromagnetické vlny a záření ▪ Země a vesmír, sluneční soustava, naše Galaxie, kosmický výzkum 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pracovní činnosti – výroba a rozvod elektrické energie ▪ chemie – stavba atomu ▪ zeměpis – Sluneční soustava, Vesmír ▪ dějepis – vývoj názorů na vznik, stavbu a vývoj Vesmíru (Kepler, Tycho de Brahe, Kopernik) ▪ přírodopis; stavba oka, srdce; vliv stavu beztlíže na lidský organismus, radioaktivní působení, zásah živého organismu elektrickým proudem ▪ video ▪ internet ▪ referáty ▪ environmentální výchova – důsledky neopatrné manipulace s elektrickými přístroji a zařízeními, nebezpečí radioaktivních látek a ochrana před jejich účinky; šetření energií; výjimečnost Země v dosud známém Vesmíru

<ul style="list-style-type: none">▪ umí vysvětlit pojem radioaktivita▪ umí odlišit vlastnosti různých druhů záření▪ chápe význam využití jaderné energie▪ dokáže vysvětlit nebezpečí zneužití jaderné energie	<ul style="list-style-type: none">▪ radioaktivita, využití jaderného záření, jaderná energetika, ochrana před zářením ▪ závěrečné opakování	
--	--	--

5.13. Chemie

Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**

Vzdělávací obor: **Chemie**

Předmět: **Chemie**

5.13.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Chemie** vznikl ze vzdělávacího oboru **Chemie** vzdělávací oblasti **Člověk a příroda**.

Integruje tato průřezová témata:

1. Osobnostní a sociální výchova (2. stupeň)
5. Environmentální výchova (2. stupeň)

5.13.2. Časové vymezení předmětu

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem	6.	7.	8.	9.	celkem
	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	4

Časové posílení předmětu:

Předmět není posílen

5.13.3. Formy realizace vyučovacího předmětu

- vyučovací hodina ve třídě
- vyučovací hodina v počítačové učebně
- laboratorní práce
- referáty
- videozáznamy chemických pokusů
- účast v chemických soutěžích (nadání žáci)

5.13.4. Výchovné a vzdělávací strategie

Předmět: Chemie

2. stupeň
1. Kompetence k učení
<ul style="list-style-type: none"> • předkládat žákům dostatek informačních zdrojů, které jim umožní získat základní poznatky z různých oborů chemie • vést žáky k posouzení vlastního pokroku a kritickému hodnocení svých výsledků • zadávat žákům zajímavé úlohy, které je budou motivovat k zájmu o chemii
2. Kompetence k řešení problému
<ul style="list-style-type: none"> • vést žáky k využívání získaných vědomostí k řešení problémů • motivovat žáky úlohami z praktického využití chemie
3. Kompetence komunikativní
<ul style="list-style-type: none"> • učit žáky komunikovat s vrstevníky i dospělými vhodně vzhledem k situaci • učit žáky vyjadřovat se výstižně a v logickém sledu, obhájit své stanovisko
4. Kompetence sociální a personální
<ul style="list-style-type: none"> • respektovat dohodnutá pravidla chování (školní a laboratorní řád) • učit žáky spolupráci ve skupině, ovlivňovat kvalitu společné práce • vést žáky k vytváření příjemné produktivní atmosféry v týmu, rozdělit a střídat role ve skupině
5. Kompetence občanské
<ul style="list-style-type: none"> • respektovat odlišnosti intelektové, sociální, etnické • vědomě dodržovat dohodnutá pravidla chování (školní a laboratorní řád)
6. Kompetence pracovní
<ul style="list-style-type: none"> • vést žáky k ochraně zdraví při hodinách chemie • vést žáky k plnění svých povinností (při hodinách, laboratorních pracích a při domácí přípravě)

7. Kompetence digitální

- vést žáky ke kritické práci s informacemi, efektivní komunikaci a vzájemné spolupráci v digitálním prostředí;
- vést žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi;
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klást důraz na etické jednání, ohleduplnost a respekt k ostatním;
- seznamovat žáky s principy bezpečného chování na internetu a vést je k tomu, aby při práci s informacemi uplatňovali právní a etické normy spojené s využíváním převzatých zdrojů

5.13.5. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět chemie vede žáky k poznávání vybraných chemických látek a reakcí, které jsou součástí přírody a jejich každodenního života. Žáci získávají informace o bezpečném, účelném a ekonomickém zacházení s chemickými látkami a jsou vedeni k ochraně přírody a vlastního zdraví.

Výuka je cílevědomě řízena tak, aby žáci postupně získávali poznatky z různých oborů chemie. Žáci si postupně osvojují dovednosti spojené s pozorováním vlastností látek a chemických reakcí, s prováděním jednoduchých chemických pokusů a učí se nacházet vysvětlení chemických jevů, zdůvodňovat vyvozené závěry a uvádět je do širších souvislostí s praktickým využitím. Žáci poznávají zásady bezpečné práce s chemikáliemi (zejména s běžně prodávanými hořlavinami, žíravinami, zdraví škodlivými a jedovatými látkami) a učí se poskytnout první pomoc při úrazech způsobených těmito látkami. Žáci jsou seznamováni s mnohostranným využitím chemie v nejrůznějších oblastech lidské činnosti (v průmyslu, zemědělství, energetice, zdravotnictví, potravinářství a ve výživě člověka).

Vyučovací předmět chemie má poskytnout žákům co nejvíce příležitostí k tomu, aby pochopili, že bez základních znalostí o chemických látkách a jejich reakcích se člověk neobejde v žádné z oblastí své činnosti, aby si uvědomovali významné uplatnění chemie v budoucnosti, aby poznávali nezbytnost ochrany životního prostředí a vlastního zdraví.

Výuka chemie významně přispívá k rozvoji poznávacích schopností žáků. Učí je hledat příčinné souvislosti a řešit problémy související s poznáváním přírody a praktickým životem.

5.13.6. Očekávané výstupy – 2. stupeň

Pozorování, pokus a bezpečnost práce

žák

- určí společné a rozdílné vlastnosti látek
- pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí
- rozpozná přeměny skupenství látek

Směsi

žák

- rozlišuje směsi a chemické látky
- vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení
- navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi
- rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu

Částicové složení látek a chemické prvky

žák

- používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech
- orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti

Chemické reakce

žák

- rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, a zhodnotí jejich využívání
- aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu

Anorganické sloučeniny

žák

- porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí
- orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi

Organické sloučeniny

žák

- rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
- zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy
- rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
- uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů

Chemie a společnost

žák

- zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi
- aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe
- orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka

5.13.7. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících

8. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ určí společné a rozdílné vlastnosti látek ▪ pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovitost ▪ aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe ▪ rozlišuje směsi a chemické látky ▪ vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení ▪ navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení, uvede příklady oddělování složek v praxi ▪ rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití ▪ používá pojem atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech ▪ orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vlastnosti látek (hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, změny skupenství látek) ▪ zásady bezpečné práce (v laboratoři i v běžném životě) ▪ nebezpečné látky a přípravky – H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam ▪ hořlaviny, hašení požáru ▪ směsi (různorodé, stejnorodé roztoky) ▪ hmotnostní zlomek, koncentrace roztoku ▪ oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace) ▪ voda (destilovaná, pitná, odpadní, výroba pitné vody, čistota vody) ▪ voda, vzduch (čistička odpadních vod, složení a čistota ovzduší, ozonová vrstva) ▪ částicové složení látek (atomy, molekuly, složení atomu, změny elektronového obalu v chemických reakcích) 	<p><i>Průřezová témata</i></p> <p><i>1. Osobnostní a sociální výchova:</i> Sociální rozvoj Morální rozvoj Osobnostní rozvoj</p> <p><i>5. Environmentální výchova:</i> Základní podmínky života Ekosystémy</p> <p><i>Mezipředmětové vztahy:</i> fyzika, přírodopis, zeměpis, občanská výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ učivo bude doplněno vhodným výběrem laboratorních prací ▪ <i>žákovské Pomůcky</i> soupravy pro žákovské pokusy ▪ učitelé budou používat tyto <i>Pomůcky</i> periodická soustava prvků, dataprojektor, laboratorní sklo a pomůcky

<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, a zhodnotí jejich využívání ▪ aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí ▪ porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, sulfidů, halogenidů, kyselin, hydroxidů a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí <p>orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoků indikátorovým papírkem</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ prvky (názvy, značky chemických prvků), názvosloví jednoduchých anorganických sloučenin, chemická vazba ▪ skupiny a periody v periodické soustavě prvků, protonové číslo, kovy, nekovy ▪ chemické reakce, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost ▪ zákon zachování hmotnosti ▪ faktory ovlivňující průběh chemických reakcí ▪ oxidy, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů ▪ kyseliny a hydroxidy, vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů ▪ halogenidy, vlastnosti, názvosloví, použití prakticky významných halogenidů <p>kyselost a zásaditost roztoků</p>	
---	---	--

9. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ▪ orientuje se v základních anorganických sloučeninách, dokáže rozlišit základní druhy chemických reakcí ▪ zapíše jednoduché rovnice neutralizace, rozliší druhy solí, u vybraných uvede vzorce, vlastnosti a použití ▪ pozná redoxní reakce, vysvětlí jejich použití ▪ rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití ▪ zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy ▪ rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití ▪ uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů ▪ zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ opakování učiva 8. ročníku ▪ neutralizace, soli kyslíkaté a nekyslíkaté ▪ chemie a elektřina, výroba elektrického proudu chemickou cestou ▪ uhlovodíky, příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků ▪ paliva (ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva) ▪ deriváty uhlovodíků (příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin) ▪ přírodní látky (sacharidy, tuky, bílkoviny, vitamíny) 	<p><i>Průřezová témata</i></p> <p><i>1. Osobnostní a sociální výchova:</i> Sociální rozvoj Morální rozvoj Osobnostní rozvoj</p> <p><i>5. Environmentální výchova:</i> Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p><i>Mezipředmětové vztahy</i> fyzika, zeměpis, přírodopis, občanská výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ učivo bude vhodně doplněno laboratorními pracemi, výukou v počítačové učebně ▪ žáci budou zpracovávat referáty na zadaná témata ▪ učitelé doplní probíranou látku vhodnými experimenty (s některými lze žáky seznámit z videozáznamu)

<ul style="list-style-type: none">▪ orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	<ul style="list-style-type: none">▪ chemický průmysl v ČR▪ průmyslová hnojiva, plasty, syntetická vlákna, detergenty, pesticidy, insekticidy, léčiva a návykové látky	<i>Pomůcky</i> periodická soustava prvků, molekulové modely, soupravy pro žákovské pokusy
--	--	---

5.14. Přírodopis

Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**

Vzdělávací obor: **Přírodopis**

Předmět: **Přírodopis**

5.14.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Přírodopis** vznikl ze vzdělávacího oboru **Přírodopis** vzdělávací oblasti **Člověk a příroda**.

Integruje tato průřezová témata:

1. Osobnostní a sociální výchova (2. stupeň)
3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (2. stupeň)
4. Multikulturní výchova (2. stupeň)
5. Environmentální výchova (2. stupeň)
6. Mediální výchova (2. stupeň)

5.14.2. Časové vymezení předmětu

ročník		1.	2.	3.	4.	5.	celkem	6.	7.	8.	9.	celkem
								1+1	2	1+1	1	7

Časové posílení předmětu:

Na 2. stupni je předmět posílen v šestém a osmém ročníku.

5.14.3. Formy realizace vyučovacího předmětu

- vyučovací hodina v přírodopisné učebně
- vyučovací hodina v počítačové učebně
- projekty týkající se přírody, člověka ... (podle možností, času, počasí, ...)
- vycházky do okolí (poznávání přírody – podle možností, času, počasí, ...)
- výlety + krátkodobé exkurze, návštěvy ekoareálu
- práce s přírodními materiály
- praktické činnosti (laboratorní práce)
- vnímání přírody všemi smysly

5.14.4. Výchovné a vzdělávací strategie

Předmět: Přírodopis

2. stupeň
<p>1. Kompetence k učení</p> <ul style="list-style-type: none"> • nabízet žákům dostatek informačních zdrojů, které jim umožní komplexnější pohled na přírodní jevy v jejich vzájemných souvislostech • vyhledávat a třídit informace • používat získané informace v praxi • samostatně pozorovat přírodní materiály (objekty) • poznat smysl a cíl učení, mít pozitivní vztah k učení a přírodě • uvádět věci, poznatky do souvislostí • pracovat ve skupině – hodnotit metody práce (pozitivně, negativně – kritika) • pracovat s učebnicemi, učebními materiály, učebními pomůckami
<p>2. Kompetence k řešení problému</p> <ul style="list-style-type: none"> • podporovat u žáků pozitivní myšlení, nenechat se odradit případným nezdarem, který by se měl stát podnětem pro další vlastní zdokonalování • vyhledávat a zpracovávat informace potřebné k řešení problému • kriticky myslet, činit uvážlivá rozhodnutí, být schopen je obhájit, uvědomovat si svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotit
<p>3. Kompetence komunikativní</p> <ul style="list-style-type: none"> • umožnit žákům zapojit se do diskusí nad určitou problematikou, přednést a obhájit svůj názor • učit je vyjadřovat se výstižně a v logickém sledu • využívat poznatků druhých lidí pro zdokonalení své vlastní práce • pracovat s různými texty, obrazovými materiály, přírodními materiály • využívat informační a komunikační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem • umět vést dialog • rozumět obsahu sdělení • zvládat jednoduchou formu písemné komunikace

<p>4. Kompetence sociální a personální</p> <ul style="list-style-type: none"> • posilovat své sebevědomí na základě poznání a pochopení vlastní osoby • účinně spolupracovat ve skupině, podílet se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu • respektovat u žáků jejich vlastní názory • podílet se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívat k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytovat pomoc nebo o ni požádat • možnost střídání role ve skupině
<p>5. Kompetence občanské</p> <ul style="list-style-type: none"> • respektovat přesvědčení druhých lidí, vážit si jejich vnitřních hodnot, být schopen se vcítit do situace ostatních lidí, odmítat hrubé zacházení • učit žáky chránit a vážit si našeho přírodního a kulturního dědictví, vnímat krásu prostředí • podporovat u žáků etické hodnoty, uvědomělé dodržování práv a povinností ve škole i mimo školu • vytvářet u žáků aktivní postoj k životu zapojování do kulturních a sportovních akcí při poznávání zajímavých míst naší přírody
<p>6. Kompetence pracovní</p> <ul style="list-style-type: none"> • bezpečně a účinně používat nástrojů, přístrojů a vybavení při plnění povinností • být schopen pracovní výdrže, koncentrace na pracovní výkon a jeho dokončení • zohledňovat ve výsledcích práce také hledisko ochrany svého zdraví a zdraví jiných lidí • dodržovat při veškerých činnostech hledisko ochrany přírody • přistupovat k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
<p>7. Kompetence digitální</p> <ul style="list-style-type: none"> • získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu • vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků • využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce • pracuje s různými druhy internetových encyklopedií

5.14.5. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací předmět přírodopis navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která navazuje na přírodovědné učivo na 1. stupni. Dává žákům příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Žáci získávají základ pro pochopení a porozumění přírodních zákonitostí a poznatků, které mohou uplatnit v praktickém životě.

Seznamují se s vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a se závislostí člověka na přírodních zdrojích. Oblast učí žáky využívat přírodovědné znalosti ve prospěch ochrany přírody.

Přírodopis svým charakterem výuky umožňuje žákům hlouběji porozumět procesům probíhajícím v přírodě, vzájemných souvislostí a vztahům mezi nimi.

Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem.

Žáci dostávají příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, včetně člověka.

Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického myšlení.

Přírodopis svým badatelským charakterem výuky umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Žáci poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví.

Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje.

Předmět je již svou podstatou zaměřen na rozvoj dovedností žáků, na samostatnou práci žáků, na řešení problémů, na práci ve skupinách, sebekontrolu, přírodovědné hry, kladen je důraz na charakter učení.

Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka.

5.14.6. Očekávané výstupy – 2. stupeň

Obecná biologie a genetika

žák

- rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů
- vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti
- uvede příklady dědičnosti v praktickém životě
- uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka

Biologie hub

žák

- rozpozná naše nejnámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků
- objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků

Biologie rostlin

žák

- odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům
- vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin
- rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů

Biologie živočichů

žák

- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
- rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
- odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
- zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

Biologie člověka

žák

- určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy
- orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka
- objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří
- rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby

Neživá příroda

žák

- rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek
- rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody
- uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi

Základy ekologie

žák

- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
- objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému
- vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam
- uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí

Praktické poznávání přírody

žák

- aplikuje praktické metody poznávání přírody

5.14.7. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících

6. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pozoruje lupou a mikroskopem ▪ uvede příklady lesních organismů, pojmenovává je ▪ popíše vztahy mezi nimi ▪ uvede základní části ekosystému ▪ rozliší pojem ekosystém a společenstvo ▪ rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků ▪ zásady správného sběru a uchování hub ▪ jak se zachovat při podezření na otravu houbami ▪ Poznává naše nejznámější lišejníky ▪ Uvede základní děje probíhající v těle řasy 	<p>PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY</p> <p><i>Praktické metody poznávání přírody</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Pozorování lupou a mikroskopem <p>LES</p> <p>BIOLOGIE HUB</p> <p><i>Houby s plodnicemi</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Stavba ▪ Výskyt ▪ Význam a zásady sběru ▪ Konzumace a první pomoc při otravě houbami <p><i>Lišejníky</i></p> <p>Výskyt a význam</p>	<p><i>Průřezová témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Osobnostní a sociální výchova ▪ Osobnostní rozvoj ▪ Sociální rozvoj ▪ Morální rozvoj ▪ Multikulturní výchova ▪ Lidské vztahy ▪ Environmentální výchova ▪ Mediální výchova ▪ Práce v realizačním týmu <p><i>Mezipředmětové vztahy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zeměpis ▪ Chemie ▪ Fyzika ▪ Ekologie

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Popíše stavbu těla mechové rostliny ▪ Pozná naše nejznámější mechy ▪ Vysvětlí význam mechů v lese ▪ Porovná stavbu těla kapradin, přesliček a plavuní ▪ Pozná naše nejznámější výtrusné rostliny ▪ Charakterizuje jehličnaté lesy a jejich rozšíření ▪ Pozná naše nejznámější jehličnany ▪ Rozliší byliny a dřeviny ▪ Charakterizuje listnaté a smíšené lesy ▪ Pozná naše nejznámější byliny, keře a stromy ▪ Rozliší základní znaky rostlin jednoděložných a dvouděložných ▪ Pozná naše nejznámější rostliny vod a jejich okolí ▪ Rozliší rostliny jednoleté, dvouleté a vytrvalé a uvede příklady ▪ určí nejznámější byliny a keře travních ekosystémů (luk a pastvin) ▪ určuje a poznává polní plodiny, obilniny a plevely ▪ charakterizuje ekologické zemědělství ▪ rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů ▪ Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů ▪ Vysvětlí funkci jednotlivých orgánů ▪ Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy lesů, rybníků, vod a 	<p>BIOLOGIE ROSTLIN</p> <p><i>Systém rostlin</i></p> <p>Poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kaprad'orostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných rostlin, krytosemenných rostlin, jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců</p> <p>BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ</p> <p>Živočichové v lesích, rybníku, vodách a jejich okolí, v travních společenstvech a na polích</p> <p>Stavba těla</p> <p>Stavba a funkce jednotlivých částí těla</p>	
---	--	--

<p>jejich okolí, travních společenstev a polí a zařazuje je do hlavních taxonomických skupin</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Vysvětlí termín jednobuněčný organismus ▪ Objasní, co je regenerace ▪ Popíše vnější stavbu těla nezmaru a způsob jeho života ▪ Popíše způsob života ploštěnky ▪ Seznámí se s druhu hlístů ▪ Popíše stavbu těla plže ▪ Uvede příklady plžů žijících v lese a ve vodě ▪ Rozliší plže a mlže a uvede příklady ▪ Charakterizuje vnější stavbu těla kroužkovců ▪ Uvede příklady kroužkovců žijících ve vodě ▪ Charakterizuje významné znaky členovců ▪ Porovná způsob života různých tříd členovců ▪ Pozná naše nejznámější druhy členovců ▪ Porovná a na příkladech vývin přímý a nepřímý ▪ Objasní proměnu dokonalou a nedokonalou ▪ Charakterizuje významné znaky obratlovců ▪ Popíše vnější a vnitřní stavbu těla ryb, obojživelníků, plazů, ptáků a savců ▪ Popíše způsob rozmnožování jednotlivých skupin obratlovců ▪ Pozná naše nejznámější druhy obratlovců 	<p>Vývoj, vývin a systém živočichů</p> <p>Prvoci</p> <p>Žahavci</p> <p>Ploštěnci</p> <p>Hlísti</p> <p>Měkkýši</p> <p>Kroužkovci</p> <p>Členovci</p> <p>Strunatci, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci</p>	
--	--	--

7. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Uvede příklady ekosystémů přirozených a umělých a vysvětlí jejich základní odlišnosti ▪ Na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému ▪ vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam <ul style="list-style-type: none"> ▪ Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a Na mapě ukáže chráněná území ČR <ul style="list-style-type: none"> ▪ Uvede základní skupiny polních plodin, jejich význam a zástupce <ul style="list-style-type: none"> ▪ Vymenuje příklady ovoce pěstovaného v našich zahradách ▪ Uvede příklady hmyzu žijícího v sadech <ul style="list-style-type: none"> ▪ Roztřídí příklady zeleniny podle částí rostliny, pro kterou je pěstována ▪ Pozoruje a určuje plevely v zahradách 	<p>ZÁKLADY EKOLOGIE</p> <p><i>Organismy a prostředí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím ▪ populace, společenstva ▪ přirozené a umělé ekosystémy ▪ potravní řetězce ▪ rovnováha v ekosystému <p><i>Ochrana přírody a životního prostředí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ globální problémy a jejich řešení ▪ chráněná území <p>Ekosystém pole</p> <p>Sady a ovocné zahrady</p> <p>Zelinářské zahrady</p> <p>Okrasné zahrady</p>	<p><i>Průřezová témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Osobnostní a sociální výchova ▪ Osobnostní rozvoj ▪ Sociální rozvoj ▪ Morální rozvoj ▪ Multikulturní výchova ▪ Lidské vztahy ▪ Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech ▪ Environmentální výchova ▪ Mediální výchova ▪ Práce v realizačním týmu <p><i>Mezipředmětové vztahy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zeměpis ▪ Chemie ▪ Fyzika ▪ Svět práce ▪ Výchova ke zdraví ▪ Ekologie

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Objasní význam těchto druhotných ekosystémů a pojem cizokrajné rostliny ▪ Vyjádří význam sídlištní zeleně pro život města ▪ pozná naše nejnámější okrasné rostliny ▪ vyjádří význam sídlištní zeleně pro život města ▪ vysvětlí, co je to rumišťe ▪ charakterizuje organismy provázející člověka v jeho obydlí ▪ vysvětlí význam dodržování hygienických pravidel ▪ uvede příklady vnitřních a vnějších parazitů člověka a jejich způsoby života ▪ uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka ▪ vysvětlí, co je to infekce, epidemie a pandemie ▪ uvede příklady bakteriálních a virových onemocnění ▪ objasní význam očkování ▪ uvede a rozpozná nejčastěji pěstované rostliny a doma chované živočichy ▪ u vybraných druhů uvede zásady správné péče o ně ▪ třídí tyto organismy do taxonomických skupin (s pomocí klíčů, tabulek apod.) ▪ objasní, co je domestikace ▪ uvede druhy chovu domestikovaných živočichů ▪ zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka 	<p>Sídlištní zeleň</p> <p>Rumišťe a okraje cest</p> <p>Lidská sídla</p> <p>OBEČNÁ BIOLOGIE A GENETIKA</p> <p><i>Viry a bakterie</i></p> <p>organismy člověkem pěstované nebo chované</p> <p>hospodářsky významné organismy</p> <p>BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ</p> <p>Rozšíření, význam a ochrana živočichů</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ hospodářsky a epidemiologicky významné druhy ▪ péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva <p>projevy chování živočichů</p>	
---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> ▪ uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy ▪ zařadí plísně mezi houby ▪ vysvětlí, jaký vliv mohou mít plísně na člověka i ostatní živé organismy ▪ uvede kvasinky jako jednobuněčné houby a vysvětlí jejich význam pro člověka ▪ uvede příklady cizokrajných ekosystémů a charakterizuje podmínky v nich ▪ jmenuje organismy žijících v uvedených oblastech, jejich způsob života a jmenuje příklady plodin ▪ uvede příklady negativních vlivů člověka ▪ odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí ▪ rozliší základní projevy a podmínky života ▪ orientuje se v daném přehledu vývoje organismů ▪ diskutuje o názorech na vznik života ▪ vysvětlí podstatu nepohlavního a pohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti 	<p>BIOLOGIE HUB</p> <p><i>Houby bez plodnic</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ základní charakteristika ▪ pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy <p>cizokrajné ekosystémy</p> <p>OBEČNÁ BIOLOGIE A GENETIKA</p> <p><i>Vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ výživa ▪ dýchání ▪ růst ▪ rozmnožování ▪ vývin ▪ Reakce na podněty ▪ Názory na vznik života 	
--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> ▪ odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům ▪ vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin ▪ porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů ▪ popíše rozdíly mezi jednobuněčným a mnohobuněčným organismem ▪ popíše stavbu těla a způsob života vybraných živočichů jednotlivých skupin ▪ určuje významné zástupce jednotlivých skupin podle zjednodušených klíčů a atlasů ▪ aplikuje praktické metody poznávání přírody ▪ založí jednoduchý herbář 	<p>BIOLOGIE ROSTLIN</p> <p><i>Anatomie a morfologie rostlin</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) <p><i>Fyziologie rostlin</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu a rozmnožování <p>BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ</p> <p><i>Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Živočišná buňka ▪ Tkáně, orgány, orgánové soustavy ▪ Organismy jedno a mnohobuněčné ▪ Rozmnožování <p><i>vývoj, vývin a systém živočichů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ významní zástupci jednotlivých skupin ▪ živočichů (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci, strunatci) <p>PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY</p> <p><i>Praktické metody poznávání přírody</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zjednodušené určovací klíče a atlasy ▪ založení herbáře a sbírek 	
--	---	--

8. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Porovná základní vnější a vnitřní stavbu obratlovců a vysvětlí funkce orgánových soustav a jednotlivých orgánů ▪ Popíše rozmnožování obratlovců <ul style="list-style-type: none"> ▪ Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy ▪ Popíše hlavní části lidské kostry, jejich význam a spojení kostí ▪ Objasní připojení svalů ke kostře a princip pohybu ▪ Popíše oběhovou soustavu, srdce, složení krve a její funkce ▪ Uvede hlavní krevní skupiny a podíl J. Janského na jejich objevu 	<p>BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ</p> <p>Stavba těla obratlovců</p> <p>Stavba a funkce jednotlivých částí těla</p> <p>Živočišná buňka</p> <p>Tkáně</p> <p>Orgány</p> <p>Orgánové soustavy</p> <p>Rozmnožování</p> <p>BIOLOGIE ČLOVĚKA</p> <p>Anatomie a fyziologie</p> <p>Stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla</p> <p>Orgány</p> <p>Orgánové soustavy</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Opěrná ▪ Pohybová 	<p><i>Průřezová témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Osobnostní a sociální výchova ▪ Osobnostní rozvoj ▪ Sociální rozvoj ▪ Morální rozvoj ▪ Multikulturní výchova ▪ Lidské vztahy ▪ Environmentální výchova ▪ Mediální výchova ▪ Práce v realizačním týmu <p><i>Mezipředmětové vztahy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zeměpis ▪ Chemie ▪ Fyzika ▪ Svět práce ▪ Výchova ke zdraví ▪ Ekologie

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uvede funkci dýchací soustavy a popíše její stavbu ▪ Objasní základní fungování trávicí soustavy ▪ Popíše jednotlivé orgány trávicí soustavy ▪ Popíše vylučovací soustavu a objasní funkci ledvin ▪ Popíše mužské a ženské pohlavní orgány a jejich funkci ▪ Objasní hormonální řízení rozmnožování a menstruačního cyklu ▪ Objasní význam hormonů, uvede jejich příklady a místa jejich vytváření ▪ Vysvětlí význam nervového řízení a popíše neuron ▪ Vyjmenuje základní části nervové soustavy ▪ Vyloží význam míchy a mozku a rozliší jeho části ▪ Vyjmenuje lidské smysly a popíše jejich význam ▪ Objasní význam podmíněných reflexů a řeči ▪ Popíše nitroděložní vývoj člověka a porod ▪ Charakterizuje jednotlivé etapy lidského života ▪ Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka ▪ Objasní vznik a vývin nového jedince od početí až po stáří ▪ Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů ▪ Objasní funkci chromozómů ▪ Popíše vztah mezi vlastností organismu a vlohou 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Oběhová ▪ Dýchací ▪ Trávicí ▪ Vylučovací ▪ Rozmnožovací ▪ Řídící <p>Vyšší nervová činnost</p> <p>Fylogeneze a ontogeneze člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozmnožování člověka <p>OBEČNÁ BIOLOGIE A GENETIKA</p> <p>Dědičnost a proměnlivost organismů</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Podstata dědičnosti přenos dědičných informací, gen, křížení 	
--	---	--

<ul style="list-style-type: none">▪ Objasní jednoduché schéma přenosu vloh▪ Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby▪ Vysvětlí pojem epidemie, pandemie, kapénková infekce a vysvětlí, jakým způsobem před nemocemi chránit	<p>Nemoci, úrazy a prevence</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Příčiny a příznaky▪ Praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí▪ Závažná poranění a život ohrožující stavy▪ Epidemie	
---	--	--

9. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyjmenuje základní zemské sféry a vysvětlí pojem litosféra ▪ Charakterizuje nerosty a odliší je od hornin ▪ Objasní, jak vznikají ▪ Určuje a rozlišuje vlastnosti, popíše význam a využití některých zástupců ▪ Seznámí se se základními principy krystalografie ▪ Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek ▪ Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody ▪ Charakterizuje protichůdnost vnějších a vnitřních geologických dějů ▪ Vyloží vlastnosti půdy, její složení a význam ▪ Charakterizuje jednotlivé geologické éry a vývoj života v nich ▪ Objasní základy vývojové teorie 	<p>NEŽIVÁ PŘÍRODA</p> <p><i>Země</i></p> <p>Vznik a stavba Země</p> <p><i>Nerosty a horniny</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Vznik ▪ Vlastnosti ▪ Kvalitativní třídění ▪ Praktický význam a využití zástupců ▪ Určování jejich vzorků <p><i>Vnější a vnitřní geologické procesy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Příčiny a důsledky <p><i>Půdy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Složení ▪ Vlastnosti a význam půdy <p><i>Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Geologické změny ▪ Vznik života 	<p><i>Průřezová témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Osobnostní a sociální výchova ▪ Osobnostní rozvoj ▪ Sociální rozvoj ▪ Morální rozvoj ▪ Multikulturní výchova ▪ Lidské vztahy ▪ Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech ▪ Environmentální výchova ▪ Mediální výchova ▪ Práce v realizačním týmu <p><i>Mezipředmětové vztahy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zeměpis ▪ Chemie ▪ Fyzika ▪ Ekologie

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uvede různé doklady vývojové teorie ▪ Charakterizuje biologický a společenský vývoj člověka ▪ Popíše rozložení vody na zemi a zapojení života do oběhu vody ▪ Vyloží význam minerálních vod a zásady pro jejich používání ▪ Uvede význam jednotlivých vrstev atmosféry pro život ▪ Objasní vlivy organismů (fotosyntézy a dýchání) na složení atmosféry ▪ Vyloží vlivy fosilních paliv na skleníkový jev ▪ Objasní vlivy okyselování prostředí na organismy a na člověka ▪ Vysvětlí příčinu a důsledky inverze a uvede zásady chování při smogové situaci ▪ Uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí <i>Podnebí a počasí ve vztahu k životu</i> ▪ Význam vody a teploty prostředí pro život ▪ Ochrana a využití přírodních zdrojů ▪ Význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život ▪ Vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka <i>Mimořádné události způsobené přírodními vlivy</i> ▪ Příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy ▪ Nejčastěji mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi 	
--	--	--

5.15. Zeměpis

Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**

Vzdělávací obor: **Zeměpis**

Předmět: **Zeměpis**

5.15.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Zeměpis** vznikl ze vzdělávacího oboru **Zeměpis** vzdělávací oblasti **Člověk a příroda**.

Integruje tato průřezová témata:

1. Osobnostní a sociální výchova (2. stupeň)
2. Výchova demokratického občana (2. stupeň)
3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (2. stupeň)
4. Multikulturní výchova (2. stupeň)
5. Environmentální výchova (2. stupeň)

5.15.2. Časové vymezení předmětu

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem	6.	7.	8.	9.	celkem
	-	-	-	-	-	-	2	1+1	1	1+1	7

Časové posílení předmětu:

Na 2. stupni je předmět posílen v 7. a 9. ročníku o jednu hodinu z důvodu velkého rozsahu učiva o Americe, Asii a České republice.

5.15.3. Formy realizace vyučovacího předmětu

- vyučovací hodina ve třídě
- návštěva knihovny, divadla, kina
- vyučovací hodina v počítačové učebně nebo použití tabletu
- referáty
- videoprogramy
- přednášky
- exkurze

5.15.4. Výchovné a vzdělávací strategie

Předmět: Zeměpis

2. stupeň
1. Kompetence k učení
<ul style="list-style-type: none"> • porozumět práci s textem, mapou • vyhledávat informace • uvádět věci do souvislostí
2. Kompetence k řešení problému
<ul style="list-style-type: none"> • motivovat k řešení problémů • snažit se o řešení úloh z praktického života
3. Kompetence komunikativní
<ul style="list-style-type: none"> • naučit dobře formulovat a vyjadřovat svoje myšlenky • vhodně reagovat na projevy druhých • respektovat společně dohodnutá pravidla chování
4. Kompetence sociální a personální
<ul style="list-style-type: none"> • učit základy práce ve skupině • využít i pomoc při učení • respektovat názor druhých
5. Kompetence občanské
<ul style="list-style-type: none"> • odpovídat za svoje okolí, pracovní prostředí, přírodu • pozitivně působit na své spolužáky • ekologicky chápat a jednat
6. Kompetence pracovní
<ul style="list-style-type: none"> • podporovat odpovědnost za svoje pracovní výsledky • dbát na ochranu životního prostředí
7. Kompetence digitální
<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při činnostech s digitalizovanými geoinformačními zdroji, prameny a programy; • seznamujeme žáky s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými geografickými reáliemi; • klademe důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků a na jejich odpovědné chování a jednání v digitálním světě

5.15.5. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Zeměpis vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda a je tvořen obsahem vzdělávacího oboru Zeměpis (Geografie). Navazuje na vzdělávací oblast 1. stupně Člověk a jeho svět a je realizován na 2.stupni základní školy. Vede k naplnění očekávaných výstupů RVP ZV a jsou v něm také začleněny tematické okruhy průřezových témat. Vyučovací předmět Zeměpis vede a směřuje žáky k:

- osvojování vědomostí o Zemi jako vesmírném tělese
- pochopení základních geografických a kartografických pojmů
- aktivní práci s geografickými informačními technologiemi, mapami, glóbusy a jejich měřítka
- seznámení s krajinnou sférou, jejími hlavními složkami a k pochopení vztahů, které v krajinné sféře existují
- orientaci na mapě světa a určení jednotlivých světadílů, oceánů a makroregionů
- zaměřování na významné státy, jejich politické zřízení, hospodářský a kulturní význam v rámci jejich postavení v celosvětovém měřítku
- k většímu prohloubení znalostí o Evropě, České republice, místním regionu a blízkému okolí
- vzájemné interakci mezi společnostmi a přírodním prostředím, čímž se zabývá oblast socioekonomické geografie neboli sociální geografie
- závislosti člověka na přírodních zdrojích a vlivu lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví
- aplikaci geografických poznatků v praktickém životě s touhou poznávat svět a tím obohacovat svůj život

5.15.6. Očekávané výstupy – 2. stupeň

Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie

žák

- organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů
- používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii
- uvede příklady užití geoinformačních technologií v geografii i v běžném životě;
- hodnotí význam navigačních přístrojů a aplikací pro orientaci na Zemi v rámci života lidí, uvádí konkrétní příklady jejich využití;
- využívá vybraný geografický informační systém pro znázorňování a hodnocení vybraných složek přírodního obrazu planety Země;
- rozliší na příkladech rozdíl mezi digitální a analogovou mapou, uvede výhody a nevýhody jednotlivých druhů

Přírodní obraz Země

žák

- prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů
- rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu
- porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost

Regiony světa

žák

- lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny
- porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států
- zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich

Společenské a hospodářské prostředí

žák

- posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace
- posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel
- zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje
- porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit

- porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků
- lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech

Životní prostředí

žák

- porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny
- uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)
- uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

Česká republika

žák

- vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy
- hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu
- hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu
- lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit
- uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států

Terénní geografická výuka, praxe a aplikace

žák

- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
- aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny
- uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech

5.15.7. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících

6. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p><i>žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů ▪ uvede příklady užití geoinformačních technologií v geografii i v běžném životě; ▪ hodnotí význam navigačních přístrojů a aplikací pro orientaci na Zemi v rámci života lidí, uvádí konkrétní příklady jejich využití; ▪ využívá vybraný geografický informační systém pro znázorňování a hodnocení vybraných složek přírodního obrazu planety Země; ▪ rozliší na příkladech rozdíl mezi digitální a analogovou mapou, uvede výhody a nevýhody jednotlivých druhů ▪ organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů 	<p><i>Země jako vesmírné těleso</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Vesmír</i> ▪ <i>Sluneční soustava a Slunce</i> ▪ <i>Planeta a tvar Země</i> ▪ <i>Měsíc</i> ▪ <i>Čas na Zemi</i> <p><i>Mapy</i></p> <p><i>Přírodní sféry Země</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Krajina a krajinná sféra</i> ▪ <i>Litosféra</i> ▪ <i>Atmosféra</i> 	<p><i>Průřezová témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Osobnostní a sociální výchova</i> <ul style="list-style-type: none"> - Osobnostní rozvoj - Sociální rozvoj - Morální rozvoj ▪ <i>Výchova demokratického občana</i> <ul style="list-style-type: none"> - občas, občanská společnost a škola a stát - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování ▪ <i>Multikulturní výchova</i> <ul style="list-style-type: none"> - kulturní diference - lidské vztahy - etnický původ - multikultura ▪ <i>Environmentální výchova</i> <ul style="list-style-type: none"> - ekosystémy a základní podmínky života

<ul style="list-style-type: none"> ▪ používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii ▪ rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu ▪ porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost ▪ porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin ▪ uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) ▪ uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí ▪ lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny ▪ porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Hydrosféra</i> ▪ <i>Pedosféra</i> ▪ <i>Biosféra</i> <p><i>Regionální geografie světa</i></p> <p><i>Afrika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ přírodní poměry ▪ obyvatelstvo ▪ hospodářství ▪ regiony: Severní Afrika, Sahel, Střední Afrika, Východní Afrika, Jižní Afrika <p><i>Antarktida a Arktida</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ přírodní poměry ▪ obyvatelstvo ▪ hospodářství 	<ul style="list-style-type: none"> - lidské aktivity a problémy životního prostředí <p><i>Mezipředmětové vztahy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Fyzika, Matematika, Chemie, Dějepis, Přírodopis, Výchova k občanství a Výchova ke zdraví, Informatika <p><i>Pomůcky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ atlasy, nástěnné mapy, učebnice a pracovní sešity, pracovní listy, nástěnné demonstrační obrazy, tablety, počítače
---	--	---

<p>oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států</p> <ul style="list-style-type: none">▪ zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich		
---	--	--

7. a 8. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny ▪ porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států ▪ zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich 	<p><i>Regionální geografie světa (7. ročník)</i></p> <p><i>Amerika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ přírodní poměry ▪ obyvatelstvo ▪ hospodářství ▪ regiony: Kanada Spojené státy Americké Střední Amerika – pevninské a ostrovní státy Jižní Amerika – Andské státy, Brazílie a okolní státy, Země jižního cípu <p><i>Asie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ přírodní poměry ▪ obyvatelstvo ▪ hospodářství ▪ regiony: Střední Asie, Východní Asie, Jihovýchodní Asie, Jižní Asie, Jihozápadní Asie, Zakavkazsko <p><i>Austrálie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ přírodní poměry – poloha, povrch, vodstvo, podnebí, přírodní krajiny, 	<p><i>Průřezová témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Osobnostní a sociální výchova</i> <ul style="list-style-type: none"> - Osobnostní rozvoj - Sociální rozvoj - Morální rozvoj ▪ <i>Výchova demokratického občana</i> <ul style="list-style-type: none"> - občas, občanská společnost a škola a stát - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování ▪ <i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</i> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané ▪ <i>Multikulturní výchova</i> <ul style="list-style-type: none"> - kulturní diference - lidské vztahy - etnický původ - multikultura

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ obyvatelstvo – objevování kontinentu, složení obyvatelstva, kultura, jazyky a náboženství ▪ hospodářství – zemědělství, průmysl, nerostné suroviny a služby ▪ regiony Austrálie a Oceánie <p><i>Regionální geografie světa (8. ročník)</i></p> <p><i>Evropa</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ přírodní poměry ▪ obyvatelstvo ▪ hospodářství ▪ regiony: Střední Evropa, Severní Evropa, Západní Evropa, Jižní Evropa, Jihovýchodní Evropa, Východní Evropa 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Environmentální výchova</i> <ul style="list-style-type: none"> - ekosystémy a základní podmínky života - lidské aktivity a problémy životního prostředí <p><i>Mezipředmětové vztahy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Fyzika, Matematika, Dějepis, Přírodopis, Výchova k občanství a Výchova ke zdraví, Informatika <p><i>Pomůcky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - atlasy, nástěnné mapy, učebnice a pracovní sešity, pracovní listy, nástěnné demonstrační obrazy, tablety, počítače
--	--	--

9. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy ▪ hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům ▪ hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu ▪ lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit ▪ uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států ▪ posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace 	<p><i>Česká republika</i> <i>Poloha a přírodní podmínky</i></p> <p><i>Obyvatelstvo</i></p> <p><i>Hospodářství</i></p> <p><i>Kraje České republiky – územní jednotky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Hlavní město Praha • Středočeský kraj • Jihočeský kraj • Plzeňský kraj • Karlovarský kraj • Ústecký kraj • Liberecký kraj • Královehradecký kraj • Pardubický kraj • Kraj Vysočina • Jihomoravský kraj • Olomoucký kraj 	<p><i>Průřezová témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Osobnostní a sociální výchova</i> <ul style="list-style-type: none"> - Osobnostní rozvoj - Sociální rozvoj - Morální rozvoj ▪ <i>Výchova demokratického občana</i> <ul style="list-style-type: none"> - občas, občanská společnost a škola a stát - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování ▪ <i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</i> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané ▪ <i>Multikulturní výchova</i> <ul style="list-style-type: none"> - kulturní diference - lidské vztahy - etnický původ - multikultura

<ul style="list-style-type: none"> ▪ posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel ▪ zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje ▪ porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit ▪ porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků ▪ lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech ▪ uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí ▪ ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu ▪ aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny ▪ uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech 	<ul style="list-style-type: none"> • Zlínský kraj • Moravskoslezský kraj <p><i>Místní region</i></p> <p><i>Politický zeměpis</i></p> <p><i>Obyvatelstvo světa</i></p> <p><i>Světové hospodářství</i></p> <p><i>Životní prostředí</i></p> <p><i>Komplexní geografické exkurze</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Environmentální výchova</i> <ul style="list-style-type: none"> - ekosystémy a základní podmínky života - lidské aktivity a problémy životního prostředí <p><i>Mezipředmětové vztahy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Fyzika, Matematika, Dějepis, Přírodopis, Výchova k občanství a Výchova ke zdraví, Informatika <p><i>Pomůcky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - atlasy, nástěnné mapy, učebnice a pracovní sešity, pracovní listy, nástěnné demonstrační obrazy, tablety, počítače
---	--	--

5.16. Hudební výchova

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**

Vzdělávací obor: **Hudební výchova**

Předmět: **Hudební výchova**

5.16.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Hudební výchova** vznikl ze vzdělávacího oboru **Hudební výchova** vzdělávací oblasti **Umění a kultura**.

Integruje tato průřezová témata:

1. Osobnostní a sociální výchova (1. a 2. stupeň)
3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (2. stupeň)
4. Multikulturní výchova (2. stupeň)
6. Mediální výchova (2. stupeň)

5.16.2. Časové vymezení předmětu

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem	6.	7.	8.	9.	celkem
	1	1	1	1	1	5	1	1	1	1	4

Časové posílení předmětu:

Předmět není posílen.

5.16.3. Formy realizace vyučovacího předmětu

- vyučovací hodina v běžné třídě nebo v odborné učebně hudební výchovy s využitím dostupných digitálních technologií a dostupných hudebních nástrojů (melodických, rytmických i elektronických)
- návštěva koncertu, hudebního filmu či tanečního představení – dle aktuální nabídky a možností školy
- případné vystupování žáků na školních i mimoškolních akcích
- účast nadaných žáků v hudebních soutěžích (v případě zájmu a s ohledem na možnosti učitele a školy)

5.16.4. Výchovné a vzdělávací strategie

Předmět: Hudební výchova

1. stupeň	2. stupeň
1. Kompetence k učení	
<p>učíme žáky</p> <ul style="list-style-type: none"> • správným pěveckým návykům • orientovat se v notovém zápisu písně • soustředěně poslouchat krátkou hudební ukázkou na CD ... • porozumět používaným hudebním pojmům 	<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjet všestrannou hudebnost a pěstovat kladný vztah k hudbě • vyhledávat, třídit informace a vhodným způsobem je prezentovat, využívat dostupné digitální technologie... • poslouchat hudební dílo soustředěně, učit se jej chápat v kontextu doby, života skladatele apod. • operovat s hudebními pojmy a znaky, číst a používat vybrané záznamy hudby • rozeznat a zařadit hudební nástroje
2. Kompetence k řešení problému	
<p>učíme žáky</p> <ul style="list-style-type: none"> • řešit hudební hádanky, křížovky, doplňovačky ... • vymyslet pohybový doprovod písně, (skladby) • uvědomovat si, že lidé mohou stejný poslech vnímat různě 	<ul style="list-style-type: none"> • řešit drobné hudební úkoly, např. doprovody písní, hudební appky, gestem a pohybem vyjádřit znějící hudbu, otextovat krátkou melodii ... • zpracovat a prezentovat referát • respektovat hudební vkus druhých • vytvářet vlastní hudební preference • být tolerantní a uvážlivý při hodnocení hudebních výstupů druhých i při hodnocení umění obecně
3. Kompetence komunikativní	
<p>učíme žáky</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyjadřovat své pocity, náladu, ... • naslouchat spolužákovi • spolupracovat při řešení úkolu • navazovat plynule na zpěv jiné skupiny • zpívat jen část písně a po chvíli pokračovat ve zpěvu 	<ul style="list-style-type: none"> • uvědomovat si své emoce, vyjadřovat je, sdílet • používat a oceňovat kultivovaný hlasový projev při hudebních i nehudebních aktivitách • domluvit se a spolupracovat v týmu • rozvíjet hudební dovednosti a návyky při společném zpěvu, nástrojové hře i pohybových aktivitách

4. Kompetence sociální a personální	
učíme žáky <ul style="list-style-type: none"> • pracovat v různorodé skupině • snažit se hodnotit výkon spolužáka, skupiny nebo svůj, respektovat rozdíly mezi žáky • reagovat na pokyny učitele, dodržovat dohodnutá pravidla • chovat se správně na koncertu nebo jiném hudebním představení předávat (poskytovat) vlastní zkušenosti a také je přijímat 	<ul style="list-style-type: none"> • spoluutvářet tvůrčí a přátelskou atmosféru • pracovat dle pokynů a domluvených pravidel, individuálně i ve skupině • dodržovat základní vzorce společenského chování (běžná hodina i kulturní akce) • zhodnotit vlastní i spolužákův výkon, tolerovat rozdílnou kvalitu hudebních dovedností i znalostí • posilovat sebedůvěru ve vlastní hudební schopnosti a dovednosti • podporovat se a pomáhat si • ocenit vedení zkušenějšími, přijmout jejich názor (asertivita)
5. Kompetence občanské	
učíme žáky <ul style="list-style-type: none"> • snažit se pochopit hudební dílo • zapojovat se do různých hudebních aktivit (soutěží) • seznamovat se s tradicí a historií české hudby • poznávat vybrané osobnosti české a světové hudby 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenit kulturní tradice české hudby a umění, včetně děl světového repertoáru • chápat hudební umění jako neoddělitelnou součást naší historie • podnítit u žáků potřebu kulturního zážitku • spoluvytvářet kulturní akce (hudební vystoupení, např. vánoční zpívání...)
6. Kompetence pracovní	
učíme žáky <ul style="list-style-type: none"> • mít radost ze zpěvu, hry, tance, poslechu... • poznávat hudební nástroje • hrát na jednoduché hudební nástroje 	<ul style="list-style-type: none"> • hrát správně na hudební nástroje, zvolit vhodný doprovodný nástroj • pociťovat uspokojení při zpěvu, hře i pohybových aktivitách • vnímat hudbu jako prostředek motivace k dalším pracovním činnostem • plnit si své povinnosti (vypracovat referát/projekt, nosit hudební portfolio)

7. Kompetence digitální	
učíme žáky <ul style="list-style-type: none"> • ovládat běžně dostupná digitální zařízení, využívat je při učení 	<ul style="list-style-type: none"> • využívat smysluplně dostupné elektronické hudební nástroje, digitální aplikace, dostupné programy pro případnou reprodukční i produkční tvorbu • zaznamenat, přenášet a následně i prezentovat hudbu, hudební projekty, využívat dostupné digitálních technologie a uplatňovat je při sebe prezentaci • respektovat autorská práva při vyhledávání a sdílení hudebních děl, uměleckých zdrojů

5.16.5. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Hudební výchova pěstuje u žáků kladný vztah k hudbě a hudebnímu umění. Tento předmět přirozeně rozvíjí hudební schopnosti, podílí se na celkovém formování osobnosti, kultivuje estetické cítění a společenské vystupování žáků. Hudební výchova je založena na emocionálním prožívání učiva a na aktivní účasti dětí během vokálních, instrumentálních, poslechových, hudebně-pohybových i pohybově-relaxačních činností. Každý jednotlivý žák by se měl v rámci výše uvedených činností určitou měrou realizovat, tímto posilovat své zdravé sebevědomí a kladný postoj k hudbě.

Vzdělávacím obsahem předmětu je celkový rozvoj rytmického, melodického a harmonického cítění. Během výše vyjmenovaných činností se pěstují a upevňují tyto základní dovednosti – intonační, instrumentální, poslechové, hudebně-pohybové. Součástí kultivace osobnosti žáka je přiblížení základů dějin – české a světové hudby, umělé i nonumělé hudby, včetně základů hudební nauky a seznámení se s rozličnými druhy tanců.

Během hodin hudební výchovy by měli žáci získat nejen poučení, ale především dosahovat pocitu radosti a uspokojení z vlastního i cizího hudebního projevu. Důležité je posilování kulturní tolerance vůči okolnímu světu. Ve výuce se zohledňuje možná momentální indispozice a individualita žáka. Zároveň by měli být podchyceni a rozvíjeni talentovaní žáci, a to dle možností učitele a školy.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu hudební výchova na 2. stupni navazuje na vzdělávací obsah předmětu na 1. stupni. Rozsah učiva a jeho hloubka v rámci všech činností se na 1. a 2. stupni liší a reflektuje celkovou zralost žáků, dosavadní hudební znalosti, dovednosti i osobnost učitele.

Hudba je lék, tak by se ji měli žáci s pomocí učitele naučit přijímat a ideálně sami interpretovat!

5.16.6. Očekávané výstupy – 1. stupeň

1. období

žák

- zpívá v jednohlase
- rytmizuje a melodizuje jednoduché texty
- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

2. období

žák

- zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti
- realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not
- využívá hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní
- rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby
- realizuje jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace
- rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků
- ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace

5.16.7. Očekávané výstupy – 2. stupeň

žák

- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách, tyto aktivity případně zaznamenává
- uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase
- reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace
- rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě
- orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku
- zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období
- vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění
- dokáže využít možnosti, které mu dávají multimédia a digitální prostředí, přiměřeně věku a IT dovednostem

5.16.8. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících

1. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ dbá na správné dýchání, provádí dechová a hlasová cvičení ▪ rozlišuje krátké a dlouhé tóny ▪ vytleskává rytmus ▪ využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře ▪ umí pojmenovat dřívka, triangl, bubínek, činelky ▪ dbá na správné držení těla ▪ reaguje pohybem na hudbu (chůze, pochod) ▪ vyjadřuje pohybem směr melodie ▪ rozezná tóny a zvuky ▪ pozná některé hudební nástroje (dle výběru učitele) 	<p><i>Vokální činnosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pěvecký a mluvní projev (dýchání, výslovnost a hlasová hygiena) ▪ hudební rytmus (písňe ve 2/4 taktu) ▪ vokální improvizace (hudební hry: otázka – odpověď, ozvěna) <p><i>Instrumentální činnost</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ hra na jednoduché hudební nástroje ▪ rytmizace a hudební hry <p><i>Hudebně pohybové činnosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ taktování a pohybový doprovod znějící hudby (dvoudobý takt, taneční hry se zpěvem) ▪ orientace v prostoru (pohybová paměť) <p><i>Poslechové činnosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ kvalita tónů (délka, síla, výška) ▪ hudební výrazové prostředky (pohyb melodie – melodie vzestupná a sestupná) ▪ hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj 	<p><i>Průřezová témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Osobnostní a sociální výchova:</i> psychohygiena kreativita poznávání lidí mezilidské vztahy komunikace kooperace <p><i>Mezipředmětové vztahy</i> vzdělávací obsah vyučovacího předmětu hudební výchova se prolíná do ostatních vyučovacích předmětů</p> <p><i>Pomůcky</i> Digitálně-multimediální technika dle výběru učitele, jednoduché hudební nástroje</p>

2. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ umí zazpívat probírané písně a vytleskat u nich rytmus ▪ rozlišuje melodii stoupavou a klesavou, rytmus pomalý a rychlý ▪ se seznamuje s pojmy notová osnova, noty, houslový klíč, pomlky a takty ▪ dokáže doprovodit písně na jednoduché hudební nástroje ▪ pozná předeheru a dohru ▪ se snaží pohybově vyjádřit hudbu a zpěv ▪ vytleskává a pochoduje do rytmu ▪ vyjadřuje pohybem tempo a směr melodie 	<p><i>Vokální činnost</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, dynamicky odlišný zpěv, hlasová hygiena) ▪ hudební rytmus (písně ve 2/4 a 3/4 taktu) <p><i>Instrumentální činnost</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ hra na jednoduché nástroje <p><i>Hudebně pohybové činnosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ taktování, pohybový doprovod znějící hudby (dvoudobý takt) ▪ pohybové vyjádření hudby (pantomima, improvizace) <p><i>Poslechové činnosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ kvalita tónů (délka, síla, výška) ▪ rozlišení tón - akord ▪ hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj 	<p><i>Průřezová témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Osobnostní a sociální výchova:</i> psychohygiena kreativita poznávání lidí mezilidské vztahy komunikace kooperace <p><i>Mezipředmětové vztahy</i> vzdělávací obsah vyučovacího předmětu hudební výchova se prolíná do ostatních vyučovacích předmětů</p> <p><i>Poznámky</i> <i>Pomůcky</i> Digitálně-multimediální technika dle výběru učitele, jednoduché hudební nástroje</p>

3. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase ▪ ve skupině taktuje a vytleskává dvoučtvrteční a tříčtvrteční takt ▪ rozlišuje notu čtvrtovou, půlovou, celou ▪ zpívá naučené písně ▪ se seznamuje s pojmy notová osnova, noty, houslový klíč, pomlky a takty <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozpozná některé hudební nástroje ▪ tvoří doprovod melodie pomocí jednoduchých hudebních nástrojů <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje rytmus dvoudobého a třídobého taktu ▪ vyjadřuje pohybem směr, tempo a dynamiku melodie <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje jednotlivé kvality tónů ▪ rozpozná výrazné tempové a dynamické změny ve znějící hudbě ▪ poslechem rozezná vybrané hudební nástroje ▪ odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální 	<p><i>Vokální činnost</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, dynamicky odlišný zpěv, hlasová hygiena) ▪ hudební rytmus (písně ve 2/4 a 3/4 taktu) ▪ intonace a vokální improvizace (hudební hry otázka – odpověď, ozvěna) <p><i>Instrumentální činnost</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ hra na jednoduché nástroje ▪ rytmizace a hudební hry <p><i>Hudebně pohybové činnosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ taktování, pohybový doprovod znějící hudby (dvoudobý a třídobý takt, taneční hry se zpěvem) ▪ pohybové vyjádření hudby ▪ orientace v prostoru (reprodukce pohybu při pohybových hrách) <p><i>Poslechové činnosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ kvalita tónů (délka, síla, výška) ▪ vztahy tón x akord ▪ hudebně výrazové prostředky a hudební prvky (rytmus, pohyb melodie, rytmické změny) ▪ hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj 	<p><i>Průřezová témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Osobnostní a sociální výchova:</i> psychohygiena kreativita poznávání lidí mezilidské vztahy komunikace kooperace <p><i>Mezipředmětové vztahy</i> vzdělávací obsah vyučovacího předmětu hudební výchova se prolíná do ostatních vyučovacích předmětů</p> <p><i>Pomůcky</i> multimediální technika dle výběru učitele, jednoduché hudební nástroje</p>

4. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v durových i mollových tóninách ▪ realizuje se podle svých schopností zpěvem, tancem či hrou jednoduchou melodií ▪ rozpozná hudební formu jednoduché skladby ▪ rozlišuje notu celou, čtvrtovou, půlovou a osminovou ▪ pozná notovou osnovu, houslový klíč, noty, pomlky a takty ▪ rozliší durovou a mollovou melodií ▪ rozpozná nejznámější hudební nástroje ▪ využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře ▪ pohybově či taktováním znázorní dvoučtvrteční a tříčtvrteční takt ▪ vyjádří pohybově, rytmus dvoudobý a třídobý 	<p><i>Vokální činnosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pěvecký a mluvní projev – dýchání, hlasová hygiena, přenášení slyšených tónů do hlasové podoby ▪ kánon ▪ realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu ▪ záznam vokální hudby (nota jako znak pro délku a výšku tónu, zápis melodie jednoduché písně) <p><i>Instrumentální činnosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ hra na jednoduché hudební nástroje ▪ rytmizace, melodické improvizace, doprovodné činnosti, hudební hry <p><i>Hudebně pohybové činnosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pohybový doprovod, taktování, vyjádření charakteru hudby a vlastního zážitku pohybem ▪ pohybová improvizace a pantomima, jednoduché taneční rytmy ▪ pohybová orientace při hrách a jednoduchém tanci 	<p><i>Průřezová témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Osobnostní a sociální výchova:</i> psychohygiena kreativita poznávání lidí mezilidské vztahy komunikace kooperace <p><i>Mezipředmětové vztahy</i> vzdělávací obsah vyučovacího předmětu hudební výchova se prolíná do ostatních vyučovacích předmětů</p> <p><i>Pomůcky</i> digitálně-multimediální technika dle výběru učitele, jednoduché hudební nástroje</p> <p><i>Poznámky</i> návštěva zajímavých hudebních vystoupení na dostupných scénách</p>

<ul style="list-style-type: none">▪ rozlišuje poslechem kvality tónů, tempové a dynamické změny melodie	<p><i>Poslechové činnosti</i></p> <ul style="list-style-type: none">▪ kvality tónů – délka, výška, síla, barva▪ vztahy mezi tóny pátého, třetího a prvního stupně▪ hudebně výrazové prostředky, rytmus a jeho změny, melodie a její pohyb, harmonie,▪ hudba vokální a instrumentální, různé hudební styly a nejznámější hudební žánry	podle aktuální nabídky a uvážení učitele
---	--	--

5. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlasé a jednoduchém dvojhlasé v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti ▪ realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodem, jednoduchou melodií) ▪ v rámci svých individuálních dispozic provádí jednoduché vokální improvizace ▪ při rytmicí a melodizaci tvořivě obměňuje jednoduché hudební motivy ▪ rozlišuje notu celou, čtvrtovou, půlovou a osminovou ▪ graficky, například linkou zachytí melodii písně <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozpozná základní hudební nástroje ▪ využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností hudební nástroje k doprovodné hře a reprodukci jednoduchých hudebních motivů <ul style="list-style-type: none"> ▪ ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace 	<p><i>Vokální činnosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pěvecké dovednosti - dýchání, hlasová hygiena, nasazení a tvorba tónů, rozšiřování hlasového rozsahu a využívání těchto dovedností při společných vokálních aktivitách ▪ hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu ▪ jednoduchý kánon ▪ intonace, vokální ozvěna, improvizace na dané téma <p><i>Instrumentální činnosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ hra na hudební nástroje ▪ melodizace, rytmicí a hudební improvizace ke zpívaným písním <p><i>Hudebně pohybové činnosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pohybový doprovod znějící hudby v dvoudobém, třídobém a čtyřdobém taktu, jednoduché taneční hry se zpěvem 	<p><i>Průřezová témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Osobnostní a sociální výchova:</i> psychohygiena kreativita poznávání lidí mezilidské vztahy komunikace kooperace <p><i>Mezipředmětové vztahy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vzdělávací obsah vyučovacího předmětu hudební výchova se prolíná do ostatních vyučovacích předmětů <p><i>Pomůcky</i></p> <p>digitálně-multimediální technika dle výběru učitele, jednoduché hudební nástroje</p> <p><i>Poznámky</i></p> <p>návštěva zajímavých hudebních vystoupení na dostupných scénách podle aktuální nabídky a uvážení učitele</p>

<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozliší pohybově rytmus dvoudobý a třídobý ▪ rozpozná v proudu znějící hudby hudební nástroje, některé hudební výrazové prostředky a upozorní na zřetelné tempové, dynamické a harmonické změny ▪ rozliší poslechem základní hudební styly a žánry rozpozná písňovou formu, rondo, variace ▪ slovně interpretuje poslouchanou hudbu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pohybové vyjádření hudby, lidové tance, pantomima a pohybová improvizace ▪ taneční orientace v prostoru, pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby <i>Poslechové činnosti</i> ▪ kvality tónů – délka, výška, síla, barva ▪ vztahy mezi tóny (akord, souzvuk, melodický rozklad) ▪ méně známé hudební nástroje, melodie, harmonie, kontrast a gradace, změny v hudebním proudu ▪ základní hudební styly a žánry 	
--	--	--

6. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ uplatňuje získané vědomosti, dovednosti a návyky při zpěvu i v mluvním projevu ▪ zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase, popřípadě ve dvojhlasě ▪ ohodnotí vokální projev druhého i svůj vlastní, ocení jeho kvality ▪ pozná tónorod písně (dur/moll) ▪ rozezná 2/4, 3/4 a 4/4 takt, rytmizuje hrou na tělo ▪ zpívá dle notového zápisu, nápodobou zpěvu učitele ▪ reprodukuje dle svých schopností drobné motivy ▪ zahraje na základě svých individuálních schopností a dovedností, motivy, témata, části skladeb 	<p><i>Vokální činnosti:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pěvecký a mluvný projev (držení těla, správné dýchání, nasazení tónu, pravidla hlasové hygieny, částečná náprava hlasové nedostatečnosti, artikulace, deklamace) ▪ jednohlasý a dvojhlasý zpěv (vybrané lidové a umělé písně různých stylů a žánrů, včetně vybraného dětského repertoáru) ▪ vánoční písně a koledy ▪ hymna České republiky ▪ intonace a vokální improvizace – diatonika dur a moll, tónorod, solmizace ▪ hudební rytmus – takt, metrum, těžká doba, taktování (2/4, 3/4, 4/4 takt) ▪ orientace v notovém záznamu (zpěv s oporou o notový zápis, imitací) ▪ rozvoj hudebního sluchu a představivosti (reprodukce tónů a melodií) <p><i>Instrumentální činnosti:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ hra na hudební nástroje (nástrojová reprodukce motivů a témat, hra doprovodů s využitím dostupných nástrojů Orffova instrumentáře, boomwhackers, keybordů ...) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Osobnostní a sociální výchova:</i> rozvoj schopností poznávání, seberegulace, sebepoznání, komunikace, psychohygieny, kreativita, kooperace, mezilidské vztahy, morální rozvoj ▪ <i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:</i> Objevujeme Evropu a svět, Evropa a svět nás zajímá ▪ <i>Mediální výchova:</i> kritické vnímání mediálních sdělení (hudba a reklama, hudba ve filmu, počítačových hrách) ▪ <i>Multikulturní výchova:</i> multikulturalita ▪ <i>Mezipředmětové vztahy:</i> D, Čj, Vko, VkZ, Tv, Z ▪ <i>Pomůcky:</i> ▪ vybavení odborné učebny hudební výchovy (dostupné melodické, rytmické a elektronické hudební nástroje,

<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozezná základní rytmické hodnoty, vyjmenuje názvy tónů c1 -h1 a orientuje se v notovém zápisu, případně v jiném zjednodušeném zápisu ▪ vytváří na základě hudebních dispozic jednoduché doprovody a improvizace ▪ rozpozná některé z vybraných tanců, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě ▪ využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při reprodukčních a produkčních hudebních aktivitách ▪ orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vybraná hudební díla české a světové hudební literatury období romantismu ▪ hra s pomocí záznamu hudby- noty, rytmická linka, zjednodušené způsoby záznamu hudby (grafická schémata), dostupné notační programy ▪ tvorba doprovodů – předehra, mezihra, dohra ▪ vyjádření hudebních i nehudebních představ s pomocí nástroje (improvizace) <i>Hudebně-pohybové činnosti:</i> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pohybový doprovod znějící hudby (taktování, hra na tělo, vybrané lidové a společenské tance období romantismu, např: polka, polonéza, valčík, vlastní pohybové ztvárnění) ▪ pohybové vyjádření hudby a sémantika díla (pantomima, improvizace) ▪ orientace v prostoru (pohybové hry...) ▪ pohybové reakce na změny v proudu hudby <i>Vokální, Instrumentální, Hudebně-pohybové činnosti</i> <i>Poslechové činnosti:</i> <ul style="list-style-type: none"> ▪ analýza hudební skladby (hudebně výrazové prostředky, sémantické prvky ve skladbě – zvukomalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost formy) 	<p>včetně dostupných digitálních technologií)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Poznámky: návštěva hudebně-kulturních akcí
---	---	--

<ul style="list-style-type: none">▪ sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat, eventuálně vizuálně vyhledat▪ vyhledává a uvědomuje si souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění▪ zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období▪ jednoduše charakterizuje vybrané hudební druhy a formy▪ vytváří si vlastní soudy a preference	<ul style="list-style-type: none">▪ hudební dílo a jeho autor – skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora a vlastními zkušenostmi (inspirace, módnost, epigonství, stylová provázanost)▪ vybraní čeští a světoví hudební skladatelé doby romantismu, zakladatelé české národní hudby▪ (hudebně-historický přehled)▪ vybrané hudební druhy a formy (např: variace, symfonická báseň, opera, melodram...)▪ interpretace znějící hudby	
--	--	--

7. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ uplatňuje získané vědomosti, dovednosti a návyky při zpěvu i v mluvním projevu ▪ zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase, popřípadě ve dvojhlasu ▪ ohodnotí vokální projev druhého i svůj vlastní, ocení jeho kvality <ul style="list-style-type: none"> ▪ pozná tónorod písně (dur/moll) ▪ rozezná 2/4, 3/4 a 4/4 takt, rytmizuje hrou na tělo ▪ zpívá dle notového zápisu, nápodobou zpěvu učitele ▪ reprodukuje dle svých schopností drobné motivy 	<p><i>Vokální činnosti:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pěvecký a mluvný projev (držení těla, správné dýchání, nasazení tónu, pravidla hlasové hygieny, mutace, částečná náprava hlasové nedostatečnosti, artikulace, deklamace) ▪ vhodné skladby v jednohlasu, dvojhlasu a v jednoduchém tříhlasu (kánon, quodlibet) ▪ vybrané lidové a umělé písně různých stylů a žánrů artificiální i nonartificiální hudby ▪ vánoční písně a koledy ▪ hymna Evropské unie ▪ intonace a vokální improvizace – diatonika dur a moll, tónorod, solmizace ▪ hudební rytmus – takt, metrum, těžká doba, taktování (2/4, 3/4, 4/4 takt) ▪ orientace v notovém záznamu (zpěv s oporou o notový zápis, imitací) ▪ rozvoj hudebního sluchu a představivosti (reprodukce tónů a melodií) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Osobnostní a sociální výchova:</i> rozvoj schopností poznávání, seberegulace, sebepoznání, komunikace, psychohygieny, kreativita, kooperace, mezilidské vztahy, morální rozvoj ▪ <i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:</i> Objevujeme Evropu a svět, Evropa a svět nás zajímá ▪ <i>Mediální výchova:</i> kritické vnímání mediálních sdělení (hudba a reklama, hudba ve filmu, počítačových hrách, upoutávky-slavné melodie) ▪ <i>Multikulturní výchova –</i> multikulturalita

<ul style="list-style-type: none"> ▪ zahraje na základě svých individuálních schopností a dovedností, motivy, témata, části skladeb ▪ rozezná základní rytmické hodnoty, orientuje se v notovém zápisu, případně v jiném zjednodušeném zápisu ▪ vytváří na základě hudebních dispozic jednoduché doprovody a improvizace ▪ rozpozná některé z vybraných tanců a zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě ▪ využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při reprodukčních a produkčních hudebních aktivitách 	<p><i>Instrumentální činnosti:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ hra na hudební nástroje (nástrojová reprodukce motivů a témat, hra doprovodů s využitím dostupných nástrojů Orffova instrumentáře, boomwhackers, keyboardů ...) ▪ vybraná hudební díla české a světové hudební literatury období klasicismu a baroka ▪ hra s pomocí záznamu hudby - notopis, hudební názvosloví, zjednodušené způsoby záznamu hudby (grafická schémata, rytmická linka), dostupné notační programy ▪ tvorba doprovodů – předehra, mezihra, dohra ▪ vyjádření hudebních i nehudebních představ s pomocí nástroje (improvizace) <p><i>Hudebně-pohybové činnosti:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pohybový doprovod znějící hudby (taktování, hra na tělo, podoba tanců a taneční kroky – vybrané lidové tance, vybrané dobové společenské tance (období baroka, klasicismu), prvky baletu a výrazový tanec ▪ pohybové vyjádření hudby a sémantika díla (pantomima, improvizace) ▪ orientace v prostoru (pohybové hry...) ▪ pohybové reakce na změny v proudu hudby <p><i>Vokální, Instrumentální, Hudebně-pohybové činnosti</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mezipředmětové vztahy: D, Čj, Vko, VkZ, Tv, Z ▪ Pomůcky: ▪ vybavení odborné učebny hudební výchovy (dostupné melodické, rytmické a elektronické hudební nástroje, včetně dostupných digitálních technologií) ▪ Poznámky: návštěva hudebně-kulturních akcí
--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> ▪ orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku ▪ sluchem rozliší zvuk nástrojů symfonického orchestru a dovede je pojmenovat, včetně varhan a cemballa ▪ vyhledává a uvědomuje si souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění ▪ zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období ▪ jednoduše charakterizuje vybrané hudební druhy a formy ▪ vytváří si vlastní soudy a preference 	<p><i>Poslechové činnosti:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ analýza hudební skladby (hudebně výrazové prostředky, sémantické prvky ve skladbě – zvukomalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost formy) ▪ hudební dílo a jeho autor – skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora a vlastními zkušenostmi (inspirace, módnost, epigonství, stylová provázanost) ▪ vybraní čeští a světoví hudební skladatelé doby baroka a klasicismu ▪ vybrané hudební druhy a formy (např: sonátová forma, sonáta, symfonie, koncert, fuga, mše, kantáta, opera/oratorium...) ▪ interpretace znějící hudby 	
---	--	--

8. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ uplatňuje získané vědomosti, dovednosti a návyky při zpěvu i v mluvním projevu ▪ zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase, popřípadě ve vícehlase ▪ ohodnotí vokální projev druhého i svůj vlastní, ocení jeho kvality <ul style="list-style-type: none"> ▪ pozná tónorod písně (dur/moll), sluchem rozezná odlišnost starých tónin ▪ rozezná základní takty, rytmická schémata, rytmizuje hrou na tělo ▪ zpívá dle notového zápisu, nápodobou zpěvu učitele ▪ reprodukuje dle svých schopností drobné motivy 	<p><i>Vokální činnosti:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pěvecký a mluvním projev (držení těla, správné dýchání, nasazení tónu, pravidla hlasové hygieny, mutace, částečná náprava hlasové nedostatečnosti, artikulace, deklamace) ▪ vhodné skladby v jednohlasu a v jednoduchém vícehlasu ▪ vybrané lidové písně (region, folklor ČR) a umělé písně různých stylů a žánrů, včetně nonartificiální hudby (např: folk, country, šanson...), vybrané historické písně (např: české duchovní písně, husitský chorál ...) ▪ vánoční písně a koledy ▪ vybrané hymny evropských států (Francie) ▪ etnická hudba (romská) <ul style="list-style-type: none"> ▪ intonace a vokální improvizace – diatonika dur a moll, tónorod, solmizace ▪ hudební rytmus – takt, metrum, těžká doba, taktování (2/4, ¾, 4/4 takt) ▪ orientace v notovém záznamu (zpěv s oporou o notový zápis, imitací) ▪ rozvoj hudebního sluchu a představivosti (reprodukce tónů a melodií) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Osobnostní a sociální výchova:</i> rozvoj schopností poznávání, seberegulace, sebepoznání, komunikace, psychohygieny, kreativita, kooperace, mezilidské vztahy, morální rozvoj ▪ <i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:</i> Objevujeme Evropu a svět, Evropa a svět nás zajímá ▪ <i>Mediální výchova:</i> kritické vnímání mediálních sdělení (hudba a reklama, hudba ve filmu, počítačových hrách, upoutávky-slavné melodie) ▪ <i>Multikulturní výchova-</i> multikulturalita ▪ <i>Mezipředmětové vztahy:</i> D, Čj, Vko, VkZ, Tv, Z ▪ <i>Pomůcky:</i> ▪ vybavení odborné učebny hudební výchovy (dostupné melodické, rytmické a

<ul style="list-style-type: none"> ▪ zahraje na základě svých individuálních schopností a dovedností, motivy, témata, části skladeb ▪ orientuje se v notovém zápisu, případně v jiném zjednodušeném zápisu ▪ vytváří na základě hudebních dispozic jednoduché doprovody a improvizace ▪ rozpozná některé z vybraných tanců, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě ▪ využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při reprodukčních a produkčních hudebních aktivitách 	<p><i>Instrumentální činnosti:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ hra na hudební nástroje (nástrojová reprodukce motivů a témat, hra doprovodů s využitím dostupných nástrojů Orffova instrumentáře, boomwhackers, keyboardů ...) ▪ období od renesance až k počátkům hudby v pravěku, vybraná díla z oblasti nonartificiální hudby (např: folk, country, muzikál...) ▪ hra s pomocí záznamu hudby – notopis, zjednodušené způsoby záznamu hudby (grafická schémata, rytmická linka), dostupné notační programy ▪ tvorba doprovodů – předehra, mezihra, dohra ▪ vyjádření hudebních i nehudebních představ s pomocí nástroje (improvizace) <p><i>Hudebně-pohybové činnosti:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pohybový doprovod znějící hudby (taktování, hra na tělo, podoba tanců a taneční kroky – vybrané lidové tance, vybrané historické tance v návaznosti na poslechové skladby ▪ pohybové vyjádření hudby a sémantika díla (pantomima, improvizace) ▪ orientace v prostoru (pohybové hry...) ▪ pohybové reakce na změny v proudu hudby <p><i>Vokální, Instrumentální, Hudebně-pohybové činnosti</i></p>	<p>elektronické hudební nástroje, včetně dostupných digitálních technologií a programů)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Poznámky: návštěva hudebně-kulturních akcí
--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> ▪ orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku ▪ sluchem i vizuálně rozpozná staré nástroje, nástroje symfonického orchestru a nástroje lidové kapely ▪ vyhledává a uvědomuje si souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění, dokáže využít možností, které mu dávají multimédia a digitální prostředí ▪ zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období ▪ charakterizuje hudební dílo, vytváří si vlastní preference a vyjadřuje vlastní soudy ▪ uvědomuje si vliv hudby na psychické a fyzické zdraví člověka 	<p><i>Poslechové činnosti:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ analýza hudební skladby (hudebně výrazové prostředky, sémantické prvky ve skladbě – zvukomalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost formy) ▪ hudební dílo a jeho autor – skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora a vlastními zkušenostmi (inspirace, módnost, epigonství, stylová provázanost) ▪ hudební styly a žánry = hudebně-historický přehled (počátky hudby v pravěku, antická hudba, středověká hudba, renesanční hudba, vybrané žánry nonartificiální hudby, např: šanson, folk, country, hudební divadla, např: Semafor, muzikál ...) <p>interpretace znějící hudby</p>	
--	--	--

9. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ uplatňuje získané vědomosti, dovednosti a návyky při zpěvu i v mluvním projevu ▪ zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase, popřípadě ve vícehlase ▪ ohodnotí vokální projev druhého i svůj vlastní, ocení jeho kvality ▪ pozná tónorod písně (dur/moll) ▪ rozezná základní takty, rytmická schémata, rytmičuje hrou na tělo ▪ zpívá dle notového zápisu, nápodobou zpěvu učitele ▪ reprodukuje dle svých schopností drobné motivy ▪ zahraje na základě svých individuálních schopností a dovedností, motivy, témata, části skladeb 	<p><i>Vokální činnosti:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pěvecký a mluvním projev (držení těla, správné dýchání, nasazení tónu, pravidla hlasové hygieny, mutace, částečná náprava hlasové nedostatečnosti, artikulace, deklamace) ▪ vhodné skladby v jednohlasu, dvojhlasu, případně v jednoduchém tříhlasu ▪ vybrané lidové a umělé písně různých stylů a žánrů artificiální i nonartificiální hudby (populární hudba – jazz, rock ...) ▪ vánoční písně a koledy ▪ hymny vybraných států (sousedé ČR...) ▪ intonace a vokální improvizace – diatonika dur a moll, tónorod, solmizace ▪ hudební rytmus – takt, metrum, těžká doba, taktování (2/4, 3/4, 4/4 takt) ▪ orientace v notovém záznamu (zpěv s oporou o notový zápis, imitací) ▪ rozvoj hudebního sluchu a představivosti (reprodukce tónů a melodií) <p><i>Instrumentální činnosti:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ hra na hudební nástroje (nástrojová reprodukce motivů a témat, hra doprovodů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Osobnostní a sociální výchova:</i> rozvoj schopností poznávání, seberegulace, sebepoznání, komunikace, psychohygieny, kreativita, kooperace, mezilidské vztahy, morální rozvoj ▪ <i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:</i> Objevujeme Evropu a svět, Evropa a svět nás zajímá ▪ <i>Mediální výchova:</i> kritické vnímání mediálních sdělení (hudba a reklama, hudba ve filmu, počítačových hrách, upoutávky-slavné melodie) ▪ <i>Multikulturní výchova-</i> multikulturalita ▪ Mezipředmětové vztahy: D, Čj, Vko, VkZ, Tv, Z ▪ Pomůcky: ▪ vybavení odborné učebny hudební výchovy (dostupné

<ul style="list-style-type: none"> ▪ orientuje se v notovém zápisu, případně v jiném zjednodušeném zápisu ▪ vytváří na základě hudebních dispozic jednoduché doprovody a improvizace ▪ rozpozná některé z vybraných tanců, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě ▪ využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při reprodukčních a produkčních hudebních aktivitách 	<p>s využitím dostupných nástrojů Orffova instrumentáře, boomwhackers, keyboardů ...)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vybraná díla v návaznosti na poslechové a vokální aktivity ▪ hra s pomocí záznamu hudby – notopis, zjednodušené způsoby záznamu hudby (grafická schémata), partitura, dostupné notační programy ▪ tvorba doprovodů – předehra, mezihra, dohra, kadence T-D-S-T ▪ vyjádření hudebních i nehudebních představ s pomocí nástroje (improvizace) <p><i>Hudebně-pohybové činnosti:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pohybový doprovod znějící hudby (taktování, hra na tělo, podoba tanců a taneční kroky – vybrané společenské a moderní tance (např. blues...)) ▪ pohybové vyjádření hudby a sémantika díla (pantomima, improvizace) ▪ orientace v prostoru (pohybové hry...) ▪ pohybové reakce na změny v proudu hudby <p><i>Vokální, Instrumentální, Hudebně-pohybové činnosti</i></p>	<p>melodické, rytmické a elektronické hudební nástroje, včetně dostupných digitálních technologií)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Poznámky: návštěva hudebně-kulturních akcí
--	---	---

<ul style="list-style-type: none"> ▪ orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku ▪ rozpozná sluchem i vizuálně nástroje symfonického orchestru, nástroje jazzové a rockové kapely ▪ vyhledává a uvědomuje si souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění, dokáže využít možností, které mu dávají multimédia a digitální prostředí ▪ zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období ▪ charakterizuje hudební dílo, vytváří si vlastní preference a vyjadřuje vlastní soudy ▪ uvědomuje si vliv hudby na psychické a fyzické zdraví člověka 	<p><i>Poslechové činnosti:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ analýza hudební skladby (hudebně výrazové prostředky, sémantické prvky ve skladbě – zvukomalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost formy) ▪ hudební dílo a jeho autor – skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora a vlastními zkušenostmi (inspirace, módnost, epigonství, stylová provázanost) ▪ hudební styly a žánry – opera konce 19. a 20. století, česká i světová artificiální hudba 20. století (skladatelé české moderny), vybrané žánry nonartificiální hudby (lidovka, dechovka, jazz, rock a pop) ▪ interpretace znějící hudby 	
--	---	--

5.17. Výtvarná výchova

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**
 Vzdelávací obor: **Výtvarná výchova**
 Předmět: **Výtvarná výchova**

5.17.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Výtvarná výchova** vznikl ze vzdělávacího oboru **Výtvarná výchova** vzdělávací oblasti **Umění a kultura**.

Integruje tato průřezová témata:

1. Osobnostní a sociální výchova (1. a 2. stupeň)
2. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (2. stupeň)
3. Multikulturní výchova (2. stupeň)
4. Mediální výchova (2. stupeň)

5.17.2. Časové vymezení předmětu

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem	6.	7.	8.	9.	celkem
	1	1	1	2	2	7	2	1	1	1	5

Časové posílení předmětu:

Na 1. stupni předmět není posílen.

Na 2. stupni předmět není posílen.

5.17.3. Formy realizace vyučovacího předmětu

- vyučovací hodina ve třídě
- vyučovací hodina v počítačové učebně
- vyučovací hodina v odborné učebně a keramickém ateliéru
- návštěva galerie, muzea
- práce v plenéru
- vyučovací hodina jako výtvarná akce – 2. stupeň

5.17.4. Výchovné a vzdělávací strategie

Předmět: Výtvarná výchova

1. stupeň	2. stupeň
1. Kompetence k učení	
<p>učíme žáky</p> <ul style="list-style-type: none"> • přistupovat tvořivě k vlastní práci a prostřednictvím vlastní tvorby se učit • pochopit důležitost umění a kultury pro poznávání světa • uplatňovat vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci • uvědomovat si umělecká díla 	<ul style="list-style-type: none"> • vést žáky k učení se prostřednictvím vlastní tvorby • zprostředkovat pohled na umění a kulturu jako na způsob poznávání světa • vnímat umělecké slohy a díla • ukázat žákům, že přehled v oblasti umění a kultury jim umožní intenzivnější prožitky
2. Kompetence k řešení problému	
<p>učíme žáky</p> <ul style="list-style-type: none"> • přemýšlet o výběru vhodného výtvarného prostředku • hodnotit a obhajovat své dílo • uvědomovat si svou jedinečnost • hledat nové možnosti pro uplatnění výsledků vlastní tvorby 	<ul style="list-style-type: none"> • otvírat možnost volby vhodných výtvarných prostředků včetně vybraných prostředků digitálních • vést žáky k tomu, aby při svém hodnocení umění postupovali uvážlivě tak, aby svůj názor byli schopni obhájit
3. Kompetence komunikativní	
<p>učíme žáky</p> <ul style="list-style-type: none"> • využívat komunikaci ke kvalitní práci ve skupině • pochopit umění jako druh komunikace • sdělovat prostřednictvím výtvarného díla své myšlenky a pocity • dokázat vyslechnout názor druhých • umět se podělit o společné estetické prožitky 	<ul style="list-style-type: none"> • vést žáky k tomu, aby vnímali i mimojazykové vyjadřování a aby sami tuto komunikaci používali • ukázat žákům, že vyslechnout názor druhých lidí na společně prožitý estetický zážitek a prožitek a vhodně na něj reagovat může být přínosem • poskytnout žákům dostatečný prostor k jejich vlastnímu uměleckému projevu

1. stupeň	2. stupeň
4. Kompetence sociální a personální	
<p>učíme žáky</p> <ul style="list-style-type: none"> • spolupracovat na utváření společných pravidel • dodržovat pravidla při skupinové práci • přebírat zkušenosti druhých <p>pomáhat si navzájem, tolerovat a respektovat ostatní</p>	<ul style="list-style-type: none"> • předvést žákům na příkladech nezbytnost přebírání zkušeností druhých lidí pro vlastní zdokonalování • na základě respektování názorů každého žáka budovat v dětech sebedůvěru • tvořit atmosféru podnětnou pro užívání digitálních technologií pro inspiraci, k respektování autorství a autorských práv
5. Kompetence občanské	
<p>učíme žáky</p> <ul style="list-style-type: none"> • dodržovat pravidla slušného chování při návštěvách výstav • uvědomovat si pozitivní vztah a úctu ke kulturním tradicím a historickému dědictví • zapojovat se do výtvarných aktivit ve škole i mimo ni • neničit, ale chránit kulturní památky 	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlit žákům potřebu respektovat, chránit a oceňovat naše kulturní tradice a historické dědictví • vést žáky k tomu, aby se aktivně zapojovali do kulturního dění
6. Kompetence pracovní	
<p>učíme žáky</p> <ul style="list-style-type: none"> • správně používat výtvarné potřeby • udržovat v čistotě pracovní místo i výtvarné potřeby • přistupovat k výtvarné práci z hlediska ochrany svého zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlit žákům, jak správně používat výtvarné potřeby a jak o ně pečovat • seznámit a učit žáky různým výtvarným technikám včetně vybraných digitálních technologií a prostředků

7. Kompetence digitální	
<p>učíme žáky</p> <ul style="list-style-type: none"> • využívat různorodých vizuálně obrazových prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě • sdílet a prezentovat tvůrčí záměr, téma a výsledky své práce • vyhledávat inspirační zdroje s respektem k autorství 	<ul style="list-style-type: none"> • vyhledávat a sdílet inspirační zdroje, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům • sdílet a prezentovat tvůrčí záměr, témata a výsledky tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace • užívat různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení

5.17.5. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět výtvarná výchova chápeme jako předmět integrační, který umožňuje žákům poznávat svůj vnitřní svět a okolní svět prostřednictvím výtvarných činností. Tyto činnosti přirozeně zahrnují i nejrůznější digitální technologie. Předmět tak posiluje nejen racionální, ale zejména emotivní – citové – dovednosti.

Podstatou takto získané dovednosti je navíc vlastní, a to prožitá zkušenost. Předmět výtvarná výchova tak dítě učí, jak reagovat na podnět (vizuální, haptický, asociační) jedinečně, na základě vlastního nápadu, fantazie a tvořivosti, samozřejmě s použitím informací o výtvarných technikách a materiálech. Společně tak přesahujeme význam výsledku, výtvarná výchova tedy není jen o finální práci (výkresu, prostorové práci, počítačové grafice...), je o prožitku a získané poznávací zkušenosti.

Výtvarnou výchovu chápeme jako prostředek poznávání sebe sama a okolního světa. S motivačním programem naší školy – Škola otevřená – tento předmět úzce souvisí. Vždyť otevřenost poznávání vůči sobě, ostatním lidem a světu kolem nás je nedílnou součástí našeho bytí a tvoří soubor schopností, které jedince formují po celý život.

5.17.6. Očekávané výstupy – 1. stupeň

1. období

žák

- rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ
- v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace
- vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje
- interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností
- na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

2. období

žák

- při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů
- při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností
- nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě
- osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy
- porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace
- nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

5.17.7. Očekávané výstupy – 2. stupeň

žák

- vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků
- zaznamenává vizuální zkušenost, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie
- zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace
- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; objevuje možnosti práce s digitálními technologiemi
- rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku

- interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků
- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézají vhodnou formu pro jejich prezentaci i v digitálním prostředí

5.17.8. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících

1. - 3. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ seznamuje se s mícháním a nanášením barev na plochu ▪ je schopen organizovat vlastní výtvarnou práci ▪ poznává barvy a třídí na základě odlišnosti ▪ používá základní výtvarné techniky a výtvarný materiál ▪ uvědomuje si okolní prostředí jako zdroj inspirace ▪ výtvarně vyjadřuje změny v přírodě ▪ pozoruje tvary užitkových předmětů z hlediska jejich funkce a výtvarně je zobrazuje na ploše i v prostoru ▪ chápe vztah ilustrace a literárního díla ▪ ilustruje literární text podle svých schopností 	<p><i>Rozvíjení smyslové citlivosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ prvky vizuálně obrazného vyjádření ▪ poznávání výtvarných nástrojů a technik ▪ základní klasifikace barev ▪ hra s barvou ▪ hra s linií ▪ rozvoj citu pro prostor ▪ sběr přírodnin v různých ročních obdobích a jejich následné uplatnění ve výtvarném projevu ▪ objevování světa přírody, tematické kreslení na základě přímého pozorování nebo dojmu ▪ výtvarné zobrazení pohádek ▪ ilustrace – aktivní práce s ilustracemi ▪ rozvíjení představivosti a tvořivosti 	<p><i>Mezipředmětové vztahy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vzdělávací obsah vyučovacího předmětu výtvarná výchova se prolíná do všech ostatních předmětů <p><i>Formy práce – techniky:</i></p> <p>malba akvarel hra a experimentování s barvou kresba, kolorovaná kresba kombinované techniky modelování</p> <p><i>Poznámky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ návštěva muzea, galerie

<ul style="list-style-type: none">▪ učí se soustředit se na vlastní pocity a zážitky▪ rozvíjí svou fantazii a výtvarně se vyjadřuje▪ uplatňuje kreativitu▪ učí se empatii <ul style="list-style-type: none">▪ umí zhodnotit práci svou i práci svých spolužáků▪ je schopen pracovat ve skupinách▪ dokáže obhájit své výtvarné dílo (danou techniku, výběr pomůcek)▪ toleruje jiné způsoby vyjádření▪ ví, jak se správně chovat při návštěvě kulturní akce, muzea, galerie	<p><i>Uplatňování subjektivity</i></p> <ul style="list-style-type: none">▪ výtvarné vyjádření pocitů, emocí, nálad, fantazie▪ výtvarné vyjádření vlastního prožitku▪ estetické cítění <p><i>Ověřování komunikačních účinků</i></p> <ul style="list-style-type: none">▪ porovnávání výtvarných prací	
---	---	--

4. – 5. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ uplatňuje ve své tvorbě teoretické a praktické poznatky ▪ uplatňuje výrazové vlastnosti linie ▪ orientuje se v prostorových vztazích ▪ individuálně volí výrazové prostředky ▪ uvědomuje si proporce lidského těla ▪ hraje si a experimentuje s písmeny ▪ je schopen soustředit se na vlastní pocity a prožitky a na jejich základě se výtvarně vyjádřit ▪ uplatňuje kreativitu a originalitu ▪ vnímá svět lidí, přírody a věcí vytvořených člověkem jako celek ▪ výtvarně vyjádří skutečnost pomocí linií, tvarů a barev ▪ dokáže najít námět, který je vhodný pro výtvarné zobrazení ▪ projevuje smysl a cit pro prostorové formy ▪ poznává různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti 	<p><i>Rozvíjení smyslové citlivosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ prvky vizuálně obrazného vyjádření ▪ výtvarné nástroje a techniky ▪ uspořádání objektů do celků ▪ vyjádření prostorových vztahů ▪ zpřesňuje vyjádření proporcí lidské postavy a hlavy konfrontací představy se skutečností ▪ seznámení s funkcí písma <p><i>Uplatňování subjektivity</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vyjadřování subjektivních pocitů a nálad ▪ uplatňování obecného pohledu na svět a jeho objektivní zachycení ▪ tematické kreslení na základě představ ▪ rozvíjení pozorovacích schopností, smyslu pro detail ▪ rozvíjení kreativity a originality <p><i>Typy vizuálně obrazného vyjádření</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ druhy volného výtvarného umění ▪ výtvarná úprava knihy 	<p><i>Mezipředmětové vztahy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vzdělávací obsah vyučovacího předmětu výtvarná výchova se prolíná do všech ostatních předmětů <p><i>Formy práce - techniky</i></p> <p>malba akvarel kresba, kolorovaná kresba kombinované techniky koláž aplikované grafické techniky textilní techniky modelování kašírování prostorové vytváření</p> <p><i>Průřezová témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Osobnostní a sociální výchova</i> ▪ <i>Mediální výchova</i> fungování a vliv médií ve společnosti <p><i>Poznámky</i></p>

<ul style="list-style-type: none"> ▪ dokáže vytvořit ilustraci k textu pro děti ▪ vnímá výtvarné umělecké dílo a chápe jeho význam ▪ dokáže se vyjádřit o uměleckém díle na základě svého prožitku ▪ dokáže spolupracovat se svými spolužáky, obhájit svůj názor a prezentovat své výtvarné dílo ▪ toleruje jiné způsoby vyjádření ▪ ví, jak se správně chovat při návštěvě kulturní akce 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ výtvarný přepis reprodukce jinými výrazovými prostředky <p><i>Ověřování komunikačních účinků</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozvíjení komunikace a subjektivního vyjadřování prožitků z uměleckého díla, divadelního představení, filmu, koncertu ▪ volné ztvárnění dojmů výtvarnými prostředky ▪ čerpání námětů a zkušeností z různých zdrojů ▪ porovnávání výtvarných prací 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ návštěva muzea, galerie
---	---	---

6. – 7. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pojmenovává a vytváří škálu určitých prvků vizuálně obrazných vyjádření ▪ uplatňuje některé prvky vizuálně obrazných vyjádření pro vyjádření vlastních zkušeností, nálad, vjemů, představ a fantazie ▪ snaží se kombinovat různé vlastnosti prvků vizuálně obrazných vyjádření, snaží se porovnávat jejich vzájemné vztahy v ploše, prostoru, vytváří podle svých dovedností a schopností osobitá vizuálně obrazná vyjádření ▪ při vlastních tvůrčích činnostech experimentuje s vizuálně obraznými vyjádřeními, samostatně vytvořenými nebo přejatými, snaží se zaznamenat vizuální zkušenost, zkušenost získanou ostatními smysly i zkušenost vzniklou podněty z představ a fantazie, objevuje možnosti práce s digitálními technologiemi ▪ užívá některé prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé prostředky, které jsou používány v současném výtvarném umění a médiích ▪ snaží se rozlišit působení vizuálně obrazných vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ prvky vizuálně obrazného vyjádření – bod, linie, tvar, barva, světelná hodnota, celek a detail, textura, povrch ▪ experiment s prvky vizuálně obrazného vyjádření, uspořádání v celku – základní poučení o rytmu, kompozici, podobnosti a kontrastu, detail, textura ▪ vizuálně obrazná vyjádření, jejich prvky ve vztazích a uspořádání ▪ reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly, smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření, některé prostředky pro vyjádření emocí, nálad, fantazie, představ a osobní zkušenosti ▪ odraz ostatních uměleckých druhů a podnětů z okolí, vztahy vnímané zrakem a ostatními smysly, typy některých vizuálně obrazných vyjádření, specifická řeč obrazu ▪ prostředky pro vyjádření emocí, nálad, fantazie, představ, některé techniky a principy užívané v soudobém výtvarném umění a médiích 	<p><i>Průřezová témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Osobnostní a sociální výchova:</i> osobnostní rozvoj ▪ <i>Mediální výchova:</i> kritické čtení a vnímání mediálního sdělení <p><i>Mezipředmětové vztahy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Fyzika: optika, matematika geometrie

<ul style="list-style-type: none"> ▪ učí se interpretovat některá umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází ze svých zkušeností, prožitků a historických souvislostí ▪ porovnává a snaží se hodnotit na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazných vyjádření, snaží se vysvětlovat své postoje k nim s vědomím osobní, historické, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotících soudů ▪ pokouší se ověřovat komunikační účinky vybraných, upravených, nebo samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, snaží se nalézat vhodnou formu jejich prezentace i v digitálním prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ typy vizuálně obrazných vyjádření ▪ důvody vzniku odlišných vizuálně obrazných vyjádření, důvody vzniku odlišných interpretací, hledisko vnímání ▪ smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření, zaujímání osobního postoje, vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby, respektování záměru autora, proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření, důvody vzniku odlišných interpretací 	
--	---	--

8. – 9. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vybírá, vytváří a pojmenovává škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; snaží se kombinovat různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků ▪ užívá podle svých možností vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenávání vizuální zkušenosti, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenávání různých podnětů z představ a fantazie ▪ nalézá vhodné prostředky pro zachycení jevů a procesů ve vztazích a proměnách, k tvorbě užívá některé prostředky uplatňované v současném výtvarném umění ▪ vytváří, vybírá a kombinuje vhodné prostředky pro vlastní osobité vyjádření, zvažuje a zhodnocuje jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ prvky vizuálně obrazného vyjádření – bod, linie, plocha, objem, světlostní a barevné kvality, textura, uspořádání prvků v celku, detail, základní poučení o dynamizaci prvků vizuálně obrazných vyjádření – podobnost, kontrast, rytmus.... ▪ reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly, smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření, prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobní zkušenosti ▪ některé typy vizuálně obrazných vyjádření, jejich rozlišení, výběr a uplatnění, prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, představ a zkušenosti, smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření ▪ smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření, tvorba vlastních vizuálně obrazných vyjádření na základě kombinace, originalita řešení 	<p><i>Průřezová témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Osobnostní a sociální výchova:</i> osobnostní rozvoj ▪ <i>Mediální výchova:</i> kritické čtení a vnímání mediálního sdělení ▪ <i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:</i> objevujeme Evropu a svět Evropa a svět nás zajímá jsme Evropané

<ul style="list-style-type: none"> ▪ dokáže rozlišit působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině obrazného vyjádření, v rovině smyslového účinku ▪ podle svých schopností se snaží na základě vlastních zkušeností, znalostí a prožitků interpretovat umělecká obrazná vyjádření současnosti i minulosti ▪ na konkrétních případech porovnává různé interpretace vizuálně obrazných vyjádření, snaží se vysvětlovat své postoje k nim s vědomím osobní, společenské, a kulturní podmíněnosti svých hodnotících soudů ▪ ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených nebo samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření, snaží se nalézat vhodnou formu jejich prezentace i v digitálním prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ specifická řeč obrazu, prostředky pro vyjádření emocí, proměny komunikačního obsahu, přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením ▪ typy vizuálně obrazných vyjádření, jejich komunikační obsah, proměny, hledisko jejich vnímání a motivace tvorby ▪ rozmanitosti vnímání vizuálně obrazných vyjádření, komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření, proměny komunikačního obsahu, důvody vzniku odlišných interpretací ▪ zaujímání osobního postoje, nabývání komunikačního obsahu a jeho proměny, zdůvodňování odlišností v tvorbě i interpretaci, veřejná prezentace a adjustace, proměny komunikačního obsahu – hledisko kulturní, historické, sociální, obohacování se kultur, kulturní dědictví 	
--	---	--

5.18. Tělesná výchova

Vzdělávací oblast: **Člověk a zdraví**
 Vzdelávací obor: **Tělesná výchova**
 Předmět: **Tělesná výchova**

5.18.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Tělesná výchova** vznikl ze vzdělávacího oboru **Tělesná výchova** vzdělávací oblasti **Člověk a zdraví**.

Integruje tato průřezová témata:

1. Osobnostní a sociální výchova (1. a 2. stupeň)
2. Výchova demokratického občana (2. stupeň)
3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (2. stupeň)
4. Multikulturní výchova (2. stupeň)
5. Environmentální výchova (2. stupeň)
6. Mediální výchova (2. stupeň)

5.18.2. Časové vymezení předmětu

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem	6.	7.	8.	9.	celkem
	2	2+1	2+1	2	2+1	13	2+1	2	2	2	9

Časové posílení předmětu:

Na 1. stupni je předmět posílen v 2., 3. a 5. ročníku o 1 hodinu. Zdravý životní styl a pohyb je jedním z pilířů ŠVP naší školy. Chceme v dětech pěstovat aktivní vztah k pohybovým aktivitám a ke zdraví.

Na 2. stupni je tělesná výchova posílena o 1 hodinu v 6. ročníku. Nedostatečná pohybová aktivita žáků a pěstování zdravého životního stylu jsou základní důvody pro posílení předmětu. Škola je dobře materiálně vybavena a má dostatek prostor pro výuku. Všichni vyučující TV jsou plně aprobovaní.

5.18.3. Formy realizace vyučovacího předmětu

- vyučovací hodina v tělocvičně
- vyučovací hodina na venkovních sportovištích v areálu školy
- vyučovací hodina v přírodě (orientační a pohybové hry, turistika)
- vyučovací hodina na atletickém stadionu
- vyučovací hodina na zimním stadionu
- běh v terénu
- plavecký bazén
- Matějkovo cvičiště
- účast na sportovních soutěžích (v roli sportovce, rozhodčího, diváka)
- sportovní kurz v 7. nebo 8. ročníku
- ročníkový projekt – jednou ročně

5.18.4. Výchovné a vzdělávací strategie

Předmět: Tělesná výchova

1. stupeň	2. stupeň
1. Kompetence k učení	
učíme žáky <ul style="list-style-type: none"> • vybírat a používat vhodné způsoby a strategie při hře • organizovat a řídit svou činnost • rozumět termínům a názvosloví TV • porovnávat a hodnotit výkony 	<ul style="list-style-type: none"> • umožnit poznat vlastní pohybové možnosti a přednosti, rozumět jim, vést k jejich aktivnímu využití • vést k posouzení vlastního pokroku a zhodnocení svých výsledků vést k používání správné terminologie osvojovaných činností
2. Kompetence k řešení problému	
učíme žáky <ul style="list-style-type: none"> • vnímat problémové situace • volit vhodné způsoby řešení • uvědomovat si zodpovědnost za své jednání 	<ul style="list-style-type: none"> • vnímat problémové situace • volit vhodné způsoby řešení • uvědomovat si zodpovědnost za své jednání
3. Kompetence komunikativní	
učíme žáky <ul style="list-style-type: none"> • naslouchat druhým a vhodně reagovat na pokyn • využívat komunikaci ke kvalitní spolupráci ve skupině • reagovat na smluvené signály a povely 	<ul style="list-style-type: none"> • vést k dodržování terminologie, smluvených signálů a povelů, vzájemné komunikaci a spolupráci při osvojovaných činnostech

1. stupeň	2. stupeň
4. Kompetence sociální a personální	
<p>učíme žáky</p> <ul style="list-style-type: none"> • účinně spolupracovat na vytváření pravidel činností a dodržovat je • podílet se na příjemné atmosféře v hodině a tolerovat zvláštnosti ostatních dětí • respektovat potřeby druhých a umět pomoci • ovládat a řídit svoje chování 	<ul style="list-style-type: none"> • vést k uvědomění si významu sociálních vztahů a rolí v pohybových aktivitách • vést k dodržování pravidel a fair play jednání • rozvíjet disciplinovanost a sebekritiku • motivovat k ohleduplnosti a ochotě pomáhat slabším • učit chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory a schopnosti druhých
5. Kompetence občanské	
<p>učíme žáky</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvědomovat si svá práva a povinnosti • chovat se zodpovědně v krizových situacích • aktivně se zapojovat do sportovních aktivit a reprezentovat školu v soutěžích • rozhodovat se v zájmu zdraví a bezpečnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • učit zásady bezpečnosti při pohybových činnostech v různém prostředí a pomoc zraněnému • vést k dodržování hygienických zásad • učit chápat využití pohybových činností jako prostředku dlouhodobější zdravotní prevence • zapojovat žáky do sportovních soutěží • vést ke slušné komunikaci a demokratickému způsobu řešení • učit respektovat kulturní a etnické odlišnosti • vést k utváření zdravého životního stylu
6. Kompetence pracovní	
<p>učíme žáky</p> <ul style="list-style-type: none"> • přistupovat k činnostem z hlediska zdraví • udržovat čistý sportovní oděv a dodržovat hygienická pravidla 	<ul style="list-style-type: none"> • vést k tvořivé aplikaci individuálně osvojených dovedností • vést k ochraně svého zdraví i zdraví svých spolužáků • učit chápat význam a způsob ochrany krajiny při různých pohybových činnostech

	<ul style="list-style-type: none"> • vést k účinnému a bezpečnému využití sportovního vybavení školy a udržovat je v čistotě a pořádku • vést k poznání života významných našich i světových sportovních osobností a iniciovat zájem o osobnostní vzory
7. Kompetence digitální	
učíme žáky <ul style="list-style-type: none"> • ovládat běžně dostupná digitální zařízení, využívá je při učení 	<ul style="list-style-type: none"> • poznávat důvěryhodné digitálních zdroje v oblasti výchovy ke zdraví • běžně využívat digitální technologie pro zaznamenání, ukládání a vyhodnocování dat, které jim umožní vhodně utvářet jejich denní režim a rozhodovat se v situacích podporujících i ohrožujících zdraví

5.18.5. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Tělesná výchova je součástí komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví. Na jedné straně směřuje k poznávání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu.

Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti k činnosti řízené (s narůstajícím podílem žáka na tomto řízení) a výběrové, jejímž smyslem je řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb a zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem je žákův prožitek z pohybu a komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje.

Důležité pro pohybové vzdělávání je rozpoznání a rozvíjení pohybového nadání, odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce, které předpokládá diferenciaci činností a hodnocení výkonů žáků. Nedílnou součástí tělesné výchovy se proto stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením.

5.18.6. Očekávané výstupy – 1. stupeň

1. období

žák

- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení
- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci

2. období

žák

- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti
- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her
- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci při úrazu spolužáka
- jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti
- jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví
- užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení
- zorganizuje nenáročnou pohybovou činnosti a soutěže na úrovni třídy
- změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky
- orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace

Zdravotní tělesná výchova

1. období

žák

- uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy
- zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením

2. období

žák

- zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování
- zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele
- upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením

5.18.7. Očekávané výstupy – 2. stupeň

Činnosti ovlivňující zdraví

žák

- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program
- samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly
- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportoviště, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

žák

- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny

Činnosti podporující pohybové učení

žák

- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu
- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora
- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí
- zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
- zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci

Zdravotní výchova

žák

- uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení
- zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení
- aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení

5.18.8. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících

1. - 3. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti ▪ zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině a usiluje o jejich zlepšení ▪ spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích ▪ uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy ▪ reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci 	<p><i>Pohybové hry</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pohybové hry s jednoduchými pravidly a netradičním náčiním <p><i>Rytmické a kondiční formy cvičení</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ cvičení s rytmičným doprovodem nebo hudbou ▪ rozvíjení dynamiky, rytmiky, prostorového cítění s ohledem na vlastní tvořivost <p><i>Základy gymnastiky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ průpravná cvičení pro akrobacii s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti ▪ průpravné úpoly (přetahy a přetlaky bez dlouhé výdrže) <p><i>Základy atletiky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ běh rychlý a motivovaný vytrvalostní běh ▪ hody a skoky (z místa, do dálky, do výšky) <p><i>Základy sportovních her</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ správné držení míče a technika chytání ▪ míčové přihrávky a herní činnosti jednotlivce ▪ manipulace s jiným herním náčiním 	<p><i>Průřezová témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Osobnostní a sociální výchova rozvoj schopnosti poznávání seberegulace a organizace psychohygiena mezilidské vztahy komunikace <p><i>Mezipředmětové vztahy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ hudební výchova ▪ matematika (měřidla a odhad) ▪ český jazyk (dramatizace a komunikace) ▪ Člověk a jeho svět (ochrana přírody) ▪ Informatika Základní digitální kompetence a využívání digitální technologie <p><i>Poznámky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ účast na sportovních utkáních ▪ aktivní zapojení do soutěží

<ul style="list-style-type: none">▪ adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti▪ zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	<ul style="list-style-type: none">▪ spolupráce ve hře podle zjednodušených pravidel minisportů <p><i>Turistika a pobyt v přírodě</i></p> <ul style="list-style-type: none">▪ překonávání terénních nerovností a překážek▪ chování v souladu s dopravními předpisy a ochranou přírody <p><i>Plavání</i></p> <ul style="list-style-type: none">▪ plavecký výcvik ve 2. a 3. ročníku▪ základní plavecké dovednosti, hygiena plavání, prvky sebezáchrany <p><i>Bruslení (dle možnosti a bezpečnosti školy)</i></p> <p><i>Zdravotní tělesná výchova</i></p> <ul style="list-style-type: none">▪ pravidelné tělovýchovné chvílky▪ protahovací cvičení s uvolněním (strečink)▪ cviky na správné držení těla a oslabení svalového aparátu	
--	---	--

4.–5. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti ▪ zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení ▪ zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti ▪ uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí a adekvátně reaguje ▪ jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti ▪ jedná v duchu fair-play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje individualitu spolužáků ▪ užívá základní osvojené tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu či popisu ▪ zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy ▪ změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky ▪ orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích školy a získá informace 	<p><i>Pohybové hry</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity, pohybová tvořivost <p><i>Rytmická cvičení a tanec</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ kondiční cvičení s hudbou či rytmičným doprovodem ▪ jednoduchý tanec a základy estetického pohybu <p><i>Gymnastika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ průpravná cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti <p><i>Atletika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ běh hladký vpřed i vzad, s přeskokováním překážek a změnami směru ▪ běh vytrvalostní motivovaný ▪ skok z místa, skok do dálky a do výšky ▪ hod míčkem z místa, technika rozběhu <p><i>Sportovní hry</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ přihrávky míče a herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře ▪ utkání dle zjednodušených pravidel minisportů 	<p><i>Průřezová témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Osobnostní a sociální výchova rozvoj schopnosti poznávání seberegulace a organizace psychohygiena poznávání a hodnocení mezilidské vztahy a komunikace <p><i>Mezipředmětové vztahy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ hudební výchova ▪ matematika (měřidla a odhad) ▪ český jazyk (dramatizace a komunikace) ▪ Člověk a jeho svět (ochrana přírody) ▪ Informatika Základní digitální kompetence a využívání digitální technologie <p><i>Poznámky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ účast na sportovních utkáních ▪ aktivní zapojení do soutěží

<ul style="list-style-type: none">▪ adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti▪ zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	<p><i>Pobyt v přírodě</i></p> <ul style="list-style-type: none">▪ přesun v terénu a bezpečné chování v dopravních prostředcích, ochrana přírody <p><i>Plavání</i></p> <p><i>Bruslení a pobyt na sněhu</i> (dle možnosti a bezpečnosti školy)</p> <p><i>Zdravotní tělesná výchova</i></p>	
--	--	--

6. - 9. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem ▪ Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti ▪ Projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti ▪ Z nabídky zvolí vhodný rozvojový program ▪ Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly ▪ Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím ▪ Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením ▪ Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí ▪ Upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší ▪ Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu 	<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ</p> <p><i>Význam pohybu pro zdraví</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rekreační a výkonnostní sport ▪ Sport dívek a chlapců <p><i>Zdravotně orientovaná zdatnost</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozvoj zdravotně orientované zdatnosti ▪ Kondiční programy ▪ Manipulace se zatížením <p><i>Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení <p><i>Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ V nestandardním prostředí ▪ První pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách ▪ Improvizované ošetření poranění a odsun raněného 	<p><i>Poznámka:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - na začátku školního roku žáci předkládají vyučujícímu svůj zdravotní průkaz pro kontrolu zdravotního stavu a případným omezení pohybových činností v TV - v průběhu 6. - 9. ročníku proběhne testování pohybových dovedností- př. OVOV, SOV <p><i>Průřezová témata:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Osobnostní a sociální výchova (osobnostní rozvoj, sociální rozvoj, morální rozvoj) - Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (objevujeme Evropu, jsme Evropané) - Multikulturní výchova (kulturní diference, lidské

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost ▪ Adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka ▪ Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech ▪ Zvládá vytvořit a předvést jednoduché vazby z osvojovaného učiva ▪ Umí vytvořit jednoduché vazby s náčiním i bez náčiní společně s hudbou ▪ Dokáže posoudit využití a zneužití úpolových činností ▪ Umí použít základy sebeobran v praxi ▪ Provádí technicky správně prvky speciálních běžeckých cvičení (běžecké abecedy) ▪ Zvládá rychlý běh do 60 metrů z nízkého či vysokého startu 	<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ</p> <p><i>Pohybové hry</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ S různým zaměřením ▪ Netradiční pohybové hry a aktivity <p><i>Gymnastika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Akrobacie ▪ Přeskoky ▪ Cvičení s náčiním a na nářadí <p><i>Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Základy rytmické gymnastiky ▪ Cvičení s náčiním ▪ Kondiční formy cvičení pro daný věk žáků ▪ Tance <p><i>Úpoly</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ základy sebeobran ▪ základy aikido, judo, karate <p><i>Atletika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rychlý běh ▪ vytrvalý běh na dráze a v terénu ▪ základy překážkového běhu ▪ skok do výšky nebo do dálky ▪ hod míčkem nebo granátem 	<p>vztahy, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Environmentální výchova (lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí) - Mediální výchova (tvorba mediálního sdělení) <p>Mezipředmětové vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Český jazyk - Přírodopis - Dějepis - Občanská výchova - Pracovní činnosti - Matematika - Fyzika - Výtvarná výchova - Zeměpis
---	--	---

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zvládá vytrvalý běh do 3000 metrů na dráze i v terénu ▪ Vyzkouší si překážkový běh přes nízké či vyšší překážky (dle možností školy) ▪ Předvede skok vysoký způsobem „nůžky“ nebo „flop“ ▪ Provádí hod kriketovým míčkem z místa nebo z rozběhu ▪ Seznámí se se správnou technikou vrhu koulí (žáci a žákyně 8. a 9. ročníku) ▪ Aktivně se zapojuje do utkání podle pravidel žákovské kategorie ▪ Basketbal ▪ Ovládá herní činnosti jednotlivce, jako jsou přihrávka, driblíng, dvojtakt a střelba na koš ▪ Umí ve hře využít základní herní kombinace, jako jsou hra 1 na 1, přesilové hry 2 na 1, hod a běž ▪ Volejbal ▪ Předvede správnou techniku odbíjení a podání ▪ Aktivně se podílí na návrhu, přípravě, vyhodnocení a dokumentaci turistické akce ▪ Vytvoří nouzový přístřešek v přírodě ▪ Dbá na bezpečný přesun v rámci pravidel silničního provozu v roli chodce ▪ Přizpůsobí své aktivity v přírodě bodům ochrany přírody ▪ Respektuje pravidla táboření ▪ Zobecní základní pravidla přežití v přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vrh koulí <i>Sportovní hry</i> ▪ herní činnosti jednotlivce ▪ herní kombinace ▪ herní systémy ▪ utkání podle pravidel žákovské kategorie <i>Turistika a pobyt v přírodě</i> ▪ příprava turistické akce ▪ přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty ▪ chůze se zátěží i v mírně náročném terénu ▪ táboření ▪ ochrana přírody ▪ základy orientačního běhu 	
---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Orientuje se v mapě okolí, seznámí se se základy orientačního běhu ▪ Zdokonaluje již osvojené plavecké dovednosti ▪ Vyzkouší a předvede další plavecký způsob ▪ Formuluje, jak se zachovat v případě tonutí ▪ Ovládá alespoň jeden běžecký styl ▪ Bezpečně se pohybuje v zimní horské krajině ▪ Seznámí se a respektuje pravidla FIS pro bezpečné chování na sjezdových tratích ▪ Zná zásady bezpečné jízdy na lyžařských vlecích ▪ Ovládá brzdění a základní oblouk ▪ Dle aktuálního zájmu žáků a možností školy- př. Brennball, softbal, ringo či tchoukball ▪ Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu ▪ Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu ▪ Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dokumentace z turistické akce ▪ přežití v přírodě ▪ orientace, ukrytí, nouzový přístřešek ▪ zajištění vody, potravy a tepla <p><i>Plavání dle přírodních podmínek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ další plavecké dovednosti ▪ další plavecký způsob (technika) ▪ dovednosti záchranného a branného plavání ▪ prvky zdravotního plavání a plaveckých sportů ▪ rozvoj plavecké vytrvalosti <p><i>Lyžování a bruslení – dle přírodních podmínek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ běžecké lyžování ▪ lyžařská turistika ▪ sjezdové lyžování ▪ bezpečnost pohybu v zimní horské krajině ▪ jízda na vleku <p><i>Další i netradiční pohybové činnosti</i></p> <p>ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ</p> <p><i>Komunikace v TV</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ tělocvičné názvosloví osvojovacích činností ▪ smluvené povely, signály, gesta ▪ značky a základy grafického zápisu pohybu ▪ vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech <p><i>Organizace prostoru a pohybových činností</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ v nestandardních podmínkách 	
---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka a organizátora ▪ Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí ▪ Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy ▪ Spolurozhoduje osvojované hry a soutěže ▪ Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci ▪ Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti ▪ Označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny ▪ Uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení ▪ Zařazuje samostatně a pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sportovní výstroj a výzbroj – výběr a ošetřování <p><i>Historie a současnost sportu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ významné soutěže a sportovci ▪ olympismus – olympijská charta <p><i>Pravidla osvojovaných pohybových činností</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ her, závodů, soutěží <p><i>Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech</i></p> <p><i>Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ měření, evidence, vyhodnocování <p>ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA</p> <p>Korektivní a vyrovnávací cvičení</p>	
--	--	--

5.19. Výchova ke zdraví

Vzdělávací oblast: **Člověk a zdraví**
 Vzdelávací obor: **Výchova ke zdraví**
 Předmět: **Výchova ke zdraví**

5.19.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Výchova ke zdraví** vznikl ze vzdělávacího oboru **Výchova ke zdraví** vzdělávací oblasti **Člověk a zdraví**.

Integruje tato průřezová témata:

1. Osobnostní a sociální výchova (2. stupeň)
2. Výchova demokratického občana (2. stupeň)
3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (2. stupeň)
4. Multikulturní výchova (2. stupeň)
5. Environmentální výchova (2. stupeň)
6. Mediální výchova (2. stupeň)

5.19.2. Časové vymezení předmětu

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem	6.	7.	8.	9.	celkem
	–	–	–	–	–	–	0,5	0+1	0,5	1	3

Na 2. stupni je předmět vyučován v 6. až 9. ročníku.

Důvod: široký obor, jehož cílem je naučit žáky rozvíjet a chránit duševní, fyzické a sociální zdraví, prvořadě životní hodnoty.

5.19.3. Formy realizace vyučovacího předmětu

6. vyučovací hodina ve třídě
7. vyučovací hodina v počítačové učebně
8. výukové, diskusní a komunitní kruhy
9. týmové, skupinové a samostatné práce
10. zpracování projektů (podle uvážení učitele)

10.1.1. Výchovné a vzdělávací strategie

Předmět: Výchova ke zdraví

2. stupeň
<p>1. Kompetence k učení</p> <ul style="list-style-type: none"> • předkládat žákům dostatek informačních zdrojů s tematikou ochrany a podpory zdraví a vést je k jejich využívání v praktickém životě • podporovat žáky ve vyhledávání, zpracování a vyhodnocování informací z oblasti preventivní medicíny • učit žáky používat správné termíny v oblastech zdraví • klást důraz na pozitivní motivaci žáka • seznamovat žáky s problematikou zdraví ve vzájemných vztazích a souvislostech • vést žáky prostřednictvím aktivizujících metod k celoživotní potřebě pečovat o své zdraví a soustavně ho chránit
<p>2. Kompetence k řešení problému</p> <ul style="list-style-type: none"> • aktivizovat žáky promyšlenými postupy k uvažování o problému a jeho možném řešení (dialog, diskuse, kooperace, brainstorming, kritické myšlení, učení ze zkušeností) • předkládat žákům specifické náměty, vytvářet modelové a problémové situace k samostatnému uvažování a řešení problémů v souvislosti s ochranou tělesného, duševního a sociálního zdraví • vést žáky k vyvozování a uplatňování uvážlivých rozhodnutí a jednání v různých životních situacích (mezilidské vztahy, zahájení plného intimního života, zneužívání návykových látek, rizikové situace) a odpovědnosti za ně • vést žáky ke kritickému posuzování textů a mediálních sdělení a k obhajobě vlastních nebo týmových názorů
<p>3. Kompetence komunikativní</p> <ul style="list-style-type: none"> • učit žáky vést úspěšnou komunikaci v několika krocích a tyto kroky nacvičit v různých životních situacích (situační hry, učení v rolích) • pomáhat žákům prostřednictvím základních komunikačních dovedností hledat cestu založenou na dobrých mezilidských vztazích a vytvářet příležitosti k rozvíjení pozitivních vztahových dovedností pro život (aktivní naslouchání, vedení dialogu, obhajování stanovisek, vyjednávání, asertivní jednání) • nabízet žákům dostatek příležitostí využívat informační a komunikační prostředky k zapojení se do diskusí o ochraně a podpoře zdraví

2. stupeň
4. Kompetence sociální a personální
<ul style="list-style-type: none"> • vést žáky k utváření příjemné atmosféry a upevňování dobrých mezilidských vztahů na základě ohleduplnosti a úcty k člověku • klást důraz na vytvoření takových pravidel práce v týmu, která povedou k dosažení co nejvyšší kvality společné práce (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce) • vytvářet žákům pomocí aktivizujících výukových metod předpoklady osvojit si dovednosti potřebné pro řešení problémů a rozhodovat se z hlediska různých sociálních rolí (diskusní, situační a didaktické hry) • posilovat sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj, vést k objektivnímu sebehodnocení a sebezpoznání a možnosti uplatnění dle svých schopností • vést žáky v zájmu podpory a ochrany zdraví k odpovědnému chování vůči sobě i ostatním
5. Kompetence občanské
<ul style="list-style-type: none"> • nabízet žákům dostatek příležitostí a modelových situací k uplatňování osvojených poznatků a dovedností v zájmu podpory a ochrany zdraví v občanském životě • vést žáky k odpovědnosti za své zdraví, k odpovědnému rozhodování a pohotovému jednání v situacích úrazu, náhlého ohrožení zdraví • rozvíjet interakční a vztahové dovednosti pro život ve společnosti • vést žáky k orientaci v poskytované zdravotnické péči a globálních problémech souvisejících se zdravím • učit žáky respektovat přesvědčení druhých, vážit si jejich vnitřních hodnot, vcítit se do situací druhých, odmítat hrubé zacházení
6. Kompetence pracovní
<ul style="list-style-type: none"> • vyžadovat od žáků zodpovědný přístup při plnění zadaných úkolů, dodržování vymezených pravidel • podněcovat žáky k uplatnění tvořivosti a vlastních nápadů • nabízet žákům dostatek situací k propojení osvojených poznatků a dovedností z oblasti ochrany svého zdraví při práci ve škole i mimo ni
7. Kompetence digitální
<ul style="list-style-type: none"> • vést žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií k získávání informací, jejich porozumění a kritickému posouzení a orientaci v problematice preventivní ochrany jejich zdraví, jako stavu biologické, psychické a sociální rovnováhy života • prakticky seznámit žáky s možnostmi tvorby vlastního digitálního obsahu při realizaci a prezentaci projektů a (týmových) úkolů

10.1.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Žáci poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech. Svým vzdělávacím obsahem bezprostředně navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a tematický okruh Člověk a jeho zdraví.

Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích. Rozšiřují a prohlubují si poznatky o rodině, škole a společenství vrstevníků, o přírodě, člověku i vztazích mezi lidmi a učí se tak dívat se na vlastní činnosti z hlediska zdravotních potřeb a životních perspektiv dospívajícího jedince a rozhodovat se ve prospěch zdraví.

Cílem je naučit žáky řešit a zvládat problémové situace, volit vhodné komunikační techniky, věcné a logické argumentace, vést žáky, aby porozuměli sami sobě, ostatním lidem i světu kolem sebe, utvářet a rozvíjet základní dovednosti pro spolupráci a respektování.

Vzhledem k formativní funkci vyučovacího předmětu nabývají osvojené vědomosti, dovednosti a utvářené hodnoty a postoje pro žáka na celoživotním významu. Nedílnou součástí výuky je využívání poznatků získaných v jiných učebních předmětech.

10.1.3. Očekávané výstupy – 2. stupeň

žák

- respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě
- vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví
- vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním, sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví;
- posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví
- usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví
- vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí
- dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky
- uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc
- projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce
- samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím
- respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví
- respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli mladých, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování
- uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým
- vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi
- projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc

10.1.4. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících

6. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě ▪ Respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje ▪ Kultivovaně se chová k opačnému pohlaví ▪ Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím ▪ Vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví 	<p>VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ <i>Vztahy ve dvojici</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kamarádství a přátelství <p><i>Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Škola, vrstevnická skupina <p>ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE <i>Dětství, puberta, dospívání</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Tělesné, duševní a společenské změny <p>ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ <i>Vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kvalita ovzduší a vody ▪ Hluk, osvětlení, teplota <p><i>Tělesná a duševní hygiena, denní režim</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zásady osobní, intimní, duševní hygieny ▪ Otuzování ▪ Denní režim ▪ Vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit ▪ Význam pohybu pro zdraví ▪ Pohybový režim 	<p><i>Průřezová témata</i></p> <p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Osobnostní, sociální a morální rozvoj <p><i>Výchova demokratického občana</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Občanská společnost a škola - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování <p><i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá <p><i>Multikulturní výchova</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Lidské vztahy - Multikulturalita - Princip sociálního smíru a solidarity <p><i>Environmentální výchova</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Vztah člověka k prostředí <p><i>Mediální výchova</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy ▪ Aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí ▪ V případě potřeby poskytne adekvátní pomoc 	<p>RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE <i>Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech ▪ Bezpečnost v dopravě ▪ Rizika silniční a železniční dopravy ▪ Vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládání agresivity ▪ Postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) 	<p><i>Mezipředmětové vztahy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Výchova k občanství <p><i>Poznámky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Vzdělávací obsahy tematických okruhů se ve výuce logicky a funkčně podporují - Okruh osobnostní a sociální rozvoj prochází napříč všemi tematickými okruhy
---	---	--

7. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žák ▪ Vysvětlí role členů komunity a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu z hlediska prospěšnosti zdraví ▪ Dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí ▪ v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky ▪ uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka ▪ Uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni ▪ V případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým ▪ rozpozná varovný signál i jiné způsoby varování ▪ seznámí se s postupem při evakuaci 	<p>VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ <i>Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rodina, škola, obec, spolek <p>ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ <i>Výživa a zdraví</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zásady správného stravování ▪ Pitný režim ▪ Vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví ▪ Poruchy příjmu potravy <p>RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE <i>Autodestruktivní závislosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rizikové chování (alkohol, legální a nelegální drogy) <p><i>Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Šikana a jiné projevy násilí ▪ Formy sexuálního zneužívání dětí ▪ Kriminalita mládeže <p><i>ochrana člověka za mimořádných situací</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ klasifikace mimořádných událostí ▪ varovný signál a jiné způsoby varování ▪ základní úkoly ochrany obyvatelstva 	<p><i>Průřezová témata</i></p> <p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Osobnostní, sociální a morální rozvoj <p><i>Výchova demokratického občana</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Občanská společnost a škola - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování <p><i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá <p><i>Multikulturní výchova</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Lidské vztahy - Multikulturalita - Princip sociálního smíru a solidarity <p><i>Environmentální výchova</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Vztah člověka k prostředí <p><i>Mediální výchova</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

<ul style="list-style-type: none"> ▪ projevuje odpovědný vztah k sobě samému ▪ preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy ▪ Ví o centrech odborné pomoci a v případě potřeby dokáže vyhledat odbornou pomoc <ul style="list-style-type: none"> ▪ svěří se s problémem ▪ využívá techniky k překonání únavy a předcházení stresovým situacím <ul style="list-style-type: none"> ▪ utváří a rozvíjí dobré mezilidské vztahy ▪ respektuje názor druhých ▪ preferuje pozitivní hodnoty 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ evakuace ▪ činnost po mimořádné události ▪ prevence vzniku mimořádných událostí <p>HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ <i>Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ složky zdraví a jejich interakce <p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ <i>Sebepoznání a sebepojetí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vztah k sobě samému ▪ vztah k druhým lidem <p><i>seberegulace a sebeorganizace činností a chování</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací <p><i>psychohygiena</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu ▪ hledání pomoci při problémech <p><i>mezilidské vztahy, komunikace, kooperace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ respektování sebe sama i druhých ▪ přijímání názoru druhého ▪ empatie ▪ chování podporující dobré vztahy 	<p>Mezipředmětové vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Výchova k občanství - Svět práce <p>Poznámky</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vzdělávací obsahy tematických okruhů se ve výuce logicky a funkčně podporují - Okruh osobnostní a sociální rozvoj prochází napříč všemi tematickými okruhy
---	---	--

8. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu ▪ Orientuje se v cestách přenosu a projevech chorob ▪ Uvede zdravotní rizika nechráněného pohlavního styku ▪ Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami ▪ Svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc ▪ Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví ▪ Dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce ▪ Ovládá základy první pomoci 	<p>ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE <i>Sexuální dospívání a reprodukční zdraví</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zdraví reprodukční soustavy <p>ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ <i>Ochrana před přenosnými chorobami</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence ▪ Náklady respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzem a stykem se zvířaty <p><i>Ochrana před chronickými nepřenositelnými chorobami a před úrazy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění ▪ Preventivní a léčebná péče ▪ Odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě) ▪ Základy první pomoci 	<p><i>Průřezová témata</i></p> <p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Osobnostní, sociální a morální rozvoj <p><i>Výchova demokratického občana</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Občanská společnost a škola - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování <p><i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá <p><i>Multikulturní výchova</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Lidské vztahy - Multikulturalita - Princip sociálního smíru a solidarity <p><i>Environmentální výchova</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Vztah člověka k prostředí <p><i>Mediální výchova</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím ▪ Uvádí rizika spojená s užíváním alkoholu a s kouřením ▪ Dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her ▪ Seznámí se s nejčastějšími psychickými onemocněními ▪ Zaujímá stanovisko k otázce dopingu ve sportu 	<p>RIZIKA OHROŽUJÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE</p> <p><i>Stres a jeho vztah ke zdraví</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kompenzační, relaxační a regenerační techniky překonávání únavy, stresových reakcí a posilování duševní odolnosti <p><i>Autodestruktivní závislosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Násilí namířené proti sobě samému ▪ Rizikové chování (alkohol, aktivní i pasivní kouření) ▪ Rizikové chování (zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet) ▪ Psychická onemocnění ▪ Násilné chování ▪ Těžké životní situace a jejich zvládnání ▪ Trestná činnost ▪ Dopingu ve sportu 	<p>Mezipředmětové vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Výchova k občanství - Přírodopis <p>Poznámky</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vzdělávací obsahy tematických okruhů se ve výuce logicky a funkčně podporují - Okruh osobnostní a sociální rozvoj prochází napříč všemi tematickými okruhy
---	--	--

9. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p><i>Žák:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Respektuje přijatá pravidla mezi partnery a mezi vrstevníky ▪ Přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování ▪ Respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli ▪ Chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování ▪ Uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi ▪ V případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým 	<p>VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ <i>Vztahy ve dvojici</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Láska ▪ Partnerské vztahy ▪ Manželství a rodičovství <p>ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE sexuální dospívání a reprodukční zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Sexualita jako součást formování osobnosti ▪ Zdrženlivost ▪ Předčasná sexuální zkušenost ▪ Promiskuita ▪ Problémy těhotenství a rodičovství mladistvých ▪ Poruchy pohlavní identity <p>RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE <i>Bezpečné chování a komunikace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi ▪ Bezpečný pohyb v rizikovém prostředí ▪ Nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií ▪ Sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situaci ohrožení 	<p><i>Průřezová témata</i></p> <p><u><i>Osobnostní a sociální výchova</i></u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Osobnostní, sociální a morální rozvoj <p><u><i>Výchova demokratického občana</i></u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Občanská společnost a škola - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování <p><u><i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</i></u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá <p><u><i>Multikulturní výchova</i></u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Lidské vztahy - Multikulturalita - Princip sociálního smíru a solidarity <p><u><i>Environmentální výchova</i></u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Vztah člověka k prostředí <p><u><i>Mediální výchova</i></u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií a sekt ▪ Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny a v nejbližším okolí ▪ Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska zodpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní zodpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví ▪ Projevuje zdravé sebevědomí ▪ Přijímá a upevňuje správné životní zásady a postoje ▪ Uvědomuje si a chápe možné důsledky svého počínání ▪ Zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí 	<p><i>Manipulativní reklama a informace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Reklamní vlivy ▪ Působení sekt <p>HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ</p> <p><i>Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Základní lidské potřeby a jejich hierarchie <p><i>Podpora zdraví a její formy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Působení na změnu kvality prostředí a chování jedince ▪ Odpovědnost jedince za zdraví ▪ Prevence a intervence ▪ Podpora zdravého životního stylu ▪ Programy podpory zdraví <p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ</p> <p><i>Sebepoznání a sebepojetí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Utváření vědomí vlastní identity ▪ Zdravé a vyrovnané sebepojetí <p><i>Seberegulace a sebeorganizace činností a chování</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Cvičení sebereflexe ▪ Stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení ▪ Zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích ▪ Pomáhající a prosociální chování 	<p>Mezipředmětové vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Výchova k občanství <p>Poznámky</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vzdělávací obsahy tematických okruhů se ve výuce logicky a funkčně podporují - Okruh osobnostní a sociální rozvoj prochází napříč všemi tematickými okruhy
--	--	--

<ul style="list-style-type: none">▪ Dokáže prezentovat svůj názor a přijmout názor ostatních▪ Rozvíjí a upevňuje dobré mezilidské vztahy, přičemž disponuje a využívá schopnosti empatie	<p><i>Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace</i></p> <ul style="list-style-type: none">▪ Aktivní naslouchání, dialog▪ Efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích▪ Dopad vlastního jednání a chování	
---	--	--

10.2. Tvořivé činnosti

Vzdělávací oblast: **Člověk a svět práce**

Vzdělávací obor: **Člověk a svět práce**

Předmět: **Tvořivé činnosti**

10.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Tvořivé činnosti** vznikl ze vzdělávacího oboru **Člověk a svět práce** vzdělávací oblasti **Člověk a svět práce**

Integruje tato průřezová témata:

1. Osobnostní a sociální výchova (1. stupeň)
3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (1. stupeň)
4. Multikulturní výchova (1. stupeň)
5. Environmentální výchova (1. stupeň)

10.2.2. Časové vymezení předmětu

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem	6.	7.	8.	9.	celkem
	1	1	1	1	1	5	-	-	-	-	-

Časové posílení předmětu:

Předmět není posílen.

10.2.3. Formy realizace vyučovacího předmětu

- vyučovací hodina ve třídě
- práce v koutku přírody
- práce na školním pozemku v ekologickém areálu Čtyřlístek
- zhlédnutí filmu s vhodnou tematikou (podle uvážení učitele)
- exkurze nebo vycházka (podle uvážení učitele)
- vyučovací hodina ve cvičné školní kuchyni
- ročníkový projekt (podle uvážení učitele)
- vyučovací hodina v počítačové učebně (podle uvážení učitele)

10.2.4. Výchovné a vzdělávací strategie

Předmět: Tvořivé činnosti

1. stupeň
1. Kompetence k učení
učíme žáka <ul style="list-style-type: none"> • využívat poznatky z ostatních vyučovacích předmětů • porovnávat svou práci s prací spolužáků, starších žáků a s prací dospělých
2. Kompetence k řešení problému
učíme žáka <ul style="list-style-type: none"> • hledat nejvhodnější řešení a možnosti efektivního zvládnutí úkolu • přemýšlet o nejvhodnějším pracovním postupu • vybrat si z nabídky jednu alternativu určité práce a podle ní pracovat
3. Kompetence komunikativní
učíme žáka <ul style="list-style-type: none"> • vyjadřovat své názory a diskutovat o nich (hlavně při práci ve skupině) • vybírat na základě těchto diskusí nejvhodnější materiál a pracovní postup
4. Kompetence sociální a personální
učíme žáka <ul style="list-style-type: none"> • uvědomit si, že při práci ve skupině závisí společný úspěch na práci každého jednotlivce • koordinovat své úsilí s úsilím ostatních žáků • navzájem si pomáhat a respektovat druhé
5. Kompetence občanské
učíme žáka <ul style="list-style-type: none"> • pracovat v kolektivu, aby se mezi nimi rozvíjel cit přátelství a potřeba vzájemné pomoci • vážit si práce každého člověka a mít úctu k hodnotám, které již lidstvo vytvořilo • osvojit si správný vztah k přírodě a chránit ji • společensky se chovat při stolování
6. Kompetence pracovní
učíme žáka <ul style="list-style-type: none"> • důsledně dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny při práci • pracovat s různými materiály a osvojit si základní pracovní dovednosti a návyky • chránit životní prostředí • uvědomit si důležitost správné volby povolání

7. Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti;
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi

10.2.5. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Nejde o verbální, ale o praktický předmět, což mu vytváří specifické postavení mezi ostatními předměty.

Žáci si při něm osvojují různé praktické dovednosti, praktické postupy a techniky. Učí se zacházet s nejjednoduššími pracovními nástroji, vážit si práce každého člověka, mít úctu k hodnotám, které již lidstvo vytvořilo. Jsou vedeni k tomu, aby si vypěstovali pevný a soustavný návyk pracovat, tvořit a vyrábět. Učí se vytrvat a za všech okolností dokončit práci. Osvojují si schopnost porovnávat svou práci s prací druhých. Jsou vedeni k tomu, aby uměli práci dobře organizovat a aby dbali na bezpečnost a hygienu práce. Jejich práce mají být funkční, účelné a užitečné. Výrobky zhotovují s předem určeným cílem - například jako učební pomůcku nebo dárek.

Při správné organizaci práce v koutku přírody nebo v ekologickém areálu ČTYŘLÍSTEK si žáci osvojují správný vztah k přírodě. Šetření pracovních nástrojů, hospodárné zacházení s použitými materiály, účast na sběrových akcích a třídění odpadu rovněž vede k rozvoji kladného vztahu k přírodě a k ochraně přírody.

Vzdělávací obsah předmětu zahrnuje tyto tematické okruhy:

1. Práce s drobným materiálem
2. Konstruktivní činnosti
3. Pěstitelské práce
4. Příprava pokrmů

V prvním tematickém okruhu vytvářejí žáci výrobky z těchto materiálů: papír a karton, textil, modelovací hmota (plastelína, modurit, modelovací hlína...), přírodniny, drát, fólie, krabičky, provázky a jiné.

Druhý tematický okruh je věnován práci s různými typy stavebnic.

Ve třetím tematickém okruhu jsou žáci vedeni k pozorování přírody, péči o nenáročné rostliny v místnosti i ve školním areálu ČTYŘLÍSTEK.

Ve čtvrtém tematickém okruhu se žáci učí slušně stolovat a ve druhém období připravovat samostatně jednoduché pokrmy.

10.2.6. Očekávané výstupy – 1. stupeň

Práce s drobným materiálem

1. období

žák

- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- pracuje podle slovního návodu a předlohy

2. období

žák

- vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu
- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic
- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

Konstrukční činnosti

1. období

žák

- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

2. období

žák

- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu

Pěstitelské práce

1. období

žák

- provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování
- pečuje o nenáročné rostliny

2. období

žák

- provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování
- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny
- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu

Příprava pokrmů

1. období

žák

- připraví tabuli pro jednoduché stolování
- chová se vhodně při stolování

2. období

žák

- orientuje se v základním vybavení kuchyně
- připraví samostatně jednoduchý pokrm
- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování
- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

10.2.7. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících

1. - 3. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vytváří jednoduchými postupy různé předměty z přírodnin a drobného materiálu ▪ pracuje podle slovního návodu a předlohy ▪ překládá, skládá, nalepuje, slepuje papír a vystřihuje ▪ obkresluje jednoduché tvary podle šablony ▪ správně drží nůžky ▪ sestavuje modely podle předvádění učitele, později podle předlohy nebo podle vlastní představy ▪ zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi ▪ provádí pozorování přírody ▪ pečuje o nenáročné rostliny ▪ vhodně se chová při stolování ▪ upraví stůl pro běžné stolování 	<p><i>Práce s drobným materiálem</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) ▪ jednoduché pracovní operace ▪ pracovní nástroje a pomůcky ▪ lidové zvyky, tradice, řemesla <p><i>Konstrukční činnosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ stavebnice (podle možnosti školy) ▪ práce s návodem, s předlohou, jednoduchým náčrtem <p><i>Pěstitelské práce</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pěstování rostlin v místnosti i na zahradě <p><i>Příprava pokrmů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pravidla správného stolování ▪ jednoduchá úprava stolu ▪ potraviny 	<p><i>Průřezová témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Osobnostní a sociální výchova:</i> rozvoj schopností poznávání psychohygiena poznávání lidí mezilidské vztahy komunikace řešení problémů ▪ <i>Multikulturní výchova:</i> lidské vztahy ▪ <i>Environmentální výchova:</i> základní podmínky života <p><i>Mezipředmětové vztahy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vzdělávací obsah vyučovacího předmětu se prolíná do všech ostatních předmětů s možností využití digitálních technologií

4. - 5. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti výrobky z daného materiálu ▪ volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu ▪ udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce ▪ poskytne první pomoc při úrazu ▪ zdokonaluje se v překládání, skládání, stříhání, vystřihování, lepení, řezání a měření papíru ▪ poznává lidové zvyky, tradice a řemesla na základě přímých ukázek ▪ provádí jednoduchou montáž a demontáž stavebnice ▪ pracuje podle slovního návodu, předlohy a jednoduchého náčrtu ▪ dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při úrazu <ul style="list-style-type: none"> ▪ provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování 	<p><i>Práce s drobným materiálem</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce ▪ vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textilu, drát,..) ▪ pracovní pomůcky a nástroje ▪ lidové zvyky, tradice, řemesla <p><i>Konstrukční činnosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ stavebnice (podle možnosti školy) ▪ práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem <p><i>Pěstitelské práce</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostli, osivo 	<p><i>Průřezová témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Multikulturní výchova:</i> ▪ lidské vztahy ▪ <i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:</i> ▪ Evropa a svět nás zajímá – lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy <p><i>Environmentální výchova:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Základní podmínky života</i> ▪ lidské aktivity a problémy životního prostředí ▪ vztah člověka k prostředí <p><i>Mezipředmětové vztahy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vzdělávací obsah vyučovacího předmětu se prolíná do všech ostatních předmětů s možností využití digitálních technologií

<ul style="list-style-type: none"> ▪ ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny. ▪ podle druhu pěstitelských činností volí správné pomůcky, nástroje a nářadí ▪ dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce <ul style="list-style-type: none"> ▪ orientuje se v základním vybavení kuchyně ▪ připraví samostatně jednoduché pohoštění ▪ dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování ▪ udržuje pořádek v kuchyni ▪ dbá na čistotu nádobí a pracovních ploch ▪ dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce ▪ dokáže poskytnout první pomoc při úrazu v kuchyni ▪ při výběru a nákupu potravin uplatňuje zásady správné výživy ▪ uvědomuje si nutnost správného skladování potravin 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pěstování pokojových rostlin a jejich výživa ▪ jedovaté rostliny (rostlina jako droga, alergie) <p><i>Příprava pokrmů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pravidla správného stolování ▪ základní vybavení kuchyně ▪ potraviny a jejich skladování ▪ technika v kuchyni (historie a význam) 	
--	--	--

10.3. Svět práce

Vzdělávací oblast: **Člověk a svět práce**

Vzdělávací obor: **Člověk a svět práce**

Předmět: **Svět práce**

10.3.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Svět práce** vznikl ze vzdělávacího oboru **Člověk a svět práce** vzdělávací oblasti **Člověk a svět práce**.

Integruje tato průřezová témata:

1. Osobnostní a sociální výchova (2. stupeň)
2. Výchova demokratického občana (2. stupeň)
5. Environmentální výchova (2. stupeň)
6. Mediální výchova (2. stupeň)

10.3.2. Časové vymezení předmětu

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem	6.	7.	8.	9.	celkem
	–	–	–	–	–	–	0+1	1	1	1	4

Časové posílení předmětu:

Na 2. stupni předmět je posílen v 6. ročníku.

Toto navýšení by mělo přispět k upevnění učiva pomocí různých forem práce.

10.3.3. Formy realizace vyučovacího předmětu

- vyučovací hodina v učebně technických činností
- vyučovací hodina ve cvičné kuchyni
- vyučovací hodina v počítačové učebně
- tematicky zaměřené vycházky, exkurze, výstavy
- práce v terénu a ekologickém areálu
- celoroční úprava a údržba vnějších prostor areálu školy a výzdoba interiéru
- dělené hodiny

10.3.4. Výchovné a vzdělávací strategie

Předmět: Svět práce

2. stupeň
<p>1. Kompetence k učení</p> <ul style="list-style-type: none"> • nabízet žákům dostatek informačních zdrojů, které jim umožní orientovat se v dynamicky se vyvíjejícím světě práce • podporovat žáky ve vyhledávání a třídění informací na dané téma a jejich využití v tvůrčích činnostech a praktickém životě • vést žáky k získání náhledu na různé pracovní činnosti a profese • předkládat žákům individuální a skupinové metody práce, v nichž budou mít možnost kriticky zhodnotit své vlastní postoje a přístupy • vést žáky k poznávání smyslu a cílů učení, k pochopení hlubších souvislostí mezi technikou, člověkem a životním prostředím, mezi stravou a zdravím člověka, pěstitelstvím a životním prostředím a pochopení souvislostí mezi požadavky na výkon vybraného povolání a reálnými osobními předpoklady a schopnostmi
<p>2. Kompetence k řešení problému</p> <ul style="list-style-type: none"> • motivovat žáky problémovými úlohami z praktického života • vést žáky ke sledování problémů životního prostředí, pátrat po příčinách, hledat a navrhnout možné způsoby řešení, hodnotit jednotlivé varianty řešení • učit žáky řešit problém při provádění praktických činností (plánování, navrhování, volba pracovního postupu, realizace, hodnocení) • posilovat odpovědnost žáků za rozhodnutí a schopnost obhájit je před druhými vhodnou argumentací • učit žáky plánovat důležité životní kroky, hledat strategie k dosažení cíle, nést za ně odpovědnost
<p>3. Kompetence komunikativní</p> <ul style="list-style-type: none"> • nabízet žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů, pro komunikaci a spolupráci s ostatními • předkládat žákům různé typy textů, záznamů, obrazových materiálů, učit je v nich číst a využívat k dalšímu tvůrčímu rozvoji • vést žáky k dovednostem formulovat vlastní myšlenky a názory při diskusích na dané téma (technický rozvoj, zeleň a životní prostředí, zdravý životní styl), k obhajování svých názorů a věcné a logické argumentaci • učit žáky naslouchat druhým, porozumět jim, projevit empatii k jejich postojům

2. stupeň
4. Kompetence sociální a personální
<ul style="list-style-type: none"> • umožňovat žákům podílet se na utváření příjemné atmosféry na základě ohleduplnosti, tolerance, vzájemné pomoci a respektu k druhým • navozovat dostatek situací, které umožní žákům účinně spolupracovat ve skupině, mít zodpovědnost při práci pro skupinu • vést žáky k utváření pravidel práce ve skupině, která povedou k dosažení co nejvyšší kvality společné práce • posilovat sebedůvěru a sebeúctu žáka za dobře vykonanou práci • vést žáky k využívání poznatků druhých ke zdokonalení své vlastní práce • učit žáky objektivnímu sebehodnocení a sebepoznání • umožňovat žákům uplatnění dle svých schopností
5. Kompetence občanské
<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjet vztahové dovednosti pro život ve společnosti • podporovat u žáků etické hodnoty, uvědomělé dodržování práv a povinností ve škole i mimo ni • vést žáky k respektu, ocenění a ochraně našich tradic • navozovat u žáků správný postoj v zájmu ochrany životního prostředí • učit žáky respektovat druhé, vážit si jejich vnitřních hodnot, vcítit se do situace druhých, domluvit se s nimi, odmítat hrubé zacházení
6. Kompetence pracovní
<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjet u žáků bezpečné a účinné používání nástrojů, náradí a vybavení při práci i v běžném životě • vyžadovat dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví, dodržování pořádku na pracovišti • rozvíjet u žáků podnikatelské myšlení (organizovat práci svoji i práci druhých, hledat nová řešení, prezentovat a realizovat nové nápady, vyhodnotit pracovní činnost) • podporovat u žáků tvorbu a upevňování pozitivních postojů k různým pracovním činnostem a vést žáky k odpovědnosti za kvalitu svých a společných výrobků • rozvíjet u žáků schopnost aplikovat prakticky využitelné dovednosti v běžných životních situacích, v dalším vzdělávání a budoucí profesní přípravě • umožnit žákům podílet se na vytváření příjemného školního prostředí (úprava vnějších prostor, výzdoba interiéru)
7. Kompetence digitální
<ul style="list-style-type: none"> • učit žáky vhodnému kritickému přístupu při práci s informacemi z digitálních zdrojů • rozvíjet u žáků efektivní komunikaci a vzájemnou spolupráci v digitálním prostředí • zdůrazňovat principy bezpečného chování na internetu se zaměřením na vzájemně etické jednání a respekt k ostatním

- vést žáky k činnostem, které jim umožní ovládat a využívat nové moderní technologie a pomůcky při různých pracovních aktivitách

10.3.5. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět Svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a souvislostech.

Předmět je zaměřen na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě.

Do vzdělávacího obsahu jsou zařazeny tematické okruhy Práce s technickými materiály, Pěstitelské práce a základy chovatelství, Příprava pokrmů, Provoz a údržba domácnosti, Svět práce. Práce ve všech tematických okruzích je založena na praktické činnosti s tvůrčí myšlenkovou spoluúčastí žáků. Tematický okruh Svět práce, řeší otázky týkající se přípravy na volbu povolání. Zaměřuje se na utváření a rozvíjení praktických dovedností a osobních vlastností žáků, které jsou předpokladem pro jejich budoucí úspěšné začlenění do pracovního života.

Vzdělávací obsah je určen všem žákům, chlapcům i dívkám. Žáci se učí pracovat s různými materiály, získávají základní pracovní dovednosti a návyky i konkrétní dovednosti související nejen s prováděním, plánováním, organizováním a hodnocením pracovních činností, ale i s upevňováním návyků a zásad bezpečnosti a hygieny práce. Vytvářejí si aktivní vztah k ochraně a tvorbě životního prostředí, jsou vedeni k pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti. Žáci si uvědomí nutnost sebepoznání pro správnou volbu povolání, zamyslí se nad faktory, které mohou ovlivnit jejich rozhodování, získají přehled o nabídkách vzdělávání, profesní přípravy a zaměstnání. Naučí se zamýšlet nad různými cestami k dosažení cíle.

Předmět je výrazně činnostně orientovaný, proto převažují samostatné a skupinové práce na praktických úkolech, které u žáků rozvíjejí iniciativu, tvořivost, samostatnost, spolupráci, komunikaci a zodpovědnost. Nedílnou součástí výuky je využití výukových počítačových programů, práce s informačními zdroji (internet, odborná literatura, média), využití poznatků získaných v jiných vyučovacích předmětech, poznatků z výstav, exkurzí a využití reálných zkušeností žáků.

Výuka je realizována ve dvouhodinových lekcích, dělená na skupiny z důvodu zachování bezpečnosti práce a efektivity výuky.

10.3.6. Očekávané výstupy – 2. stupeň

Práce s technickými materiály

žák

- provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
- řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
- organizuje a plánuje svoji pracovní činnost
- užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku
- dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu

Pěstitelské práce a základy chovatelství

žák

- volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin
- využívá květiny pro výzdobu
- používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu
- prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty
- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty

Provoz a údržba domácnosti

žák

- ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů
- správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu
- dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem

Příprava pokrmů

žák

- používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče
- připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy
- dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni

Svět práce

žák

- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí
- posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy
- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání
- prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce

10.3.7. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících

6. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše základní pravidla pro dodržování hygieny a bezpečnosti práce, vhodně je aplikuje při výuce ▪ zachází správně s používaným nářadím ▪ vysvětlí vznik, význam a zpracování půdy ▪ zhodnotí význam kompostu a hnojiv ▪ prokáže znalost základních podmínek pro pěstování ▪ uvede význam pěstování zeleniny a rozdělení ▪ rozpozná osivo a sadbu ▪ rozliší pěstování ze sadby a přímého výsevu ▪ vyhledá a uvede příklady využití a zpracování zeleniny ▪ určí druhy ovocných rostlin ▪ rozliší ovocné rostliny podle plodů, listů, tvaru koruny ▪ zhodnotí způsoby uskladnění a zpracování ovoce ▪ ošetřuje pokojové rostliny, pečuje o zeleň v okolí školy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ bezpečnost práce a hygiena, řád odborných učeben <i>Pěstitelské práce</i> ▪ půda – vznik, význam, zpracování a úrodnost půdy, půdní druhy ▪ kulturní plodina ▪ zelenina – podmínky a zásady pěstování, osivo a sadba, využití a zpracování zeleniny ▪ ovocné rostliny – druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování ovoce ▪ okrasné rostliny 	<p><i>Průřezová témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Osobnostní a sociální výchova:</i> osobnostní, sociální a morální rozvoj ▪ <i>Environmentální výchova:</i> ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí <p><i>Mezipředmětové vztahy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zeměpis ▪ přírodopis ▪ fyzika ▪ výchova ke zdraví

<ul style="list-style-type: none">▪ provádí jednoduché práce s technickými materiály▪ vytvoří jednoduchý výrobek▪ zvolí a používá vhodné nástroje a nářadí▪ užívá technickou dokumentaci▪ organizuje a plánuje svoji pracovní činnost▪ dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci	<p><i>Práce s technickými materiály</i></p> <ul style="list-style-type: none">▪ dřevo – vlastnosti materiálu, užití v praxi, rozdělení, těžba, zpracování▪ zhotovení výrobku – jednoduchý pracovní postup▪ pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování▪ jednoduchá technická dokumentace (náčrt, výkres)	
--	--	--

7. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce ▪ poskytne první pomoc při úrazu ▪ orientuje se v základním vybavení kuchyně ▪ bezpečně obsluhuje spotřebiče, provede úklid kuchyně ▪ dodržuje zásady zdravé výživy ▪ připraví jednoduché pokrmy ▪ zvládá základní pracovní postupy ▪ kulturně stoluje, chová se společensky ▪ seznamuje se se základními pojmy chovatelství ▪ pěstuje a ošetřuje pokojové rostliny ▪ pečuje o zeleň v okolí školy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ bezpečnost práce a hygiena, řád odborných učeben <i>Příprava pokrmů</i> ▪ kuchyň – vybavení, spotřebiče a jejich obsluha ▪ potraviny – výběr, nákup, skladování, sestavování jídelníčku ▪ příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů ▪ úprava stolu, stolování <i>Chovatelství</i> ▪ rozumí pojmům chovatel, majitel, chovatelská stanice, množírna, průkaz původu zvířete ▪ seznamuje se s potřebami a základními postupy v péči o domácího mazlíčka <i>Pěstitelské práce</i> ▪ okrasné rostliny – množení a pěstování, úprava vnějších a vnitřních prostor školy 	<p><i>Průřezová témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Osobnostní a sociální výchova:</i> osobnostní, sociální rozvoj a morální rozvoj ▪ <i>Environmentální výchova:</i> lidské aktivity a problémy životního prostředí <i>Mezipředmětové vztahy</i> ▪ výchova ke zdraví ▪ přírodopis ▪ fyzika ▪ matematika

<ul style="list-style-type: none">▪ provádí jednoduché práce s technickými materiály▪ vytvoří jednoduchý výrobek▪ zvolí a používá vhodné nástroje a nářadí ▪ užívá technickou dokumentaci▪ organizuje a plánuje svoji pracovní činnost▪ dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci	<p><i>Práce s technickými materiály</i></p> <ul style="list-style-type: none">▪ dřevo, plast – vlastnosti materiálu, užití v praxi▪ zhotovení výrobku – jednoduchý pracovní postup▪ pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování▪ jednoduchá technická dokumentace (náčrt, výkres)	
---	---	--

8. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí ▪ posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě ▪ využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání ▪ prokáže schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce <ul style="list-style-type: none"> ▪ množí a přesazuje pokojové rostliny ▪ používá rostliny k výzdobě interiéru ▪ zvládá základní práce při úpravě okrasných ploch 	<p><i>Svět práce</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, charakter a druhy pracovních činností, požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní ▪ volba profesní orientace – základní principy, sebepoznání, osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace ▪ práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb ▪ možnosti vzdělávání – informace a poradenské služby ▪ zaměstnání – pracovní příležitosti v regionu, způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti <p><i>Pěstitelské práce</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ okrasné rostliny – množení a pěstování ▪ léčivé rostliny, koření – rostliny a zdraví člověka <ul style="list-style-type: none"> ▪ úprava vnějších a vnitřních prostor školy 	<p><i>Průřezová témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Osobnostní a sociální výchova:</i> osobnostní, sociální a morální rozvoj ▪ <i>Výchova demokratického občana:</i> občan, občanská společnost a stát ▪ <i>Mediální výchova:</i> kritické čtení a vnímání mediálních sdělení ▪ <i>Environmentální výchova:</i> vztah člověka k prostředí <p><i>Mezipředmětové vztahy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ český jazyk ▪ výchova k občanství ▪ výchova ke zdraví ▪ fyzika

<ul style="list-style-type: none"> ▪ organizuje a plánuje pracovní činnost ▪ připravuje jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy ▪ dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti ▪ ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti ▪ správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby, provádí drobné opravy a údržbu textilií ▪ provádí jednoduché práce s technickými materiály ▪ vytvoří jednoduchý výrobek ▪ zvolí a používá vhodné nástroje a nářadí ▪ užívá technickou dokumentaci ▪ organizuje a plánuje svoji pracovní činnost ▪ dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci 	<p><i>Příprava pokrmů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ studená a teplá kuchyně – výběr a nákup potravin, příprava pokrmů ▪ úprava stolu a stolování <p><i>Provoz a údržba domácnosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ provoz a údržba domácnosti, údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, prostředky a jejich dopad na životní prostředí <p><i>Práce s technickými materiály</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ dřevo, plast, kov – vlastnosti materiálu, užití v praxi ▪ zhotovení výrobku – jednoduchý pracovní postup ▪ pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování ▪ jednoduchá technická dokumentace (náčrt, výkres) 	
--	--	--

9. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí ▪ posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy ▪ využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání ▪ prokáže schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce ▪ zvládá základní práce při úpravě okolí školy ▪ pečuje o zeleň 	<p><i>Volba povolání</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, charakter a druhy pracovních činností, požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní ▪ volba profesní orientace – základní principy, sebepoznání, osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace ▪ práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb ▪ možnosti vzdělávání – informace a poradenské služby ▪ zaměstnání – pracovní příležitosti v regionu, způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti <p><i>Pěstitelské práce</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ okrasné rostliny – úprava vnějších a vnitřních prostor školy 	<p><i>Průřezová témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Osobnostní a sociální výchova:</i> osobnostní, sociální a morální rozvoj ▪ <i>Výchova demokratického občana:</i> občan, občanská společnost a stát ▪ <i>Mediální výchova:</i> kritické čtení a vnímání mediálních sdělení ▪ <i>Environmentální výchova:</i> lidské aktivity a problémy životního prostředí <p><i>Mezipředmětové vztahy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ český jazyk ▪ výchova k občanství ▪ fyzika

<ul style="list-style-type: none"> ▪ orientuje se v návodech k obsluze běžných spotřebičů ▪ správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby ▪ provádí jednoduchou domácí údržbu ▪ dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní pravidla, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem ▪ provádí jednoduché práce s technickými materiály ▪ vytvoří jednoduchý výrobek ▪ zvolí a používá vhodné nástroje a nářadí ▪ užívá technickou dokumentaci ▪ organizuje a plánuje svoji pracovní činnost ▪ dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci 	<p><i>Provoz a údržba domácnosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ elektrotechnika v domácnosti – elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika (funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba), nebezpečí úrazu elektrickým proudem ▪ bezpečnostní a hygienická pravidla a předpisy, nebezpečí úrazu při práci <p><i>Práce s technickými materiály</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zhotovení výrobku – jednoduchý pracovní postup ▪ pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování <p>jednoduchá technická dokumentace (náčrt, výkres)</p>	
---	--	--

11. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

11.1. Pravidla pro hodnocení

11.1.1. Způsoby hodnocení

- ve všech ročnících hodnotíme všechny předměty pomocí klasifikace
- u průběžného hodnocení používáme známky, případně bodové hodnocení, slovní hodnocení, sebehodnocení a na prvním stupni různé motivační obrázky
- žáky se speciálními vzdělávacími potřebami hodnotíme v souladu s doporučením školského poradenského zařízení

11.1.2. Kritéria hodnocení

- zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů
- schopnost řešit problémové situace
- komunikační dovednosti
- zvládnutí práce v týmu (skupině)
- změny v postojích, míra zodpovědnosti a tolerance, aktivita a přístup k práci
- dodržování vymezených pravidel

Podrobně rozpracovaná pravidla hodnocení tvoří samostatnou přílohu Školního řádu Základní školy, Jičín, Železnická 460.

12. Přílohy

12.1. Volitelné předměty

12.1.1. Domácnost

Vzdělávací oblast: **Člověk a svět práce**

Vzdělávací obor: **Člověk a svět práce**

Předmět: **Domácnost**

12.1.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Volitelný předmět **Domácnost** vznikl ze vzdělávacího oboru **Člověk a svět práce** vzdělávací oblasti **Člověk a svět práce**.

Integruje tato průřezová témata:

1. Osobnostní a sociální výchova (2. stupeň)

12.1.1.2. Časové vymezení předmětu

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem	6.	7.	8.	9.	celkem
	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1

Časové posílení předmětu:

Předmět není posílen.

12.1.1.3. Formy realizace vyučovacího předmětu

- vyučovací hodina ve cvičné kuchyni

12.1.1.4. Výchovné a vzdělávací strategie

Předmět: Domácnost

2. stupeň
1. Kompetence k učení
<ul style="list-style-type: none"> • seznamovat žáky s problematikou zdraví • předkládat žákům dostatek informačních zdrojů souvisejících s tematikou zdravé výživy a vést je k jejich uplatňování v praktickém životě • podporovat žáky ve vyhledávání, zpracování a vyhodnocování informací spojených s přípravou stravy • vést žáky k posouzení vlastního pokroku a kritickému hodnocení výsledků své práce • nabádat žáky k uplatňování zdravých stravovacích návyků • vést žáky k pochopení souvislostí mezi výživou a zdravím člověka
2. Kompetence k řešení problému
<ul style="list-style-type: none"> • vést žáky k vyvozování a uplatňování uvážlivých rozhodnutí v souvislosti s organizací a plánováním pracovních činností, ke schopnosti obhájit je a nést za ně odpovědnost • podněcovat žáky k uvažování o problému, jeho pochopení a naplánování způsobu řešení • učit žáky hájit svá řešení pomocí argumentů
3. Kompetence komunikativní
<ul style="list-style-type: none"> • nabízet žákům dostatek možností naslouchat promluvám druhých, porozumět jim, vhodně na ně reagovat • vést žáky k dovednostem formulovat vlastní myšlenky a názory při diskusích na dané téma, obhajování svých názorů a věcné a logické argumentaci • učit žáky schopnosti prezentovat svoji práci
4. Kompetence sociální a personální
<ul style="list-style-type: none"> • vést žáky k utváření příjemné atmosféry a upevňování dobrých mezilidských vztahů na základě ohleduplnosti, úcty k člověku a spolupráce ve skupině • klást důraz na vytvoření takových pravidel práce v týmu, která povedou k dosažení co nejvyšší kvality společné práce (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce) • vytvářet podmínky, které žákům umožní účinně spolupracovat, mít zodpovědnost při práci pro skupinu a prokázat schopnost střídat role ve skupině • vést žáky k využívání poznatků druhých ke zdokonalování své vlastní práce
5. Kompetence občanské
<ul style="list-style-type: none"> • podporovat u žáků etické hodnoty, uvědomělé dodržování práv a povinností ve škole i mimo školu • učit žáky respektovat druhé, vážit si jejich vnitřních hodnot, vcítit se do situací ostatních, domluvit se s ostatními • vést žáky k odpovědnosti za podporu a ochranu svého zdraví i zdraví druhých

<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjet vztahové dovednosti pro život ve společnosti • učit žáky respektovat a chránit naše lidové tradice
6. Kompetence pracovní
<ul style="list-style-type: none"> • podněcovat u žáků zodpovědný přístup k plnění zadaných úkolů, úplné dokončení práce • vést žáky k dodržování vymezených pravidel při práci a bezpečnému používání vybavení kuchyně • podporovat u žáků využití získaných praktických dovedností v běžném životě, v dalším vzdělávání a v budoucí profesní přípravě • podněcovat žáky k uplatnění tvořivosti a vlastních nápadů • vést žáky k získání správných pracovních návyků a pozitivnímu vztahu k práci, k odpovědnosti za výsledky práce z hlediska kvality, hospodárnosti a z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých
7. Kompetence digitální
<ul style="list-style-type: none"> • učit žáky vhodnému kritickému přístupu při práci s informacemi z digitálních zdrojů • rozvíjet u žáků efektivní komunikaci a vzájemnou spolupráci v digitálním prostředí • zdůrazňovat principy bezpečného chování na internetu se zaměřením na vzájemně etické jednání a respekt k ostatním • vést žáky k činnostem s digitálními technologiemi využívajícími moderní vybavení kuchyně, vybrané pomůcky a zařízení při údržbě domácnosti • učit žáky hodnotit svoji práci a využít případné chyby k vlastnímu poučení

12.1.1.5. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Volitelný předmět Domácnost je určen pro žáky 2. stupně. Umožňuje žákům získat soubor vědomostí, pracovních dovedností a návyků potřebných v běžném životě. Je zaměřen na přípravu pokrmů.

Žáci získají informace o organizaci prací spojených s přípravou pokrmů. Naučí se základní postupy při úpravě pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy a základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů v souladu se zásadami zdravé výživy. Žáci jsou vedeni k dodržování pravidel správného stolování a společenského chování při stolování, k udržování pořádku a čistoty na pracovišti, k dodržování zásad bezpečné práce v kuchyni a pravidel osobní hygieny.

Žáci pracují v kolektivu, učí se odpovědnosti za své i společné výsledky práce. Osvojují si základy organizování a plánování práce.

12.1.1.6. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících

7. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ používá vybavení kuchyně ▪ bezpečně obsluhuje spotřebiče ▪ provede základní úklid kuchyně ▪ dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti při práci <ul style="list-style-type: none"> ▪ vybírá a nakupuje potraviny ▪ organizuje a plánuje pracovní činnost ▪ volí vhodný pracovní postup <ul style="list-style-type: none"> ▪ získává poznatky o úpravě pokrmů ▪ připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy <ul style="list-style-type: none"> ▪ ovládá jednoduché prostírání a společenské chování u stolu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kuchyň - základní vybavení, obsluha spotřebičů, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu <ul style="list-style-type: none"> ▪ potraviny - nákup, skladování; organizace a plánování práce, práce s recepty a kuchařskou knihou <ul style="list-style-type: none"> ▪ příprava jednoduchých pokrmů tepelnou úpravou a za studena, rychlé občerstvení <ul style="list-style-type: none"> ▪ úprava stolu a stolování 	<p><i>Průřezová témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Osobnostní a sociální výchova:</i> sociální a morální rozvoj <p><i>Mezipředmětové vztahy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ svět práce ▪ výchova ke zdraví

12.1.2. Ekologické praktikum

Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**

Vzdělávací obor: **Přírodopis**

Předmět: **Ekologické praktikum**

12.1.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Volitelný předmět **Ekologické praktikum** vznikl ze vzdělávacího oboru **Přírodopis** vzdělávací oblasti **Člověk a příroda**.

Integruje tato průřezová témata:

1. Osobnostní a sociální výchova (2. stupeň)
3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (2. stupeň)
4. Multikulturní výchova (2. stupeň)
5. Environmentální výchova (2. stupeň)
6. Mediální výchova (2. stupeň)

12.1.2.2. Časové vymezení předmětu

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem	6.	7.	8.	9.	celkem
	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	3

Časové posílení předmětu:

Předmět není posílen.

12.1.2.3. Formy realizace vyučovacího předmětu

- vyučovací hodiny v učebně (spojené do bloků 1 x za 14 dní)
- ekologické projekty
- vycházky do okolí
- výlety a krátkodobé exkurze
- besedy s odborníky v oblasti EVVO
- práce s přírodními materiály
- simulační hry
- kooperativní hry na posílení rozvoje vztahu k přírodě, k lidem, k sobě samému
- praktické činnosti
- vnímání přírody všemi smysly
- práce v počítačové učebně
- celoroční údržba a rozvoj areálu ekologické výchovy ČTYŘLÍSTEK
- nabídka závěrečné vícedenní exkurze do středisek ekologické výchovy

12.1.2.4. Výchovné a vzdělávací strategie

Předmět: Ekologické praktikum

2. stupeň
<p>1. Kompetence k učení</p> <ul style="list-style-type: none"> • vést žáky k samostatnému pozorování pozitivních a negativních změn životního prostředí v lokálním, regionálním i globálním měřítku • naučit žáky základní způsoby měření meteorologických a hydrologických jevů, tyto získané výsledky porovnávat, kriticky posuzovat a vyvozovat z nich závěry pro využití v budoucnosti • nabízet žákům dostatek informačních zdrojů, které jim umožní komplexnější pohled na přírodní, společenské a kulturní jevy v jejich vzájemných souvislostech • podporovat žáky ve vyhledávání a třídění informací s ekologickou tematikou se zaměřením na jejich využití v procesu učení, v tvůrčích činnostech a především v praktickém životě • předkládat žákům aktivační individuální i skupinové metody práce, ve kterých budou mít možnost kriticky zhodnotit své vlastní postoje a přístupy • individuálním přístupem umožnit každému žákovi prožít úspěch
<p>2. Kompetence k řešení problému</p> <ul style="list-style-type: none"> • vést žáky ke sledování lokálních, regionálních i globálních ekologických problémů, pátrat po jejich příčinách, hledat a navrhnout možné způsoby řešení • naučit žáky hodnotit jednotlivé varianty řešení problémů • podporovat u žáků pozitivní myšlení, nenechat se odradit případným nezdarem, který by se měl stát podnětem pro další vlastní zdokonalování • posilovat u žáků odpovědnost za výsledky svých činů, kterým musí předcházet především uvážlivá rozhodnutí a následovat schopnost obhájit je před druhými • motivovat žáky problémovými úlohami z praktického života • vytvářet v žácích pocit sounáležitosti s globálními problémy zapojením do celostátních i celosvětových projektů
<p>3. Kompetence komunikativní</p> <ul style="list-style-type: none"> • umožnit žákům zapojit se do diskusí nad určitou problematikou, přednést a obhájit svůj názor • naučit žáky naslouchat promluvám jiných lidí, pochopit jejich argumentaci a projevit empatii k jejich postojům • vést žáky ke vhodným reakcím na opačné názory druhých lidí • podporovat u žáků využití informačních a komunikačních prostředků pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem • využívat poznatků druhých lidí pro zdokonalení své vlastní práce • předkládat žákům různé typy textů, obrazových materiálů, map, grafů a tvořivě je využívat k dalšímu tvůrčímu rozvoji • učit se vnímat přírodu všemi smysly • zapojením do mezinárodních projektů rozvíjet jazykové znalosti v oboru

4. Kompetence sociální a personální
<ul style="list-style-type: none"> • využít všech možností k vytváření příjemné atmosféry ve skupině na základě ohleduplnosti, úcty a upevňování dobrých mezilidských vztahů • vést žáky k utváření takových pravidel práce ve skupině, která povedou k dosažení co nejvyšší kvality společné práce • podporovat u žáků takové vztahy ve skupině, které umožní bez zábran požádat o pomoc ostatní a zároveň ji také kdykoliv nezištně poskytnout • respektovat u žáků jejich vlastní názory • vytvářet ve skupině pocit sounáležitosti, spolehnutí na ostatní a zároveň vlastní zodpovědnosti při práci pro skupinu • přispívat u žáků k dosahování pozitivních pocitů sebedůvěry a sebeúcty za dobře vykonanou práci • vytvářet podmínky, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině
5. Kompetence občanské
<ul style="list-style-type: none"> • vést žáky k pochopení základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů, k respektování požadavků na kvalitní životní prostředí • učit žáky chránit a vážit si našeho přírodního a kulturního dědictví, vnímat krásu a jedinečnost životního prostředí • navozovat v žácích správný vnitřní postoj v zájmu ochrany životního prostředí i živých organismů, proti porušování práv druhých lidí i sebe samého • rozvíjet u žáků pochopení základních zákonů, principů a norem demokratické občanské společnosti • podporovat u žáků etické hodnoty, uvědomělé dodržování práv a povinností ve škole i mimo školu • vytvářet u žáků aktivní postoj k životu zapojování do kulturních a sportovních akcí při poznávání zajímavých míst naší přírody
6. Kompetence pracovní
<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjet u žáků bezpečné a účinné používání nástrojů, přístrojů a vybavení při plnění povinností • zdůrazňovat žákům význam kvality, funkčnosti a hospodárnosti při hodnocení výsledků jejich práce • zohledňovat ve výsledcích práce také hledisko ochrany svého zdraví i zdraví jiných lidí • dodržovat při veškerých činnostech hledisko ochrany přírody a udržitelného rozvoje • podporovat u žáků využití získaných praktických dovedností v běžném životě, v dalším vzdělávání a v budoucí profesní přípravě
7. Kompetence digitální
<ul style="list-style-type: none"> • učit žáky vhodnému kritickému přístupu při práci s informacemi z digitálních zdrojů • rozvíjet u žáků efektivní komunikaci a vzájemnou spolupráci v digitálním prostředí • zdůrazňovat principy bezpečného chování na internetu se zaměřením na vzájemně etické jednání a respekt k ostatním

- vedeme žáky k činnostem s digitálními technologiemi využívajícími digitální mapy, vybrané produkty dálkového průzkumu Země, satelitního a leteckého snímkování krajiny pro orientaci v terénu, pozorování, zobrazování a hodnocení prostředí

12.1.2.5. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Volitelný předmět Ekologické praktikum umožňuje žákům hlubší porozumění jevů a procesů, které probíhají v životním prostředí člověka. Vede k pochopení důležitosti udržování přírodní dynamické rovnováhy pro existenci živých soustav, včetně člověka jako bio-psycho-sociálního organismu.

Dává potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a tím žákům pomáhá lépe se orientovat v běžném životě.

Rozvíjí u žáků proces poznávání přírody jako systému, jehož součástí jsou navzájem velmi složitě propojeny mnoha vazbami, působí na sebe a vzájemně se ovlivňují.

Vede žáky k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí.

Ovlivňuje pozitivně životní styl a hodnotovou orientaci žáků v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace.

Pojem udržitelný rozvoj neznámá jen rozvoj ochrany životního prostředí, nějaké zakonzervování stavu. Představuje i rozvoj ekonomický zaváděním nových technologií a výrobků s nižšími negativními vlivy na životní prostředí.

Především ale počítá také s rozvojem sociálním. Cílem je důstojný život každého člověka při dodržení zásady uvědomělé skromnosti.

Environmentální výchova, vzdělání a osvěta by měly směřovat k ekologické kultuře osobnosti, která má tři složky:

Je to složka poznávací, což představuje souhrn poznatků, které jsou důležité k uvědomění si složitosti a propojenosti vztahů mezi lidskou činností a procesy v přírodě.

Dále je to složka postojová, která vytváří emocionální vztah k životnímu prostředí a také hodnotovou orientaci na etické a estetické prožitky.

Konečně je to složka činnostní, tedy odpovědné a šetrné jednání v každodenních situacích, připravenost sám něco udělat ke zlepšení stavu.

Pro žáky základní školy právě ze slova ekologie lze vhodně odvodit výchovný obsah.

Původ je z řeckého slova oikos = dům, obydlí, domov (v řečtině i dnes oikologia).

Pro děti by tím nejcennějším, co doma mají, měly být vztahy ke svým nejbližším.

Ekologie člověka se zabývá jednak vztahy k prostředí, kde žijeme, dále vztahy k živé přírodě, rovněž vztahy k ostatním lidem, v neposlední řadě i vztahem k sobě samému.

Propojení ekologie a etiky vede k pochopení významu spolupráce, komunikace a důvěry při řešení problémů životního prostředí.

Žáci získají znalost základních pojmů a procesů v oblasti ekologie a životního prostředí.

Seznámí se s přírodními a kulturními hodnotami místa i regionu, tím se posílí jejich vazby ke krajině domova.

Budou vedeni k chápání společného původu člověka a ostatních živých organismů a tím k etickému zacházení s nimi.

Zdůrazňována bude jejich osobní zodpovědnost za ekologicky šetrné chování. Pokusí se vypočítat si svoji ekologickou stopu.

Poznají nejdůležitější právní nástroje v oblasti ochrany životního prostředí včetně účasti veřejnosti na rozhodování.

Aktivně se zapojí do zkulturování prostředí ve škole i v jejím okolí rozvíjením ekologického areálu ČTYŘLÍSTEK jako živé zahrady uprostřed města.

Otevřenost naší školy podpoří zapojení žáků do tradičních projektů (GLOBE, Živá zahrada) a rozvíjení spolupráce s občanskými sdruženími ve městě i v regionu.

12.1.2.6. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících

7., 8. a 9. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ objasní základní pojmy a procesy v oblasti životního prostředí a ekologie ▪ rozumí významu spolupráce a komunikativních dovedností při řešení problémů životního prostředí ▪ rozvíjí schopnost naslouchat názorům jiných lidí ▪ vytkne charakteristické znaky udržitelného rozvoje ▪ uvede z vlastní zkušenosti přírodní a kulturní hodnoty ve svém okolí ▪ osvojí si praktické dovednosti pro kontakt s přírodou, citlivý způsob zacházení s živými organismy a uplatňuje je v každodenním životě ▪ vnímá rozmanitost a krásu přírody všemi smysly ▪ samostatně provádí pozorování a měření vybraných přírodních jevů ve svém okolí ▪ rozliší základní meteorologické jevy ▪ aktivně přispívá ke zlepšování podmínek pro život organismů ve svém okolí ▪ rozvíjí citově kladný postoj k přírodním a kulturním hodnotám ve svém okolí ▪ vysvětlí význam biodiverzity ekosystémů pro udržení biologické rovnováhy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ekologická výchova – její úrovně a roviny, základní pojmy a procesy v oblasti životního prostředí a ekologie ▪ význam spolupráce a komunikace pro řešení problémů ▪ areál ekologické výchovy Čtyřlístek ▪ praktické dovednosti pro pobyt v přírodě a zacházení s přírodou ▪ fenologická pozorování a biometrie ▪ vnímání přírody všemi smysly ▪ práce s přírodními materiály – výroba svíček ze včelího vosku, ručního papíru, výrobků z proutí ▪ ekologické globální problémy lidstva ▪ problémy rozvojových zemí – simulační hra Domorodá vesnice ▪ ochrana přírodních zdrojů – simulační hra Fish Banks ▪ chráněné druhy rostlin ▪ jedovaté rostliny kolem nás ▪ výroba a rozmístění keramických jmenovek k rostlinám 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ přírodopis ▪ zeměpis ▪ fyzika ▪ chemie ▪ dějepis ▪ výchova k občanství ▪ výchova ke zdraví ▪ svět práce ▪ výtvarná výchova ▪ tělesná výchova ▪ rodinná výchova ▪ matematika ▪ volitelné předměty ▪ osobnostní a sociální výchova - rozvoj schopností poznávání ▪ sebepoznání a sebepojetí, ▪ seberegulace a sebeorganizace, ▪ psychohygienu, kreativitu, ▪ poznávání lidí, mezilidské vztahy, ▪ komunikace, kooperace a ▪ kompetice, řešení problémů a

<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvede příklady globálních ekologických problémů, vysvětlí jejich příčiny a možné způsoby jejich řešení ▪ rozpozná příčiny a následky poškozování obnovitelných a neobnovitelných přírodních zdrojů ▪ roztřídí základní druhy odpadu a vyjádří způsob jejich likvidace ▪ vyjádří způsoby aktivních a pasivních zásahů člověka při ochraně životního prostředí ▪ vyjmenuje hlavní historické etapy a zlomy ve vývoji vztahů člověka k prostředí (zemědělská revoluce, průmyslová revoluce, globalizace) ▪ všestranně rozvíjí své kritické myšlení a způsobilost řešit i alternativním způsobem problémy ▪ projevuje solidaritu a empatii při řešení problémů ▪ objasní únosnou kapacitu prostředí ▪ odliší na příkladech ekologickou stopu lidí v různých regionech světa ▪ vysvětlí zásadu předběžné opatrnosti ▪ převezme odpovědnost za organizmy, které svou činností ovlivňuje ▪ uplatňuje principy udržitelného způsobu života ve svém spotřebitelském a pracovním jednání ▪ charakterizuje odpovědné nakládání s přírodními zdroji ▪ uvede základní zákony na ochranu přírody ▪ aktivně se zapojí do zlepšování životního prostředí ve svém působišti 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zvířata nad propastí a v ní – Červená kniha ohrožených druhů, Černá kniha vyhubených druhů ▪ zimní přikrmování ptáků a zvěře – krmítka, sběr kaštanů a žaludů ▪ výroba a rozmístění hnízdních budek a krmítek ▪ předpisy CITES, Zákon proti týrání zvířat ▪ světové genetické pokladnice – biodiverzita ▪ získávání, úprava a úpory pitné vody ▪ čistírna odpadních vod – výroba bioplynu ▪ „Cesta za vodou“ – komplexní ekologická exkurze okolím Jičína ▪ sběr papíru a hliníku ▪ třídírna odpadů – recyklace, kompostování ▪ akce ke Dni Země – Uklidme svět ▪ ochrana přírodního a kulturního dědictví – simulační hra Stavba dálnice ▪ „Cesta Valdštejnovou krajinou“ – komplexní ekologická exkurze okolím Jičína ▪ zapojení do projektů GLOBE, Živá zahrada ▪ spolupráce s občanským sdružením Lodžie ▪ ČSOP – Živá zahrada, ZO Křižánky ▪ „Cesta za vyvěřelinami“ – komplexní ekologická exkurze okolím Jičína ▪ vícedenní ekologický kurz – PALETA Oucmanice ▪ vícedenní ekologický kurz – TEREZA Praha ▪ vícedenní ekologický kurz – Středisko ekologické výchovy a etiky Rýchory v Horním Maršově 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozhodovací dovednosti, hodnoty, ▪ postoje a praktická etika ▪ výchova demokratického občana – občanská společnost a škola, občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování ▪ výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa s svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané ▪ multikulturní výchova – kulturní diference, lidské vztahy, etnický původ, multikultura, princip sociálního smíru a solidarity ▪ environmentální výchova – ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka a prostředí
--	---	--

12.1.3. Konverzace v anglickém jazyce

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**

Vzdělávací obor: **Cizí jazyk**

Předmět: **Konverzace v anglickém jazyce**

12.1.3.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Volitelný předmět **Konverzace v anglickém jazyce** vznikl ze vzdělávacího oboru **Cizí jazyk** vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace**.

Integruje tato průřezová témata:

1. Osobnostní a sociální výchova (2. stupeň)
3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (2. stupeň)
4. Multikulturní výchova (2. stupeň)
6. Mediální výchova (2. stupeň)

12.1.3.2. Časové vymezení předmětu

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem	6.	7.	8.	9.	celkem
							0	1	1	1	3

Časové posílení předmětu:

Předmět není posílen.

12.1.3.3. Formy realizace vyučovacího předmětu

- vyučovací hodina ve třídě
- dle možností:
- besedy s lidmi, majícími vztah k anglosaské kultuře
- návštěva divadla, kina (představení v anglickém jazyce)
- využívání časopisů, videa, počítačových programů

12.1.3.4. Výchovné a vzdělávací strategie

Předmět: Konverzace v anglickém jazyce

2. stupeň
1. Kompetence k učení
<ul style="list-style-type: none"> • seznamovat žáky s dějinami anglosaských zemí • prohlubovat pochopení rozdílů mezi mateřským jazykem a anglickým jazykem • vyhledávat informace v netradičních textech (mapy, prospekty, plakáty, jízdní řády, noviny...) • naučit se pracovat (zdokonalovat) se slovníky, především výkladovými • poskytovat žákům dostatek informací k učivu
2. Kompetence k řešení problému
<ul style="list-style-type: none"> • řešit daný problém samostatně či ve skupině dle modelu • učit využívat prakticky získané vědomosti • učit se svými slovy reagovat na daný problém • zdokonalovat se praktickými cvičeními v pochopení anglické mluvnice • připravovat k případnému zájezdu do zahraničí • dokázat vysvětlit obsah knihy, článku, filmu
3. Kompetence komunikativní
<ul style="list-style-type: none"> • učit žáky komunikovat v daném jazyce • učit žáky komunikovat s úřady (banka, nádraží, letiště, hotel ...) • snažit se vyjadřovat krátce a srozumitelně • osvojit si nejdůležitější informace o zemích studovaného jazyka • umět reagovat na rozhovory v daném tématu • umět užívat synonyma, vysvětlit anglicky problém • bezproblémově číst jednoduché a později složitější texty, reagovat na ně • umět doplnit chybějící text, dialog • učit žáky rozvíjet komunikativní dovednosti prostřednictvím různých digitálních technologií
4. Kompetence sociální a personální
<p>učíme žáky</p> <ul style="list-style-type: none"> • vést žáky ke spolupráci • práci ve skupinách • umět se vžívat do role osloveného či tazatele • udržovat ohleduplnost, respektování práce a názorů jiných • dodržovat stanovená pravidla • objektivně hodnotit práci svoji i spolužáků

5. Kompetence občanské
<p>učíme žáky</p> <ul style="list-style-type: none"> • seznamovat se s problémy rasismu a rasové nesnášenlivosti, hledat příčiny těchto jevů • respektovat kultury různých států • rozvíjet zájem o kulturu anglosaských zemí • respektovat intelektuální, sociální a etnické odlišnosti žáků • seznamovat se a vytvářet si pozitivní vztah k českým a anglickým kulturním a historickým tradicím • respektovat intelekt každého jedince
6. Kompetence pracovní
<p>učíme žáky</p> <ul style="list-style-type: none"> • osvojovat si pravidelně novou slovní zásobu • udržovat své pomůcky v náležitém pořádku • samostatnosti v přípravě do školy a v práci • umět využívat odpovídající pomůcky ve škole i mimo ni • využívat nabytých znalostí v praxi • ke každodenním práci s jazykem • smyslu pro povinnost
7. Kompetence digitální
<p>učíme žáky</p> <ul style="list-style-type: none"> • pracovat s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka a používat je, např. využívání online slovníků

12.1.3.5. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Konverzace v jazyce anglickém umožní žákům rozumět projevům našich i rodilých mluvčích, a to přímo i reprodukovat.

Osvojování jazyka pomáhá při práci na počítači, snižuje jazykové bariéry, pomáhá k pochopení každodenního života lidí odlišné kultury, pomáhá ke srovnávání prožití volného času, zvyklostí, bydlení, celkového způsobu života a pomáhá získat další geografické údaje ze zemí studovaného jazyka.

Úspěšnost jazykového vzdělávání je však závislá na celkovém zájmu žáků. Lze též spatřovat přímou úměru mezi výsledky vzdělávání v mateřském a anglickém jazyce.

12.1.3.6. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících

7.1.3.6 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Konverzace v anglickém jazyce		
7. – 9. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ interpretuje svoje myšlenky za pomoci známého jazykového materiálu ▪ aplikuje základní mluvnické jevy ▪ ovládá výslovnostní a pravopisné návyky ▪ učí se větší samostatnosti v projevu ▪ zdokonaluje se v dorozumění v běžných každodenních situacích ▪ vyhledává a porovnává údaje a fakta ▪ hodnotí svět kolem sebe ▪ seznamuje se s hovorovými jazykovými prostředky ▪ vyjadřuje svůj názor ▪ komunikuje ve skupině ▪ řeší problémové situace ▪ dle svých možností používá pouze cizí jazyk 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Me and my family ▪ What do you look like? ▪ Hobbies and interests ▪ My daily programme ▪ Pets - description ▪ Animals ▪ My room, flat, house ▪ School and school subjects – our school ▪ Sports and games ▪ Food and drink – at the restaurant, cooking ▪ Shops and services - shopping ▪ Clothes ▪ Jobs and work ▪ Travel and transport – at the airport, bus stop, ... ▪ How do I get to the nearest ...? ▪ Weather – weather forecast, seasons ▪ Health and the human body – at the doctor's ▪ My town, my village 	<p><i>Průřezová témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Osobnostní a sociální výchova:</i> rozvoj schopnosti poznávání seberegulace a sebeorganizace psychohygiena poznávání lidí mezilidské vztahy komunikace ▪ <i>Multikulturní výchova:</i> multikulturalita <p><i>Mezipředmětové vztahy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vzdělávací obsah vyučovacího předmětu se prolíná do všech ostatních předmětů

	<ul style="list-style-type: none">▪ Relationships, feelings and emotions▪ National holidays▪ Over the map of Great Britain▪ Over the map of the USA▪ The national symbols of the UK and the USA▪ The British royal family▪ A few facts from the history of the UK and the USA▪ Famous people▪ Education▪ Science and technology	<p><i>Poznámky</i></p> <ul style="list-style-type: none">▪ daná témata se vybírají dle úrovně a vyspělosti žáků▪ jedno téma lze postupně rozvíjet během jednotlivých ročníků <p><i>Pomůcky</i></p> <ul style="list-style-type: none">▪ výukové programy, nástěnné obrazy, CD, vlastnoručně vyrobené pomůcky, nápady ze seminářů
--	--	--

12.1.4. Seminář českého jazyka

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**

Vzdělávací obor: **Český jazyk a literatura**

Předmět: **Seminář českého jazyka**

12.1.4.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Volitelný předmět **Seminář českého jazyka** vznikl ze vzdělávacího oboru **Český jazyk a literatura** vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace**.

Integruje tato průřezová témata:

1. Osobnostní a sociální výchova (2. stupeň)
3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (2. stupeň)
4. Multikulturní výchova (2. stupeň)
6. Mediální výchova (2. stupeň)

12.1.4.2. Časové vymezení předmětu

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem	6.	7.	8.	9.	celkem
	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	3

Časové posílení předmětu:

Na 2. stupni předmět není posílen.

12.1.4.3. Formy realizace vyučovacího předmětu

- vyučovací hodina ve třídě
- vyučovací hodina v počítačové učebně

12.1.4.4. Výchovné a vzdělávací strategie

Předmět: Seminář českého jazyka

2. stupeň
1. Kompetence k učení
<ul style="list-style-type: none"> • sebekriticky hodnotit vlastní práci • rozvíjet a upevňovat techniku práce s hlasem a dechem • samostatně vyhledávat informace ze všech dostupných zdrojů, rozpoznávat serióznost zdrojů, odlišovat podstatné od podružného • klást důraz na čtení s porozuměním
2. Kompetence k řešení problému
<ul style="list-style-type: none"> • hledat různá řešení problému a obhájit své stanovisko • řešit netradiční úlohy (Kalibro, Scio, Cermat) • vědomě užívat mluvnická pravidla v písemné i mluvené formě českého jazyka
3. Kompetence komunikativní
<ul style="list-style-type: none"> • komunikovat s vrstevníky i dospělými přiměřeně komunikační situaci • naslouchat názorům druhých, asertivně obhájit vlastní názory
4. Kompetence sociální a personální
<ul style="list-style-type: none"> • respektovat dohodnutá pravidla chování • pracovat ve skupině, rozdělit a střídat role • spolupracovat, vzájemně si pomáhat
5. Kompetence občanské
<ul style="list-style-type: none"> • vzájemně respektovat odlišnosti intelektové, sociální, etnické • vědomě dodržovat pravidla společenského chování v každé situaci • formulovat návrhy a připomínky k jednání žakovského parlamentu • rozvíjet kladný vztah k našim lidovým tradicím, umění, kultuře, historii
6. Kompetence pracovní
<ul style="list-style-type: none"> • v hodinách pracovat aktivně, samostatně se připravovat na výuku • účelně si uspořádat pracovní místo, organizovat čas • účelně využívat učebnice, pomůcky informační zdroje
7. Kompetence digitální
<ul style="list-style-type: none"> • soustavně a pravidelně využívat vhodných digitálních technologií pro usnadnění komunikace ve škole i mimo ni podle komunikačního záměru a situace • samostatnému rozhodování, které technologie jsou pro naplnění komunikační potřeby vhodné a proč • vyhledávání a praktickému zkoušení nových technologií a aplikací podle vzdělávací a komunikační potřeby

- při tvorbě a naplňování portfolií a přípravě vlastních komunikátů v digitálním prostředí včetně tvorby nových digitálních obsahů vedeme žáky k samostatnému a skupinovému kritickému posuzování spolehlivosti informačních zdrojů a informací jako takových a k dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví

12.1.4.5. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Obsah tohoto předmětu vychází z obsahu předmětu Český jazyk, respektive z jeho složky Jazyková výchova.

Méně nadaným žákům umožňuje volnějším tempem a střídáním různých typů cvičení upevňovat a procvičovat základní učivo.

Nadaným žákům rozvíjí logické myšlení a vyjadřovací schopnosti na vyšší úrovni prostřednictvím náročnějších a netradičních typů úkolů.

12.1.4.6. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících

7. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary a vhodně jich užívá při komunikaci ▪ v písemném projevu zvládá lexikální pravopis, rozlišuje a poznává v textu způsoby obohacování slovní zásoby, zásady tvoření českých slov, rozpozná přenesená pojmenování ▪ v písemném projevu zvládá pravopis slovotvorný <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí ▪ zvládá syntaktický pravopis <ul style="list-style-type: none"> ▪ práce s texty (důraz na procvičování čtenářské gramotnosti žáků) 	<p><i>Jazyková výchova</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ tvarosloví: slovní druhy ohebné (určování mluvnických kategorií), neohebné (užití ve větě) ▪ pravopis velkých písmen, jména vlastní ▪ způsoby tvoření slov - odvozování (slovotvorný rozbor, rozbor stavby slova), skládání, zkracování <ul style="list-style-type: none"> ▪ slovní zásoba: význam slov - slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma, homonyma, antonyma, odborné názvy, ustálená slovní spojení, slova významově souřadná, nadřazená, podřazená ▪ skladba: věta a výpověď, stavba věty, pořádek slov ve větě, věta jednoduchá, větné členy základní a rozvíjející ▪ souvětí podřadné - druhy vedlejších vět 	<p><i>Průřezová témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Osobnostní a sociální výchova:</i> osobnostní rozvoj, sociální rozvoj, morální rozvoj ▪ <i>Mediální výchova:</i> kritické čtení a vnímání mediálních sdělení <p><i>Mezipředmětové vztahy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vzdělávací obsah předmětu Seminář českého jazyka prolíná do všech ostatních předmětů

8. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí ▪ v písemném projevu zvládá syntaktický pravopis ▪ získává znalosti o jazykové normě a učí se ji vhodně užívat v různých komunikačních situacích ▪ spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná slova cizího původu ▪ rozlišuje a příklady v textu dokládá způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov ▪ samostatně vyhledává v Pravidlech českého pravopisu, orientuje se ve Slovníku spisovné češtiny a Slovníku cizích slov ▪ v písemném projevu zvládá slovotvorný pravopis ▪ tvoří spisovné tvary slov a vhodně jich využívá v komunikaci ▪ v písemném projevu zvládá lexikální pravopis ▪ rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu <p>práce s texty (důraz na procvičování čtenářské gramotnosti žáků)</p>	<p><i>Jazyková výchova</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ skladba: věta jednoduchá - větné členy základní a rozvíjející, skladební dvojice, grafické znázornění věty jednoduché, věta jednočlenná (bezpodmětová), souvětí - druhy vedlejších vět, souřadné poměry mezi větami, souřadné spojení několikanásobných větných členů, grafické znázornění souvětí ▪ slovní zásoba a tvoření slov: odvozování, skládání, zkracování, přejímání slov z cizích jazyků a nespisovných vrstev češtiny ▪ tvarosloví: podstatná jména: abstraktní, konkrétní, látková, pomnožná, hromadná, skloňování podstatných jmen cizího původu, slovesa: slovesný vid 	<p><i>Průřezová témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Osobnostní a sociální výchova:</i> sociální rozvoj, morální rozvoj, osobnostní rozvoj ▪ <i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:</i> objevujeme Evropu a svět ▪ <i>Multikulturní výchova:</i> kulturní diference, lidské vztahy, multikulturalita <p><i>Mezipředmětové vztahy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vzdělávací obsah předmětu Seminář českého jazyka prolíná do všech ostatních předmětů

9. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje vrstvy národního jazyka a zdůvodní jejich užití ▪ samostatně se orientuje v Pravidlech českého pravopisu a dalších dostupných jazykových příručkách ▪ spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova ▪ rozlišuje a příklady v textu dokládá způsoby obohacování slovní zásoby, rozpozná přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh ▪ zná způsoby tvoření českých slov ▪ v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovo tvorný, morfologický ▪ správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich užívá ve vhodné komunikační situaci ▪ rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché a v souvětí ▪ v písemném projevu zvládá syntaktický pravopis ▪ využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů dle komunikační situace ▪ práce s texty (důraz na procvičování čtenářské gramotnosti žáků) 	<p><i>Jazyková výchova</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ obecná poučení o jazyce, jazykové příručky ▪ zvuková stránka jazyka: hlásky, zvuková stránka slova a věty ▪ slovní zásoba: význam slov a slovních spojení, obohacování slovní zásoby ▪ pravopis ▪ tvarosloví: slovní druhy ohebné a neohebné, mluvnické kategorie ohebných slovních druhů ▪ skladba: věta jednoduchá – větné členy, skladební dvojice, grafické znázornění věty jednoduché, shoda přísudku s podmětem, věta jednočlenná (bezpodmětová), větný ekvivalent, souvětí – druhy vedlejších vět, souřadně poměry mezi větami, grafické znázornění souvětí, zásady psaní čárky v souvětí, věty podle postoje mluvčího, přímá a nepřímá řeč 	<p><i>Průřezová témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Osobnostní a sociální výchova:</i> osobnostní rozvoj, sociální rozvoj, morální rozvoj ▪ <i>Multikulturní výchova:</i> kulturní diference, multikulturalita ▪ <i>Mediální výchova:</i> receptivní činnosti - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, stavba mediálních sdělení, vnímání autora mediálních sdělení <p><i>Mezipředmětové vztahy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vzdělávací obsah předmětu Seminář českého jazyka prolíná do všech ostatních předmětů

12.1.5. Seminář fyziky

Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**

Vzdělávací oblast: **Fyzika**

Předmět: **Seminář fyziky**

12.1.5.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Volitelný předmět **Seminář fyziky** vznikl ze vzdělávacího oboru **Seminář fyziky** vzdělávací oblasti **Člověk a příroda**.

Integruje tato průřezová témata:

1. Osobnostní a sociální výchova (2. stupeň)
5. Environmentální výchova (2. stupeň)

12.1.5.2. Časové vymezení předmětu

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem	6.	7.	8.	9.	celkem
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1

Časové posílení předmětu:

Na 2. stupni předmět není posílen.

12.1.5.3. Formy realizace vyučovacího předmětu

- vyučovací hodina ve třídě
- vyučovací hodina v počítačové učebně
- experimenty
- výukové filmy
- referáty

12.1.5.4. Výchovné a vzdělávací strategie

Předmět: Seminář fyziky

2. stupeň
1. Kompetence k učení
<ul style="list-style-type: none"> • číst s porozuměním • naučit se vyhledávat informace
2. Kompetence k řešení problému
<ul style="list-style-type: none"> • učit se formulovat problém a hypotézu • volit vhodné metody
3. Kompetence komunikativní
<ul style="list-style-type: none"> • učit se pracovat v kolektivu • formulovat otázky a závěry
4. Kompetence sociální a personální
<ul style="list-style-type: none"> • respektovat odlišný názor • vybrat si vhodné spolupracovníky
5. Kompetence občanské
<ul style="list-style-type: none"> • vytvářet si filosoficko-etický názor • vzbudit úctu k objevům předků
6. Kompetence pracovní
<ul style="list-style-type: none"> • manipulovat s pomůckami • pracovat s počítačem
7. Kompetence digitální
<ul style="list-style-type: none"> • vést žáky k využívání digitálních technologií při pozorování fyzikálních jevů • podporovat využívání digitálních technologií při měření a zpracování naměřených dat • vést žáky k využívání digitálních záznamů experimentů a vizuálních simulací k popisu a vysvětlení fyzikálních jevů • učit žáky řešit problémy sběrem a tříděním dat z otevřených zdrojů • vést žáky k tomu, aby při týmové práci, při řešení problémů a při diskuzi o výsledcích úloh používali efektivně digitální komunikační prostředky, volili k tomu vhodné nástroje (zejména při distančním vzdělávání) • vést žáky k tomu, aby své vytvořené nebo získané výukové materiály a záznamy o použitých zdrojích ukládali do svého elektronického portfolia k dalšímu využití při vzdělávání

12.1.5.5. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

V tomto volitelném předmětu je možné věnovat více času zejména astronomii a kosmologii, zvláště vzniku a stavbě vesmíru, eventuálně možnosti mimozemského života. Tyto poznatky jsou podstatné pro vytváření světového názoru a na jeho základě filosoficko-etického kodexu.

Další, v učebnicích fyziky opomíjenou oblastí, je bionika – sepětí techniky s přírodou, poučení z přírodních výtvorů při konstrukci letadel, ponorek, raket, automobilů, mostů, lékařských implantátů a podobně.

Třetí opomíjenou částí fyziky je aero a hydrodynamika. V době letů do vesmíru je žádoucí, aby byli žáci seznámeni se základy této oblasti fyziky.

V tomto předmětu je mnoho prostoru pro environmentální výchovu.

12.1.5.6. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících

9. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ posuzuje různé teorie vzniku, stavby a vývoje Vesmíru ▪ zamýšlí se nad vznikem života pravděpodobností a formami života mimo Zemi ▪ popíše stavbu Sluneční soustavy, naší Galaxie ▪ seznámí se s různými metodami poznávání Vesmíru ▪ orientuje se na noční obloze ▪ uvědomí si význam sluneční energie, zkoumá její původ ▪ přenáší poznatky o Slunci i na jiné hvězdy ▪ aplikuje Newtonovy zákony na pohyb těles v kosmu ▪ zkoumá možnosti pohybu kosmických lodí ▪ sestavuje časovou osu důležitých mezníků v historii dobývání kosmu ▪ rozhodne ze znalosti rovnice kontinuity o rozdělení tlaku v pohybující se tekutině ▪ objasní vznik vztlaku na křídle ▪ posoudí faktory ovlivňující odpor tělesa v proudící tekutině 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vznik a stavba Vesmíru; teorie "Velkého třesku" ▪ astronomické a klimatické podmínky vzniku života ▪ stavba Sluneční soustavy (Slunce, planety, měsíce, asteroidy, komety; Galaxie) ▪ dalekohledy, radioteleskopy; vesmírné sondy, Dopplerův jev, spektrální analýza ▪ význačné orientační body na obloze; význačná souhvězdí ▪ termojaderná reakce na Slunci a v jiných hvězdách; klasifikace hvězd ▪ Newtonovy a Keplerovy zákony ▪ raketové motory současnosti a jejich předpokládaný vývoj; I. II. a III. kosmická rychlost ▪ důležité mezníky dobývání Vesmíru; 1. umělý satelit, 1. zvíře, 1. člověk, 1. výstup do volného prostoru, 1. člověk na Měsíci, kosmické stanice ▪ rovnice kontinuity ▪ vodní vývěva, fixírka, plachetnice, Fletnerova loď, odklánění rotujících míčů 	<p>zeměpis – Sluneční soustava; noční obloha</p> <p>chemie – prvky, chemické reakce</p> <p>přírodopis – definice života, biologické předpoklady života, biogenní prvky</p> <p>dějepis – staré národy a astronomie (Sumerové, Babyloňané, Arabové, Egyptané, Řekové; Mayové)</p> <p>pracovní činnosti – vývoj techniky (automobily, motocykly, rakety, lodě, letadla)</p> <p>tělesná výchova – vývoj sportovního náčiní; chování rotujících míčů</p> <p>videokazety, referáty</p> <p>encyklopedie a časopisy</p> <p>demonstrační experimenty</p> <p>environmentální výchova – základní podmínky života,</p>

<ul style="list-style-type: none">▪ uveďte příklady vlivu tvaru tělesa pro zmenšení čelního odporu v technice ve sportu v přírodě▪ posoudí význam bioniky pro techniku, stavebnictví, sportovní vybavení	<ul style="list-style-type: none">▪ vznik vztlaku na křídle▪ vliv tvaru aut, motocyklů, lodí, letadel na čelní odpor; aplikace ve sportu	ekosystémy, vztah člověka a prostředí multikulturní výchova – spolupráce vědců různých národností
---	---	--

12.1.6. Seminář chemie

Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**

Vzdělávací obor: **Chemie**

Předmět: **Seminář chemie**

12.1.6.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Volitelný předmět **Seminář chemie** vznikl ze vzdělávacího oboru **Chemie** vzdělávací oblasti **Člověk a příroda**.

Integruje tato průřezová témata:

1. Osobnostní a sociální výchova (2. stupeň)
5. Environmentální výchova (2. stupeň)

12.1.6.2. Časové vymezení předmětu

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem	6.	7.	8.	9.	celkem
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1

12.1.6.3. Formy realizace vyučovacího předmětu

- vyučovací hodina ve třídě
- vyučovací hodina v počítačové učebně
- laboratorní práce
- referáty

12.1.6.4. Výchovné a vzdělávací strategie

Předmět: **Seminář chemie**

2. stupeň
1. Kompetence k učení
<ul style="list-style-type: none"> • předkládat žákům dostatek informačních zdrojů, které jim umožní prohloubit své poznatky v různých oborech chemie • vést žáky k posouzení vlastního pokroku, hodnocení svých výsledků • zadávat žákům složitější úlohy, které je budou motivovat k hlubšímu poznání některých odvětví chemie
2. Kompetence k řešení problému
<ul style="list-style-type: none"> • vést žáky k využívání získaných vědomostí k řešení problémů • řešit úlohy z praktického využití chemie
3. Kompetence komunikativní
<ul style="list-style-type: none"> • učit žáky komunikovat s vrstevníky i dospělými vhodně vzhledem k situaci • učit žáky vyjadřovat se výstižně a v logickém sledu, obhájit své stanovisko
4. Kompetence sociální a personální
<ul style="list-style-type: none"> • respektovat dohodnutá pravidla chování (školní řád, laboratorní řád) • učit žáky spolupráci ve skupině, ovlivňovat kvalitu společné práce • vést žáky k vytváření příjemné produktivní atmosféry v týmu • učit žáky rozdělit a střídát role ve skupině
5. Kompetence občanské
<ul style="list-style-type: none"> • respektovat odlišnosti intelektové, sociální, etnické • vědomě dodržovat dohodnutá pravidla chování (školní a laboratorní řád)
6. Kompetence pracovní
<ul style="list-style-type: none"> • vést žáky k ochraně zdraví při laboratorních pracích • vést žáky k plnění svých povinností
7. Kompetence digitální
<ul style="list-style-type: none"> • vést žáky ke kritické práci s informacemi, efektivní komunikaci a vzájemné spolupráci v digitálním prostředí • vést žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi • při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klást důraz na etické jednání, ohleduplnost a respekt k ostatním • seznamovat žáky s principy bezpečného chování na internetu a vést je k tomu, aby při práci s informacemi uplatňovali právní a etické normy spojené s využíváním převzatých zdrojů

12.1.6.5. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět má rozvíjet aktivní, samostatnou a tvůrčí činnost žáků. Výuka je cílevědomě řízena tak, aby u žáků postupně rozvíjela dovednosti spojené se záměrným pozorováním a prováděním i složitějších a časově náročnějších měření a pokusů včetně vyhodnocování jejich výsledků a vyvozování závěrů. Učí žáky rozvíjet logické a tvůrčí myšlení pomocí řešení problémových úloh. Vytváří schopnost obhajovat výsledky své práce a využívat je v běžném životě.

Při realizaci tohoto volitelného předmětu bude alespoň 50 % času věnováno pozorovacím, měřicím a experimentálním činnostem žáků. Dále se předmět bude věnovat především řešení problémových úloh, nácviku práce s informacemi, diskuzím a zpracování referátů.

12.1.6.6. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících

9. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ určí vlastnosti vybraných látek (teplota varu, teplota tání, hustota) ▪ prakticky provede oddělení složek směsi ▪ vypočítá složení roztoků ▪ uvede příklady znečištění vody, vzduchu, navrhne způsoby likvidace znečištění ▪ experimentálně zjistí vlastnosti některých prvků, provede laboratorní přípravu vybraných chemických prvků ▪ experimentálně ověří vliv teploty, koncentrace a katalyzátorů na rychlost chemických reakcí ▪ zapíše složitější chemické reakce, řeší výpočty z chemických rovnic ▪ provede chemické experimenty s halogenidy a oxidy, zapíše jejich reakce rovnicemi ▪ určí pH roztoků, sleduje průběh neutralizace, připraví soli různými postupy, zapíše tyto reakce rovnicemi 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vlastnosti látek (teplota varu, teplota tání, hustota) ▪ směsi (různorodé, stejnorodé roztoky) ▪ chemické prvky ▪ chemické reakce (klasifikace chemických rovnic, výpočty z chemických rovnic, zákon zachování hmotnosti) ▪ oxidy, halogenidy ▪ kyseliny, hydroxidy, soli 	<p><i>Průřezová témata:</i></p> <p><i>1. Osobnostní a sociální výchova:</i> Sociální rozvoj Morální rozvoj Osobnostní rozvoj</p> <p><i>5. Environmentální výchova:</i> Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Mezipředmětové vztahy</i> chemie, přírodopis, fyzika, zeměpis ▪ <i>metody:</i> laboratorní práce, referáty, diskuze, výuka v počítačové učebně

<ul style="list-style-type: none">▪ prakticky provede elektrolýzu a galvanické pokovování▪ vysvětlí, které faktory působí na rychlost koroze a jak lze ocelové předměty před korozí chránit▪ prakticky dokáže, které prvky jsou vázány v organických látkách▪ sestaví některé modely molekul organických látek▪ ověří vlastnosti sacharidů, tuků a bílkovin▪ dokáže diskutovat na téma automobilismus a životní prostředí, využití paliv, biotechnologie a jejich význam▪ ověří vlastnosti některých plastů	<ul style="list-style-type: none">▪ redoxní reakce ▪ uhlovodíky a jejich deriváty ▪ přírodní látky (sacharidy, tuky, bílkoviny)▪ chemie a společnost ▪ plasty	<ul style="list-style-type: none">▪ <i>Pomůcky</i> soupravy pro žákovské pokusy, soupravy pro sestavování modelů molekul
---	---	--

12.1.7. Seminář matematiky

Vzdělávací oblast: **Matematika a její aplikace**

Vzdělávací obor: **Matematika a její aplikace**

Předmět: **Seminář matematiky**

12.1.7.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Volitelný předmět **Seminář matematiky** vznikl ze vzdělávacího oboru **Matematika a její aplikace** vzdělávací oblasti **Matematika a její aplikace**.

Integruje tato průřezová témata:

1. Osobnostní a sociální výchova (2. stupeň)
2. Výchova demokratického občana (2. stupeň)
3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (2. stupeň)
4. Multikulturní výchova (2. stupeň)
5. Environmentální výchova (2. stupeň)
6. Mediální výchova (2. stupeň)

12.1.7.2. Časové vymezení předmětu

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem	6.	7.	8.	9.	celkem
	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	3

Časové posílení předmětu:

Předmět není posílen.

12.1.7.3. Formy realizace vyučovacího předmětu

- vyučovací hodina ve třídě
- vyučovací hodina v počítačové učebně
- samostatná práce
- domácí příprava na vyučování
- počítačkové soutěže
- řešení kvízů, matematických hádanek

12.1.7.4. Výchovné a vzdělávací strategie

Předmět: Seminář matematiky

2. stupeň
1. Kompetence k učení
<ul style="list-style-type: none"> • podporovat a rozvíjet u žáka schopnost logického i abstraktního myšlení pomocí logických úloh z běžného života, matematických hádanek, kvízů a rébusů • učit žáka vytvářet a uplatňovat početní operace, algoritmy a metody řešení úloh vycházejících z praktických situací
2. Kompetence k řešení problému
<ul style="list-style-type: none"> • učit žáka vyhledávat potřebné informace vedoucí k řešení úlohy • naučit pracovat samostatně ale i ve skupinách • učit vnímat problémovou situaci, tuto analyzovat a dojít ke správnému rozhodnutí, umět toto rozhodnutí vysvětlit a své řešení obhájit
3. Kompetence komunikativní
<ul style="list-style-type: none"> • vést žáka k tomu, aby vyjadřoval svoje myšlenky a názory systematicky, logicky a úplně – to zlepšuje jeho schopnost komunikace s okolím • používat matematické znaky a symboly • orientovat se v matematicko-statistických tabulkách, grafech a diagramech
4. Kompetence sociální a personální
<ul style="list-style-type: none"> • účastnit se různých způsobů a forem práce • spolupracovat se spolužáky, ale také vhodně, ohleduplně a s úctou jednat se svým okolím • čerpat poučení ze svých omylů, kterých se eventuálně může dopustit • přijímat zkušenosti, návody a rady druhých
5. Kompetence občanské
<ul style="list-style-type: none"> • chápat a dodržovat základní společenské normy a zákony, ale také znát svá práva ve škole i mimo školu • respektovat názor druhých • plnit si své povinnosti
6. Kompetence pracovní
<ul style="list-style-type: none"> • pracovat na projektech, které vhodně doplňují učivo (eventuálně ulehčují jeho zvládnutí) – podporují žákovu představivost
7. Kompetence digitální
<ul style="list-style-type: none"> • při výuce používat aktivní činnosti, a to jak při práci s IT technikou či bez ní • využívat digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků

12.1.7.5. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Obsahem volitelného předmětu Seminář matematiky na 2. stupni ZŠ je procvičit, upevnit, popřípadě doplnit a rozšířit poznatky, pojmy a dovednosti získané ve vyučovacích hodinách matematiky. Žáci bývají rozděleni do skupin z hlediska předpokladů, nadání, zájmu a ochoty získávat, doplňovat a zdokonalovat své vědomosti a poznatky v oboru matematických disciplín. Žáky 9. ročníku stimulovat, vhodně a dostatečně připravovat k přijímacím zkouškám z matematiky.

1. *Číslo a proměnná* – žák se učí o číselných řadách, doplňuje a prohlubuje vědomosti o celých číslech a číslech racionálních (zejména o zlomku a o početních operacích s ním), řeší úlohy s procenty, poměrem, přímou a nepřímou úměrností, řeší základní typy lineárních, posléze kvadratických rovnic.
2. *Závislosti, vztahy a práce s daty* – žák si osvojuje a prohlubuje matematické postupy (vzorce a algoritmy), rozvíjí si paměť numerickými výpočty, postupně získává schopnost matematizovat reálnou situaci, rozvíjí si logický úsudek
3. *Geometrie v rovině a prostoru* – učí se konstruovat základní geometrické útvary (např. střední příčka trojúhelníku), umí určit způsob výpočtu obvodů, obsahů, povrchů a objemů, porozumí pojmu síť tělesa a chápe pojem souměrný bod.
4. *Nestandardní aplikační úlohy a problémy* – žák řeší praktické slovní úlohy, jejichž řešení plyne z logické úvahy a kombinačního úsudku často odlišného od běžné školní matematiky.

12.1.7.6. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících

7. ročník		
Ročníkový výstup předmětu žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ▪ provádí složitější početní operace v oboru přirozených, celých a racionálních čísel ▪ procvičuje složitější početní výkony se zlomky a racionálními čísly ▪ řeší složitější slovní úlohy ▪ řeší obtížnější slovní úlohy vedoucí k výpočtům s celými čísly ▪ řeší obtížnější slovní úlohy na procenta ▪ seznamuje se s pojmem promile a užívá ho ve výpočtech a ve slovních úlohách ▪ seznamuje se se zápisem bodu do pravouhlé soustavy souřadnic ▪ zakreslí body a jednoduché rovinné útvary do pravouhlé soustavy souřadnic a přečte jejich polohu pomocí souřadnic bodu ▪ narýsuje graf přímé a nepřímé úměrnosti ▪ opakuje si pojem těžiště trojúhelníku a jeho vlastnosti ▪ konstruuje střední příčku trojúhelníku ▪ řeší obtížnější úlohy na výpočty obvodů a obsahů rovnoběžníků a lichoběžníků ▪ řeší náročnější úlohy s výpočty povrchů a objemů hranolů 	<p><i>Číslo a proměnná</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ desetinná čísla a zlomky ▪ celá čísla ▪ procenta a promile <p><i>Závislosti, vztahy a práce s daty</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ závislosti a data <p><i>Geometrie v rovině a prostoru</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rovinné útvary a konstrukční úlohy ▪ metrické vlastnosti v rovině a prostoru 	<p><i>Průřezová témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Osobnostní a sociální výchova</i> rozvoj schopností a poznávání sebepoznání a sebepojetí seberegulace a sebeorganizace psychohygiena kreativita poznávání lidí mezilidské vztahy komunikace kooperace a kompetice řešení problémů a rozhodovací dovednosti hodnoty, postoje a praktická etika ▪ <i>Pomůcky</i> rýsovací potřeby, kapesní kalkulátory, nástěnné demonstrační obrazy, výukové počítačové programy

8. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ seznamuje se s pojmy iracionální číslo a číslo reálné ▪ zapisuje reálná čísla na číselnou osu ▪ porovnává reálná čísla ▪ seznamuje se s mocninou se záporným mocnitelem ▪ určuje třetí a vyšší mocniny pomocí kapesního kalkulátoru ▪ dělí mnohočlen jedno a dvojčlenem ▪ řeší náročnější slovní úlohy pomocí rovnic ▪ čte tabulky a grafy ▪ seznamuje se s pojmy medián a modus ▪ zapisuje výsledky šetření do tabulek ▪ čte a zaznamenává hodnoty ve sloupkovém popř. kruhovém diagramu 	<p><i>Číslo a proměnná</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ mocniny a odmocniny ▪ výrazy <i>Závislosti, vztahy a práce s daty</i> ▪ závislosti a data 	<p><i>Průřezová témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Osobnostní a sociální výchova</i> rozvoj schopností a poznávání sebepoznání a sebepojetí seberegulace a sebeorganizace psychohygiena kreativita poznávání lidí mezilidské vztahy komunikace kooperace a kompetice řešení problémů a rozhodovací dovednosti hodnoty, postoje a praktická etika <i>Mezipředmětové vztahy</i> ▪ Fyzika, Chemie, Výtvarná výchova

<ul style="list-style-type: none"> ▪ řeší úlohy s výpočty oblouku kružnice a jeho délky ▪ kruhová výseč a její velikost ▪ kruhová úseč ▪ provádí složitější konstrukční úlohy, v nichž dokazuje správnost řešení a diskutuje nad možnostmi řešení úlohy 	<p><i>Geometrie v rovině a prostoru</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ metrické vlastnosti ▪ konstrukční úlohy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Pomůcky</i> rýsovací potřeby, tabulky, kapesní kalkulátory, výukové počítačové programy, tabulkový procesor, modely těles
---	---	--

9. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ provádí početní operace v oboru reálných čísel ▪ zaokrouhluje reálná čísla s danou přesností ▪ řeší složitější úlohy s lomenými výrazy ▪ řeší náročnější slovní úlohy pomocí obtížnější soustavy rovnic se dvěma neznámými ▪ užívá probrané funkce při řešení úloh z praxe ▪ seznamuje se s kvadratickou funkcí ve tvaru $y = ax^2$ a jejím grafem ▪ procvičuje v úlohách jednoduché úrokování ▪ poznává pojmy medián, četnost, modus ▪ určí z tabulky jednotlivé znaky statistického souboru ▪ čte diagramy a grafy a zpracovává získané hodnoty do tabulek a grafů ▪ načrtne a sestrojí obraz těles v prostoru ▪ řeší náročnější úlohy z praxe na výpočty povrchů a objemů jehlanu, kužele a koule <p>řeší úlohy na prostorovou představivost</p>	<p><i>Číslo a proměnná</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ reálná čísla ▪ lomený výraz ▪ rovnice a soustavy rovnic <p><i>Závislosti, vztahy a práce s daty</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ funkce ▪ kvadratická funkce ▪ základy finanční matematiky ▪ základy statistiky <p><i>Geometrie v rovině a prostoru</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ metrické vlastnosti v rovině a prostoru, prostorové útvary <p><i>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</i></p>	<p><i>Průřezová témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Osobnostní a sociální výchova</i> rozvoj schopností a poznávání sebepoznání a sebepojetí seberegulace a sebeorganizace psychohygiena kreativita, poznávání lidí mezilidské vztahy, komunikace kooperace a kompetice řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje a praktická etika <p><i>Mezipředmětové vztahy</i> Fyzika, Chemie, Dějepis, Výtvarná výchova</p> <p><i>Pomůcky</i> rýsovací pomůcky, tabulky, kapesní kalkulátory, modely těles, nástěnné obrazy, šablony funkcí, výukové počítačové programy, grafický software</p>

12.1.8. Seminář společenskovední

Vzdělávací oblast: **Člověk a společnost**

Vzdělávací obor: **Dějepis**

Předmět: **Seminář společenskovední**

12.1.8.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Volitelný předmět Seminář společenskovední vznikl ze vzdělávacího oboru Dějepis vzdělávací oblasti Člověk a společnost.

Integruje tato průřezová témata:

1. Osobnostní a sociální výchova (2. stupeň)
2. Výchova demokratického občana (2. stupeň)
3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (2. stupeň)
4. Multikulturní výchova (2. stupeň)
5. Environmentální výchova (2. stupeň)

12.1.8.2. Časové vymezení předmětu

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem	6.	7.	8.	9.	celkem
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1

Časové posílení předmětu:

Předmět není posílen.

12.1.8.3. Formy realizace vyučovacího předmětu

- vyučovací hodina ve třídě
- návštěva muzea nebo archivu
- vyučovací hodina ve společenskovední učebně
- tematicky zaměřená vycházka
- beseda, exkurze – dle volby a možností vyučujícího

12.1.8.4. Výchovné a vzdělávací strategie

Předmět: Seminář společenskovední

2. stupeň
1. Kompetence k učení
<ul style="list-style-type: none"> • vycházet z dosavadních zkušeností a poznatků žáků, maximálně rozvíjet jejich zájem o současné společenské a politické dění • předkládat žákům dostatek informačních zdrojů, které jim umožní hlubší pochopení historie našeho města, regionu, národa v kontextu s evropským a světovým vývojem • zařazovat vlastní náměty žáků a problematiku, o které budou chtít sami diskutovat • vést žáky k četbě denního tisku, sledování televizního vysílání, ke kritickému výběru informací
2. Kompetence k řešení problému
<ul style="list-style-type: none"> • vést žáky k využívání získaných informací při řešení modelových situací, problémových úkolů • učit žáky kriticky třídit informace, myslet, činit uvážlivá rozhodnutí • učit je schopnosti obhájit svoje stanovisko, názor, rozhodnutí
3. Kompetence komunikativní
<ul style="list-style-type: none"> • umožnit všem žákům vyslovit svůj názor k danému tématu • učit je vyjadřovat se srozumitelně, výstižně a v logickém sledu • učit žáky bez nežádoucích emocí vyslechnout promluvy druhých, vhodně na ně reagovat, obhajovat svůj názor, argumentovat • předkládat žákům dostupné dokumenty, literaturu, tiskoviny, videozáznamy a učit je z nich číst
4. Kompetence sociální a personální
<ul style="list-style-type: none"> • navozovat dostatek situací, které umožní žákům účinně spolupracovat ve dvojici, v širší skupině spolužáků • učit žáky práci ve skupině – rozdělit a střídat role ve skupině, vést je k odpovědnosti jednotlivce za výsledek skupinové práce, k odpovědnosti vedoucího za práci svého týmu • vést žáky k vytváření příjemné atmosféry v týmu
5. Kompetence občanské
<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjet u žáků zájem o veřejné záležitosti v našem městě, vést žáky k aktivnímu zapojení do společenského života našeho města • rozvíjet u žáků chápání a uplatňování základních demokratických a občanských principů i společenských norem • upevňovat u žáků úctu k vlastnímu národu, k jiným národům a etnikům, • učit je respektovat kulturní a jiné odlišnosti různých jednotlivců, skupin • a společenství

<ul style="list-style-type: none"> • učit žáky získávat základní orientaci v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě • vést žáky k pochopení základních ekologických problémů současnosti
6. Kompetence pracovní
<ul style="list-style-type: none"> • vést žáky k aktivnímu podílu (obsahovému, organizačnímu) na přípravě a průběhu vyučovacích hodin • učit žáky využít získaných zkušeností, znalostí, informací pro svůj osobnostní rozvoj a přípravu na budoucí profesní volbu
7. Kompetence digitální
<ul style="list-style-type: none"> • podporovat žáky ve využívání digitálních technologií k snazší orientaci v dějinách • vést žáky práci s digitalizovanými historickými zdroji a prameny • učit žáky chránit osobní údaje a data

12.1.8.5. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět je určen žákům se zájmem o historii i současnost, se zájmem o různé oblasti lidského života a kultury, o problémy současného světa i našeho regionu, o minulost a přítomnost města, ve kterém žijeme.

Obsah předmětu staví na dosavadních zkušenostech a poznacích žáků, vychází z jejich četby, studia dostupných dokumentů, ze sledování společenského a politického dění i ze života ve vlastní rodině, třídním kolektivu, ve škole.

Proto budou do výuky zařazovány vlastní náměty žáků a problémy, o kterých budou chtít sami diskutovat.

Základním kritériem výběru námětů nebude jen jejich přitažlivost pro žáky, ale i to, zda žáci jsou schopni vzhledem ke svému věku pochopit danou problematiku, najít odpovídající způsoby jejího řešení a těch využít ve svém myšlení, sebepoznávání a jednání.

V semináři bude maximálně využíván zájem a aktivita žáků. Hlavní metodou práce v hodinách bude rozhovor, diskuse, beseda, modelová situace, práce s tiskem, s názory konkrétních osob ze žákova okolí.

12.1.8.6. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících

9. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ orientuje se v dějinném vývoji lidstva a vlastního národa ▪ jmenuje významné osobnosti, které ovlivnily život předcházejících generací a mají význam pro orientaci v současném světě ▪ uvede příklad současných politických problémů ve světě i u nás, pokusí se o formulaci vlastního názoru na jejich řešení ▪ zamyslí se nad perspektivou lidstva ve 21. století ▪ vyhledává v tisku a literatuře informace o zajímavých dějinných událostech, místech, osobnostech našeho města i regionu ▪ na základě vlastních poznámek seznamuje se svými poznatky spolužáky, svůj referát, aktualitu dokladuje fotografií, knihou, tiskem ▪ zajímá se o dění ve městě a regionu: účastní se společenských akcí ve městě, např. výstav 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>dějiny a současnost lidstva</i> významné události světových a národních dějin významné osobnosti politického, vědeckého, uměleckého a sportovního života v dějinách národů, jejich myšlenkový odkaz dnešku současné politické problémy ve světě i u nás, jejich kořeny a současná řešení prognózy vývoje lidstva ▪ <i>vybrané kapitoly z dějin a současnosti regionu</i> události, osobnosti vybraných období dějin Jičína současné společenské, kulturní, politické problémy regionu – jejich řešení perspektivy regionu 	<p><i>Průřezová témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Osobnostní a sociální výchova:</i> osobnostní rozvoj sociální rozvoj morální rozvoj ▪ <i>Výchova demokratického občana:</i> občan, občanská společnost a stát formy participace občanů v politickém životě principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování ▪ <i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:</i> objevujeme Evropu a svět jsme Evropané ▪ <i>Multikulturní výchova:</i> etnický původ

<p>v muzeu, galerii aj., dle možností čte Noviny Jičínska, Nové noviny, Jičínský čtvrtletník</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vyjmenuje hlavní světová náboženství, zná hlavní zásady jejich věrouky ▪ pokusí se zamyslet nad úlohou náboženství pro jednotlivého člověka, pro společnost ▪ vysvětlí možné nebezpečí náboženských sekt pro zdravý vývoj mladého člověka ▪ vysvětlí výstavbu a hierarchii římskokatolické církve, jmenuje významné církevní představitele ▪ rozpozná odlišnosti a společné znaky vybraných kultur, vysvětlí jejich přínos pro lidstvo ▪ shromažďuje údaje o významných vynálezech, vynálezcích, zhodnotí jejich význam pro další vývoj vědy a techniky, pro lidstvo ▪ vymezí postavení vědy, techniky a umění v současném světě ▪ pokusí se formulovat, co je a není etické v životě jednotlivce a celé společnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>náboženství</i> hlavní náboženské směry v minulosti a současnosti úloha náboženství v životě jednotlivce a společnosti náboženské sekty, nebezpečí jejich vlivu na osobnost mladého člověka výstavba, hierarchie, osobnosti římskokatolické církve – papež, pražský arcibiskup, královéhradecký biskup ▪ <i>kultura v minulosti a současnosti</i> znaky vybraných kultur, jejich specifický přínos pro rozvoj lidstva a civilizace významné vědecké a technické vynálezy a jejich vliv na vývoj způsobu života lidstva věda, technika a umění v podmínkách života moderní společnosti ▪ <i>etické problémy současnosti</i> etické zásady v osobním životě a jejich uplatňování 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Environmentální výchova:</i> Lidské aktivity a problémy životního prostředí ▪ <i>Mezipředmětové vztahy</i> dějepis, občanská výchova, zeměpis, rodinná výchova, výtvarná výchova, hudební výchova, literární výchova ▪ <i>Poznámky:</i> ▪ vycházet z vlastních zkušeností, poznatků a prožitků žáků ▪ upevnit některé základní životní orientace a postoje žáků potřebné pro kulturně bohatý, občansky bezúhonný a mravně i citově nepokřivený život ▪ tematické okruhy chápat jako doporučené: vybírat a řadit je dle zájmu žáků a časových možností
--	---	---

<ul style="list-style-type: none"> ▪ podle svých zkušeností uvede příklady porušování etiky – profesní, sdělovacích prostředků, v rodině ▪ zamyslí se nad otázkami mravnosti v osobním životě, v životě společnosti v minulosti i dnes ▪ na základě dosavadních životních zkušeností uvádí problémy, se kterými se setkal ve své rodině, v kolektivu vrstevníků, v jednání s dospělými, a hledá různé možnosti jejich řešení ▪ vysvětlí pojmy nacionalismus, fašismus, holocaust, genocida, přátelství mezi národy, terorismus, uvede příklady z historie a současnosti ▪ dokáže se zamyslet nad sebou samým, zhodnotí projevy svých osobních vlastností ve vztahu k ostatním lidem ▪ ujasní si, že sebevýchova, vzdělání a sebezvzdělávání jsou celoživotním procesem ▪ jmenuje hlavní problémy a konflikty současnosti na základě informací médií, vlastní četby ▪ obhájí vlastní stanovisko, názor na jejich řešení 	<p>morálka, mravnost ve veřejném životě společnosti etika sdělovacích prostředků, profesní etika, etika v kritických fázích života, lékařská etika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>mezilidské vztahy</i> přátelské, partnerské a mezigenerační vztahy, projevy osobních vlastností vztahy pracovní, profesní – nadřízenost, podřízenost, nerovnost, závislost vztahy mezi národnostmi a národy ▪ <i>psychologie osobnosti</i> jáčí jsme, čím jsme ovlivňováni podmínky reálného sebehodnocení osobní předpoklady pro výběr vhodného partnera otázky sebevýchovy a celoživotního vzdělávání a sebezvzdělávání ▪ <i>orientace v současném světě</i> problémy světa na konci 20. století, jejich příčiny 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ maximálně využívat zájem a aktivitu žáků ▪ <i>Pomůcky</i> ▪ odborná literatury ze žákovské a učitelské knihovny ▪ nabídka školní videotéky ▪ soubor obrazů – výtvarné umění ▪ soubor CD – Bible ▪ denní tisk
--	--	--

<ul style="list-style-type: none">▪ dle vlastního zájmu navrhuje náměty pro práci v semináři	<p>a důsledky národnostní, náboženské, sociální, hospodářské konflikty globální problémy současnosti – přelidnění, negramotnost, civilizační choroby, otázky ekologie, způsoby jejich řešení</p> <ul style="list-style-type: none">▪ <i>volné náměty žáků</i>	
--	---	--

12.1.9. Sportovní výchova

Vzdělávací oblast: **Člověk a zdraví**

Vzdělávací obor: **Tělesná výchova**

Předmět: **Sportovní výchova**

12.1.9.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Sportovní výchova** vznikl ze vzdělávacího oboru **Tělesná výchova** vzdělávací oblasti **Člověk a zdraví**.

Integruje tato průřezová témata:

1. Osobnostní a sociální výchova (2. stupeň)
2. Výchova demokratického občana (2. stupeň)
3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (2. stupeň)
4. Multikulturní výchova (2. stupeň)
5. Environmentální výchova (2. stupeň)
6. Mediální výchova (2. stupeň)

12.1.9.2. Časové vymezení předmětu

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem	6.	7.	8.	9.	celkem
	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	3

Časové posílení předmětu:

Na 2. stupni je předmět posílen ve sportovních kroužcích.

12.1.9.3. Formy realizace vyučovacího předmětu

- vyučovací hodina v tělocvičně
- vyučovací hodina na hřištích školy
- vyučovací hodina na mimoškolních sportovištích
- vyučovací hodina na běžeckých lyžařských tratích
- vyučovací hodina v lesním porostu

12.1.9.4. Výchovné a vzdělávací strategie

Předmět: Sportovní výchova

2. stupeň
1. Kompetence k učení
<ul style="list-style-type: none"> • poznávání vlastních pohybových schopností a jejich individuální rozvoj • prožívání souvislostí mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou • systematické sledování vývoje vlastní fyzické zdatnosti
2. Kompetence k řešení problému
<ul style="list-style-type: none"> • přemýšlení o problému při ovládnutí cviku, sportovního prvku a hledání tréninkových cest • hledání vhodné taktiky ve všech druzích sportů
3. Kompetence komunikativní
<ul style="list-style-type: none"> • vyslechnutí a přijetí pokynů vedoucího družstva • otevírání prostoru diskusi o taktice družstva • pořizování záznamů a obrazových materiálů ze sportovní činnosti, jejich prezentace
4. Kompetence sociální a personální
<ul style="list-style-type: none"> • dodržování fair-play • prezentace a podpora myšlenek olympijského hnutí • rozvoj spolupráce uvnitř případného kolektivu • rozdělování a přijímání úkolů v rámci týmů
5. Kompetence občanské
<ul style="list-style-type: none"> • podpora aktivního sportování • dodržování hygieny • první pomoc při úrazech lehčího charakteru • seznámení se škodlivostí drog, kouření a dalších škodlivin
6. Kompetence pracovní
<ul style="list-style-type: none"> • nutnost dodržování pravidel ve sportu i v životě • vyhledávání možných rizik a hledání cest jejich minimalizace • zpracovávání prezentace sportovního dění, výkonů
7. Kompetence digitální
<ul style="list-style-type: none"> • poznávat důvěryhodné digitální zdroje v oblasti výchovy ke zdraví • běžně využívat digitální technologie pro zaznamenání, ukládání a vyhodnocování dat, které jim umožní vhodně utvářet jejich denní režim

12.1.9.5. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Veškeré tělesné pohybové aktivity vedou k všestrannému rozvoji žáka, nejen ke zvýšení jeho pohybových schopností a dovedností, ale i k posílení jeho charakterových vlastností (zodpovědnost, spolupráce, vytrvalost, odvaha, schopnost respektovat pokyny, umět se podřídit kolektivu...)

Sportovní výchova pěstuje u žáků kladný vztah ke sportu a pohybu vůbec, aby se sport stal součástí jejich zdravého životního stylu. Systémem jednoduchých pohybových a sportovních aktivit vede ke zvyšování tělesné zdatnosti a k správnému držení těla žáků.

Vštěpováním pohybových návyků a vyvoláním u dětí radostného pocitu z pohybu se podílíme na zvyšování jejich psychické odolnosti vůči negativním vlivům svého okolí a na posilování jejich charakterových vlastností. Základní a důležitou metodou, která slouží ke splnění všech těchto cílů a úkolů je hra a dodržování herních pravidel.

Osvojením základů herních technik a taktických postupů, zvyšujeme u žáků nejen pohybové schopnosti, ale také podporujeme jejich prostorovou orientaci, schopnost správného a rychlého rozhodování i schopnost pohotově reagovat

Neustále opakujeme a věnujeme patřičnou pozornost bezpečnosti při výuce Sportovní výchovy, upozorňujeme na možnosti úrazů, snažíme se vštípit pocit zodpovědnosti za své chování a svoji bezpečnost, pocit sounáležitosti a ohleduplnosti ke svým spolužákům.

Sportovní výchova je předmět, kde je nutný diferencovaný přístup k žákům podle jejich momentální tělesné zdatnosti. Zde musíme citlivě hodnotit každého žáka, vzhledem k jeho individuálním možnostem a předpokladům pro zvládnutí různých pohybových aktivit.

V hodinách Sportovní výchovy se nezaměříme jen na rozvoj a zdokonalování pohybových schopností, ale také vštěpujeme důležité hygienické zásady s tím spojené.

Pohybové činnosti by měly prolínat a doplňovat i další oblasti výchovy, měly by se objevovat i v dalších předmětech jako např. vhodné rozcvičky, pohybové hry, taneční prvky.

12.1.9.6. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících

7. – 9. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti ▪ zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením ▪ zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her ▪ jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti ▪ jedná v duchu fair-play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ míčové hry (pravidla přehazované, volejbalu, košíkové, házené, kopané, nohejbalu aj., základní dovednosti s míčem), turistika, orientační běh ▪ Za vhodných povětrnostních podmínek lyžařský výcvik – běžky (krátkodobé zdokonalování nabytých dovedností) ▪ úpoly (rozvíjení základu sebeobrany) ▪ plavání ▪ netradiční sporty - např. brännball, frisbee, ringo, tchoukball, fanfrpál, bezkontaktní rugby, diskolf apod. ▪ základy bruslení 	<p><i>Průřezová témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>osobnostní a sociální výchova</i> ▪ osobnostní rozvoj ▪ sociální rozvoj ▪ morální rozvoj ▪ <i>multikulturní výchova</i> ▪ lidské vztahy ▪ <i>environmentální výchova</i> ▪ <i>mediální výchova</i> ▪ práce v realizačním týmu <p><i>Mezipředmětové vztahy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ biologie, ekologie, zeměpis, angličtina, matematika, český jazyk ▪ rodinná výchova, tělesná výchova, výtvarná výchova ▪ informatika – zpracování dat

<p>ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví</p> <ul style="list-style-type: none">▪ zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěž na úrovni třídy▪ orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace ▪ je schopen užívat osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, uživatele internetu▪ je schopen zpracovat naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci▪ dokáže posoudit provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny▪ zná pravidla míčových i netradičních her		
---	--	--

12.1.10. Technické činnosti

Vzdělávací oblast: **Člověk a svět práce**

Vzdělávací obor: **Člověk a svět práce**

Předmět: **Technické činnosti**

12.1.10.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Volitelný předmět **Technické činnosti** vznikl ze vzdělávacího oboru **Člověk a svět práce** vzdělávací oblasti **Člověk a svět práce**.

Integruje tato průřezová témata:

1. Osobnostní a sociální výchova (2. stupeň)
5. Environmentální výchova (2. stupeň)
6. Mediální výchova (2. stupeň)

12.1.10.2. Časové vymezení předmětu

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem	6.	7.	8.	9.	celkem
	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	2

Časové posílení předmětu:

Na 2. stupni předmět není posílen.

12.1.10.3. Formy realizace vyučovacího předmětu

vyučovací hodina ve třídě

vyučovací hodina v počítačové učebně

exkurze

návštěva výstav

12.1.10.4. Výchovné a vzdělávací strategie

Předmět: Technické činnosti

2. stupeň
1. Kompetence k učení
<ul style="list-style-type: none"> • vyhledávat informace z různých zdrojů • naučit se číst jednoduché technické výkresy
2. Kompetence k řešení problému
<ul style="list-style-type: none"> • naučit se formulovat problém • navrhnout postup práce
3. Kompetence komunikativní
<ul style="list-style-type: none"> • učit se spolupracovat v kolektivu • posuzovat i odlišné názory
4. Kompetence sociální a personální
<ul style="list-style-type: none"> • vážit si zkušeností starších • získávat vhodné spolupracovníky
5. Kompetence občanské
<ul style="list-style-type: none"> • dodržovat zásady bezpečnosti • zlepšovat pracovní prostředí
6. Kompetence pracovní
<ul style="list-style-type: none"> • učit se manuálním zručnostem • udržovat pořádek na pracovišti
7. Kompetence digitální
<ul style="list-style-type: none"> • učit žáky vhodnému kritickému přístupu při práci s informacemi z digitálních zdrojů • rozvíjet u žáků efektivní komunikaci a vzájemnou spolupráci v digitálním prostředí • vést žáky k činnostem, které jim umožní ovládat a využívat nové moderní technologie a pomůcky při různých pracovních aktivitách

12.1.10.5. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Výuka technických činností má žáky seznámit s hlavními materiály, jejich technologickými vlastnostmi, nástroji na jejich opracování. Žáci se mají naučit práci plánovat, udržovat pořádek na pracovišti, dodržovat zásady bezpečnosti. Mají si vyzkoušet montážní činnosti při práci s různými typy stavebnic, zejména z oblasti elektrických obvodů. Zde dochází k úzké spolupráci s učivem fyziky.

V průběhu výuky budou žáci upozorněni na důležité mezníky v oblasti techniky.

12.1.10.6. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících

8. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ provádí náročnější práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň ▪ řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí ▪ organizuje a plánuje svoji pracovní činnost ▪ užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku ▪ dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) ▪ pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování ▪ jednoduché pracovní operace a postupy ▪ organizace práce, důležité technologické postupy ▪ technické náčrty a výkresy, technické informace, návody ▪ úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ fyzika – vlastnosti látek; přeměny energie; měření fyzikálních veličin; jednoduché stroje ▪ matematika – převody jednotek; druhy čar ▪ chemie – vlastnosti plastů ▪ dějepis – historie řemesel ▪ přírodopis – první pomoc ▪ videokazety, internet ▪ vzorkovnice materiálů ▪ environmentální výchova – šetření materiálem a energií; recyklace plastů ▪ osobnostní a sociální výchova – úcta k tradičním dovednostem a řemeslům

9. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model ▪ navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj. ▪ provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení ▪ ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů ▪ správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu ▪ seznámí se stroji na obrábění dřeva a kovu ▪ dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické), sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž ▪ návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program ▪ stroje na obrábění dřeva a kovu ▪ elektrotechnika v domácnosti – elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ fyzika – mechanické vlastnosti materiálů; jednoduché stroje; elektronika; elektrotechnika ▪ matematika – jednotky; výpočty ▪ přírodopis – hygienická pravidla; zásady první pomoci ▪ dějepis – historie techniky ▪ elektroinstalační materiál (ukázky) ▪ videokazety ▪ internet ▪ stavebnice ▪ modely ▪ environmentální výchova – šetření materiálem, energií ▪ osobnostní a sociální výchova – úcta k tradičním řemeslům; práci a vynalézavosti našich předků

12.1.11. Užité výtvarné činnosti

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**

Vzdělávací obor: **Výtvarná výchova**

Předmět: **Užité výtvarné činnosti**

12.1.11.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Volitelný předmět **Užité výtvarné činnosti** vznikl ze vzdělávacího oboru **Výtvarná výchova** vzdělávací oblasti **Umění a kultura**.

Integruje tato průřezová témata:

V tomto předmětu nejsou integrována žádná průřezová témata.

12.1.11.2. Časové vymezení předmětu

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem	6.	7.	8.	9.	celkem
	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	3

Časové posílení předmětu:

Předmět není posílen.

12.1.11.3. Formy realizace vyučovacího předmětu

- vyučovací hodina v odborné učebně a keramické dílně
- vyučovací hodina v počítačové učebně
- návštěva muzea, galerie
- práce v plenéru
- vyučovací hodina jako výtvarná akce

12.1.11.4. Výchovné a vzdělávací strategie

Předmět: Užití výtvarné činnosti

2. stupeň
1. Kompetence k učení
<ul style="list-style-type: none"> • vést žáky k učení se prostřednictvím vlastní tvorby • rozvíjet tvořivost žáků aktivním osvojováním různých výtvarných technik a výtvarných materiálů
2. Kompetence k řešení problému
<ul style="list-style-type: none"> • otevírat žákům možnost volby vhodných výtvarných technik a materiálů
3. Kompetence komunikativní
<ul style="list-style-type: none"> • otevírat žákům možnost přistupovat k umění a kultuře jako ke způsobu dorozumívání se
4. Kompetence sociální a personální
<ul style="list-style-type: none"> • předkládat dostatečné množství příkladů pro vytváření potřeby pohybovat se v estetickém prostředí • poskytovat prostor pro osobité výtvarné projevy žáků
5. Kompetence občanské
<ul style="list-style-type: none"> • podchycovat u žáků individuální zájem o kulturní dění • vytvářet potřebu návštěv výstav výtvarných prací
6. Kompetence pracovní
<ul style="list-style-type: none"> • osvojovat si výtvarné techniky a práci s výtvarnými materiály
7. Kompetence digitální
<ul style="list-style-type: none"> • osvojovat si základy práce s digitálními technologiemi

12.1.11.5. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Obsah volitelného předmětu Užití výtvarné činnosti úzce navazuje na obsah vzdělávacího oboru Výtvarná výchova předmětu Výtvarná výchova. Prvotní inspirací v tomto předmětu je hmota a její duchovní podstata, která navozuje potřebu vyjádřit se - zmocnit se tvaru a vložit do něj myšlenku. Mezi nejdokonalější lidské schopnosti patří smyslové vnímání. Má-li člověk porozumět světu, musí být schopen cítit se a uvědomovat si vlastní reakce na vizuální, haptický, asociační i duchovní podnět. Tento předmět tomuto smyslovému vnímání žáky učí. Žáci se pomocí vlastní tvorby seznamují s vlastnostmi materiálů, s jejich účinky ve výtvarných hrách a experimentech, které vedou až k promyšlenému ztvárnění individuální představy v daném materiálu a výtvarné technice. Tento program vyhovuje zejména žákům dospívajícím, navazuje na psychické změny, které přináší puberta – rozvoj racionality, nárůst subjektivní emocionality – citovosti a výtvarnou vyhraněnost. Proto zde vyučující staví jak na ukázněném kontaktu s materiálem a na aktivním osvojování pracovních postupů, tak na tvořivé myšlence a emocionalitě projevu. Vzdělávací obsah je prostoupen úctou k materiálu a k umělecko-řemeslným nebo technologickým postupům. Žákům jsou nabízeny např. studijní programy: keramika, grafika a dekorování textilu, počítačová grafika, veškerý vzdělávací obsah volitelného předmětu Užití výtvarné činnosti je možno vzájemně kombinovat a doplňovat o obsah učiva předmětu Výtvarná výchova.

12.1.11.6. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících

7. – 9. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ při vlastních tvůrčích činnostech se seznamuje s danými výtvarnými technikami, jejich technologickými postupy, s výtvarnými materiály, respektuje zásady hygieny, získané dovednosti se snaží efektivně využít pro dosažení osobitých výsledků ▪ při vlastních tvůrčích činnostech se snaží nalézat co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření samostatně vytvořených nebo přejetých, které jsou vhodné pro realizaci námětu v dané výtvarné technice a v daném materiálu ▪ při vlastních tvůrčích činnostech se snaží nalézat, používat, kombinovat co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření, při výběru dokáže zohlednit výtvarný materiál a výtvarnou techniku 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ typy vizuálně obrazných vyjádření v užitém umění (např. v grafice, dekorování textilu a keramice aj.), užitná a estetická funkce, technologické postupy a zásady, hygienické předpisy ▪ bod, linie, plocha, tvar, detail a celek, barevnost, kompozice se zaměřením na estetickou a užitnou funkci (např. v grafice, dekorování textilu a keramice aj.) ▪ účinky prvků vizuálně obrazných vyjádření se zaměřením na estetickou i užitnou funkci, vztahy mezi prvky v ploše i prostoru, limity v barevnosti i tvaru, stylizace 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ např. vhodné: techniky tisku z hloubky a plochy; barvy a odbarvovače pro dekorování textilu; keramický plát a jeho tvarování, miskovitý tvar, stavěný dutý tvar, eventuálně odlévání do sádrových forem aj. ▪ např.: rytí, otisky, razítka, glazury, podglazurní a nadglazurní barvy, engoby, barvítka v keramice; odbarvovače a barvy na textil a hedvábí, malba volnou rukou, malba přes šablonu, tisk na textil, sprejování, batika, tisky z hloubky a výšky, kombinované techniky aj.

<ul style="list-style-type: none">▪ při vlastních tvůrčích činnostech se snaží o osobité výtvarné řešení, hledá vhodný námět, respektuje technologický postup a zvažuje účinky vybraného pro svůj tvůrčí záměr▪ při vlastních prezentacích a obhajobách si ověřuje účinky samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření, hledá vhodnou formu své prezentace, posuzuje a hodnotí výsledky práce svých spolužáků, učí se přijímat různá řešení a využívá jich pro své budoucí tvůrčí záměry	<ul style="list-style-type: none">▪ vhodné prvky vizuálně obrazných vyjádření pro zpracování námětu (např. v keramice, dekorování textilu a grafice), využití detailu a textury, záměrná stylizace a detailizace, alternativní a kombinované techniky▪ nabývání komunikačního obsahu vizuálně obrazného vyjádření, proměny komunikačního obsahu, zdůvodňování odlišných a originálních výsledků tvorby, respektování záměru autora	<ul style="list-style-type: none">▪ např. otisky, tisk z papírořezu, tisk z koláže, monotisk a frotáže-použití v dekorování textilu, grafice a v keramice
--	---	---

12.1.12. Základy administrativy

Vzdělávací oblast: **Informační a komunikační technologie**

Vzdělávací obor: **Informační a komunikační technologie**

Předmět: **Základy administrativy**

12.1.12.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Volitelný předmět **Základy administrativy** vznikl ze vzdělávacího oboru **Informační a komunikační technologie** vzdělávací oblasti **Informační a komunikační technologie**.

Integruje tato průřezová témata:

1. Osobnostní a sociální výchova (2. stupeň)
6. Mediální výchova (2. stupeň)

12.1.12.2. Časové vymezení předmětu

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem	6.	7.	8.	9.	celkem
	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2

Časové posílení předmětu:

Předmět není posílen.

12.1.12.3. Formy realizace vyučovacího předmětu

- vyučovací hodina v počítačové učebně
- závěrečná ročníková práce

12.1.12.4. Výchovné a vzdělávací strategie

Předmět: Základy administrativy

2. stupeň
1. Kompetence k učení
<ul style="list-style-type: none"> • nabízet žákům metodu, která jim přiblíží zvládnutí psaní na počítači správnou technikou • vést žáky k posouzení vlastního pokroku
2. Kompetence k řešení problému
<ul style="list-style-type: none"> • učit žáky samostatně řešit problém, volit vhodné způsoby řešení a logické postupy • podporovat pozitivně žáky, aby se nenechali odradit prvním nezdarem
3. Kompetence komunikativní
<ul style="list-style-type: none"> • doporučovat žákům využívat znalostí a zkušeností z oblasti informatiky • učit žáky vyjadřovat se výstižně (při referátech)
4. Kompetence sociální a personální
<ul style="list-style-type: none"> • navozovat dostatek situací, které umožní žákům ovlivňovat kvalitu jejich práce • umožnit žákům podílet se na práci v týmu
5. Kompetence občanské
<ul style="list-style-type: none"> • respektovat názor druhých osob • naučit se a chápat základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy • uvědomovat si svá práva a povinnosti
6. Kompetence pracovní
<ul style="list-style-type: none"> • vést žáky k využití znalostí a zkušeností v praxi • dbát na bezpečnost a hygienu práce
7. Kompetence digitální
<ul style="list-style-type: none"> • učit žáky vhodnému kritickému přístupu při práci s informacemi z digitálních zdrojů • rozvíjet u žáků efektivní komunikaci a vzájemnou spolupráci v digitálním prostředí • zdůrazňovat principy bezpečného chování na internetu se zaměřením na vzájemné jednání a respekt k ostatním

12.1.12.5. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět svým pojetím a obsahem umožňuje žákům získat základní vědomosti, dovednosti a celkovou orientaci v provádění jednoduchých administrativních prací ve využívání kancelářské techniky tak, jak to vyžaduje běžný život a praxe dnešní společnosti.

Žák je veden tak, aby zvládl základy psaní na počítači správnou technikou, naučil se používat některé technické prostředky v administrativě a osvojené dovednosti správně využíval v praxi. Důraz je kladen na přesnost práce, gramatickou správnost v písemném projevu a normalizovanou úpravu textu a písemností. Zároveň je žák veden k uplatňování bezpečnosti a hygieny práce.

Předmět si neklade za cíl připravit kvalitní odborné pracovníky v oblasti administrativy, ale chce žákům umožnit zvládnutí základů administrativy na uživatelské úrovni tak, jak to vyžaduje každodenní praktický život.

Volitelný předmět Základy administrativy je nabízen žákům v 8. ročníku dvě hodiny týdně.

12.1.12.6. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících

8. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ seznamuje se s normalizovanou klávesnicí ▪ nacvičuje správné sezení a držení rukou při psaní ▪ správně ovládá klávesnici všemi deseti prsty <ul style="list-style-type: none"> ▪ uvolňuje si ruku při prstových cvičeních ▪ respektuje rozdělení klávesnice do čtyř řad ▪ dokáže jednotlivé řady pojmenovat ▪ pečlivě píše příslušný znak určitým prstem ▪ přepisuje správně slova, slovní spojení, části vět nebo celé věty 	<p><i>Psací stroj</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ osobní počítač ve funkci psacího stroje, normalizovaná klávesnice ▪ zásady bezpečnosti a hygienické návyky při psaní (držení rukou při psaní, správná poloha těla) ▪ desetiprstová hmatová metoda <p><i>Nácvik psaní</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ průpravná prstová cvičení (ke zlepšení obratnosti prstů a k získání správných návyků) ▪ psaní písmen na střední a horní písmenné řadě, čárka ▪ psaní písmen na dolní písmenné řadě, velká písmena, tečka, pomlčka ▪ psaní písmen na číselné řadě ▪ nácvik znamének, značek a číslic 	<p><i>Průřezová témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Osobnostní a sociální výchova:</i> rozvoj schopností a poznání seberegulace a sebeorganizace psychohygiena kooperace a kompetice řešení problémů a rozhodovací dovednosti ▪ <i>Mediální výchova:</i> kritické čtení a vnímání mediálního sdělení interpretace vztahu mediálních sdělení a reality fungování a vliv médií ve společnosti práce v realizačním týmu

<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumí pojmům: zarovnat vlevo, na střed, vpravo, do bloku, podtržené písmo, tučné písmo, kurzíva, typ a velikost písma, Caps Lock, bloková úprava, klasická úprava ▪ dokáže vymazat chybný znak klávesou Backspace nebo Delete ▪ využívá výhod tabulátoru, klávesy: Caps Lock, Insert, Num Lock, End ▪ seznamuje se s úpravou dopisu na předtištěném dopisním papíru (záhlaví dopisu, adresa, odvolací údaje v řádkové i sloupcové úpravě, zakončení dopisu a doplňující údaje) ▪ rozlišuje pojem adresát a příjemce ▪ orientuje se v pojmech pozvánka, formulář, plná moc, potvrzenky ▪ dokáže napsat svůj životopis ▪ dokáže vyhledávat informace na internetu 	<p><i>Úprava textu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zvýrazňování textu, oprava chyb, tabulátor <p><i>Úprava písemností</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ dopis, adresa, pozvánka, objednávka, žádost, plná moc, životopis <p><i>Kancelářská technika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ internet 	<p><i>Mezipředmětové vztahy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vědomosti z volitelného předmětu Základy administrativy se dají využít v ostatních předmětech (referáty, práce ve Wordu) <p><i>Poznámky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ výuka proběhne v počítačové učebně ▪ vypracování závěrečné ročníkové práce na dané téma <p><i>Pomůcky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ PC program All Ten Fingers učebnice Základy administrativy (FORTUNA), online program ATF internet pracovní listy pro přepis (skupiny slov, větné úseky, věty, texty)
---	--	---

12.2. Nepovinné předměty

12.2.1. Český jazyk – Čtenářská gramotnost pro nadané žáky

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**

Vzdělávací obor: **Český jazyk a literatura**

Předmět: **Český jazyk**

12.2.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Volitelný předmět **Český jazyk** vznikl ze vzdělávacího oboru **Český jazyk a literatura** vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace**.

Integruje tato průřezová témata:

1. Osobnostní a sociální výchova
4. Multikulturní výchova
6. Mediální výchova

12.2.1.2. Časové vymezení předmětu

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem	6.	7.	8.	9.	celkem
	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-

Časové posílení předmětu:

Na 1. stupni předmět není posílen.

12.2.1.3. Formy realizace vyučovacího předmětu

- vyučovací hodina ve třídě
- vyučovací hodina v počítačové učebně

12.2.1.4. Výchovné a vzdělávací strategie

Předmět: Český jazyk – čtenářská gramotnost pro nadané žáky

1. stupeň
1. Kompetence k učení
<ul style="list-style-type: none"> • ovládat základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost) • číst s porozuměním, nabízet k výběru vhodné materiály a knihy • hledat informace v přehledech gramatického učiva, v pravidlech a encyklopediích
2. Kompetence k řešení problému
<ul style="list-style-type: none"> • klást otázky, argumentovat a kriticky myslet • hledat chyby v textu a odůvodňovat správné řešení, tvořit otázky, • vybírat vhodný titul k četbě (možnost zapůjčení souborů ze školní knihovny)
3. Kompetence komunikativní
<ul style="list-style-type: none"> • porozumět písemným i mluveným pokynům kladením vhodných otázek • respektovat základní komunikační pravidla nácvičkou konkrétních situací • naslouchat a reagovat vhodnými otázkami, navrhopvat a obhájit vlastní názor, vyslechnout názor ostatních posluchačů
4. Kompetence sociální a personální
<ul style="list-style-type: none"> • respektovat pravidla skupinové práce (rozdělené role, spolupráce, úcta, ohleduplnost) • objektivně hodnotit výsledky své práce • pomáhat si navzájem
5. Kompetence občanské
<ul style="list-style-type: none"> • respektovat věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti každého žáka • dodržovat pravidla slušného chování • získat pozitivní vztah k našim lidovým tradicím, k umění a kulturně-historickému dědictví
6. Kompetence pracovní
<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjet smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na vyučování • připravit si své pracovní místo pro konkrétní činnost • zacházet správně s učebnicemi a ostatními pomůckami
7. Kompetence digitální
<ul style="list-style-type: none"> • soustavně a pravidelně využívat vhodných digitálních technologií pro usnadnění komunikace ve škole i mimo ni podle komunikačního záměru a situace • vyhledávání a praktickému zkoušení nových technologií a aplikací podle vzdělávací a komunikační potřeby

12.2.1.5. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Obsah tohoto předmětu vychází z obsahu předmětu Český jazyk respektive z jeho složky Jazyková výchova.

Nadaným žákům rozvíjí logické myšlení a vyjadřovací schopnosti na vyšší úrovni prostřednictvím náročnějších a netradičních typů úkolů.

12.2.1.6. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících

2. ročník		
Ročníkový výstup předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ v písemném projevu zvládá lexikální pravopis ▪ zvládá syntaktický pravopis ▪ rozlišuje a poznává v textu způsoby obohacování slovní zásoby, zásady tvoření českých slov, rozpozná přenesená pojmenování ▪ v písemném projevu zvládá pravopis slovotvorný, správně třídí, používá a tvoří spisovné tvary a vhodně je používá při komunikaci ▪ umí klást otázky a argumentovat svůj názor k přečtenému textu, učí se zaujmout stanovisko ▪ zvládá dialog a monolog 	<p><i>Jazyková výchova</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ tvarosloví: slovní druhy ohebné (určování mluvnických kategorií), neohebné (užití ve větě) ▪ pravopis velkých písmen, jména vlastní ▪ způsoby tvoření slov - odvozování (slovotvorný rozbor, rozbor stavby slova), skládání, zkracování ▪ slovní zásoba: význam slov - slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma, homonyma, antonyma, odborné názvy, ustálená slovní spojení, slova významově souřadná, nadřazená, podřazená ▪ skladba: věta a výpověď, stavba věty, pořádek slov ve větě, věta jednoduchá, větné členy základní a rozvíjející ▪ slohová výchova – texty různých žánrů, vyšší typ otázek – analýza, hodnocení, syntéza 	<p><i>Průřezová témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Osobnostní a sociální výchova:</i> osobnostní rozvoj, sociální rozvoj, morální rozvoj ▪ <i>Mediální výchova:</i> kritické čtení a vnímání mediálních sdělení <p><i>Mezipředmětové vztahy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vzdělávací obsah předmětu Seminář českého jazyka prolíná do všech ostatních předmětů <p><i>Poznámky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vyučovací hodina v počítačové učebně <p><i>Pomůcky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ výukové programy na PC ▪ pracovní listy připravené vyučujícími

12.3. Třídnické hodiny

12.3.1. Charakteristika třídnické hodiny

Třídnická hodina poskytuje jedinečnou možnost pravidelné práce se vztahy uvnitř třídy, řešení různých situací třídního kolektivu v každodenním školním životě, k přípravě na společné školní, třídní i mimoškolní akce. Vede žáky k prohlubování vztahů mezi spolužáky i třídním učitelem, čímž napomáhá k pozitivnímu rozvoji třídního klimatu. Klade důraz na vzájemnou spolupráci žáků a třídního učitele, formuje u žáků oblast postojů a hodnot, rozvíjí sociální, morální i společenské složky osobnosti žáka. Umožňuje žákům i třídnímu učiteli řešit aktuální problémy, plnit potřeby žáků, realizovat nápady a podněty žáků, reagovat na jejich názory a připomínky, vést žáky k rozvoji vlastního sebepoznání, k vyjadřování názorů, vzájemné komunikaci a spolupráci. Motivuje žáky k uvědomění si vlastních postojů, názorů a osobního uplatnění v rámci třídního kolektivu.

A to vše s využitím různých metod např. diskuze, debaty, hry, modelové situace, komunitní kruh, projekty, ...

12.3.2. Časová dotace

Třídnické hodiny budou realizovány jednou měsíčně pod vedením třídního v době vyučování. O termínu budou vždy žáci a zákonní zástupci informováni předem prostřednictvím IŽK. Dále je možné zařadit třídnickou hodinu vždy, když se objeví nutnost společného řešení problému a reakce na okamžité situace.

12.3.3. Průřezová témata

Tematické okruhy průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova jsou na 1. i 2. stupni běžnou součástí obsahu třídnických hodin.

Osobnostní a sociální výchova:

- Rozvoj schopností poznávání
- Sebepoznání a sebepojetí
- Seberegulace a sebeorganizace
- Poznávání lidí
- Mezilidské vztahy
- Komunikace
- Kooperace a kompetice
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- Hodnoty, postoje, praktická etika

12.3.4. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáka

Kompetence komunikativní:

- vytváříme prostor pro komunikaci žáků se spolužáky a s třídním učitelem
- vedeme žáky k naslouchání, formulaci otázek, vedení dialogu a k jednoduché formulaci vlastních myšlenek
- vedeme žáky ke srozumitelnému vyjadřování a dodržování pravidel komunikace

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky k respektování názorů a odlišností druhých
- vytváříme podmínky k práci ve skupině, přijímají rolí, navazování komunikace, respektování pravidel spolupráce, prezentování a hodnocení práce vlastní i skupinové
- rozvíjíme u žáků schopnost vyžádat a poskytnout pomoc či radu

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k plánování a organizování témat výuky učení, k výběru vhodných metod učení
- vedeme žáky k uvědomění si důležitosti pravidel, vlastních názorů, postojů a hodnot

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky ke spolupráci, toleranci, soustředění a k osobnímu uplatnění
- vytváříme podmínky k tvořivému řešení aktuálních problémů, nápadů, přání a podnětů

Kompetence k řešení problému:

- rozvíjíme u žáků schopnost samostatně vyvozovat pravidla, vést a účastnit se diskuze, naslouchat ostatním, rozvíjet všechny složky vlastní osobnosti

Kompetence digitální:

- vedeme k žáky pochopení významu digitálních technologií pro lidskou společnost a seznámení se s novými technologiemi, kriticky hodnotit jejich přínosy a reflektovat rizika jejich využívání
- vedeme žáky k předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na žákovo tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, v digitálním prostředí jednat eticky